

Cahier 2005-2

Verdacht van criminaliteit

Allochtonen en autochtonen nader bekeken

**M. Blom ^a, J. Oudhof ^b, R.V. Bijl ^a,
B.F.M. Bakker ^b (redactie)**

a: WODC

b: CBS

Centraal Bureau voor de Statistiek

Wetenschappelijk Onderzoek-
en Documentatiecentrum

a

Exemplaren van deze publicatie kunnen
schriftelijk worden besteld bij

Bibliotheek WODC, kamer KO 14
Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Fax: (070) 370 45 07
E-mail: a.eind@minjus.nl

Cahiers worden in beperkte mate gratis
verspreid zolang de voorraad strekt

Alle nadere informatie over WODC-publicaties
is te vinden op Justweb en op www.wodc.nl

Inhoud

Samenvatting	1
1 Inleiding	11
1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek	11
1.2 Gegevens over herkomst en criminaliteit uit eerder onderzoek	13
1.3 Mogelijkheden van de HKS-registratie van verdachten als gegevensbron over criminaliteit	16
1.4 Verklarende factoren	19
1.5 Opzet van het onderzoek	20
1.6 Leeswijzer	25
2 Alle verdachten	27
2.1 De HKS-verdachtenpopulatie: omvang en aandeel per herkomstgroep	28
2.2 Allochtone en autochtone verdachten	30
2.3 Eerste en tweede generatie allochtone verdachten	36
2.4 Tweede generatie allochtone verdachten met één allochtone en met twee allochtone ouders	40
2.5 Conclusies	41
3 Jeugdige verdachten	45
3.1 Aard en omvang van de verdachtenpopulatie	46
3.2 Gezinssituatie	52
3.3 Opleiding	55
3.4 Wijkenmerken	56
3.5 De gevolgen van het ontbreken van HALT-afdoeningen	57
3.6 Conclusies	58
4 Multivariate analyses	61
4.1 Methode	61
4.2 Uitkomsten voor volwassenen (18-79 jaar)	64
4.3 Uitkomsten voor jeugdigen (12-17 jaar)	67
4.4 Uitkomsten jeugdigen geboren in 1983 of 1984	68
4.5 Conclusies	69
5 Slotbeschouwing	71
5.1 Terugblik	71
5.2 Resultaten	74
5.3 Betekenis van de bevindingen	78
Summary	83
Literatuur	93

Bijlagen	97
1 Samenstelling van de begeleidingscommissie	97
2 Onderzoeksverantwoording	99
3 Tabellen bij hoofdstuk 2	121
4 Tabellen bij hoofdstuk 3	145
5 Tabellen bij hoofdstuk 4	167

Samenvatting

Aanleiding tot het onderzoek

In dit rapport is beschreven wat het aandeel is van autochtone en allochtone bevolkingsgroepen in de bij de politie – na afronding van het opsporingsonderzoek – geregistreerde van criminaliteit verdachte personen. Voor het eerst zijn op landelijk niveau statistische gegevens over de achtergronden van bij de politie geregistreerde verdachten van misdrijven samengesteld door koppeling van deze politieregistraties aan diverse CBS-gegevens. De uitkomsten zijn het resultaat van een gezamenlijk onderzoeksproject van WODC en CBS op verzoek van de directies Opsporingsbeleid en Justitieel Jeugdbeleid van het Ministerie van Justitie.

Reeds in 1997 werd in de Nota Criminaliteit in relatie tot de integratie van etnische minderheden (CRIEM) gewezen op de bovenproportionele betrokkenheid van allochtonen bij criminaliteit. Diverse onderzoeken wijzen op een oververtegenwoordiging van allochtonen in het strafrechtelijk systeem beginnend bij de HKS-registratie van de politie, de registratie bij het Openbaar Ministerie, tot en met de penitentiaire inrichtingen. Nu, ruim zeven jaar later, is die situatie niet veranderd en constateert het kabinet in de Jaarnota Integratiebeleid 2004 (Tweede Kamer, 2004) dat een overmatige betrokkenheid van minderheden bij criminaliteit kan worden gezien als een uitdrukking van geringe binding met de samenleving en daarmee als een uitdrukking van gebrekkige integratie. Ook het actieprogramma Jeugd terecht, dat zich richt op de aanpak van de jeugdcriminaliteit, is gebaat bij meer inzicht in de etnische achtergrond van daders om te kunnen beoordelen of dit de aanleiding moet zijn tot meer maatwerk in preventie, opsporing en sanctiemogelijkheden. De registratie van etnische herkomst van groepen in de criminaliteit is lang een taboe geweest. Voor een gerichte aanpak van criminaliteit en voor een goede afweging van het gevoerde beleid is echter een zorgvuldige analyse op basis van correcte gegevens onontbeerlijk.

Hoewel er dus sterke aanwijzingen zijn dat etnische groepen een relatief groot aandeel in de criminaliteit hebben, hebben de bronnen waar dat mee vastgesteld moet worden ernstige beperkingen in zich (Kromhout en Van San, 2003). In de registraties waarop de statistieken over opsporing, vervolging en berechting zijn gebaseerd, worden namelijk alleen het geboorteland en de nationaliteit vastgelegd. De vertegenwoordiging van de in Nederland geboren autochtone en (tweede generatie) allochtone bevolkingsgroepen is daardoor onbekend.

Ten behoeve van dit onderzoek is gebruik gemaakt van de inspanningen die de DNRI (Dienst Nationale Recherche Informatie) verrichtte om te komen tot een landelijk verdachtenbestand opgebouwd vanuit de 25 regionale HKS-bestanden. Er is een koppeling tot stand gebracht van dit bestand (peiljaar 2002) met het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) van het CBS waarvan onder meer gegevens van de Gemeentelijke BasisAdministratie (GBA) deel uitmaken. De procedure is voorgelegd aan het College Bescherming

Persoonsgegevens (CBP), dat kon instemmen met de gevolgde werkwijze. Het resultaat van de koppeling tussen HKS (Herkenningssysteem) en SSB is een gegevensbestand van personen die in 2002 in Nederland zijn geregistreerd met zowel de kenmerken van de misdrijven waarvan zij worden verdacht en waarvan zij in het verleden verdacht werden alsook hun demografische en sociaal-economische achtergronden. De rijkdom van deze gegevens is evident. Omdat het gaat om integrale gegevens, is het mogelijk om vergaand te detailleren naar herkomstland. Ook kleinere allochtone groepen, zoals die van nieuwkomers, kunnen worden onderscheiden. Verder verschaffen deze gegevens de mogelijkheid om de demografische en sociaal-economische achtergronden te schetsen van deze verschillende (kleine) allochtone groepen.

Vraagstelling

De volgende vragen stonden centraal in het onderzoek:

- Wat is de (absolute en relatieve) omvang van de populatie van verdachten onder de autochtone en allochtone bevolkingsgroepen en van welke misdrijven worden zij verdacht?
- Hoe hangen vermoedelijk daderschap en kenmerken van gepleegde misdrijven samen met demografische en sociaal-economische kenmerken van de autochtone en allochtone bevolking?

Methode

Het Herkenningssysteem (HKS) is een landelijk dekkend systeem dat sinds 1986 door de politie gebruikt wordt om gegevens over verdachten te registreren. Het bevat zowel de aangiftegegevens van misdrijven als de persoonsgegevens van de verdachten daarvan. Tegen een verdachte kunnen in een jaar een of meerdere processen-verbaal zijn opgemaakt. Op zijn beurt kan een proces-verbaal weer meerdere delicten bevatten. Opgenomen worden personen opgenomen die minimaal 12 jaar zijn en tegen wie als verdachte proces-verbaal is opgemaakt. Het HKS bevat informatie over bijvoorbeeld het delict, maar ook persoonskenmerken van de verdachte als geboortedatum, geslacht, geboorteland en nationaliteit. Het HKS heeft ook beperkingen. Het HKS levert geen complete beschrijving van de criminaliteit in Nederland.

De gegevens van de bijzondere opsporingsdiensten (FIOD-ECD, douane) zijn niet opgenomen in het HKS. Diverse typen misdrijven, zoals economische delicten, milieudelicten of uitkeringsfraude, zijn daarmee ondervertegenwoordigd in het HKS. Verder ontbreken de zogenaamde Halt-afdelingen. De daders die niet gepakt zijn, delicten waarvan geen proces-verbaal is opgemaakt of de delicten die onbekend blijven bij de politie worden niet geregistreerd. Daarnaast betreffen de gegevens verdachten en geen veroordeelden. Overigens krijgt naar schatting meer dan 90% van de verdachten een transactie aangeboden door het OM of wordt in een later stadium schuldig verklaard door de rechter.

In het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) zijn ongeveer twintig registers (onder andere van de belastingdienst, uitkeringsinstanties, Informatie Beheersgroep) per individu gekoppeld aan de GBA. Het SSB biedt, dankzij deze koppeling, individuele gegevens van alle inwoners van Nederland over o.a. demografische kenmerken van personen en huishoudens, werk, uitkeringen en inkomen. Op basis van de kenmerken uit de GBA dat onderdeel uitmaakt van het SSB wordt de herkomstgroepering (onderscheid naar autochtonen en allochtonen eerste of tweede generatie) vastgesteld. Naast deze registraties worden persoonsenquêtes aan het SSB gekoppeld, zodat ontbrekende gegevens op steekproefbasis worden toegevoegd. We hebben in onze analyses gebruik gemaakt van de SSB-jaargangen 2001-2002.

Aan het gebruik van registergegevens kleven voor- en nadelen. Weliswaar zijn registers in het algemeen integraal, treden er daarom geen steekproeffouten op en is er geen probleem met selectieve non-respons, maar de kwaliteit van de administratieve informatie is niet altijd voldoende. Daarnaast zijn niet alle theoretisch gewenste variabelen op basis van registerinformatie te operationaliseren. In totaal kon 89,8% van de *records* gekoppeld worden.

Herkomstgroepering is het kenmerk dat weergeeft met welk land een persoon een feitelijke verwantschap heeft, gegeven het geboorteland van de ouders of van zichzelf. Hiermee wordt in de eerste plaats een onderscheid gemaakt tussen autochtone en allochtone personen. Een *allochtoon* is een persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. Een *eerste generatie allochtoon* wordt omschreven als een in het buitenland geboren persoon met ten minste één in het buitenland geboren ouder. Een *tweede generatie allochtoon* is een in Nederland geboren persoon met ten minste één in het buitenland geboren ouder. Een *autochtoon* is een persoon van wie beide ouders in Nederland zijn geboren.

Gezien de grote verschillen in sociaal-economische en culturele situatie worden zijn, conform de CBS definities, twee hoofdcategorieën onderscheiden: westerse en niet-westerse allochtonen.

Omdat de meeste allochtone bevolkingsgroepen relatief jong zijn in vergelijking met autochtonen en ook de verhouding tussen mannen en vrouwen soms aanzienlijk anders is, worden de uitkomsten (tenzij anders aangegeven) gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht. Daardoor hoeft bij de interpretatie van de verdachtenpercentages geen rekening gehouden te worden met de invloed van verschillen in geslachtsverhouding en leeftijdsopbouw als element in de verklaring.

Resultaten

De herkomst van verdachten

Door de nadruk op het aandeel van de verschillende bevolkingsgroepen in de (geregistreerde) criminaliteit, wordt licht vergeten dat slechts een kleine minderheid van de bevolking als verdachte in contact komt met de politie. In 2002 is 0,9% van de autochtonen bij de politie geregistreerd als verdachte en 2,2% van de allochtone groepen.

Van alle allochtone mannen was 3,8% in 2002 als verdachte in het HKS geregistreerd tegen 1,6% van de autochtone mannen, van allochtone vrouwen 0,7% tegen 0,3% van de autochtone vrouwen. In absolute aantallen verdachten zijn, na de autochtonen met 102.000 personen, met elk ruim 10.000 personen de Marokkanen en Surinamers de grootste groepen, gevolgd door de Turken (7.500) en de Antillianen (6.600).

Binnen de allochtone bevolking liggen de verdachtenpercentages van de eerste generatie wat hoger dan van de tweede. In tegenstelling tot dit *overall* beeld laten de uitkomsten van Marokkanen en Turken en enkele in omvang kleinere herkomstgroepen echter een ander beeld zien. Bij deze herkomstgroeperingen liggen de verdachtenpercentages van de tweede generatie hoger dan van de eerste generatie.

Tussen westerse en niet-westerse allochtonen zijn wél grote verschillen te constateren binnen zowel de eerste als de tweede generatie. Het hoogste verdachtenpercentage heeft de groep mannelijke niet-westerse allochtone verdachten van de tweede generatie. Hiervan is 7,1% in 2002 door de politie als verdachte geregistreerd. Deze uitkomst is meer dan drie keer zo hoog als die van de mannelijke westerse allochtone verdachten van de tweede generatie.

Tabel Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, generatie, geslacht en leeftijdscategorie*

	totaal %	man	vrouw	12-17 jaar	18-24 jaar	25-44 jaar	45-79 jaar
totaal	1,2	2,0	0,4	1,6	2,6	1,5	0,6
w.v.							
autochtoon	0,9	1,6	0,3	1,3	2,2	1,2	0,5
allochtoon	2,2	3,8	0,7	3,1	4,4	2,9	1,0
w.v.							
1e generatie	2,3	3,9	0,8	3,4	4,7	2,9	1,2
w.v.							
westers	1,3	2,1	0,5	2,1	2,6	1,5	0,8
niet-westers	2,9	4,9	0,9	4,2	5,9	3,7	1,5
2e generatie	2,1	3,6	0,6	2,6	3,9	2,8	0,7
w.v.							
westers	1,3	2,2	0,5	1,9	2,9	1,7	0,6
niet-westers	4,0	7,1	0,9	4,2	6,4	4,7	1,2

* Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep)=100%.

Uitsplitsing naar de verschillende herkomstgroepen geeft een heel divers beeld. In Nederland waren er in 2002 in totaal 56 allochtone bevolkingsgroepen met een bevolkingsomvang van minimaal 4.000 personen. Daarvan tellen de Dominicaanse (5,9%) en Antilliaanse (5,6%) bevolkingsgroepen het hoogste percentage geregistreerde verdachten. Onder de bovenste vijftien bevolkingsgroepen met hoge verdachtenpercentages bevinden zich veel groepen van Afrikaanse herkomst. Angola (4,9%), (4,5%), Sierra Leone (3,9%), Tunesië (3,7%) en Algerije (3,7%), Marokko (3,3%), Kaapverdië (3,3%), Nigeria (3,2%), Somalië (3,1%) en Ethiopië (2,7%) kennen hoge percentages. Suriname (3,6%), de voormalige Sovjet-Unie (3,1%) en Iran (2,8%) maken deel uit van de vijftien herkomstgroeperingen met de hoogste percentages.

Ook de westerse allochtonen uit de Verenigde Staten, Canada, Zuid-Afrika en Australië kennen lage verdachtenpercentages. Japanners, die overigens als westerse allochtonen worden beschouwd, zijn naar verhouding het minst als verdachte geregistreerd (0,6%), gevolgd door de Denen (0,7%) en HongKong Chinezen (0,7%).

De in het HKS geregistreeerde verdachten

Uit de gevonden resultaten blijkt dat 61.000 van de in totaal 163.000 in 2002 in het HKS geregistreeerde verdachten van allochtone herkomst was. Van alle allochtone verdachten behoren 39.000 tot de eerste en 22.000 tot de tweede generatie. Er zijn bijna drie keer zo veel allochtone verdachten met een niet-westerse herkomst (46.000) als met een westerse herkomst (bijna 16.000). Met inbegrip van de tweede generatie is dus 37,5% van alle in Nederland woonachtige geregistreeerde verdachten van een misdrijf van allochtone herkomst is. Het aandeel van allochtonen in de verdachtenpopulatie is daarmee twee keer zo groot als hun aandeel in de Nederlandse bevolking. Van alle geregistreeerde verdachten behoort een kwart tot de allochtone bevolking van de eerste generatie en ruwweg één op zeven tot die van de tweede generatie. Vooral de niet-westerse allochtonen zijn oververtegenwoordigd in deze criminaliteitscijfers. Binnen deze groep is het aandeel van de eerste generatie in de verdachtenpopulatie bijna drie keer zo groot als op grond van hun aandeel in de bevolking mag worden verwacht. Van de tweede generatie is dit aandeel bijna vier keer zo groot.

Jongeren

We hebben meer in detail gekeken naar *jongeren*. Allochtone jongeren staan vaker als verdachte geregistreerd bij de politie dan autochtone jongeren. Voor de 12-17 jarigen bedragen de percentages resp. 3,1% en 1,3%, bij de 18-24 jarigen resp. 4,4% en 2,2%. Ook de leeftijd waarop zij een eerste proces-verbaal krijgen ligt bij allochtone herkomstsgroepen gemiddeld lager dan bij autochtone jongeren. Deze uitkomsten worden enigszins vertekend door het ontbreken van de zogenaamde Halt-afdoeningen in de gegevens. Juist in de leeftijd van 12-17 jaar worden relatief veel misdrijven afgedaan via een Halt-project. Omdat autochtonen oververtegenwoordigd zijn bij de Halt-afdoeningen, worden de resultaten voor autochtonen iets sterker onderschat.

Het algemene beeld dat bij Antillianen en Marokkanen een probleemgroep voorkomt, wordt door onze resultaten ondersteund. Bij de Marokkanen zijn zowel de eerste als de tweede generatie vaker dan autochtonen en de meeste andere herkomstsgroeperingen verdachte van een misdrijf; bij hen gaat het relatief vaak om vermogensdelicten. Bij de Antillianen gaat het voornamelijk om de jongeren van de eerste generatie, waarbij een opvallend hoog percentage verdachte meisjes (4,5% van de Antilliaanse meisjes). De tweede generatie Antillianen is nog wel vaker verdachte dan hun autochtone leeftijdsgenoten, maar minder vaak dan de eerste generatie. Zowel bij de eerste als de tweede generatie Antillianen zijn de 15-17 jarigen relatief vaak verdachte. Bij de Antillianen gaat het naast vermogensdelicten relatief vaak om 'overige delicten' waaronder ook de drugsdelicten vallen.

Naast deze twee categorieën is ook de tweede generatie van Joegoslavische achtergrond relatief vaak verdachte en ook hier zijn het vaak de 15-17 jarigen.

Ook bij hen is relatief vaak sprake van vermogensdelicten. Jeugdige Surinamers zijn ook duidelijk vaker verdachte dan de autochtonen. Als we meer in detail de HKS-verdachtenpopulatie analyseren, komen we tot de volgende belangrijkste bevindingen. Van de eerste generatie kunnen we het grootste gedeelte van de verdachten van iedere herkomstgroepering classificeren als jeugdige first offender. Een van de uitzonderingen hierop vormen de Marokkanen, waarvan zowel de eerste als de tweede generatie in meerderheid meer- of veelpleger is. Van de Turkse verdachten van de tweede generatie met een in het buitenland geboren ouder en verdachten uit voormalig Joegoslavië met twee in het buitenland geboren ouders is ook meer dan de helft meer- of veelpleger. Voor de tweede generatie geldt dat kinderen van twee buitenlandse ouders vaker veelpleger zijn dan de kinderen van gemengd gehuwde ouders.

Demografische en sociaal-economische kenmerken van verdachten

Om de tweede onderzoeksvraag, naar de samenhang tussen verdachte zijn en kenmerken van de gepleegde misdrijven en demografische en sociaal-economische kenmerken van de verdachten, te beantwoorden is een selectie gemaakt van een aantal gangbare statische en dynamische criminogene factoren op basis van de criminologische literatuur. Eerst zijn eenvoudige verbanden onderzocht, daarna zijn multivariate analyses uitgevoerd om zicht te krijgen hoe sterk elk van deze kenmerken en in het bijzonder de herkomst van de verdachten samenhangt met het als verdachte bij de politie geregistreerd staan. Het doel van deze laatste analyses was om te onderzoeken in hoeverre achterliggende mogelijke criminaliteitsbevorderende omstandigheden – zoals een zwakke sociaal-economische situatie – een betere verklaring zouden bieden voor een hoog aandeel in de verdachtenpopulatie.

Leeftijd en geslacht blijken sterk samen te hangen met het bij de politie als verdachte te boek komen te staan. Mannen zijn aanzienlijk vaker verdachte. Verdachten zijn het vaakste te vinden onder de 18-20 jarigen: de kans tot de verdachten te behoren stijgt in de leeftijdsperiode van 12 tot 18 jaar en daalt vervolgens weer vanaf 21 jaar.

De verschillen tussen de *herkomstgroeperingen* blijken soms heel groot. Na correctie voor diverse achtergrondkenmerken die ook als verklaring voor (verdacht zijn van) criminaliteit bekend staan als leeftijd (bijv. jongvolwassenen plegen meer criminaliteit dan ouderen), sekse, type huishouden, diplomabezit, uitkeringsafhankelijkheid, percentage niet-westerse allochtonen in de woonwijk, blijkt herkomst nog steeds een sterke samenhang te vertonen. Anders gezegd: de genoemde achtergrondkenmerken verklaren voor een aanzienlijk deel de verschillen tussen allochtonen en autochtonen in de mate van als verdachte geregistreerd staan bij de politie, maar de oververtegenwoordiging van de meeste allochtone groeperingen onder de geregistreerde verdachten is relatief wel minder maar blijft toch bestaan.

Ook zijn duidelijke verschillen geconstateerd tussen de eerste generatie immigranten enerzijds en allochtonen *binnen* de tweede generatie waarvan een of beide ouders in het buitenland is geboren anderzijds. Bij nagenoeg alle

herkomstgroepen zijn de verdachtenpercentages van allochtonen met twee allochtone ouders hoger dan die van allochtonen met één allochtone ouder.

Onder de *jeugdigen van 12-17 jaar* worden bijna alle herkomstgroeperingen, met uitzondering van Duitse, Zuid-Amerikaanse en Indonesische jongeren en eerste generatie Aziaten, relatief vaker dan autochtonen als verdachte geregistreerd. Voor de eerste generatie jeugdige Antillianen en Arubanen en Marokkanen is de kans om als verdachte geregistreerd te staan vanwege het plegen van een misdrijf ruim drie keer zo groot als voor autochtonen. Wanneer de analyses worden beperkt tot geweldsdelicten dan is de kans dat zij verdacht worden 3,5 keer zo groot als voor de autochtonen.

Ook de tweede generatie jongeren met twee allochtone ouders met als herkomst Joegoslavië (relatief 4,1 maal vaker geregistreerd dan autochtonen), Marokko (3,5 maal) en Antillen en Aruba (2,3 maal zo vaak geregistreerd) komen, ook na controle voor alle andere achtergrondkenmerken, relatief vaak voor in de verdachtenregisters.

Schooluitval wordt vaak als een potentiële indicator van criminaliteit gezien. De kans dat een jongere *zonder schooldiploma* verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is, ook na correctie voor de overige achtergrondkenmerken, bijna 2,5 keer zo groot als de kans dat een jongere die wel een diploma behaalde verdacht wordt. Jongeren die geen diploma bezitten komen eveneens 2,5 keer zo vaak voor in de verdachtenregistraties vanwege een geweldsmisdrijf als jongeren die wel een diploma behaalden. Het belang van dit kenmerk blijkt ook uit het aandeel van de variantie dat hierdoor extra wordt verklaard: naast herkomstgroepering, leeftijd en geslacht verklaart diplomabezit de kans op registratie als verdachte méér dan alle overige hier onderzochte achtergrondkenmerken bij elkaar.

Onder de *18-79-jarigen* bestaat in grote lijnen een overeenkomstig beeld. Over het algemeen hebben allochtonen een grotere kans om verdacht te zijn dan autochtonen. Er zijn echter enkele uitzonderingen: de eerste generatie Indonesiërs en West-Europeanen en de eerste en tweede generatie Aziatische immigranten, zijn juist relatief minder vaak geregistreerd als verdachte dan de autochtone bevolking, en *er is geen verschil tussen de eerste generatie West-Europeanen en de autochtonen*.

De uitkomsten voor de eerste generatie Antillianen en de tweede generatie Marokkanen van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn, springen opnieuw het meest in het oog. De laatsten hebben een bijna vier keer grotere kans om verdacht te zijn dan autochtonen, rekening houdend met de andere achtergrondkenmerken.

Naast de bovengenoemde herkomstgroeperingen zijn ook personen met de volgende kenmerken oververtegenwoordigd in de verdachtenpopulatie: mannen, eenpersoonshuishoudens en uitkeringsafhankelijken. Tot rond het 20-ste levensjaar stijgt het risico om verdachte te zijn, om vervolgens af te nemen.

Betekenis van de bevindingen

Enkele grote lijnen

Uitspraken over het aantal verdachten en de misdrijven waarvan zij worden verdacht, moeten worden onderscheiden van uitspraken over aard en omvang van de criminaliteit in Nederland. Er is een groot 'dark number'. In Criminaliteit en Rechtshandhaving 2001 (Van der Heide & Eggen, 2003, p.199) is geschat dat in 2001 4,65 miljoen delicten tegen burgers zijn gepleegd, waarvan er slechts 1,6 miljoen (34%) bij de politie zijn gemeld. Dit leidde tot een aantal van 277.000 gehoorde verdachten.

Binnen deze context zijn uit onze resultaten enkele grote lijnen te halen.

Hoewel slechts een klein percentage van de verschillende bevolkingsgroepen op verdenking van een misdrijf bij de politie geregistreerd wordt, zijn er zeker zorgwekkende groepen te onderscheiden.

Tegelijkertijd is ook te constateren dat de verschillen die er bestaan tussen autochtonen en allochtonen voor bijna de helft 'verklaard' kunnen worden doordat groepen verschillen in leeftijd en geslacht. Bovendien blijkt dat door rekening te houden met sociaal-economische kenmerken nog eens een aanzienlijk deel van de verschillen verdwijnt, en dit ondanks de beperkte meting van sociaal-economische positie in dit onderzoek. De conclusie dat allochtonen in het algemeen vaker verdacht worden van criminaliteit verandert hierdoor niet, maar laat ook zien dat alleen daar naar kijken eenzijdig is.

De tweede generatie niet-westerse allochtonen doet het, in tegenstelling tot wat vaak gedacht wordt, relatief slecht. Positieve uitzonderingen zijn Aziaten en Zuid- en Midden-Amerikanen van de tweede generatie.

Eveneens opmerkelijk is de bevinding dat binnen de tweede generatie allochtonen degenen met twee ouders van allochtone afkomst relatief (veel) vaker als verdachte bij de politie staan geregistreerd dan de degenen die één ouder van Nederlandse en één ouder van allochtone afkomst hebben. Dit roept de vraag op of betrokkenheid bij en participatie van de ouders in de Nederlandse samenleving een protectieve factor tegen crimineel gedrag van hun kinderen is. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen of dit zo is, en zo ja, op welke wijze daar op positieve wijze invloed op is uit te oefenen.

Er zijn opvallende verschillen tussen herkomstgroepen te zien wat betreft de verdeling van de verdachten naar leeftijd en over de generaties. Dit betekent dat meer precies per herkomstgroep onderzocht zal moeten worden wat er aan de hand is om het criminaliteitspatroon te kunnen verklaren (zie Kromhout en Van San, 2003). In dit onderzoek is slechts een eerste aanzet gegeven op basis van een beperkt aantal in de registraties beschikbare kenmerken.

Hoe verschillen te verklaren

In de literatuur over etnische verschillen in criminaliteit wordt meer aandacht gegeven aan de prevalentie (de mate van vóórkomen) van etnische verschillen in crimineel gedrag dan aan de vraag of deze bij verschillende etnische groepen dezelfde oorzaken heeft (Loeber en Farrington, 2004). Deze auteurs stellen dat wie geïnteresseerd is in vermeende oorzaken van etnische

verschillen ook de prevalentie van risicofactoren bij iedere etnische groep moet onderzoeken. En ook aandacht moet geven aan de vraag of het effect van een accumulatie van risicofactoren en de 'dose-response relatie' (hoe hoger het aantal risicofactoren, des te hoger de kans op delinquentie) verschillen tussen herkomstgroepen.

We moeten vaststellen dat met de hier onderzochte achtergrondkenmerken nog maar een deel van de verschillen in kans op verdachte zijn bij de politie in kaart is gebracht. Dat roept de vraag op of er niet andere en/of betere kenmerken geselecteerd kunnen worden die een sterkere voorspellende kracht hebben en die voor criminaliteitsbeleid relevantie hebben. Belangrijk is daarbij te bedenken dat veel van de in de literatuur genoemde zogeheten risicofactoren (zie bijv. Loeber et al, 2001) in feite geen afdoende verklaring bieden. Zo is er, bijvoorbeeld, samenhang bekend tussen armoede en criminaliteit, maar dat is geen direct causaal verband: immers veruit de meeste mensen met een laag inkomen plegen geen misdaden, dat is zelfs eerder uitzondering dan regel. Hetzelfde geldt voor het kenmerk 'herkomst'. Zoals dit onderzoek heeft laten zien, is slechts een kleine minderheid van personen van allochtone herkomst bij de politie geregistreerd als verdachte. En binnen de groep die daar wel geregistreerd is, zijn verschillen te onderkennen. Herkomst is slechts een container-begrip, dat onvoldoende houvast biedt voor een algemeen effectief criminaliteitsbeleid.

Geconstateerd wordt dat bij veel van de in de criminologie geopperde mogelijke verklaringen c.q. risicofactoren en -omstandigheden de vraag blijft staan waarom van de mensen die in een risicovolle situatie verkeren toch slechts een minderheid kiest voor of terecht komt in criminele activiteiten.

Als aanzet voor een verdere theoretische onderbouwing van onderzoek naar (etnische) achtergrond en criminaliteit waarin de wisselwerking tussen individu en omgeving voldoende onderkend wordt, is de factor *sociaal kapitaal* interessant. Sociale verbanden en relaties en de daar aanwezige gedeelde kennis, normen, regels en verwachtingen vormen de kern van deze benadering. Door licht te werpen op de sociale bindingen ('*bonds*') binnen bijvoorbeeld de eigen etnische groep, de sociale bruggen ('*bridges*') met leden van andere groepen, en de sociale verbanden ('*links*') met instituties zoals overheidsinstanties (Ager & Strang, 2004) kan verhelderd worden op welke wijze welke mensen al dan niet tot criminaliteit overgaan. De keuzes die mensen uiteindelijk maken en de mate waarin zij van de eigen en van minder nabije sociale netwerken gebruik maken, kunnen via de sociaal kapitaal benadering verhelderd worden. Vandaaruit kan dan duidelijker worden welk type criminaliteitsaanpak op welk niveau (individu, groep, samenleving) het meest effectief lijkt te zijn.

Herkomst en criminaliteit

Weliswaar doen bepaalde subgroepen binnen bepaalde allochtone herkomstgroepen het relatief slecht, maar duidelijk is dat generaliserende uitspraken over de samenhang tussen herkomst en criminaliteit niet verstandig en vaak niet correct zijn. Meer inzicht in de achterliggende processen en mechanismen bij de diverse groepen is nodig. En dan is het op zijn minst relevant om na te gaan hoe het komt dat sommige

herkomstgroepen (zoals de Aziaten) het wat betreft crimineel gedrag 'goed doen' – en soms zelfs nog beter dan de autochtonen – en in hoeverre daar lering uit is te trekken. Wat zijn hun succesformules, en zijn die toe te passen en in te zetten bij de op dit moment problematische groepen?

1 Inleiding

J. Oudhof (CBS), R.V. Bijl (WODC), B.F.M. Bakker (CBS)

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

Reeds in 1997 werd in de Nota Criminaliteit in relatie tot de integratie van etnische minderheden (CRIEM) gewezen op de bovenproportionele betrokkenheid van allochtonen bij criminaliteit. Diverse onderzoeken wijzen op een oververtegenwoordiging van allochtonen in het strafrechtelijk systeem beginnend bij de HKS-registratie van de politie, de registratie bij het Openbaar Ministerie, tot en met de penitentiaire inrichtingen. Nu, ruim zeven jaar later, is die situatie niet veranderd en constateert het kabinet in de Jaarnota Integratiebeleid 2004 (Tweede Kamer, 2004) dat een overmatige betrokkenheid van minderheden bij criminaliteit kan worden gezien als een uitdrukking van geringe binding met de samenleving en daarmee als een uitdrukking van gebrekkige integratie. Onder meer het beleidsprogramma Jeugd terecht, dat zich richt op de aanpak van de jeugdcriminaliteit, vraagt aandacht voor de etnische achtergrond van daders teneinde meer maatwerk te kunnen realiseren bij preventie, opsporing en berechting. De registratie van etnische herkomst van groepen in de criminaliteit is lang een taboe geweest. Voor een gerichte aanpak van criminaliteit en voor een goede afweging van het gevoerde beleid is echter een zorgvuldige analyse op basis van correcte gegevens onontbeerlijk. Ook bij de ontwikkeling van de zogeheten Integratiekaart (Van Rijn et al, 2004) door het WODC is informatie over de relatie tussen criminaliteit en etnische achtergrond een belangrijk aandachtspunt. De Integratiekaart is een instrument voor evaluatie van het integratiebeleid en heeft tot doel de processen van integratie van allochtonen van eerste en tweede generatie door de jaren heen te volgen.

Ondanks de beperkingen van de huidige gegevensbestanden blijkt uit diverse politie- en justitieregistraties en onderzoeken dat allochtonen oververtegenwoordigd zijn in de criminaliteit, zij het dat dit niet geldt voor alle groepen en niet voor alle groepen in gelijke mate (Kromhout & Van San, 2003; Van den Maagdenberg, 2004)). Ook de aard van de criminaliteit (delictpatroon) verschilt tussen de herkomstgroepen. Hoewel er dus sterke aanwijzingen zijn dat etnische groepen een relatief groot aandeel in de criminaliteit hebben, hebben de bronnen waar dat mee vastgesteld moet worden ernstige beperkingen in zich. In de registraties waarop de statistieken over opsporing, vervolging en berechting zijn gebaseerd, worden namelijk alleen het geboorteland en de nationaliteit vastgelegd. De vertegenwoordiging van de in Nederland geboren autochtone en (tweede generatie) allochtone bevolkingsgroepen is daardoor onbekend.

Door koppeling van politiegegevens aan het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) van het CBS waarvan onder meer gegevens van de Gemeentelijke BasisAdministratie (GBA) deel uitmaken, is het mogelijk om in die lacune in de beleidsinformatie te voorzien. Door een dergelijke koppeling is het niet

alleen mogelijk verdachten van de tweede generatie allochtonen te achterhalen, maar is het ook mogelijk meer inzicht te krijgen in demografische en sociaal-economische kenmerken van verdachten.

Het ontbreken van de mogelijkheid om de tweede (en ook zelfs derde) generaties allochtonen volledig en afzonderlijk te onderscheiden is een gemis, en dat probleem wordt ernstiger naarmate de tijd voortschrijdt. De eerste generatie wordt ouder en op grond van de relatie tussen hogere leeftijd en afnemende criminaliteit kan worden verondersteld dat de bijdrage van de eerste generatie allochtonen aan de criminaliteit steeds minder representatief is voor het aandeel van de totale populatie allochtonen in de criminaliteit. De beschikbare databronnen over verdachten/daders bevatten slechts een beperkt aantal gegevens waarmee onderzoek mogelijk is naar achtergronden van crimineel gedrag. Meer informatie is op dit punt gewenst, en daarbij is het relevant deze gegevens te kunnen gebruiken in samenhang met gegevens over de herkomst van de verdachten. De allochtone bevolking in Nederland is niet alleen relatief jong, maar zij verschilt ook naar andere demografische en sociaal-economische kenmerken ten opzichte van de autochtone bevolking. Zo hebben allochtonen bijvoorbeeld in vergelijking met autochtonen vaak grote gezinnen, een laag opleidingsniveau, een slechte arbeidsmarktpositie, een laag inkomen en wonen zij vaak in achterstandswijken (SCP, 2003; CBS, 2004). Omdat deze kenmerken samenhangen met de kans op crimineel gedrag, is het zinvol om deze gegevens te kunnen betrekken in onderzoek. Overigens verschillen de posities in de Nederlandse samenleving van allochtonen uit de verschillende herkomstlanden sterk. Er zijn allochtone groepen die zich snel een goede positie in de Nederlandse samenleving hebben verworven. Om die reden zou verwacht mogen worden dat deze groepen ook een relatief laag criminaliteitscijfer kennen. Om dit in beeld te brengen is onderzoek waarin wordt gedetailleerd naar herkomstland wenselijk.

Op verzoek van de directies Opsporingsbeleid en Justitieel Jeugdbeleid (voorheen Jeugd en Criminaliteitspreventie) van het ministerie van Justitie is dit onderzoek gestart als een samenwerkingsproject van CBS en WODC. Speciaal in het beleid ten aanzien van de jeugdcriminaliteit wordt het ontbreken van de mogelijkheid om verdachten onder de veelal jeugdige tweede generatie allochtonen afzonderlijk te onderscheiden ervaren als een ernstig gemis. Mede om die reden is in deze publicatie bijzondere aandacht geschonken aan de 12-17-jarige allochtonen van de tweede generatie.

Het onderzoek was er op gericht verbeterde informatie over de betrokkenheid van diverse bevolkingsgroepen bij criminaliteit beschikbaar te laten komen via een koppeling van gegevens. Dat is gerealiseerd door gebruik te maken van gegevens over de verdachtenpopulatie, zoals geregistreerd in het Herkenningssysteem (HKS) van de politie. Daarin zijn gegevens opgenomen van de processen-verbaal die na afsluiting van het opsporingsonderzoek tegen verdachten terzake van misdrijven zijn opgesteld en naar het Openbaar Ministerie (OM) zijn gestuurd. Het onderzoek is gericht op een beschrijving van de verrijkte gegevens over verdachten, die zijn ontstaan door een koppeling op microniveau van de

HKS-bestanden en de databestanden van het CBS die deel uitmaken van het Sociaal Statistisch Bestand (SSB). Het onderzoek heeft betrekking op gegevens van verdachten die zijn geregistreerd in het HKS 2002, de recentste gegevens ten tijde van de start van het onderzoek.

Het resultaat van de koppeling tussen HKS en SSB is een gegevensbestand van personen die in 2002 in Nederland zijn geregistreerd met zowel de kenmerken van de misdrijven waarvan zij worden verdacht en die zij in het verleden hebben gepleegd alsook hun demografische en sociaal-economische achtergronden. De rijkdom van deze gegevens is evident. Omdat het gaat om integrale gegevens, is het mogelijk om vergaand te detailleren naar herkomstland. Ook kleinere allochtone groepen, zoals die van nieuwkomers, kunnen worden onderscheiden. Verder verschaffen deze gegevens de mogelijkheid om de demografische en sociaal-economische achtergronden te schetsen van deze verschillende (kleine) allochtone groepen.

Doel van het onderzoeksproject was om de aard en omvang van criminele betrokkenheid van autochtone en allochtone bevolkingsgroepen en de demografische en sociaal-economische achtergronden daarvan in beeld te brengen met behulp van deze nieuwe databron en aldus een antwoord te geven op de volgende vragen:

- Wat is de (absolute en relatieve) omvang van de populatie van verdachten onder de autochtone en allochtone bevolkingsgroepen en van welke misdrijven worden zij verdacht?
- Hoe hangen vermoedelijk daderschap en kenmerken van gepleegde misdrijven samen met demografische en sociaal-economische kenmerken van de autochtone en allochtone bevolking?

Enkele voorbeelden van vragen die zullen worden beantwoord: zijn allochtonen vaker verdacht van een misdrijf dan autochtonen, bij welke allochtone groepen komen de meeste verdachten voor, welke demografische en sociaal-economische kenmerken hebben de verdachten van misdrijven. Methodologisch gaat het om de vraag of de uitkomsten valide zijn. Daarbij kan onder meer de vraag aan de orde komen in hoeverre de resultaten op basis van de gekoppelde gegevens verschillen van eerdere uitkomsten die op basis van HKS gepubliceerd zijn, en zo ja, wat verklaringen kunnen zijn voor eventuele verschillen.

1.2 Gegevens over herkomst en criminaliteit uit eerder onderzoek

Vele onderzoekers signaleren tekortkomingen in de gegevens over de omvang en de aard van de criminaliteit van allochtone bevolkingsgroepen. Via diverse onderzoeken is redelijk wat statistische informatie beschikbaar over de criminaliteit van de eerste generatie allochtonen en over kenmerken van plegers daarvan. Daarbij wordt meestal gebruik gemaakt van de registratie van gegevens over verdachten van misdrijven van politie en justitie. Naast diverse kleinschalige of regionale onderzoeken die zich baseren op diverse registratieve bronnen (zie bijv. Leuw, 1997), is het HKS de belangrijkste gegevensbron. Dat is een van de belangrijkste redenen dat informatie over de

criminaliteit van de tweede en volgende generaties eigenlijk nauwelijks beschikbaar is.

In de jaarlijks verschijnende Landelijke Criminaliteitskaart (LCK) (Van Tilburg e.a.) 2004) wordt een beschrijving gegeven van de geregistreerde criminaliteit en vooral ook van de verdachtenpopulatie, zoals geregistreerd in het HKS van de politie in de periode tot en met 2003. Daarin worden de gegevens van alle processen-verbaal opgenomen die tegen verdachten zijn opgemaakt. Het HKS bevat informatie over geboorteland en nationaliteit van de verdachten. Wanneer een verdachte buiten Nederland is geboren of een niet-Nederlandse nationaliteit bezit wordt deze geteld als allochtoon. Geen van beide kenmerken geeft echter een volledig beeld van de herkomst van de verdachten. Een groot deel van de jeugdige allochtone bevolking is in Nederland geboren en heeft ook de Nederlandse nationaliteit (vooral jongeren met Surinaamse en Antilliaanse achtergrond). In het HKS kan daarom ook de tweede generatie allochtonen slechts gedeeltelijk worden geïdentificeerd (Van Tilburg en Grapendaal, 2000). Van de verdachten zijn in het HKS ook gegevens opgenomen over leeftijd, geslacht, woonplaats, woonland en over de gepleegde delicten in een reeks van jaren. Ongeveer 35% van de verdachtenpopulatie is allochtoon, maar een deel daarvan (minstens 5% van alle verdachten) is niet in Nederland woonachtig. Uitgaand van degenen die in Nederland woonachtig zijn, zijn de Antillianen het sterkst oververtegenwoordigd onder de verdachten in vergelijking tot de in Nederland woonachtige bevolking. Zij worden achtereenvolgens gevolgd door verdachten uit het voormalig Oostblok, personen uit Afrika, Marokkanen, Surinamers, personen uit voormalig Joegoslavië, personen uit Zuid- en Midden Amerika, Turken en personen uit Midden-Oosten. Onder de jeugdige verdachten (12-24 jaar) is het aandeel allochtonen ruim 35%. Dit cijfer is noodgedwongen gebaseerd op gegevens over slechts een deel van de tweede generatie. Het omvat ook de niet in Nederland woonachtige allochtone jongeren.

Gesignaleerd wordt (in bijlage 6 van de LCK 2003) dat de allochtone verdachten van de eerste generatie een steeds ouder wordende groep mensen vormen, die vanwege het verband tussen leeftijd en criminaliteit in omvang steeds meer zal teruglopen. Een deel van de verdachten uit de tweede generatie allochtonen is wel zichtbaar, maar een groeiend deel niet. Het ontbreken van mogelijkheden om de 2^e generatie volledig te identificeren binnen het HKS wordt daarmee een steeds ernstiger gemis.

In een recente studie van het WODC, getiteld Schimmige werelden (Kromhout en Van San, 2003), is onderzoek gedaan naar criminaliteit van jongeren bij etnische minderheden en meer in het bijzonder onder de 'nieuwe etnische groepen'. In een overzicht van ramingen van aard en omvang van criminaliteit onder etnische minderheden bespreken de auteurs diverse beschikbare bronnen:

- In de nota Criminaliteit in relatie tot de integratie van etnische minderheden (CRIEM-nota) worden ramingen gepresenteerd van de oververtegenwoordiging van diverse groepen allochtone jongeren onder de jongere verdachten die 'instroomden' bij de arrondissementsparketten. De onderzoekers hebben gebruik gemaakt

van de feitelijke informatie over het geboorteland van de verdachten van de eerste generatie in combinatie met schattingen voor de tweede generatie op basis van demografische verhoudingen tussen de generaties. Onder de jeugdige allochtonen waren Antillianen en Marokkanen het sterkst oververtegenwoordigd, gevolgd door Surinamers, 'overige allochtone groepen' en Turken.

- In de Integrale Veiligheidsrapportage 2000 (IVR 2000) wordt een raming gegeven van de aantallen jeugdigen op basis van de HKS-data in 1998, waarbij men zich uitsluitend baseerde op gegevens per geboorteland. Van de geverbaliseerden was in dat jaar 24% in het buitenland geboren. De sterkst oververtegenwoordigde groepen waren de Antillianen en Marokkanen, overige Afrikanen, personen uit voormalig Joegoslavië en uit overig Oost-Europa.
- In de Integratiemonitor 2002 is eveneens een overzicht opgenomen van het aandeel jeugdige verdachten in verhouding tot de omvang van de overeenkomstige groep in de bevolking. Anders dan in de IVR 2000 is hier bij de vaststelling van oververtegenwoordiging geen rekening gehouden met het feit dat een deel van de verdachten niet in Nederland woonachtig is. Ook hier zijn de Antillianen en Marokkanen de groepen met de hoogste percentages, gevolgd door voormalig Joegoslavië en Somalië.
- In 'Schimmige werelden' is ook een eigen overzicht opgenomen van de aantallen jonge verdachten voor diverse landen op basis van HKS-gegevens over 1999 en 2000, waarbij de aandacht speciaal uitgegaan is naar nieuwe etnische groepen. De oververtegenwoordiging is vastgesteld volgens een soortgelijke werkwijze als bij de IVR 2000, maar is niet berekend voor de grootste groepen allochtonen in Nederland (Antillianen, Marokkanen, Turken en Surinamers).

In de overzichtsrapportage 'Criminaliteit en rechtshandhaving 2000' (C&R 2000) (Engelhard e.a., 2001) zijn eveneens diverse gegevens over het aandeel van allochtonen in de gepleegde criminaliteit opgenomen. Op basis van HKS-gegevens zijn hierin soortgelijke overzichten opgenomen over de oververtegenwoordiging van allochtone groepen onder de verdachten als de bovengenoemde gegevens in de LCK.

In C&R 2000 is ook aandacht geschonken aan andere bronnen, zoals de uitkomsten van enquêtes van het SCP waarin scholieren gevraagd wordt of zij bepaalde vormen van criminaliteit hebben gepleegd (Wittebrood, 2003). Onder allochtonen (incl. de tweede generatie) is het aandeel dat crimineel gedrag rapporteert hoger dan onder de autochtonen: 18% van de allochtonen maakt melding van gepleegd geweld tegen 11% van de autochtonen. Voor vermogensdelicten is het verschil veel kleiner (resp. 9% en 7%), terwijl bij vernielingen geen verschil is gemeten. Van de allochtonen rapporteert 14% in aanraking met de politie te zijn geweest in verband met criminele gedragingen tegen 11% van de autochtonen.

Ook de gedetineerdenpopulatie laat een oververtegenwoordiging van allochtonen zien: de helft van de gedetineerden is in het buitenland geboren, maar het aandeel onder hen van degenen die in Nederland gevestigd waren is niet duidelijk. Ook in de justitiële jeugdinrichtingen (opvang- en behandelinrichtingen) is sprake van een aanzienlijk aandeel van personen die

buiten Nederland zijn geboren. Het aantal allochtonen onder hen beloopt 40-60%, maar daarbij moet worden aangetekend dat alle jongeren met in het buitenland geboren ouders ook tot de allochtonen zijn gerekend.

1.3 Mogelijkheden van de HKS-registratie van verdachten als gegevensbron over criminaliteit

Aan het gebruik van registraties van verdachten, zoals onder meer het HKS, als bronnen van gegevens over criminaliteit zijn ook beperkingen verbonden, waarvan men zich bij de interpretatie van statistische beschrijvingen op basis van dergelijke gegevens bewust moet zijn. Enerzijds zijn er beperkingen aan het gebruik van registratieve bronnen die vrij algemeen gelden en dus ook voor het HKS, anderzijds zijn er beperkingen die specifiek voor het HKS gelden.

Uitspraken over het aantal verdachten en de misdrijven waarvan zij worden verdacht, moeten worden onderscheiden van uitspraken over aard en omvang van de criminaliteit in Nederland. Er is een groot 'dark number'. In Criminaliteit en Rechtshandhaving 2001 (Van der Heide & Eggen, 2003, p.199) is geschat dat in 2001 4,65 miljoen delicten tegen burgers zijn gepleegd, waarvan er 1,6 miljoen (34%) bij de politie zijn gemeld. Dit leidde tot een aantal van 277.000 gehoorde verdachten.

Er zijn delicten die niet bij de politie worden gemeld (zoals zichtbaar wordt uit de resultaten van onder meer surveys naar slachtofferschap van criminaliteit). Bovendien worden lang niet alle delicten opgehelderd, zodat ook voor die vormen van criminaliteit geen gegevens over verdachten bekend zijn. (Engelhard e.a., 2000). Ook rechtspersonen kunnen criminaliteit plegen (hoewel meestal anders van aard dan de misdrijven die personen plegen), maar informatie over verdachte rechtspersonen blijft hier buiten beschouwing. De misdrijven waarvan verdachten bekend zijn vormen slechts een deel van de totale criminaliteit en de verdeling naar aard van deze misdrijven is geen afspiegeling van de totale criminaliteit. Er mag dan ook niet zonder meer worden verondersteld dat de bekend geworden verdachten een goede afspiegeling vormen van alle plegers van misdrijven. Een duidelijk voorbeeld hiervan vormen de kinderen onder 12 jaar: zij kunnen niet strafrechtelijk worden vervolgd voor gepleegde strafbare feiten en worden om die reden ook niet geregistreerd als verdachte. Onder meer via onderzoek onder slachtoffers van misdrijven kan worden nagegaan of veronderstellingen over de relatieve oververtegenwoordiging van bepaalde bevolkingsgroepen onder de verdachten worden ondersteund door de informatie die slachtoffers verschaffen over de kenmerken van daders. In Junger e.a. (2001) worden enkele voorbeelden gegeven van dergelijk onderzoek onder slachtoffers van misdrijven, waaruit blijkt dat zowel onder de gerapporteerde daders als onder de verdachten het aandeel van allochtonen relatief groot is.

De mogelijkheid dat de verdachtenpopulatie, zoals bekend in registraties van politie en justitie geen goede afspiegeling vormt van de totale daderpopulatie wordt onder meer in verband gebracht met selectiviteit als gevolg van het opsporings- en vervolgingsbeleid of het gebruik van registraties daarin.

Registraties zijn opgezet als ondersteunende instrumenten bij de uitvoering van specifieke taken en niet als wetenschappelijk waarnemingsinstrument voor een specifiek verschijnsel. Dat brengt allereerst met zich mee dat prioriteitstellingen bij de uitvoering van die taken en zullen doorwerken in de registraties. Wanneer de nadruk ligt op de opsporing van bepaalde typen misdrijven, mag bijv. een groei verwacht worden van de aantallen verdachten van die vormen van crimineel gedrag, ook al zou het aantal gepleegde misdrijven gelijk blijven. Wanneer bepaalde bevolkingsgroepen juist dergelijke misdrijven plegen, zullen zij ook vaker in de registraties van verdachten voorkomen. Ook is voorstelbaar dat de selectiviteit het gevolg is van de werkwijze van politie in de uitvoering van haar opsporingstaken: indien de politie de neiging zou hebben bepaalde groepen allochtonen vaker aan te houden als verdachten van delicten, zou dat eveneens kunnen leiden tot oververtegenwoordiging. Soortgelijke processen zijn denkbaar in de justitiële afhandeling van strafzaken. Voor de veronderstelling van selectiviteit ten nadele allochtone groepen in de politieregistraties lijkt op grond van onderzoek weinig grond aanwezig, maar ten aanzien van de justitiële afhandeling geven sommige studies meer reden om selectiviteit te vermoeden (Rovers, 1999; Junger e.a., 2001).

Een aantal beperkingen in de mogelijkheden om uitspraken te doen over de relatieve bijdrage van bepaalde groepen zoals autochtonen en allochtonen aan de criminaliteit op basis van informatie over de verdachten, hangt in het bijzonder samen met de specifieke kenmerken van het HKS als registratie. Het HKS is een landelijk dekkend systeem dat sinds 1986 door de politie gebruikt wordt om gegevens te registreren. Het bevat zowel de aangiftegegevens van misdrijven, als de persoonsgegevens van de verdachten daarvan. Tegen een verdachte kunnen een of meerdere processen-verbaal zijn opgemaakt. Op zijn beurt kan een proces-verbaal weer meerdere delicten bevatten. Opgenomen worden personen die minimaal 12 jaar zijn en tegen wie als verdachte proces-verbaal is opgemaakt. Het HKS bevat informatie over bijvoorbeeld het delict, het tijdstip waarop het gepleegd werd, de modus operandi, maar ook persoonskenmerken van de verdachte als geboortedatum, geslacht, geboorteland, nationaliteit en aanwezigheid van verslavingsproblematiek. (zie bijlage 2).

Veel onderzoekers ondervonden als beperking in het gebruik van het HKS dat allochtonen van tweede en latere generaties slechts voor een deel geïdentificeerd kunnen worden, namelijk voorzover zij in Nederland zijn geboren en in het bezit zijn van een niet-Nederlandse nationaliteit. Een groot deel van de tweede generatie Turken en Marokkanen bezit de Turkse resp. Marokkaanse nationaliteit, maar Surinamers en Antillianen bezitten merendeels alleen de Nederlandse nationaliteit. Het zal duidelijk zijn dat in het onderhavige onderzoek deze beperking geen rol speelt, want het onderzoeksdoel is nu juist om met gebruikmaking van de CBS-gegevens ook de verdachten die behoren tot de tweede generatie allochtonen te identificeren en te beschrijven. Maar de in dit onderzoek gebruikte HKS-gegevens kennen meer beperkingen die van invloed kunnen zijn op de omvang en kenmerken van de verdachtenpopulatie

— De gegevens van de bijzondere opsporingsdiensten (FIOD-ECD, douane) zijn niet opgenomen in het HKS. Diverse typen misdrijven, zoals

economische delicten, milieudelicten of uitkeringsfraude, zijn daarmee sterk ondervertegenwoordigd in het HKS, die vooral misdrijven volgens het gewone of commune strafrecht bevat. De kenmerken van verdachten van dergelijke delicten zullen verschillen van de kenmerken van de delicten die wel in het HKS geregistreerd zijn.

- Evenmin zijn gegevens van de Koninklijke Marechaussee opgenomen. Vooral het ontbreken van gegevens over de grensbewaking (Schiphol) kan enige vertekening veroorzaken bij de beschrijving van drugsdelicten, voorzover die is gepleegd door in Nederland wonende verdachten.
- Processen-verbaal die zijn afgedaan via HALT worden in principe wel geregistreerd in het HKS, maar de registratie is gebrekkig en verre van volledig (Van Tilburg e.a., 2004). Een afdoening via HALT (Het ALTERNatief) is een voorwaardelijk politiesepot, toegepast onder verantwoordelijkheid van het OM. Een door de officier van justitie aangewezen opsporingsambtenaar stelt aan een jeugdige verdachte die bekend voor om, in plaats van toezenden van het proces-verbaal aan de officier van justitie, deel te nemen aan een Halt-project. Het gaat daarbij om relatief lichte delicten die voor de eerste keer door een verdachte worden gepleegd. HALT-afdoeningen zijn in principe van toepassing voor de 12-17-jarigen. De meeste HALT-cliënten zijn 13-15 jaar (Bol & Ter Horst-van Breukelen, 2001. In totaal gaat het om ongeveer 18000 afdoeningen op jaarbasis (Wang, Aten, Kruissink, Bouwers & Blom, 2003, blz. 136-137). Deze HALT-afdoeningen komen vanwege de registratieproblemen niet voor in het HKS. Het ontbreken van HALT-afdoeningen in de gegevens betekent dat voor een deel van de verdachten de leeftijd waarop het eerste delict wordt gepleegd eerder ligt dan uit de HKS-gegevens valt op te maken. Mocht het zo zijn dat de HALT-afdoeningen ongelijk verdeeld zijn over de verschillende herkomstgroeperingen, worden de verschillen tussen de herkomstgroeperingen hierdoor enigszins vertekend.
- De HKS-registratie van de verdachten tegen wie proces-verbaal is opgemaakt, vindt plaats na afsluiting van het onderzoek. Wanneer de verdachte bij vervolging wordt vrijgesproken of om andere redenen geen schuldigverklaring plaatsvindt (bij enkele typen van seponering) dient de registratie van de gegevens over dit (strafbare) feit ongedaan te worden gemaakt. Overigens krijgt naar schatting meer dan 90% van de verdachten een transactie aangeboden door het OM of wordt in een later stadium schuldig verklaard door de rechter. Wanneer de persoon wordt veroordeeld voor heel iets anders dan het feit waarvoor proces-verbaal was opgemaakt, moet de HKS-registratie worden gecorrigeerd. Deze werkwijze op grond van een aanwijzing van het College van procureurs generaal aan de beheerders van politieregisters bevordert juistheid en volledigheid van de registratie, maar compliceert wel het registratieproces, mede gelet op de variatie in doorlooptijden van strafzaken. Informatie over de tijdigheid van dergelijke aanpassingen en de gevolgen voor de kwaliteit van de gegevens ontbreekt.

Meer informatie over de technische aspecten van het HKS is opgenomen in de onderzoeksverantwoording (bijlage 2) In het onderstaande zal toegelicht worden dat ook de koppeling van de HKS-gegevens aan de CBS-gegevens nog gevolgen heeft voor de verdachtenpopulatie.

1.4 Verklarende factoren

In de criminologische literatuur zijn diverse theoretische benaderingen te vinden voor de verklaring van het ontstaan, het voortduren en het 'uitdoven' van crimineel gedrag. De ontwikkelings- en levenslooptheorieën die momenteel in de criminologie opgeld doen leggen de nadruk op een drietal thema's: de ontwikkeling van crimineel en antisociaal gedrag, risicofactoren op verschillende leeftijden, en de effecten van levensgebeurtenissen op het verloop van de ontwikkeling (Farrington, 2003). Deze theoretische benadering is een verdere uitwerking van het paradigma van de criminele carrière dat in de jaren '80 heel prominent was, door aandacht te geven aan risicofactoren en de vaak belangrijke rol van levensgebeurtenissen bij het ontstaan of voortduren van crimineel gedrag.

Farrington noemt als sleutelbegrip in de ontwikkelings- en levenslooptheorie het 'antisociale potentieel' wat verwijst naar het potentieel om antisociale gedragingen te plegen. Vele risicofactoren en processen waarlangs deze risicofactoren van invloed zijn op het antisociale potentieel zijn te onderscheiden. Vanuit diverse theoretische benaderingen (zoals labeling theorie, rationele keuzetheorie) worden de ideeën geïntegreerd. De kern van de theorie is dat de vertaling van antisociaal potentieel naar antisociaal gedrag afhangt van cognitieve (denk- en beslissingsprocessen) waarbij de dader rekening houdt met kansen die zich voordoen en met (potentiële) slachtoffers.

Het onderhavige onderzoek heeft niet de pretentie de bovengenoemde causale processen te ontrafelen, maar stelt de uitkomst van die processen centraal, namelijk het in contact komen met de politie op verdenking van crimineel gedrag. Onderzocht worden de samenhang tussen als verdachte bij de politie te boek komen te staan en individugebonden en omgevingsfactoren. Factoren die verwijzen naar bijvoorbeeld opsporingsprioriteiten van de politie (en dus de pakkans voor bepaalde groepen) hebben we in dit onderzoek niet kunnen meenemen.

Het begrip criminogene factoren wordt wel gebruikt om de kenmerken en omstandigheden van mensen en hun omgeving aan te geven, die bijdragen aan het plegen van delicten en die ook ten aanzien van recidive een voorspellende waarde kunnen hebben (Andrews & Bonta, 1998; Vogelvang e.a., 2003). Uit een meta-analyse van Gendreau e.a. (1996) komen als de meest robuuste voorspellende factoren naar voren:

- lage sociaal-economische status en/of werkloosheid;
- lage school- en /of arbeidsprestaties;
- stress;
- negatieve gezinsomstandigheden / slechte ouder-jongere relaties;
- antisociale attitudes, opvattingen, vrienden;
- problemen op het gebied van temperament, gedrag en persoonlijkheid (waaronder verslaving).

Deze factoren zijn zogeheten dynamische criminogene factoren, wat inhoudt dat zij in principe veranderbaar zijn, in tegenstelling tot statische criminogene factoren (zoals reeds gepleegde delicten, vaststaande handicaps, sekse) die niet veranderbaar zijn. In onze analyses hebben we ons moeten baseren op de in HKS en SSB beschikbare gegevens, zodat slechts over een

deel van de bovengenoemde criminogene factoren informatie uitspraken gedaan kunnen worden.

Wat betreft de statische criminogene kenmerken rapporteren wij over leeftijd, geslacht en criminele carrière (*first offender* dan wel veelpleger) en pleegprofiel. De herkomstgroepering van de verdachten staat centraal in dit rapport. Wat betreft de dynamische criminogene factoren besteden we aandacht in de analyses aan sociaal-economische factoren, gezinssituatie en woonomgeving. De vraag is in hoeverre herkomst een eigenstandige verklarende factor is voor crimineel gedrag c.q. verdachte zijn bij de politie, en in hoeverre daarnaast met herkomstgroepering samenhangende omstandigheden en criminogene kenmerken (bijvoorbeeld sociaal-economische positie) relevant zijn.

1.5 Opzet van het onderzoek

De gegevens over verdachten van misdrijven zoals die bij de politie worden geregistreerd in het HKS, zijn gekoppeld met al binnen het CBS beschikbare gegevens uit het Sociaal Statistisch Bestand (SSB), dat is opgebouwd uit gegevens uit diverse databronnen. Het proces is meer in detail beschreven in Bijlage 2.

Privacy-aspecten bij gebruik van individuele gegevens

Ten behoeve van de analyses zijn gegevens van individuele personen gekoppeld. Het CBS heeft daarmee inmiddels een ruime ervaring opgebouwd. Diverse bijzondere procedures moeten worden gevolgd om een zorgvuldig gebruik van deze individuele gegevens te garanderen en de privacy van de personen waarop de gegevens betrekking hebben te waarborgen. Door de inrichting van deze procedures hebben gebruikers van de informatie over personen ondanks koppeling van individuele gegevens niet de beschikking over direct tot individuele personen herleidbare informatie. De onderzoekers kunnen alleen gebruik maken van geanonimiseerde gegevens en de gekoppelde gegevens konden door onderzoekers alleen in het CBS worden geanalyseerd. Door het ministerie van Justitie is overeenkomstig de wettelijke regels een machtiging verleend voor het gebruik van de gegevens over verdachten voor dit onderzoek. De procedure is ook voorgelegd aan het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP), dat kon instemmen met de gevolgde werkwijze.

Sociaal Statistisch Bestand (SSB)

Het SSB zelf is opgebouwd uit op microniveau gekoppelde en onderling consistent gemaakte registers. In dit SSB zijn onder meer gegevens van de Gemeentelijke Basisadministratie opgenomen (GBA), waarmee de tweede generatie allochtonen kan worden geïdentificeerd. Daarnaast bevat het SSB veel gegevens over andere relevante demografische en sociaal-economische kenmerken over een reeks van jaren. Uit het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) zijn de jaargangen 2001 en 2002 daadwerkelijk gebruikt, merendeels op het peilmoment van de laatste vrijdag van september. In dit onderzoek zijn de HKS-gegevens gebruikt die betrekking hebben op het jaar 2002, dat wil zeggen de gegevens bevatten van die verdachten tegen wie de politie in dat

jaar een proces-verbaal is opgemaakt vanwege de verdenking van het plegen van een misdrijf.

Koppelingsproces

Een belangrijk deel van de HKS-records is voorzien van een A-nummer (87%) dat ook in de GBA opgenomen is en kan daarom eenvoudig worden gekoppeld. De overgebleven records zijn gekoppeld op basis van geboortedatum, geslacht, gemeente en de straatnaam. Daarmee wordt 2,9% van het totale aantal records alsnog van een koppelsleutel voorzien. Omdat 10,2% van het totale aantal records niet van een koppelsleutel is voorzien, is onderzoek naar de mate van selectiviteit van deze koppelingen noodzakelijk. De kwaliteit van het koppelingsproces is onderzocht door de gekoppelde records te vergelijken met de niet gekoppelde records. De selectiviteit is alleen te onderzoeken voor de HKS-variabelen, omdat alleen die bekend zijn voor zowel de gekoppelde als de niet-gekoppelde records. Geconcludeerd mag worden dat de gekoppelde records op een aantal punten afwijken van de niet-gekoppelde records. Bij het selectiviteitsonderzoek blijkt telkens weer één dominante verklaring te zijn: de niet gekoppelde records betreffen zeer waarschijnlijk personen die niet in Nederland wonen. Gemiddeld over de jaren is 2,9% niet woonachtig in Nederland en wordt daarom terecht niet gekoppeld. Daarnaast is van nog eens 1,5% het woonland onbekend. Naar alle waarschijnlijkheid is het grootste deel daarvan ook in het buitenland woonachtig. We nemen daarom aan dat ook deze records terecht niet gekoppeld hebben. Natuurlijk is het zeker niet de enige verklaringsgrond, maar we mogen aannemen dat de niet-gekoppelde records voor een groot deel betrekking hebben op mensen die niet tot de doelpopulatie behoren. Nader onderzoek met meer gegevens die in het HKS opgenomen zijn over de adressen van mensen die in het buitenland wonen, kan wellicht meer licht werpen op deze conclusie. Van de dan nog overgebleven records blijkt een deel terug te voeren op mensen die in een asielzoekerscentrum wonen en nog niet ingeschreven zijn in de GBA (0,5% van het totale aantal records). Mede omdat een deel van de HKS-records niet gekoppeld kon worden, ontstaan er verschillen in uitkomsten tussen dit rapport en de LCK. In de onderzoeksverantwoording in bijlage 2 wordt meer in detail verslag gedaan van het onderzoek naar de selectiviteit van de koppelingen.

Standaardisatie

Criminaliteit hangt sterk samen met leeftijd en geslacht. Het zijn vooral jongeren en mannen die verdacht worden van misdrijven (Engelhard, Huls, Meijer & Van Panhuis, 2001). Ook levensloopgegevens van veroordeelden laten een patroon zien waarin de piek rond de twintig jaar ligt (Blokland & Nieuwbeerta, 2004). Omdat de meeste allochtone bevolkingsgroepen relatief jong zijn in vergelijking met autochtonen en ook de verhouding mannen en vrouwen soms aanzienlijk anders is, worden de uitkomsten steeds gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht. Dit wordt gerealiseerd door standaardisatie toe te passen in de vorm van een herweging. Daardoor hoeft bij de interpretatie van het aandeel van de verdachten in termen van oververtegenwoordiging van de onderscheiden groepen geen rekening gehouden te worden met de invloed van verschillen in geslachtsverhouding of leeftijdsopbouw als element in de verklaring. Een gevolg van deze

correctiemethode is echter wel dat de absolute aantallen verdachten per herkomstgroepering ook om deze reden afwijken van de uitkomsten die eerder vanuit de HKS-data zijn gepubliceerd. Daarom zijn in de referentietabel in de onderzoeksverantwoording (bijlage 2) ook de ongestandaardiseerde resultaten opgenomen. Door vergelijking van de gestandaardiseerde en ongestandaardiseerde uitkomsten kan worden beoordeeld welke invloed leeftijd en geslacht (en kenmerken die daarmee samenhangen) hebben op de verschillen in criminaliteit tussen autochtonen en allochtonen.

Achtergrondkenmerken

Het onderzoek is er onder meer op gericht om de door de koppeling ontsloten gegevens te gebruiken voor het verschaffen van een completer beeld van het aandeel van autochtone en allochtone bevolkingsgroepen in de geregistreerde criminaliteit. In dit rapport zijn nog slechts enkele bescheiden eerste stappen gezet in de beschrijving van de verschillen in criminaliteit onder de autochtone en allochtone bevolking in samenhang met diverse achtergrondkenmerken.

Herkomstgroepering

Het onderscheid tussen herkomstgroeperingen staat centraal in de publicatie. Herkomstgroepering is het kenmerk dat weergeeft met welk land een persoon een feitelijke verwantschap heeft, gegeven het geboorteland van de ouders of van zichzelf. Hiermee wordt in de eerste plaats een onderscheid gemaakt tussen autochtone en allochtone personen. Een *allochtoon* is een persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. Een *eerste generatie allochtoon* wordt omschreven als een in het buitenland geboren persoon met ten minste één in het buitenland geboren ouder. Een *tweede generatie allochtoon* is een in Nederland geboren persoon met ten minste één in het buitenland geboren ouder. Een *autochtoon* is een persoon van wie beide ouders in Nederland zijn geboren.

Gezien de grote verschillen in sociaal-economische en culturele situatie worden door het CBS standaard twee hoofdcategorieën onderscheiden: westerse en niet-westerse allochtonen. Om stabiliteit te bewerkstelligen in de onderverdeling van allochtonen is gekozen voor een indeling op basis van werelddelen en niet voor een indeling op basis van afzonderlijke landen. Allochtonen met als herkomstgroepering landen in de werelddelen Azië, Afrika en Latijns-Amerika (Midden- en Zuid-Amerika) worden tot de niet-westerse allochtonen gerekend. Allochtonen met als herkomstgroepering een van de landen in de werelddelen Noord-Amerika, Europa (excl. Nederland natuurlijk) en Oceanië worden tot de westerse allochtonen gerekend. Op deze indeling op basis van werelddelen wordt een aantal uitzonderingen gemaakt, omdat de omvang en de sociaal-economische en culturele situatie in Nederland van de desbetreffende groep allochtonen in Nederland daartoe aanleiding bleek te geven. Om die reden worden Indonesiërs en Japanners door het CBS gerekend tot de westerse allochtonen en worden Turken gerekend tot de niet-westerse allochtonen.

In dit rapport worden verschillende niveaus van aggregatie van herkomstgroepering en generatie gebruikt, afhankelijk van de mate van detail dat benodigd is met het oog op de minimale aantallen waarnemingen die vereist zijn voor een betrouwbare beschrijving. Immers, hoe groter de mate van

detail van de indeling naar bevolkingsgroepen, des te minder detaillering er mogelijk is in de beschrijving naar andere kenmerken. Het meest geaggregeerde niveau is herkomstgroepering in drie categorieën (autochtoon, westers allochtoon, niet-westers allochtoon), daarna een uitsplitsing naar 8 landen met restcategorieën, daarna naar 22 landen met restcategorieën, en ten slotte de meest gedetailleerde indeling naar 54 landen met restcategorieën. De herkomstlanden die afzonderlijk worden onderscheiden op de verschillende niveaus van aggregatie zijn weergegeven in bijlage 2.

In onderzoek naar de maatschappelijke integratie van de eerste generatie allochtonen wordt nogal eens het belang benadrukt van de verblijfsduur in Nederland (Dagevos e.a., 2003). In hoeverre dit kenmerk van belang is om (verschillen in) criminaliteit te verklaren, is vooralsnog niet duidelijk. Omdat onze analyses zich in deze fase echter vooral hebben gericht op de tweede generatie is 'verblijfsduur' als kenmerk buiten beschouwing gelaten.

Kenmerken van delicten

In de beschrijving is gebruik gemaakt van een aantal gegevens over de strafbare feiten waarvan de persoon verdacht wordt of in het verleden heeft gepleegd. Allereerst het elementaire kenmerk of de persoon een *verdachte* is van het plegen van een strafbaar feit in 2002 en daarvan door de politie een proces-verbaal is opgemaakt, hetgeen samenvalt met al dan niet opgenomen zijn in het geanalyseerde HKS-bestand. Eveneens is informatie opgenomen over de *aard van de delicten* waarvan het vermoeden bestaat dat de persoon die in 2002 heeft gepleegd. Daarbij worden onderscheiden: a) geweldsdelicten, b) vermogensdelicten, c) vernieling en openbare-ordedelicten, d) verkeersdelicten en e) overige delicten (incl. drugsdelicten). In de HKS-bestanden is ook informatie opgenomen over delicten die de persoon in het verleden heeft gepleegd. Informatie over gepleegde delicten wordt gedurende een vastgestelde looptijd (variërend van 5-30 jaar) bewaard. De gegevens over de delicten waarvan de looptijd nog niet was verstreken op het moment van het opmaken van het proces-verbaal, zijn gebruikt voor het samenstellen van enkele kenmerken van de verdachten.

Verdachten worden getypeerd naar hun *pleegcarrière* aan de hand van het aantal bekende misdrijven *tot en met* 2002.¹ Onderscheiden worden first offenders (één proces-verbaal t/m 2002), meerplegers (bij minderjarigen 2-5 misdrijven en bij meerderjarigen 2-10 misdrijven) en veelplegers (meer dan 5 resp. 10 misdrijven). Met informatie over de variatie in de aard van de delicten waaraan de verdachte zich heeft schuldig gemaakt, is het kenmerk *pleegprofiel* samengesteld: bij enkelsoortige verdachten is de aard van de delicten gelijk; behoren de delicten tot twee categorieën, dan is de verdachte aangeduid als tweesoortige verdachte; meer categorieën van gepleegde delicten bestempelen de verdachte tot een meersoortige verdachte. Ten slotte

¹ De definitie van een veelpleger in de justitiële databron OBDJ, zoals vermeld in Wartna & Tollenaar (2004) is dus anders dan die in HKS: "Een veelpleger op justitieniveau is iemand die in een periode van 5 aaneengesloten jaren in minstens 3 strafzaken verdacht werd van het plegen van een of meer misdrijven, waarbij de zaak niet werd afgedaan met een overdracht, vrijspraak, een technisch sepot of een andere technische uitspraak". Bij HKS gaat het om "ooit in het leven" tenminste 10 keer bij de politie als verdachte geregistreerd te zijn geweest, bij Wartna en Tollenaar gaat het om een periode van 5 jaar waarin iemand tenminste 3 maal veroordeeld moet zijn geweest.

is op basis van de informatie over de delicten die de verdachte in het verleden de leeftijd van de verdachte ten tijde van het *eerste delict* bepaald. Het hoeft geen betoog dat er een samenhang bestaat tussen de kans om aangemerkt te worden als veelpleger en leeftijd. De carrière van de allerjongsten kan per definitie niet langdurig teruggaan, terwijl iemand die ouder is dan 18 jaar al als meerpleger of veelpleger aangemerkt kan worden op grond van misdrijven die op heel jeugdige leeftijd zijn gepleegd. Ook zijn misdrijven die gepleegd zijn in het buitenland niet geregistreerd, zodat een allochtoon van de 1e generatie als first offender kan worden aangemerkt, hoewel die persoon al een langdurige criminele carrière buiten Nederland achter de rug kan hebben. Het is bovendien denkbaar dat het kenmerk leeftijd ten tijde van het eerste delict niet geheel juist wordt gemeten in die gevallen, waarin de verdachte in werkelijkheid op jongere leeftijd al een delict had gepleegd, waarvan de bewaartijd inmiddels al was verstreken.

Sociaal-demografische factoren

De kenmerken *leeftijd* (per ultimo september 2002) en *geslacht* zijn opgenomen in de beschrijving van afzonderlijke bevolkingsgroepen en daarmee wordt per groep zichtbaar in hoeverre verschillen in crimineel gedrag in samenhang met deze variabelen bestaan. Door standaardisatie in de analyses is tevens bewerkstelligd dat autochtone en allochtone bevolkingsgroepen onderling naar andere kenmerken beter kunnen worden vergeleken. Door de informatie over de *samenstelling van het huishouden* kan in de analyses onderscheid worden gemaakt naar de aanwezigheid van een partner of van kinderen in het huishouden van de persoon. Onderscheiden worden eenpersoonshuishoudens, stel zonder kinderen, stel met kinderen, eenouderhuishouden, overig particulier huishouden en institutioneel huishouden. Een bijzondere categorie vormen de instellingen die de institutionele huishoudens uitmaken: daartoe behoren ook de gevangenen en asielzoekerscentra.

Als globale indicatie van (mogelijke) problemen in de context van de persoonlijke ontwikkeling wordt in deze analyses het wonen van de juridische ouders van de persoon op verschillend adres gebruikt en deze variabele is korthedshalve aangeduid als *gebroken gezin*.

Een aantal kenmerken van de sociaal-economische situatie van de persoon dan wel het huishouden waarvan deze deel uitmaakt is in de analyses betrokken. Het zou zeer aantrekkelijk geweest zijn om te kunnen beschikken over kennis over het opleidingsniveau van de persoon. Dat gegeven ontbreekt evenwel. Voor twee geboortecohorten jeugdigen is wel informatie beschikbaar over het kenmerk of men een diploma in het voortgezet onderwijs behaald heeft of niet. Dit wordt als kenmerk *voortijdige schoolverlater* in de analyses opgenomen.

De sociaal-economische positie is daarnaast getypeerd aan de hand van een drietal kenmerken: het al dan niet verrichten van *betaald werk*, het al dan niet afhankelijk zijn van een *uitkering* en *het inkomen van het huishouden* waarvan men deel uitmaakt.

In de analyses van de gegevens over jeugdigen zijn de sociaal-economische gegevens vooral gebruikt om het milieu van herkomst te typeren. Daartoe zijn de gegevens van de ouders gebruikt. Veel jeugdigen wonen nog bij hun

ouders en in dat geval zal daarmee een typering gegeven zijn van het huishouden waartoe de jongere nog altijd behoort. Voor jongeren die niet meer bij hun ouders wonen, wordt aangenomen dat deze gegevens te beschouwen zijn als een indicatie van het milieu waarin zij ooit zijn opgegroeid. De gezinssituatie wordt getypeerd aan de hand van de volgende drie kenmerken: verricht ten minste één van de *ouders betaald werk*, is ten minste één van de *ouders uitkeringsafhankelijk* en wat is het *inkomen van het ouderlijk huishouden*.

Er zijn diverse redenen om het *aandeel niet-westerse allochtonen* in de woonomgeving te betrekken bij de beschrijving van achtergronden van verdachten van misdrijven. Het kan worden beschouwd als een indicator voor de mate van interactie tussen autochtone en allochtone leeftijdgenoten. Maar het kenmerk kan ook opgevat worden als een indirecte typering van het sociaal-economische karakter van de woonomgeving, zoals bleek uit de sterke samenhang van gemiddeld inkomen en aandeel uitkeringontvangers in de wijk met het aandeel niet-westerse allochtonen (Van Rijn e.a., 2003). Een extra reden om met een dergelijke samenstelling van de woonomgeving rekening te houden is, dat daarmee wellicht een indirecte verklaring gegeven zou kunnen worden van verschillen tussen wijken in termen van de pakkans omdat de politie mogelijk vaker aanwezig is in bepaalde typen buurten (Junger e.a., 2001)

1.6 Leeswijzer

De publicatie is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 geven we een globale beschrijving van het verdacht zijn van een misdrijf, uitgesplitst naar herkomstgroepering met bijzondere aandacht voor het onderscheid naar eerste en tweede generatie. Tevens worden de verschillen in de aard van de criminaliteit beschreven. In hoofdstuk 3 wordt ingezoomd op de jeugdcriminaliteit. Daarbij wordt onder meer ingegaan op de samenhang tussen criminaliteit en de huishoudenssituatie, de sociaal-economische positie van de ouders en het voortijdig schoolverlaten. Nadat in beide beschrijvende hoofdstukken het verdacht zijn van een misdrijf in verband gebracht is met verschillende demografische en sociaal-economische factoren, gaan we in hoofdstuk 4 in op de onderlinge verbanden tussen deze factoren en wordt het belang van iedere factor afzonderlijk vastgesteld. In hoofdstuk 5 wordt kort stilgestaan bij de belangrijkste conclusies waartoe de gepresenteerde uitkomsten van de analyses aanleiding geven en de vervolgvragen die daardoor tegelijkertijd worden opgeroepen. Naast een technische verantwoording van het onderzoek wordt in de bijlagen een gedetailleerder beeld gegeven van de uitkomsten in de vorm van tabellen. De tabellen verschaffen niet onmiddellijk informatie over de omvang van de populaties waarop de gegevens betrekking hebben. Dat zou in de meeste tabellen alleen kunnen gebeuren door een verdubbeling van de omvang van tabellen. Daarom is volstaan met het opnemen van een

referentietabel (zie de onderzoeksverantwoording) waarin informatie is weergegeven over de grootte van de groepen.²

² In de tabel zijn ook ongewogen percentages opgenomen, zodat uit de combinatie van beide gegevens ook informatie over de aantallen waarnemingen afgeleid kan worden. Percentages die zijn gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen in de bevolking zijn niet in de tabellen opgenomen. De desbetreffende cellen zijn leeg.

2 Alle verdachten

A.Th.J. Eggen (CBS), M. Blom (WODC)

Uit de recent verschenen Landelijke criminaliteitskaart (LCK) (Van Tilburg e.a., 2003), die is samengesteld op basis van het Herkenningsdienstsysteem (HKS) blijkt dat in 2002 ruim een derde van de verdachten van een misdrijf niet in Nederland is geboren en/of niet de Nederlandse nationaliteit³ heeft. Van alle geregistreerde verdachten is ongeveer 5% buiten Nederland woonachtig. Als deze groep “criminele toeristen” buiten beschouwing wordt gelaten dan is het aandeel van de allochtone verdachten in de totale populatie van verdachten die officieel in Nederland wonen ongeveer 32%. In de LCK is tevens vastgesteld dat Antillianen het sterkst zijn oververtegenwoordigd in de verdachtenregistratie. Zij komen hierin relatief bijna zes keer vaker voor dan op basis van hun aandeel in de bevolking mag worden verwacht. Na de Antillianen volgen de verdachten uit het voormalige Oostblok, Afrika, Marokko, Suriname, het voormalige Joegoslavië, Midden- en Zuid-Amerika, Turkije en het Midden-Oosten. Bij het bepalen van de relatieve oververtegenwoordiging in de verdachtenpopulatie moet worden bedacht dat de berekende cijfers een ondergrens aangeven. Allochtonen van de tweede generatie kunnen, zoals gezegd, door ontoereikende registratie binnen het HKS niet altijd als allochtoon worden herkend. Het gaat daarbij vooral om de in Nederland geboren allochtonen met alleen de Nederlandse nationaliteit. Hiertoe behoren veel van de in Nederland wonende Surinamers en Antillianen en ook een deel van de overige allochtone bevolkingsgroepen. Van de tweede generatie allochtonen kunnen feitelijk uitsluitend personen die in Nederland zijn geboren met een niet-Nederlandse nationaliteit als zodanig worden herkend. Het exacte aandeel van de tweede generatie allochtonen in de totale verdachtenpopulatie is hierdoor tot nu toe onbekend gebleven.

In hoofdstuk 1 is aangegeven dat koppeling van HKS-gegevens met CBS-gegevens uit het Sociaal Statistisch Bestand het mogelijk maakt om te bepalen of een persoon tot de tweede generatie allochtonen moet worden gerekend. Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de door de politie geregistreerde verdachten van misdrijven naar herkomstgroepering, waarbij gegevens van allochtone verdachten van de tweede generatie afzonderlijk zijn onderscheiden. De hoeveelheid geregistreerde verdachten per herkomstgroepering is hierbij geoperationaliseerd als het percentage van die groepering dat in 2002 door de politie als verdachte van een misdrijf in het HKS is geregistreerd.

In paragraaf 2.1 wordt beschreven hoe groot de omvang is van de verdachtenpopulatie en de grootste herkomstgroeperingen daarin en welk aandeel de verdachten van eerste en tweede generatie allochtonen in de totale verdachtenpopulatie hebben, waarbij binnen de allochtone bevolkingsgroepen nog een onderscheid is gemaakt tussen westerse en niet-

³ Wanneer iemand twee nationaliteiten heeft waaronder de Nederlandse, telt in de LCK-analyse de buitenlandse nationaliteit.

westerse allochtonen. De in deze paragraaf beschreven gegevens zijn niet gestandaardiseerd en herwogen naar leeftijd en geslacht in tegenstelling tot de gegevens die in de andere paragrafen zijn beschreven.

In paragraaf 2.2 wordt beschreven in hoeverre de verdachten van de allochtone en de autochtone bevolkingsgroepen verschillen. Ingegaan wordt daar op de samenhang met enkele demografische kenmerken, te weten geslacht, leeftijdscategorie en type huishouden en op de samenhang met enkele sociaal-economische en delictskenmerken, zoals het huishoudinkomen, het al dan geen uitkering hebben en de mate waarin de woonwijk op grond van de bevolkingssamenstelling allochtoon van karakter is, het type delict waarvan men verdacht is en de delictcarrière en het delictprofiel van de verdachte. De hier gepresenteerde gegevens zijn gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht. Aldus zijn voor iedere herkomstgroepering de resultaten weergegeven alsof zij dezelfde verdeling naar leeftijd en geslacht hebben als van de autochtone bevolkingsgroep. Paragraaf 2.2 sluit af met een korte beschrijving van de verdachtenpercentages van de 56 allochtone bevolkingsgroepen waarvan de officieel vastgestelde omvang in Nederland minimaal 4.000 personen is. In de paragrafen 2.3 en 2.4 gaan we dieper in op de vraag in hoeverre de verdachtenpercentages van de allochtone bevolking van de eerste en tweede generatie van elkaar verschillen.

2.1 De HKS-verdachtenpopulatie: omvang en aandeel per herkomstgroep

In tabel 2.1 is zichtbaar wat de totale omvang is van de HKS-verdachtenpopulatie, zoals beschreven in dit rapport. Zoals reeds in het voorgaande hoofdstuk is opgemerkt, is de beschrijving beperkt tot de verdachten die in Nederland woonachtig waren en waarvan de HKS-gegevens gekoppeld konden worden aan de GBA-gegevens. Van de ruim 163.000 verdachten in 2002 waren er 102.000 autochtoon en 61.000 allochtoon. Tabel 2.1 toont de in omvang grootste groepen verdachten (500 of meer verdachten). Tevens is voor elk van de grootste groepen het ongestandaardiseerde percentage verdachten in verhouding tot de omvang van de desbetreffende bevolkingsgroep opgenomen.

In absolute aantallen verdachten zijn, na de autochtonen met 102.000 personen, met elk ruim 10.000 personen de Marokkanen en Surinamers de grootste groepen. Maar als aandeel van de betreffende herkomstgroep hebben de Antillianen (6,6%), de Marokkanen (5,0%) en de Somaliërs (4,8%) relatief de meeste verdachten.

Tabel 2.1 Aantallen verdachten en ongestandaardiseerde verdachtenpercentages, 2002

NIVEAU 1 - ongestandaardiseerde aantallen	12-17 jaar		18-24 jaar		25-44 jaar		45-79 jaar		totaal 12-79 jaar
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	
totale populatie 12-79 jaar	17.118	3.670	33.972	4.760	62.444	11.270	24.697	5.545	163.476
autochtoon	9.570	2.019	19.960	2.451	38.438	6.752	18.853	4.171	102.214
allochtoon	7.548	1.651	14.012	2.309	24.006	4.518	5.844	1.374	61.262
Marokko	1.952	333	3.459	441	3.642	373	341	39	10.580
Suriname	1.173	351	2.058	412	4.019	853	1.234	254	10.354
Turkije	970	118	1.895	157	3.555	306	420	45	7.466
Ned Antillen en Aruba	728	218	1.311	388	2.624	701	513	147	6.630
Indonesië	310	70	683	103	1.654	378	728	191	4.117
Duitsland	174	48	383	61	1.162	285	888	222	3.223
Voormalig Joegoslavië	198	63	366	75	708	165	171	59	1.805
België	101	17	192	37	400	96	198	71	1.112
(Voormalig)Sovjet-Unie	71	18	193	58	350	153	89	46	978
Irak	145	11	210	20	408	59	63	6	922
Somalie	138	41	251	33	341	63	22	2	891
Grootbritannië	93	23	171	23	361	47	125	28	871
Iran	86	13	173	26	357	55	74	21	805
Overig Afrika	75	17	268	28	273	49	19	3	732
Italië	47	18	100	18	306	48	81	10	628
Kaapverdië	93	31	145	22	213	34	56	10	604
Afganistan	71	7	154	8	202	30	29	5	506
NIVEAU 1 - ongestandaardiseerde percentages									
	12-17 jaar		18-24 jaar		25-44 jaar		45-79 jaar		totaal
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	
autochtoon	2,0	0,5	3,8	0,5	1,9	0,4	0,8	0,2	0,9
allochtoon	5,7	1,3	8,6	1,4	4,6	0,9	1,5	0,3	2,5
totaal aut. + all.	2,8	0,6	5,0	0,7	2,5	0,5	0,9	0,2	1,2
Marokko	11,0	2,0	17,9	2,1	7,0	0,9	1,4	0,2	5,0
Suriname	6,7	2,0	11,1	2,1	7,5	1,4	3,8	0,7	4,0
Turkije	5,0	0,7	8,9	0,7	5,4	0,5	1,6	0,2	2,9
Ned Antillen en Aruba	10,1	3,1	13,0	3,7	11,9	3,2	5,3	1,2	6,6
Indonesië	3,0	0,7	3,9	0,6	2,2	0,5	0,9	0,2	1,1
Duitsland	2,8	0,8	4,9	0,7	2,7	0,6	0,8	0,2	0,9
Voormalig Joegoslavië	5,4	1,9	8,3	1,7	4,7	1,2	2,2	0,7	2,9
België	3,3	0,6	5,2	1,0	2,8	0,6	0,9	0,3	1,2
(Voormalig)Sovjet-Unie	4,0	1,2	10,6	2,6	6,4	1,6	2,7	0,9	3,2
Irak	5,5	0,5	7,9	1,2	3,6	1,0	1,9	0,3	2,9
Somalie	8,4	2,9	11,3	1,8	6,2	1,5	2,4	0,2	4,8
Grootbritannië	3,1	0,8	4,9	0,7	2,3	0,4	1,1	0,3	1,4
Iran	5,3	1,0	9,3	1,6	4,8	1,1	2,8	1,1	3,5
Overig Afrika	4,5	1,4	6,7	1,6	4,3	1,2	2,0	0,4	3,5
Italië	4,5	1,7	5,8	1,1	3,5	0,7	1,2	0,4	2,0
Kaapverdië	7,7	2,5	11,9	1,8	7,9	1,0	2,3	0,5	3,9
Afganistan	2,6	0,3	5,5	0,5	2,9	0,6	1,3	0,3	2,1

totaal bevolking(sgroep) = 100%

*Aandeel van de diverse herkomstgroepen binnen de HKS-
verdachtenpopulatie*

Tabel 2.2 geeft voor het jaar 2002 een overzicht van de verdeling van de geregistreerde verdachten over de verschillende herkomstgroeperingen, uitgesplitst naar generatie en geslacht. Van de ruim 61.000 allochtone verdachten behoren 39.000 tot de eerste en 22.000 tot de tweede generatie. Er zijn bijna drie keer zo veel allochtone verdachten met een niet-westerse herkomst (46.000) als met een westerse herkomst (16.000). Geconcludeerd kan worden dat, met inbegrip van de tweede generatie, 37,5% van alle in Nederland woonachtige geregistreerde verdachten van een misdrijf van allochtone herkomst is. Het aandeel allochtonen in de verdachtenpopulatie

**Tabel 2.2 Geregisteerde verdachten (12-79 jaar) van misdrijven in 2002 naar
herkomstgroepering, generatie en geslacht**

	totaal	man	vrouw	totaal %	man %	vrouw %
Totaal	163.476	138.231	25.245	100	100	100
w.v.						
Autochtoon	102.214	86.821	15.393	62,5	62,8	61,0
Allochtoon	61.262	51.410	9.852	37,5	37,2	39,0
w.v.						
1e generatie	38.857	32.471	6.386	23,8	23,5	25,3
w.v.						
Westers	6.468	5.016	1.452	4,0	3,6	5,8
Niet-westers	32.389	27.455	4.934	19,8	19,9	19,5
2e generatie	22.405	18.939	3.466	13,7	13,7	13,7
w.v.						
Westers	9.153	7.578	1.575	5,6	5,5	6,2
Niet-westers	13.252	11.361	1.891	8,1	8,2	7,5

is daarmee twee keer zo groot als het aandeel allochtonen in de bevolkingspopulatie.

Van alle verdachten behoort een kwart (23,8%) tot de allochtone bevolking van de eerste generatie en ruwweg één op zeven (13,7%) tot die van de tweede generatie.

Voor de niet-westerse allochtonen zijn oververtegenwoordigd onder deze verdachten van criminaliteit. Binnen deze groep is het aandeel van de eerste generatie met 19,8% bijna drie keer zo groot als op grond van de bevolkingssamenstelling mag worden verwacht. Van de tweede generatie is dit aandeel bijna vier keer zo groot.

Tevens kan worden geconcludeerd dat het beschreven beeld voor mannen en vrouwen nauwelijks verschilt, ook al is het aantal vrouwelijke verdachten aanzienlijk kleiner.

2.2 Allochtone en autochtone verdachten

Verdachtenpercentages

Tabel 2.3 toont de percentages geregisteerde verdachten per bevolkingsgroep. Het gaat hierbij niet zoals in tabel 2.2 om het aandeel van de geregisteerde verdachten in de totale HKS-verdachtenpopulatie, maar om *het aandeel in de desbetreffende bevolkingsgroep*.

De verdachtenpercentages van zowel mannen als vrouwen van allochtone herkomst blijken ruim twee keer zo hoog als van autochtonen. Van allochtone mannen is het percentage verdachten 3,8%, van allochtone vrouwen 0,7%. Binnen de allochtone bevolking liggen de percentages van de eerste generatie wat hoger dan van de tweede. In tegenstelling tot dit *overall* beeld laten de uitkomsten van Marokkanen en Turken echter een ander beeld zien. Bij deze herkomstgroeperingen liggen de verdachtenpercentages van de tweede generatie hoger dan van de eerste generatie. Ook bij enkele in omvang kleinere groepen (Hongarije, Kaapverdië) komt de tweede generatie op een hoger percentage verdachten uit (zie tabel 2.12 in de Bijlage).

Tabel 2.3 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, generatie, geslacht en leeftijdscategorie

	totaal %	man	vrouw	12-17 jaar	18-24 jaar	25-44 jaar	45-79 jaar
totaal	1,2	2,0	0,4	1,6	2,6	1,5	0,6
w.v.							
autochtoon	0,9	1,6	0,3	1,3	2,2	1,2	0,5
allochtoon	2,2	3,8	0,7	3,1	4,4	2,9	1,0
w.v.							
1e generatie	2,3	3,9	0,8	3,4	4,7	2,9	1,2
w.v.							
westers	1,3	2,1	0,5	2,1	2,6	1,5	0,8
niet-westers	2,9	4,9	0,9	4,2	5,9	3,7	1,5
2e generatie	2,1	3,6	0,6	2,6	3,9	2,8	0,7
w.v.							
westers	1,3	2,2	0,5	1,9	2,9	1,7	0,6
niet-westers	4,0	7,1	0,9	4,2	6,4	4,7	1,2

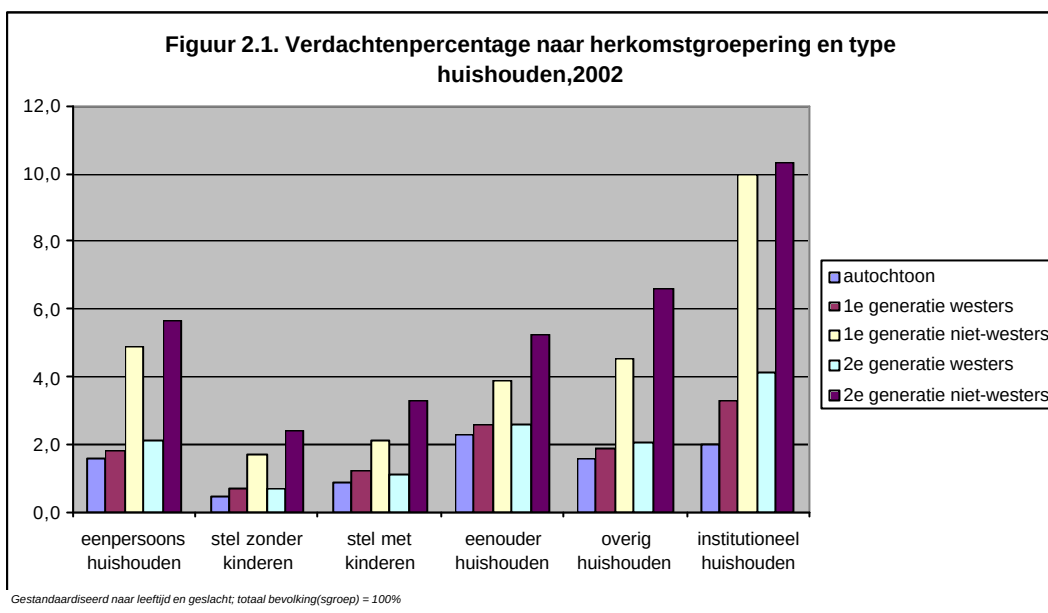
Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tussen westerse en niet-westerse allochtonen zijn wél grote verschillen te constateren binnen zowel de eerste als de tweede generatie. Het hoogste verdachtenpercentage heeft de groep mannelijke niet-westerse allochtone verdachten van de tweede generatie. Hiervan was 7,1% in 2002 als verdachte geregistreerd. Deze uitkomst is meer dan drie keer zo hoog als die van de westerse allochtone verdachten van de tweede generatie. In alle onderscheiden bevolkingsgroepen blijkt dat mannen relatief veel vaker dan vrouwen verdacht zijn van een misdrijf.

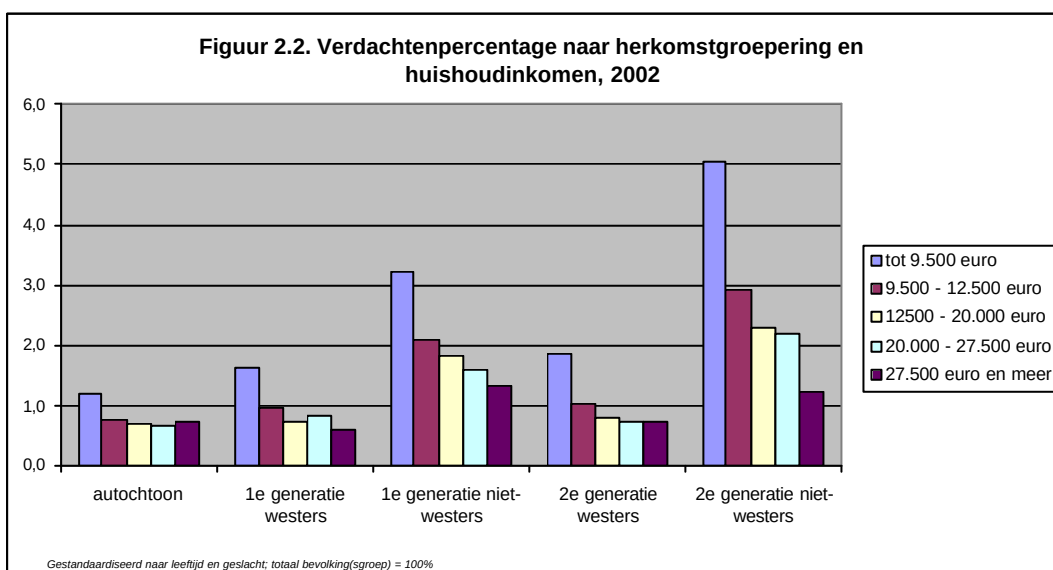
In de leeftijdscategorie 18-24 jaar is in alle herkomstgroeperingen het verdachtenpercentage het hoogst en in de leeftijdscategorie 45-79 jaar in alle gevallen het laagst.

De tabellen 2.4 tot en met 2.7, die in de Bijlagen zijn opgenomen, bevatten de verdachtenpercentages, onderscheiden naar enkele demografische en sociaal-economische kenmerken van de verdachten.

Het onderscheid naar *type huishouden* (tabel 2.4) laat zien dat bij de autochtone bevolking het hoogste verdachtenpercentage (2,3%) in de categorie “éénouderhuishouden” bestaat. Allochtonen hebben behalve in deze categorie ook in de categorieën “eenpersoonshuishouden” en “overig huishouden” overeenkomstig hoge percentages. Maar in de categorie “institutioneel huishouden” zijn de percentages van allochtonen nog bijna twee keer zo hoog. Voor alle bevolkingsgroepen liggen de percentages voor de typen “stel met/zonder kinderen” gemiddeld lager.

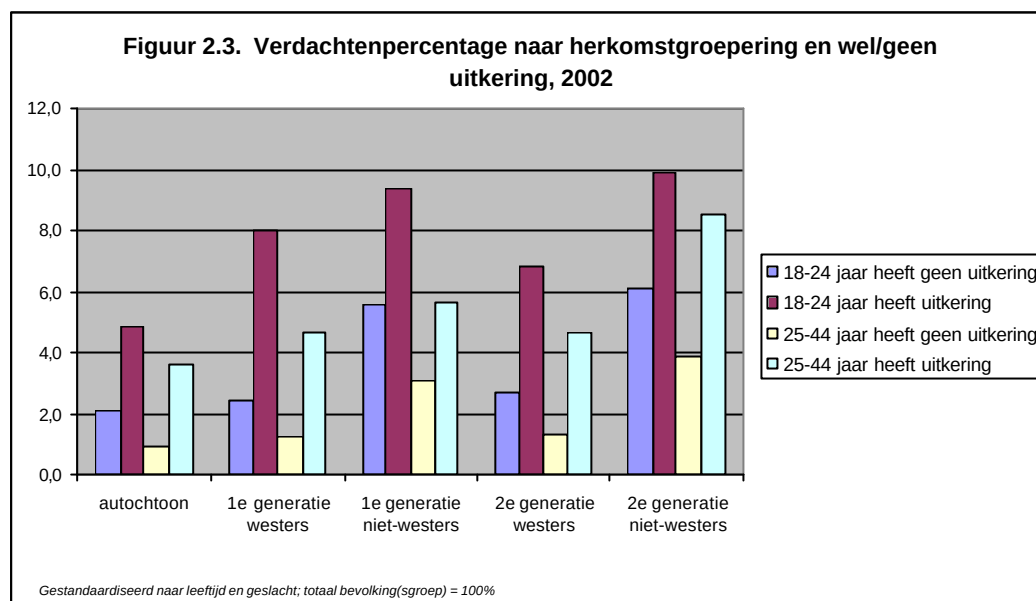
Wat betreft het *huishoudinkomen* (tabel 2.5) vallen zonder uitzondering de hoogste verdachtenpercentages in de laagste inkomenscategorie. Van allochtone bevolkingsgroepen zijn de verdachtenpercentages lager naarmate het huishoudinkomen hoger is. Dit gaat niet op voor de autochtone bevolking. Bij deze laatste groep is er nagenoeg geen verschil tussen de inkomensniveaus vanaf 9500-12500 euro per jaar.

Voor de leeftijdscategorieën van 18-24 jaar en van 25-44 jaar kan, zowel bij autochtonen en als bij allochtonen, worden vastgesteld dat de verdachtenpercentages van personen die *afhankelijk zijn van een uitkering* twee tot drie keer hoger liggen dan van personen die dat niet zijn (tabel 2.6).

Vergeleken met de autochtone bevolkingsgroep liggen in beide leeftijdscategorieën de verdachtenpercentages van de allochtone bevolkingsgroepen aanzienlijk hoger. Van de niet-westerse allochtonen van

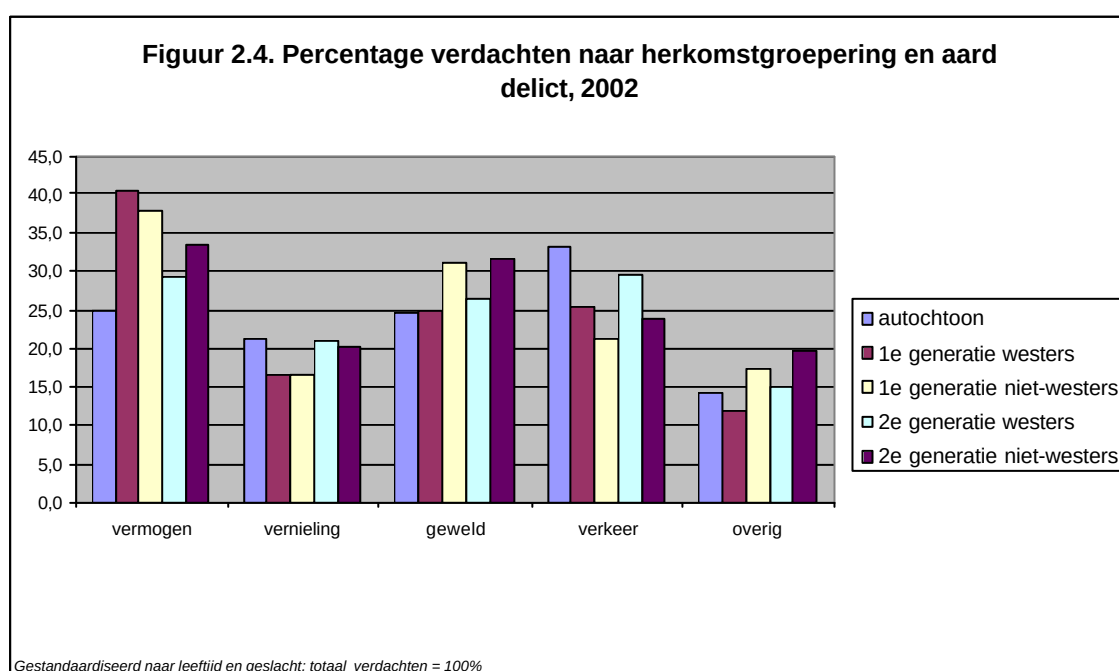
de tweede generatie is één op de tien personen als verdachte van een misdrijf geregistreerd.

Naarmate de *woonwijk* een hoger percentage allochtone bewoners heeft zijn de verdachtenpercentages, zowel van de autochtone bevolking als van (alle) autochtone bevolkingsgroepen hoger (tabel 2.7).

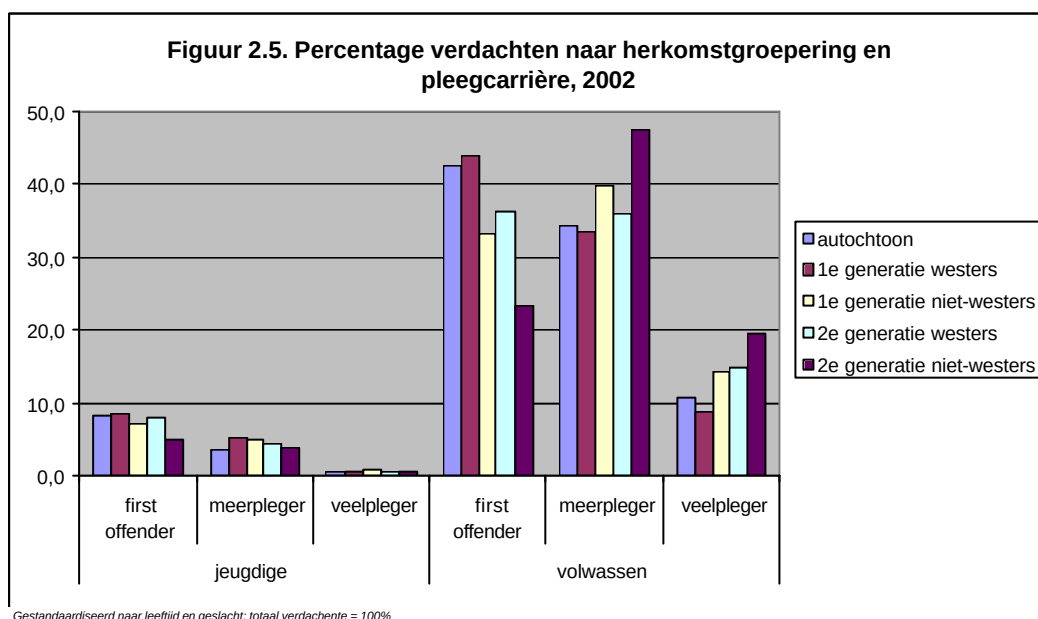
Type delict, pleegcarrière en pleegprofiel

De tabellen 2.8, 2.9 en 2.10 (zie Bijlage) tonen de verdachtenpercentages, berekend per herkomstgroepering, uitgesplitst naar de aard van de gepleegde delicten, de pleegcarrière en het pleegprofiel van de delinquent. Van de autochtone verdachten is één op drie geregistreerd voor een verkeersmisdrijf, tegen één op vier allochtone verdachten (tabel 2.8).

Deze laatsten zijn daarentegen naar verhouding vaker geregistreerd voor een vermogensmisdrijf, vooral de eerste generatie allochtonen.

Met behulp van het aantal antecedenten⁴ zijn alle verdachten gecategoriseerd als first offender, dan wel als meerpleger of veelpleger. Deze indeling sluit aan bij de gangbare definities in het veelplegersbeleid van de overheid. Het aandeel van de first offenders ligt bij autochtone verdachten hoger dan bij allochtone verdachten (tabel 2.9). Dit gaat zowel voor jeugdigen (van 12 t/m 17 jaar) als voor volwassenen op. Dat houdt tevens in dat de cijfers van de aandelen meer- en veelplegers voor de allochtone bevolkingsgroepen hoger zijn dan die van de autochtone bevolking. De verschillen tussen de eerste en tweede generatie zijn niet erg groot.

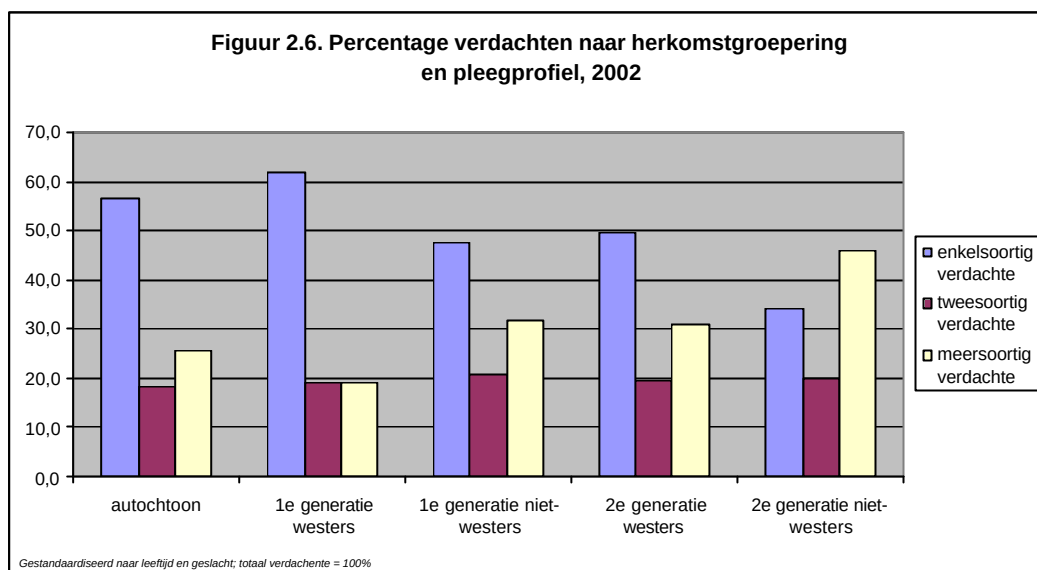
Personen die als verdachte van één van de onderscheiden misdrijfcategorieën worden geregistreerd zijn hier aangeduid als enkelsoortige verdachte.

Tweesoortige verdachten zijn personen die voor twee verschillende misdrijfcategorieën zijn geregistreerd. Meersoortige verdachten zijn actief (geweest) op meer dan twee terreinen van de criminaliteit.

In deze pleegprofielen vertonen de bevolkingsgroepen duidelijke verschillen. Het aandeel enkelsoortige verdachten ligt bij autochtonen hoger dan bij allochtonen (tabel 2.10). Het aandeel meersoortige verdachten ligt echter bij allochtonen hoger.

Tussen eerste en tweede generatie en tussen westerse en niet-westerse allochtonen zijn eveneens duidelijke verschillen zichtbaar. De eerste generatie en de westerse allochtone verdachten zijn relatief vaker enkelsoortige verdachte, de tweede generatie en de niet-westerse allochtone verdachten vaker meersoortig verdachte.

⁴ Van een antecedent is sprake indien tegen een persoon één proces-verbaal is opgemaakt.

Herkomstsgroepering

In Nederland waren er in 2002 in totaal 56 allochtone bevolkingsgroepen met een bevolkingsomvang van minimaal 4.000 personen. In tabel 2.11 zijn de voor leeftijd en geslacht gewogen percentages verdachten per herkomstland vermeld. Omdat ze gestandaardiseerd zijn (alsof zij de verdeling naar leeftijd en geslacht hebben als de autochtone populatie, waardoor de verschillen tussen de herkomstgroeperingen niet kunnen worden toegeschreven aan de verschillen in bevolkingsopbouw naar leeftijd en geslacht) kunnen ze in voorkomende gevallen wat afwijken van de percentages in tabel 2.1.

De Dominicaanse (5,9%) en Antilliaanse (5,6%) bevolkingsgroepen kennen het hoogste percentage geregistreerde verdachten (tabel 2.11). Onder de vijftien bevolkingsgroepen met de hoogste verdachtenpercentages bevinden zich veel groepen van Afrikaanse herkomst: Angola (4,9%), Kongo (4,5%), Sierra Leone (3,9%), Tunesië (3,7%) en Algerije (3,7%). Ook Marokko (3,3%), Kaapverdië (3,3%), Nigeria (3,2%), Somalië (3,1%) en Ethiopië (2,7%) kennen hoge percentages. Daarnaast maken ook Suriname (3,6%), de voormalige Sovjet-Unie (3,1%) en Iran (2,8%) deel uit van de vijftien herkomstgroeperingen met de hoogste percentages.

Relatief lage percentages vertonen de meeste bevolkingsgroepen van West-Europese en van Aziatische afkomst. Ook de westerse allochtonen uit de Verenigde Staten, Canada, Zuid-Afrika en Australië kennen lage verdachtenpercentages. Japanners, die overigens als westerse allochtonen worden beschouwd, zijn naar verhouding het minst als verdachte geregistreerd (0,6%), gevolgd door de Denen (0,7%) en Hongkong Chinezen (0,7%).

Van alle bevolkingsgroepen zijn mannen veel vaker dan vrouwen verdacht van een misdrijf. Op een enkele uitzondering na heeft de leeftijdscategorie van 18-24 jaar steeds het hoogste verdachtenpercentage. In deze laatste leeftijdscategorie spannen de Noord-Afrikaanse allochtonen de kroon: Marokkaanse mannen van 18-24 jaar met 17,8% (ter vergelijking: de totale groep Marokkanen van 12-79 jaar heeft een percentage verdachten van 3,3%), gevolgd door Tunesische mannen in deze leeftijdscategorie met 14,9% (de

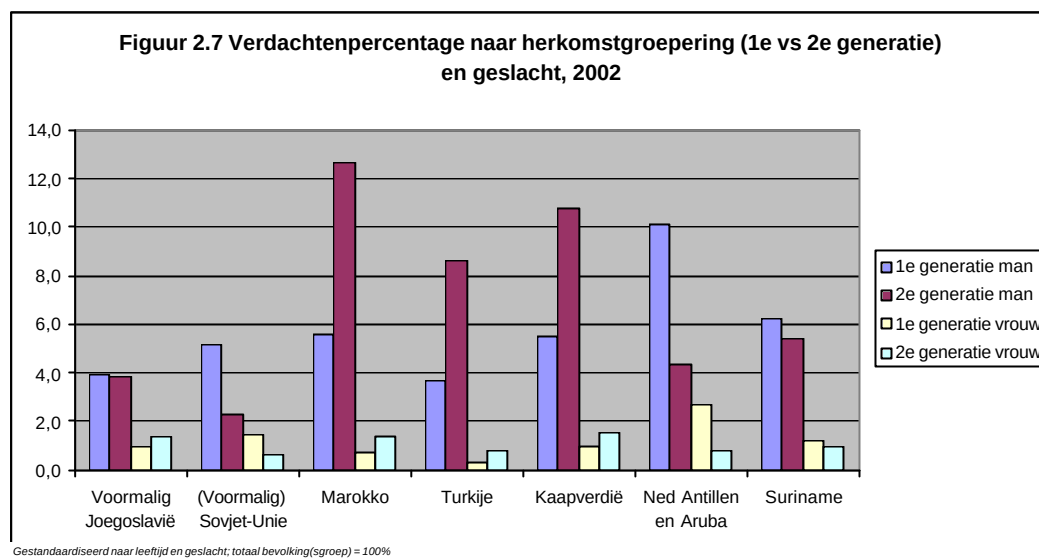
totale groep Tunesiërs heeft een verdachtenpercentage van 3,7) en Algerijnse mannen van 18-24 jaar met 14,8% (de totale groep Algerijnen heeft een verdachtenpercentage van 3,7). Maar ook de Dominicaanse en Antilliaanse mannen van 18-24 jaar hebben hoge percentages, hoewel opvallend is dat daar óók de oudere leeftijdscategorie van 25-44 jaar nagenoeg even hoge verdachtenpercentages laat zien van 12 -14%.

2.3 Eerste en tweede generatie allochtone verdachten

Om na te kunnen gaan of de verdachtenpercentages van de herkomstgroeperingen verschillen tussen de eerste en tweede generatie allochtonen zijn de gegevens van negentien afzonderlijke bevolkingsgroepen berekend. Deze negentien hebben als gemeenschappelijk kenmerk dat ze voor beide generaties minimaal 4.000 officieel in Nederland geregistreerde inwoners tellen. In de Bijlage zijn in de tabellen 2.12 tot en met 2.20 van deze bevolkingsgroepen de gegevens opgenomen. In de rapportage besteden we hier vooral aandacht aan zeven specifieke bevolkingsgroepen. De keuze voor deze zeven is uiteraard niet willekeurig. Het betreft allereerst de traditionele “grote vier” bevolkingsgroepen: Surinamers, Antillianen en Arubanen, Turken en Marokkanen. Daarnaast zijn ook drie “relatief recente groepen immigranten” gekozen. Uit de cijfers blijkt namelijk dat naast de “grote vier” ook de Kaapverdische, de Joegoslavische en voormalige Sovjet-Unie eerste en tweede generatie bevolkingsgroepen hoge verdachtenpercentages te zien geven. In de vorige paragraaf is weliswaar geconstateerd dat ook veel Afrikaanse herkomstgroeperingen hoge verdachtenpercentages kennen, maar doordat hun bevolkingsomvang van de tweede generatie gering is, kunnen deze groepen niet worden geanalyseerd op dit aspect.

Verdachtenpercentages

Voorals mannen – zowel van de eerste als van de tweede generatie – van Antilliaanse, Surinaamse, Marokkaanse en Kaapverdische herkomst laten de hoogste verdachtenpercentages zien. Ook van mannen van de eerste generatie uit de voormalige Sovjet-Unie en van Turkse en Joegoslavische mannen van de tweede generatie zijn de verdachtenpercentages hoog (tabel 2.12). De allerhoogste percentages zijn evenwel aangetroffen bij Marokkaanse mannen van de tweede generatie (12,7%), gevolgd door Kaapverdische mannen van de tweede generatie (10,8%) en Antilliaanse mannen van de eerste generatie (10,1%).

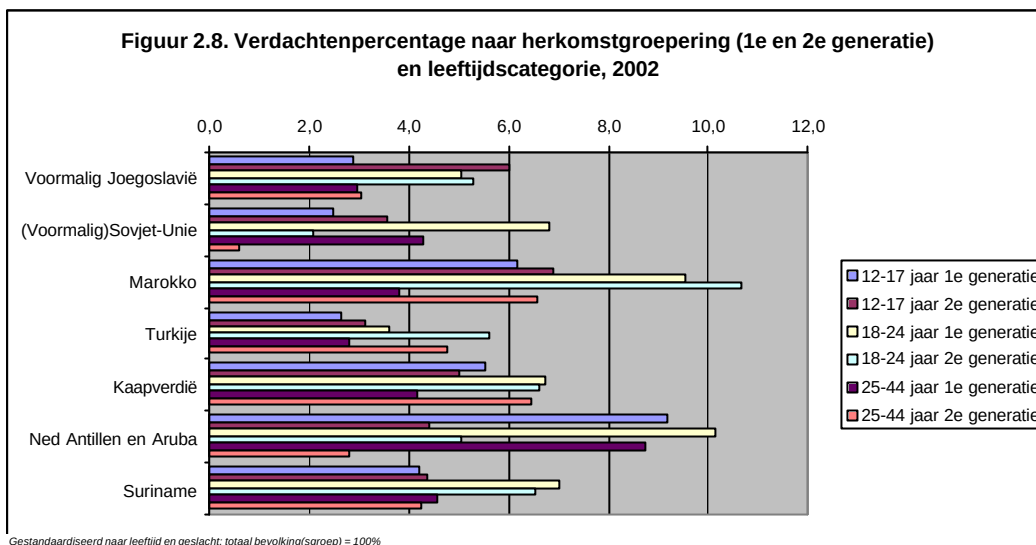

Al eerder is opgemerkt dat voor de totale allochtone bevolking de verdachtenpercentages van de eerste generatie wat hoger liggen dan die van de tweede generatie. Uit de cijfers naar herkomstland blijkt dat dit vooral voor Antillianen en in iets mindere mate Surinamers opgaat. Door hun grote bevolkingsomvang wegen de uitkomsten van deze twee bevolkingsgroepen zwaar mee in het totaalcijfer van beide generaties. Van personen met een Sovjet-Unie herkomst liggen de cijfers van de tweede generatie eveneens lager dan van de eerste generatie.

De verdachtenpercentages van Marokkanen, Turken en Kaapverdianen laten een ander beeld zien. Bij deze bevolkingsgroepen liggen de verdachtenpercentages van de tweede generatie twee keer zo hoog als van de eerste generatie.

Het beeld van de Joegoslavische bevolkingsgroep is gevarieerd. Vergelijken met de andere herkomstgroeperingen valt op dat de Joegoslavische vrouwen van de tweede generatie vaker als verdachte zijn geregistreerd dan die van de eerste generatie.

Bij de uitsplitsing naar leeftijd blijkt dat van de eerste generatie de Antillianen en van de tweede generatie de Marokkanen de hoogste percentages in alle leeftijdscategorieën hebben (tabel 2.13). Liggen in het algemeen in alle leeftijdscategorieën de verdachtenpercentages van de tweede generatie wat lager dan die van de eerste generatie, bij Marokkanen en Turken is dat juist omgekeerd. Van Kaapverdianen liggen alleen in de leeftijdscategorie 25-44 jaar de cijfers van de tweede generatie boven die van de eerste generatie.

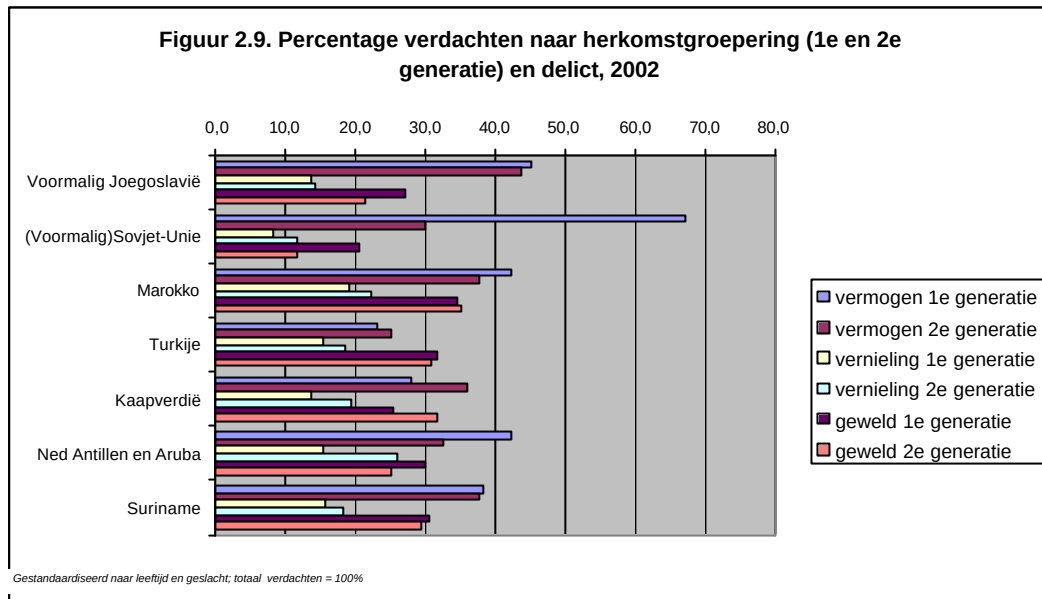
Het algemene beeld van de samenhang met andere achtergrondkenmerken in paragraaf 2.1 blijkt eveneens voor beide generaties afzonderlijk grotendeels op te gaan. Ook nu komen de hoogste verdachtenpercentages voor bij de categorieën “institutioneel huishouden” en “éénouderhuishouden” en in iets mindere mate bij de categorie “eenpersoonshuishouden” (tabel 2.14). En ook nu blijkt, voor zowel eerste als tweede generaties, dat in nagenoeg alle gevallen de hoogste verdachtenpercentages in de laagste inkomenscategorie vallen. (tabel 2.15).

De verdachtenpercentages van personen met een uitkering zijn voor beide generaties minimaal twee keer zo hoog als van personen zonder uitkering (tabel 2.16). In de leeftijdscategorie 18-24 jaar hebben van de eerste generatie Antillianen (18,2%), personen met herkomst de voormalige Sovjet-Unie en Marokkanen (beide 15,3%) de hoogste percentages verdachten. Van de tweede generatie hebben in dezelfde leeftijdscategorie Marokkanen (14,8%) en Joegoslaven (14,7%) de hoogste percentages en in de leeftijdscategorie 25-44 jaar Kaapverdianen (16,2%) en Marokkanen (11,1%). Hiervoor is ook geconstateerd dat naarmate in de woonwijk een hoger percentage allochtonen woont, het verdachtenpercentage in het algemeen bij zowel autochtonen als allochtonen hoger is. We zien dit verschijnsel zowel bij eerste als tweede generatie allochtonen (tabel 2.17).

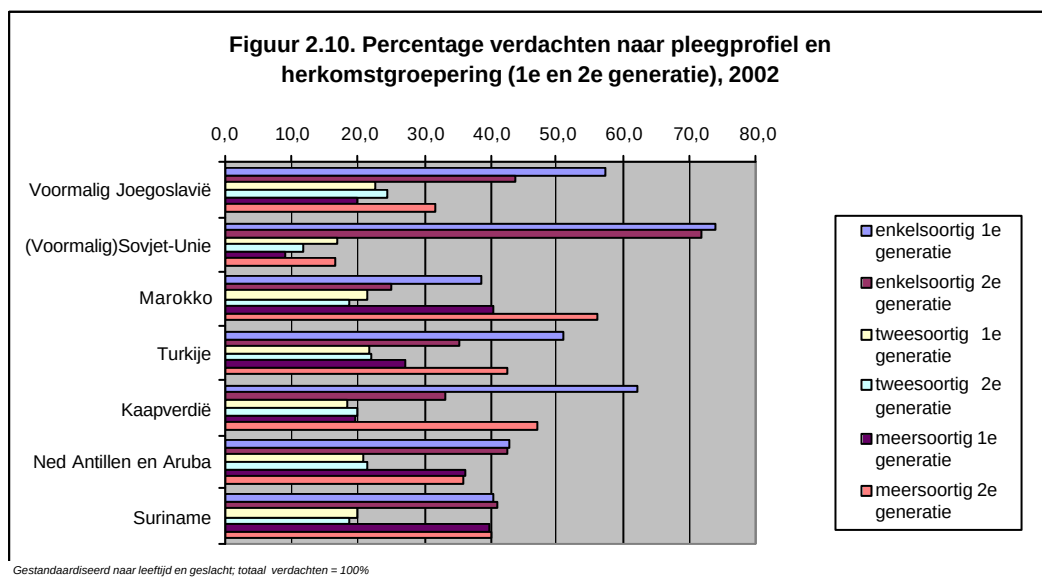
Type delict, pleegcarrière en pleegprofiel

Van beide generaties zijn de allochtone verdachten naar verhouding het vaakst geregistreerd voor een vermogensmisdrijf, gevolgd door geweld- en verkeersmisdrijven (tabel 2.18). Bij de eerste generatie verdachte personen met als herkomst de voormalige Sovjet-Unie is het aandeel in de vermogenscriminaliteit 67%. Dit percentage ligt aanzienlijk hoger dan dat van de eerste generatie Joegoslaven, Marokkanen, Antillianen en Surinamers. Bij deze groepen is het aandeel rond 42%. Bij de tweede generatie zien we bij Oost-Europese herkomstgroepen een wat ander patroon (ten opzichte van de eerste generatie) van minder vermogenscriminaliteit en meer verkeerscriminaliteit. Enkele uitschieters daargelaten (hoog percentage vermogensmisdrijven bij tweede generatie herkomst Hongkong; lage

percentages vermogens- en geweldsmisdrijven bij tweede generaties (Hongaren) zijn er over het algemeen geen grote verschillen in delicttypen te zien tussen eerste en tweede generaties.

Ook wat de *pleegcarrière* betreft zijn er bij de diverse herkomstgroeperingen over het algemeen geen grote verschillen tussen eerste en tweede generatie. Bij de tweede generatie Marokkanen, Turken en Kaapverdianen komen, ten opzichte van de eerste generatie, relatief veel volwassen veelplegers voor, bij de Surinamers daarentegen relatief weinig (tabel 2.19). De *pleegprofielen* van de afzonderlijke allochtone bevolkingsgroepen vertonen duidelijke verschillen tussen beide generaties. De pleegprofielen van Antillianen en Surinamers lijken op elkaar en verschillen nauwelijks tussen de twee generaties. Voor beide bevolkingsgroepen zijn de percentages enkelsoortige en meersoortige verdachten rond 40%. Bij de andere

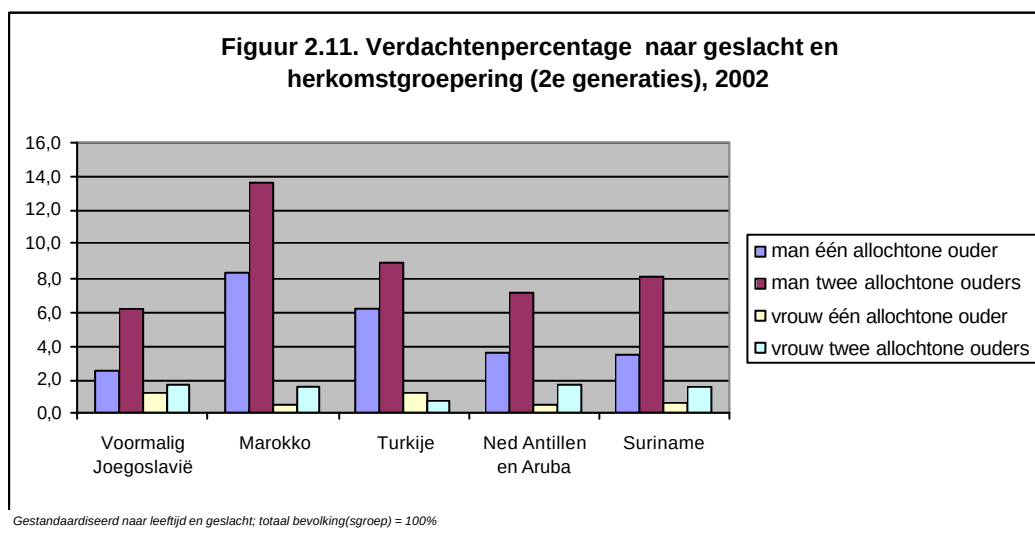
herkomstgroeperingen is echter duidelijk te constateren dat de verdachten van de tweede generatie vaker meersoortig verdacht zijn (tabel 2.20).

2.4 Tweede generatie allochtone verdachten met één allochtone en met twee allochtone ouders

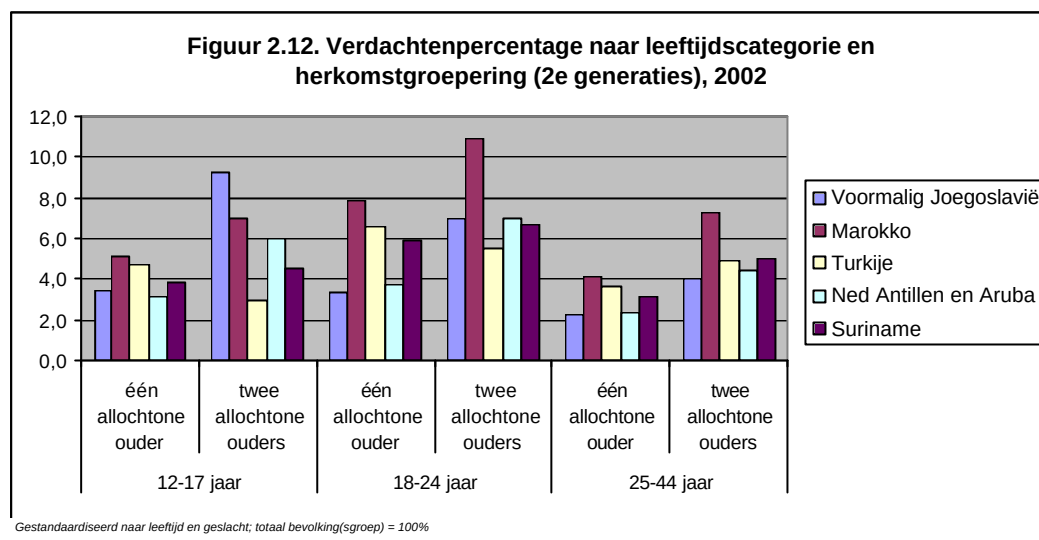
Om na te kunnen gaan of er verschillen zijn tussen tweede generatie allochtonen met één en met twee allochtone ouders zijn de gegevens van vijf herkomstgroeperingen berekend, die als gemeenschappelijk kenmerk hebben dat in beide onderscheiden subgroepen de bevolkingsomvang in Nederland minimaal 4.000 is. Van de zeven bevolkingsgroepen die in de vorige paragraaf afzonderlijk zijn geanalyseerd vallen hierdoor de Kaapverdische en de voormalige Sovjet-Unie af. De resultaten zijn in de Bijlage opgenomen in de tabellen 2.21 tot en met 2.29.

Verdachtenpercentages

Met uitzondering van de Turkse vrouwelijke verdachten liggen de verdachtenpercentages van allochtone verdachten met twee allochtone ouders hoger dan die van allochtonen met één allochtone ouder. Het verschil is zowel bij mannen als bij vrouwen het grootst voor Marokkanen en Surinamers (tabel 2.21).

Ook in de meeste leeftijdscategorieën liggen de percentages van de tweede generatie met twee allochtone ouders hoger dan die met één allochtone ouder (tabel 2.22). In de leeftijdscategorie van 12-17 jaar zijn Joegoslaven het hoogst (9,3%), in de categorieën 18-24 jaar en 25-44 jaar Marokkanen: respectievelijk 10,9% en 7,3%.

Voor alle overige achtergrondkenmerken geldt eveneens dat de verdachtenpercentages van de tweede generatie met twee allochtone ouders hoger zijn dan die met één allochtone ouder (tabellen 2.23-2.26).

Type delict, pleegcarrière en pleegprofiel

Van de allochtone verdachten met één allochtone ouder zijn de meeste geregistreerd voor verkeers- en vermogensdelicten. Bij de allochtone verdachten met twee allochtone ouders gaat het relatief vaker om vermogens- en geweldsdelicten (tabel 2.27).

Het merendeel van de allochtonen verdachten met één allochtone ouder kan worden geclassificeerd als volwassen meerpleger. Onder Antillianen komen echter ook veel volwassen first offenders voor. En Marokkaanse en Turkse verdachten zijn bovendien vaak veelpleger.

Hoewel het beeld bij de allochtone verdachten met twee allochtone ouders ongeveer hetzelfde is, zijn er toch duidelijke verschillen. Bij Antillianen vallen de hoge percentages jeugdige first offenders en meerplegers op. Van de Turkse verdachten is bijna 55% een volwassen meerpleger (tabel 2.28). Ook de vergelijkingen naar de pleegcarrière laten hier en daar duidelijke verschillen zien. De allochtone verdachten met één allochtone ouder van Marokkaanse en Turkse herkomst zijn overwegend meersoortig verdacht. Surinamers en Antillianen zijn daarentegen net zo vaak enkelsoortig als meersoortig verdacht. En Joegoslaven zijn in alle drie profielen ongeveer even vaak vertegenwoordigd (tabel 2.29).

2.5 Conclusies

In dit hoofdstuk is, met behulp van gegevens over door de politie in het HKS geregistreerde verdachten van misdrijven uit 2002, nagegaan hoe groot de omvang is van de verdachtenpopulatie en de grootste herkomstgroeperingen daarin, en welk aandeel de verdachten van eerste en tweede generatie allochtonen in de totale verdachtenpopulatie hebben. Meer in het bijzonder is onderzocht wat de samenhang is van het percentage dat als verdachte

geregistreerd staat bij de politie, met enkele demografische kenmerken en met een aantal sociaal-economische en delictskenmerken, zoals het huishoudinkomen, het al dan geen uitkering hebben en de mate waarin de woonwijk op grond van de bevolkingssamenstelling allochtoon van karakter is, het type delict waarvan men verdacht is en de delictcarrière en het delictprofiel van de verdachte.

Van alle allochtone mannen was 3,8% in 2002 als verdachte in het HKS geregistreerd tegen 1,6% van de autochtone mannen, van allochtone vrouwen 0,7% (tegen 0,3% van de autochtone vrouwen). In absolute aantallen verdachten zijn, na de autochtonen met 102.000 personen, de Marokkanen en Surinamers met elk ruim 10.000 personen de grootste groepen. Binnen de allochtone bevolking liggen de verdachtenpercentages van de eerste generatie wat hoger dan van de tweede. In tegenstelling tot dit *overal* beeld laten de uitkomsten van Marokkanen en Turken en enkele in omvang kleinere herkomstgroepen echter een ander beeld zien. Bij deze herkomstgroeperingen liggen de verdachtenpercentages van de tweede generatie hoger dan van de eerste generatie.

Tussen westerse en niet-westerse allochtonen zijn wél grote verschillen te constateren binnen zowel de eerste als de tweede generatie. Het hoogste verdachtenpercentage heeft de groep mannelijke niet-westerse allochtone verdachten van de tweede generatie. Hiervan is 7,1% in 2002 door de politie als verdachte geregistreerd. Deze uitkomst is meer dan drie keer zo hoog als die van de westerse allochtone verdachten van de tweede generatie.

Uitsplitsing naar de verschillende herkomstgroepen geeft het volgende beeld. In Nederland waren er in 2002 in totaal 56 allochtone bevolkingsgroepen met een bevolkingsomvang van minimaal 4.000 personen. Daarvan tellen de Dominicaanse (5,9%) en Antilliaanse (5,6%) bevolkingsgroepen het hoogste percentage geregistreerde verdachten. Onder de vijftien bevolkingsgroepen met de hoogste verdachtenpercentages bevinden zich veel groepen van Afrikaanse herkomst: Angola (4,9%), Kongo (4,5%), Sierra Leone (3,9%), Tunesië (3,7%) en Algerije (3,7%). Ook Marokko (3,3%), Kaapverdië (3,3%), Nigeria (3,2%), Somalië (3,1%) en Ethiopië (2,7%) kennen hoge percentages. Daarnaast maken ook Suriname (3,6%), de voormalige Sovjet-Unie (3,1%) en Iran (2,8%) deel uit van de vijftien herkomstgroeperingen met de hoogste percentages. Relatief lage percentages vertonen de meeste bevolkingsgroepen van West-Europese en van Aziatische afkomst.

Uit de gevonden resultaten blijkt dat 61.000 van de in totaal 163.000 in 2002 in het HKS geregistreerde verdachten van allochtone herkomst was. Van alle allochtone verdachten behoren 39.000 tot de eerste en 22.000 tot de tweede generatie. Er zijn bijna drie keer zo veel allochtone verdachten met een niet-westerse herkomst (46.000) als met een westerse herkomst (16.000). Tweederde van alle in Nederland woonachtige geregistreerde verdachten van een misdrijf bestaat uit verdachten van autochtone herkomst. Met inbegrip van de tweede generatie is 37,5% van deze verdachtenpopulatie van allochtone herkomst. Het aandeel allochtone verdachten in totaal ligt ruim 5% hoger dan tot nu toe uit onderzoek bekend was. Het aandeel van

allochtonen in de verdachtenpopulatie is daarmee twee keer zo groot als hun aandeel in de Nederlandse bevolking.

Van alle geregistreerde verdachten behoort een kwart tot de allochtone bevolking van de eerste generatie en ruwweg één op zeven tot die van de tweede generatie. Vooral de niet-westerse allochtonen zijn oververtegenwoordigd in deze criminaliteitscijfers. Binnen deze groep is het aandeel van de eerste generatie bijna drie keer zo groot als op grond van de bevolkingsamenstelling mag worden verwacht. Van de tweede generatie is dit aandeel bijna vier keer zo groot.

Zowel onder autochtonen als onder allochtonen zijn mannen duidelijk oververtegenwoordigd in deze verdachtencijfers. Ook in de leeftijdscategorie 18-24 jaar en in de categorieën “institutionele” en “éénouderhuishoudens” zijn de verdachtenpercentages relatief hoog. De hoogste percentages verdachten in de leeftijdscategorie 18-24 jaar zijn aangetroffen bij de Noord-Afrikaanse en Midden-Amerikaanse mannelijke allochtonen: Marokkanen, Tunesiërs, Algerijnen, Dominicanen en Antillianen met percentages tussen 12 en 17%.

In de allochtone bevolkingsgroepen ligt het verdachtenpercentage lager naarmate het huishoudinkomen hoger is. Daarentegen is het verdachtenpercentage hoger naarmate de woonwijk allochtoner van bevolkingsamenstelling is. Voor alle bevolkingsgroepen geldt dat de verdachtenpercentages van groepen met een uitkering minimaal twee keer zo hoog zijn als van groepen zonder uitkering.

Over het algemeen zijn allochtonen relatief vaker geregistreerd als verdachte van een vermogensmisdrijf, als meer- en veelpleger en meersoortig verdachte (d.w.z. verdacht van meerdere typen delicten). Autochtonen zijn vaker geregistreerd als verdachte van een verkeersmisdrijf, first offender en enkelsoortig verdachte.

Er zijn opvallende verschillen binnen de tweede generatie allochtonen tussen de groep met één allochtone ouder en de groep met twee allochtone ouders. Bij nagenoeg alle herkomstgroepen zijn de verdachtenpercentages van allochtonen met twee allochtone ouders hoger dan die van allochtonen met één allochtone ouder.

3 Jeugdige verdachten

B.F.M. Bakker (CBS), A. Walberg (CBS), M. Blom (WODC)

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de jeugdige verdachten van allochtone herkomst. De reden dat er specifiek gekeken wordt naar de minderjarige jeugd (12 tot en met 17 jaar), is dat deze groep verantwoordelijk is voor een belangrijk deel van de gepleegde criminaliteit en er specifiek beleid wordt geformuleerd in het beleidsprogramma Jeugd terecht. Om meer maatwerk te kunnen realiseren bij preventie, opsporing en berechting is het noodzakelijk een juist beeld te hebben van de aard en omvang van de huidige jeugdcriminaliteit. Hieronder presenteren we de resultaten van onderzoek naar de mate waarin de 12-17 jarigen verdachte zijn van een misdrijf. Hierbij ligt de nadruk op de tweede generatie allochtonen, omdat hierover tot dusver weinig bekend is.

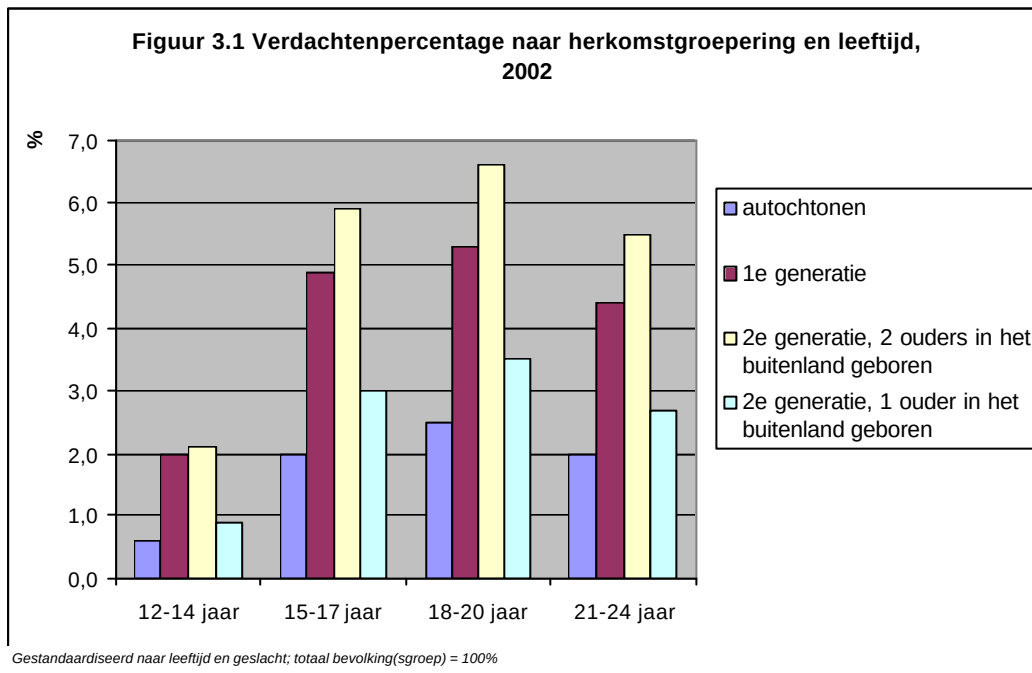
De beperkingen die gelden voor hoofdstuk 2 zijn ook in dit hoofdstuk van toepassing. De gegevens beperken zich tot de opgemaakte processen-verbaal en niet op de criminaliteit in zijn geheel. De opgemaakte processen-verbaal geven echter wel een goed beeld van de verschillen tussen herkomstgroeperingen, al zal hierbij enige selectiviteit kunnen optreden. Verder heeft het ontbreken van de Halt-afdoeningen in de gegevens gevolgen. Juist in de leeftijd van 12-17 jaar worden relatief veel misdrijven afgedaan via een Halt-project. In een afzonderlijke paragraaf wordt aandacht besteed aan de mogelijke gevolgen hiervan voor de resultaten.

In de beschrijving van de jeugdige verdachten wordt gedetailleerder onderscheid gemaakt naar verschillende leeftijdscategorieën dan in hoofdstuk 2. Om de verdachtenpercentages van minderjarigen in zijn perspectief te plaatsen worden de 12-17 jarigen regelmatig vergeleken met de 18-24 jarigen. Daarnaast worden verbanden gelegd met de gezinssituatie, het diplomabezit en de woonomgeving.

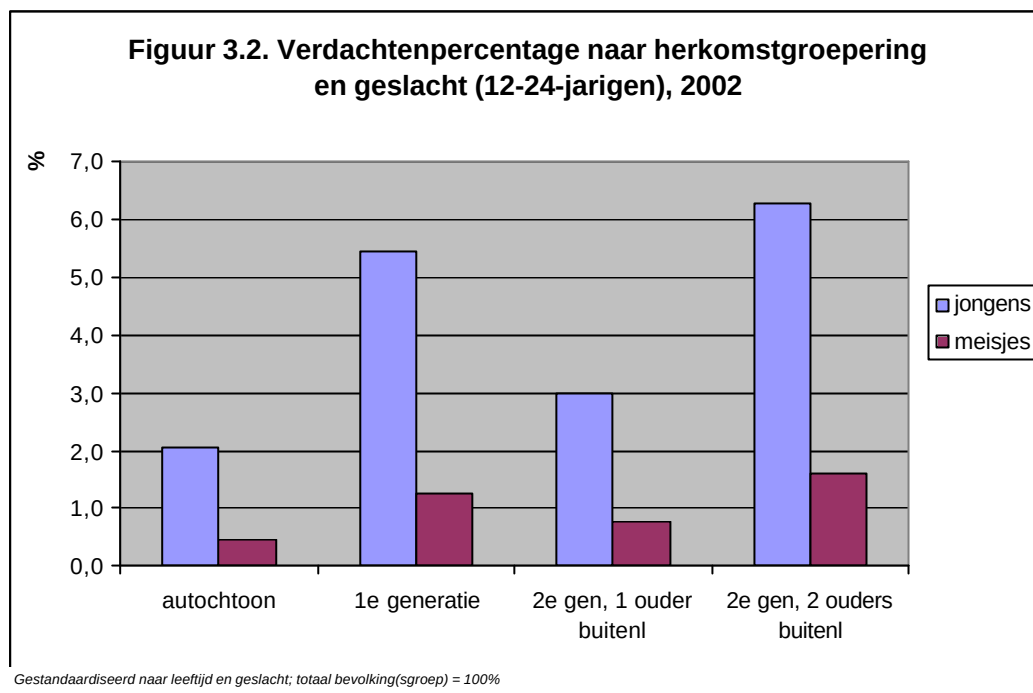
Net als in hoofdstuk 2 zijn alle gegevens gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht. Voor iedere herkomstgroepering zijn de resultaten weergegeven alsof zij de verdeling naar leeftijd en geslacht hebben als de autochtone populatie. De verschillen tussen de herkomstgroeperingen kunnen daarom niet worden toegeschreven aan de verschillende opbouw naar leeftijd en geslacht. In de figuren is steeds een onderscheid gemaakt tussen de autochtonen, de eerste generatie allochtonen, de tweede generatie allochtonen met een ouder die in het buitenland geboren is en de tweede generatie allochtonen met twee ouders die in het buitenland geboren zijn. Daarnaast wordt een nadere uitsplitsing gemaakt naar de verschillende herkomstlanden. Deze worden echter nooit allemaal opgenomen in de figuur, maar de resultaten voor die herkomstlanden worden opgenomen die voor de onderbouwing van de tekst gewenst zijn. In bijlage 3 zijn de tabellen opgenomen, waarin de resultaten zijn opgenomen voor alle onderscheiden herkomstlanden.

3.1 Aard en omvang van de verdachtenpopulatie

Allochtone jongeren staan vaker als verdachte geregistreerd bij de politie dan autochtone jongeren. Voor de 12-17 jarigen bedragen de percentages resp. 3,1% en 1,3%, bij de 18-24 jarigen resp. 4,4% en 2,2%. Allochtone jongeren van de eerste generatie zijn vaker verdachte van een misdrijf dan die van de tweede generatie; dit geldt voor alle leeftijden. Verder blijkt dat van de tweede generatie allochtonen, de jongeren met een in Nederland geboren ouder in het algemeen minder vaak in aanraking komen met de politie dan jongeren met twee in het buitenland geboren ouders (tabel 3.1, figuur 3.1).

Het algemene beeld van de jeugdcriminaliteit dat bij Antillianen en Marokkanen een probleemgroep voorkomt, wordt door onze resultaten bevestigd. Bij de Marokkanen zijn zowel de eerste als de tweede generatie veel vaker verdachte van een misdrijf dan de autochtonen en de meeste andere herkomstgroeperingen. Bij de Antillianen gaat het voornamelijk om de jongeren van de eerste generatie. De tweede generatie Antillianen is nog wel vaker verdachte dan hun autochtone leeftijdsgenoten, maar minder vaak dan de eerste generatie. Zowel bij de eerste als de tweede generatie Antillianen zijn de 15-17 jarigen relatief vaak verdachte. Naast deze twee categorieën is ook de tweede generatie van Joegoslavische achtergrond relatief vaak verdachte en ook hier zijn het vaak de 15-17 jarigen. Jeugdige Surinamers zijn ook duidelijk vaker verdachte dan autochtonen.

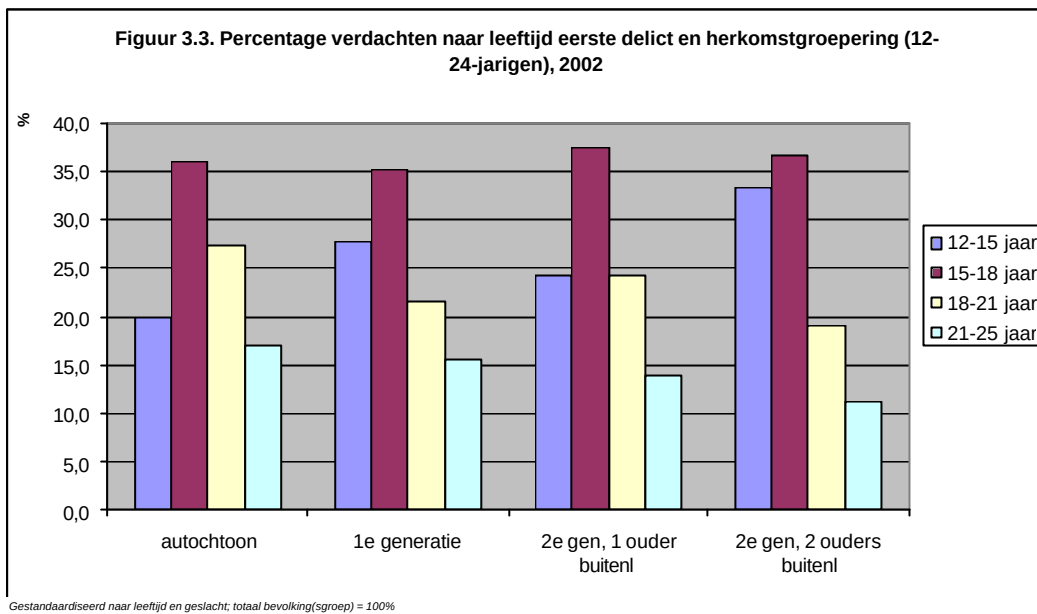
De leeftijdsverdeling voor de 12-24 jarigen laat zien dat de allochtone jongeren een vergelijkbaar patroon vertonen als de autochtonen: de piek ligt bij 18-20 jaar. De al vermelde resultaten voor Antillianen en de voormalig Joegoslaven vormen wat dit aspect betreft dus een uitzondering. Het bekende patroon dat mannen vaker verdachte zijn dan vrouwen, vinden we ook terug bij de allochtone jeugd (tabel 3.2, figuur 3.2). Opvallend zijn de ten opzichte van andere allochtone en autochtone groepen relatief hoge percentages verdachten bij eerste generatie Antilliaanse meisjes (4,5%), waarmee zij hoger uitkomen dan meerdere herkomstcategorieën jongens. De tweede generatie niet-westerse allochtonen doet het relatief slecht op dit punt. Waarbij in het bijzonder de jongvolwassen mannen (18-24 jaar) met als herkomstland de 'grote vier' en voormalig Joegoslavië hoge percentages laten zien van 10 -17% van de totale herkomstgroep.

Kenmerken van de HKS-verdachtenpopulatie

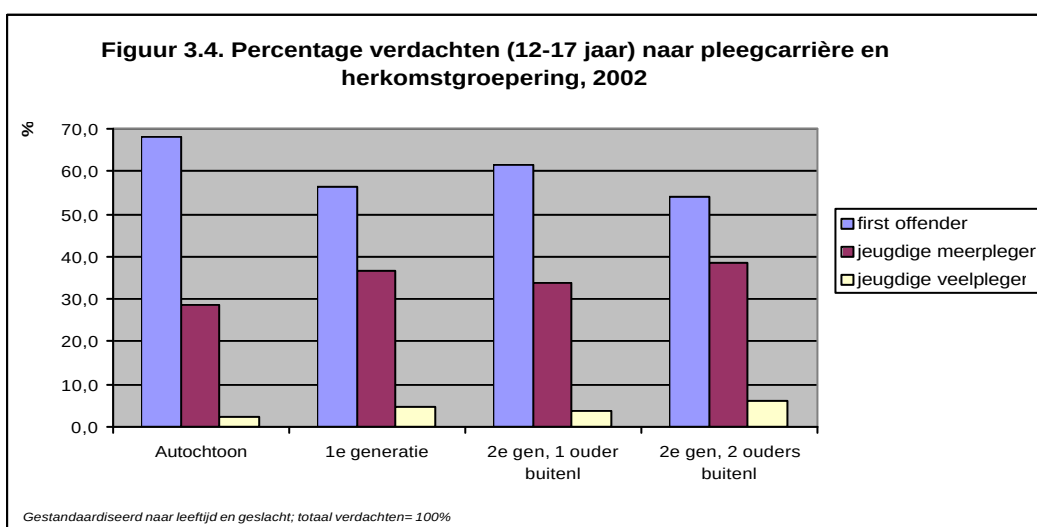
Tot nu toe hebben we in dit hoofdstuk het aandeel verdachten van misdrijven weergegeven als percentage van de totale populatie in de betreffende herkomstgroepering. In het resterende deel van deze paragraaf wordt echter de populatie verdachten beschreven naar de leeftijd waarop zij een eerste proces-verbaal tegen zich zagen opgemaakt, de pleegcarrière en de aard van de delicten waarvan zij verdacht zijn. Dat doen we mede omdat het geven van deze gegevens als percentage van de totale populatie heel kleine percentages oplevert die nauwelijks meer leesbaar zijn.

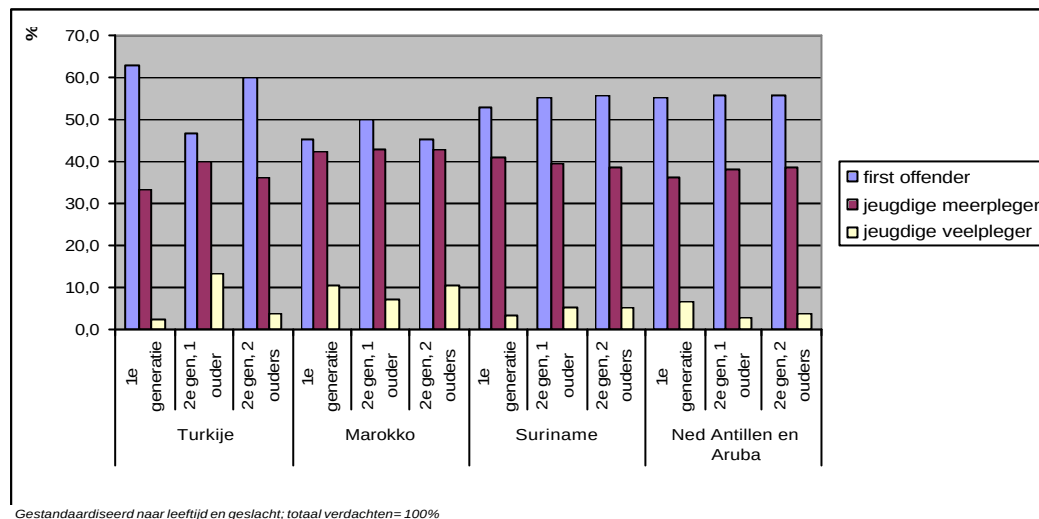
De meeste jeugdige verdachten van 12-24 jaar krijgen tussen hun 15^e en 17^e levensjaar een *eerste proces-verbaal* opgemaakt (tabel 3.3, figuur 3.3). Bij autochtonen ligt het aandeel van de 12-14 jarigen echter hoger dan bij allochtonen. Is dat bij autochtonen ongeveer 20%, bij de eerste generatie allochtonen is dat ongeveer 28% en bij de tweede generatie met twee

buitenlandse ouders op 33% en bij de tweede generatie met een buitenlandse ouder op 24%.

Als we ons beperken tot de 12-17 jarigen blijkt dat de allochtone jongeren veel vaker op heel jonge leeftijd in aanraking komen met de politie dan autochtone jongeren. Krijgt van de jeugdige autochtone verdachten ongeveer vier op de tien (38,4%) een eerste proces-verbaal opgemaakt voor het 15^e levensjaar, bij allochtone jeugdigen ligt dat op bijna vijf op de tien (48,0%). De verschillen tussen de generaties zijn voor dit gegeven klein. Wel is het zo dat de allochtone verdachten van 12-17 jaar die een ouder die geboren is in Nederland hebben, het percentage dicht in de buurt ligt bij die van de autochtonen. Onder de voormalig Joegoslavische verdachten met twee buitenlandse ouders is ongeveer drie kwart al voor het 15e levensjaar verdachte van een misdrijf. Ook de verdachte West Europeanen met twee buitenlandse ouders zijn relatief vaak op zeer jonge leeftijd verdacht.

We hebben vervolgens de verdachten ingedeeld naar de *pleegcarrière*. We onderscheiden voor de 12-17 jarigen de jeugdige first offenders, jeugdige meerplegers en jeugdige veelplegers. Voor de 18-24 jarigen worden first offenders, meerplegers en (zeer actieve) veelplegers onderscheiden, conform de gangbare definities (Van Tilburg, Lammers, Lakhi & Prins, 2004). Een jeugdige first offender is een 12-17 jarige die in de gehele geregistreerde verdachtencarrière één proces-verbaal tegen zich zag opgemaakt, voor een jeugdige meerpleger zijn dat twee tot vijf processen-verbaal en een jeugdige veelpleger heeft meer dan vijf processen verbaal op zijn naam staan. Voor de 18-24 jarigen is een meerpleger iemand die 2 tot 10 processen-verbaal tegen zich zag opgemaakt en een (zeer actieve) veelpleger iemand die meer dan tien processen-verbaal tegen zich zag opgemaakt.

Bij de autochtonen van 12-17 jaar is tweederde een jeugdige first offender, iets minder dan 30% is jeugdige meerpleger en slechts 2,4% is veelpleger (figuur 3.4; tabel 3.4).

Onder allochtonen worden meer jeugdige meerplegers (36,7%) en jeugdige veelplegers (5,0%) gevonden. De meeste jeugdige veelplegers vinden we onder de tweede generatie allochtonen met twee in het buitenland geboren ouders, daarna de eerste generatie; de tweede generatie allochtonen met een ouder die in Nederland geboren is lijken het meeste op autochtonen.

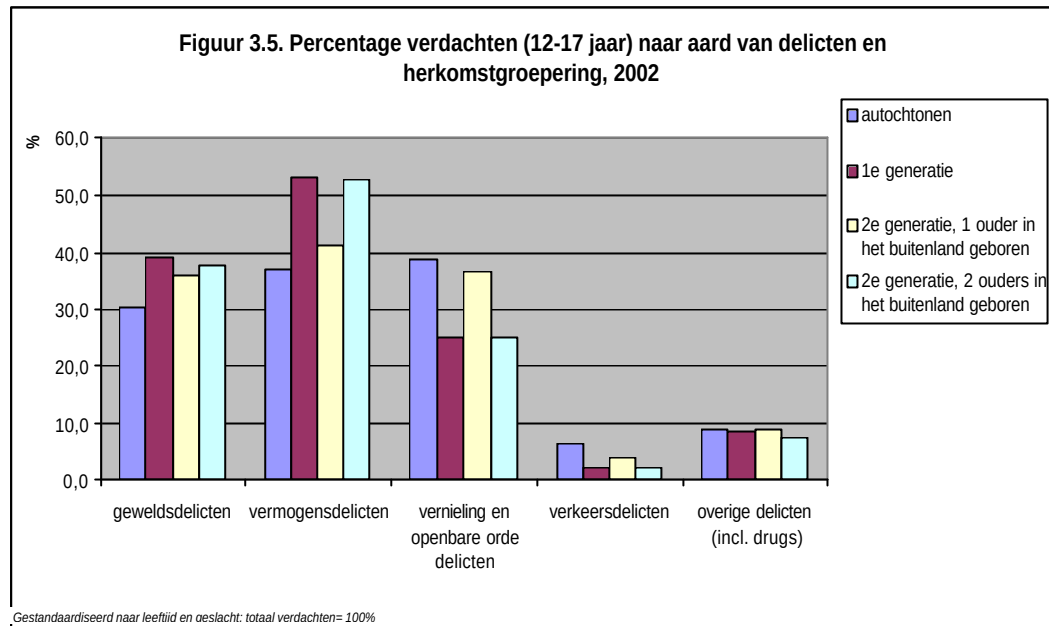
Tussen de vier grootste herkomstgroeperingen (Turkije, Marokko, Suriname en de Nederlandse Antillen) zien we behoorlijke verschillen wat betreft pleegcarrière. Het aandeel meer- en veelplegers ligt bij de Marokkanen beduidend hoger dan bij de overige drie herkomstlanden. Alleen de tweede generatie Turkse verdachten met een in Nederland geboren ouder en tweede generatie Joegoslaven met twee in het buitenland geboren ouders kennen ook meer dan 50% meer- of veelplegers. Daarnaast vinden we ook veel jeugdige veelplegers bij de jongeren die afkomstig zijn uit de andere landen van het Midden Oosten en Noord Afrika en van de jongeren uit voormalig Joegoslavië met twee in het buitenland geboren ouders. Opvallend is dat de verdachten afkomstig van de Nederlandse Antillen en Aruba niet zo vaak veelpleger zijn. Alleen de eerste generatie van hen komt boven het gemiddelde van de allochtonen uit.

Bij de 18-24 jarigen vinden we soortgelijke patronen. Ook daar vinden we onder Marokkaanse verdachten relatief veel veelplegers, en zijn Turkse verdachten van de tweede generatie met een Nederlandse ouder relatief vaak veelpleger. Daarnaast zijn echter de verdachten uit voormalig Joegoslavië met twee in het buitenland geboren ouders vaak veelpleger.

De criminele carrière wordt in tabel 3.5 getypeerd naar het *pleegprofiel*. Daarin wordt een onderscheid gemaakt tussen personen die in hun geregistreerde verdachtencarrière verdachte zijn van één type delict (bijvoorbeeld alleen geweldsdelicten of alleen verkeersdelicten), twee typen delicten en meer dan twee typen delicten. Deze pleegprofielen worden achtereenvolgens enkelsoortige, tweesoortige en meersoortige verdachte genoemd. Uiteraard is de samenhang tussen het aantal gepleegde delicten en het pleegprofiel groot.

In het algemeen vinden we een patroon dat van de verdachten bij ongeveer tweederde sprake is van enkelsoortige verdachten, bij een kwart van tweesoortige verdachten en bij 10% van meersoortige verdachten. Er zijn echter enkele allochtone groepen die van dit patroon afwijken. Het meest in het oog springend zijn de jeugdige Marokkanen, die relatief vaak verdachte zijn van verschillende typen criminaliteit. Dit geldt voor beide generaties en het maakt weinig uit of een dan wel twee ouders in het buitenland zijn geboren. Onder de verdachten van de tweede generatie met een in Nederland geboren ouder uit Turkije en de Nederlandse Antillen vinden we ook relatief veel verdachten met meerdere delicttypen. (Tabel 3.5).

De verdachtenpopulatie wordt nog verder beschreven door aan te geven hoe hoog het aandeel is naar *aard van de criminele activiteiten*. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen geweldsdelicten, vermogensdelicten, vernieling en openbare orde, verkeersdelicten en overige delicten (waaronder drugsdelicten vallen). Bij de interpretatie van de cijfers moet het volgende worden bedacht. Een persoon kan verdachte zijn van meerdere delicten die in een proces-verbaal zijn opgenomen. Het proces-verbaal wordt dan op basis van de zwaarte van de strafmaat naar zwaartepunt getypeerd. Als een persoon verdachte is van twee of meer typen criminele activiteiten, telt hij voor al deze typen mee (tabel 3.6, figuur 3.5).

Onder de *geweldsdelicten* vallen aanranding, verkrachting, mishandeling, bedreiging, (poging tot) doodslag, dood of letsel door schuld, overige misdrijven tegen het leven, en vermogensmisdrijven met geweld. We zien dat allochtone verdachten relatief vaker verdacht zijn van geweldpleging dan autochtone verdachten: bij de 12-17 jarigen is dat 38,4% van de allochtonen tegen 30,5% van de autochtonen, bij de 18-24 jarigen is het 31,4% tegen 24,2%. Hoewel er wel wat fluctuaties zijn tussen herkomstlanden (zoals tweede generatie Belgen), is er over het algemeen weinig verschil tussen eerste en tweede generatie.

Onder *vermogensdelicten* vallen diefstal, verduistering, munt- en andere valsheidsmisdrijven, bedrog en (schuld)heling. Allochtone verdachten zijn ook hier vaker verdachte van deze misdrijven dan autochtonen, het verschil is groter dan bij de geweldsmisdrijven. Zowel bij de 12-17 jarigen als bij de 18-24 jarigen zijn allochtonen circa 1,5 maal zo vaak verdacht van vermogensdelicten als autochtonen. Verdachten uit Marokko (met uitzondering van Marokkanen met een in Nederland geboren ouder) en Azië, en de tweede generatie uit voormalig Joegoslavië waarvan beide ouders uit het buitenland komen, plegen relatief veel vermogensdelicten. De jeugdigen van Turkse herkomst worden in vergelijking met andere allochtone verdachten weinig verdacht van een vermogensdelict.

Bij *vernieling en verstoring van de openbare orde* scoren de autochtone verdachten hoger dan de allochtone verdachten, net als de West-Europeanen. In het bijzonder gaat het daarbij om de leeftijdscategorie 12-17 jaar. Verder blijkt dat de tweede generatie allochtonen met een in Nederland geboren ouder relatief vaak verdachte zijn van vernieling en het veroorzaken van openbare orde problemen. Met 36,4% (12-17 jarigen) resp. 27,7% (18-24 jarigen) is het aandeel ongeveer op hetzelfde niveau als bij de autochtone jongeren.

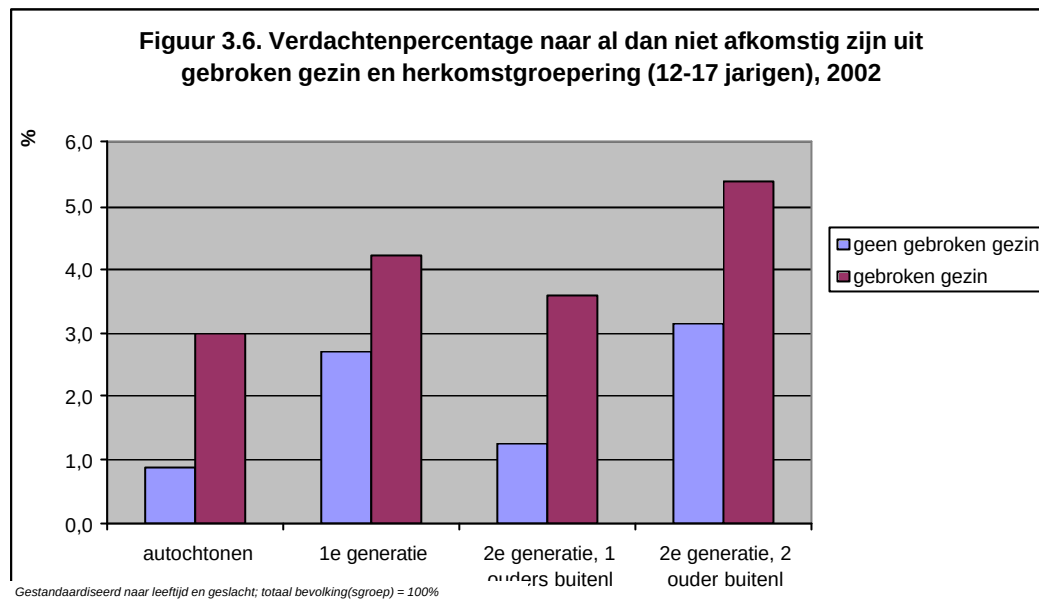
Autochtone verdachten worden – uiteraard in de leeftijd van 18-24 jaar – met 28,4% ook ongeveer 1,5 maal zo vaak verdacht van *verkeersdelicten*.

Bij de *overige delicten* zijn de patronen niet altijd duidelijk. Daaronder vallen uiteenlopende delicten als drugsdelicten en milieudelicten. De verschillen tussen autochtonen en allochtonen zijn klein, al zijn allochtone verdachten in totaal iets vaker dan autochtone verdachten verdacht van overige delicten (18,3% tegen 13,9%). Als we specificeren naar herkomstlanden zien we enkele uitschieters. De eerste generatie Antillianen, Surinamers en Duitsers zijn opvallend vaak verdachte van een overig delict.

3.2 Gezinssituatie

In deze paragraaf schetsen we de verschillen in gezinssituaties van de verdachten en niet-verdachten. Voor de jeugdigen hebben we bepaald of zij afkomstig zijn uit een gebroken gezin, wat het huidige inkomen van het huishouden van de ouders is, of ten minste een van de ouders werkt, en of ten minste een van de ouders een uitkering ontvangt, ongeacht of de jongeren nu nog deel uitmaken van die gezinnen. Voorwaarde voor het bepalen hiervan is dat de ouders ook nu nog in Nederland wonen. Vanzelfsprekend lukt dat voor de eerste generatie minder goed dan voor de tweede, omdat ook jongeren naar Nederland emigreren zonder hun ouders. De meeste jongeren van de eerste generatie die nu tussen de 12 en 17 jaar zijn, zijn echter meeverhuisd met hun ouders naar Nederland of zijn hier gekomen in het kader van gezinshereniging. Om enig zicht te krijgen op de categorie van wie de ouders niet in Nederland wonen is in alle tabellen waar de gezinssituatie is weergegeven een categorie onbekend opgenomen. Dit betekent dat onbekend is wie de ouders zijn. Een kind kan bijvoorbeeld uit een compleet gezin komen, maar dit gezin bevindt zich dan in het land van herkomst.

Jongeren van 12-17 jaar afkomstig uit een *gebroken gezin* zijn ongeveer drie keer zo vaak verdachte van een misdrijf dan jongeren uit complete gezinnen (3,4% tegen 1,1%)(figuur 3.6, tabel 3.7). Voor autochtonen geldt dit in sterkere mate dan voor de meeste allochtonen. Van de autochtonen zijn de jongeren afkomstig uit gebroken gezinnen 3,3 keer zo vaak verdachte, terwijl deze verhouding voor de eerste generatie allochtonen 1,6 en voor de totale groep van tweede generatie allochtonen 2,4 is. Het resultaat voor de tweede generatie met één ouder uit het buitenland ligt redelijk dicht bij de autochtonen: de jongeren afkomstig uit een gebroken gezin zijn 2,8 keer zo vaak verdachte als jongeren uit complete gezinnen.

Er zijn enkele verschillen tussen de herkomstgroeperingen in de samenhang tussen verdachte zijn van een misdrijf en al dan niet afkomstig zijn uit een gebroken gezin. Voor de eerste generatie Marokkanen ontbreekt deze samenhang geheel: jongeren uit wel en uit niet gebroken gezinnen zijn nagenoeg even vaak verdacht (6,1% en 6,2%).

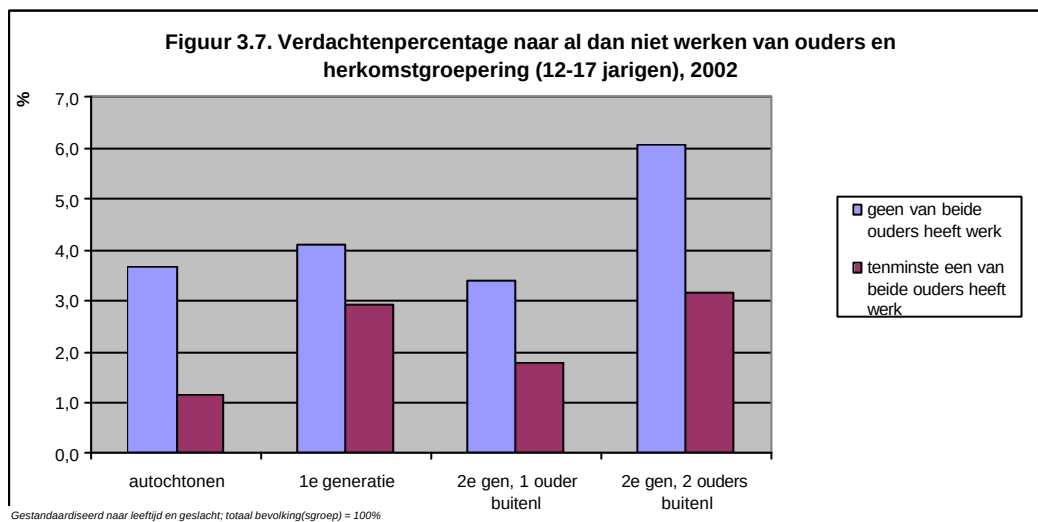
Wanneer een kind te maken krijgt met een scheiding van de ouders of als een ouder ontbreekt vanwege andere redenen, heeft dit soms een negatieve invloed op zijn of haar gedrag. Al in veel onderzoek (o.a. Haas, Farrington, Killias & Sattar, 2004) is de relatie gelegd tussen criminaliteit en het afkomstig zijn uit een gebroken gezin. Het kind mist dan een deel van de binding aan en sociale controle van zijn ouders, waardoor het sneller van het rechte pad af raakt. Dit wordt slechts gedeeltelijk door onze resultaten ondersteund. We vinden weliswaar dat de kinderen uit gebroken gezinnen vaker een proces-verbaal tegen zich krijgen opgemaakt, maar de sterkte van de samenhang verschilt per herkomstgroepering.

Het *huishoudinkomen* geeft aan hoeveel een gezin per jaar aan inkomen binnen krijgt uit loon en uitkeringen (tabel 3.8). Het gaat hierbij om het inkomen van het huishouden waaruit het kind afkomstig is, om de sociaal-economische status van het milieu van herkomst te bepalen. Voor jongeren die inmiddels zelfstandig wonen en van wie de ouders in Nederland wonen, is vastgesteld wie de juridische ouders zijn en wat het inkomen van die ouders is. Voor uitwonenden gaat het dus niet om het inkomen van het eigen huishouden, maar om dat van de ouders. Bij de 12-17 jarigen is het aantal uitwonenden echter heel klein, waardoor het huishoudinkomen van de ouders en het kind grotendeels samenvallen. Daarom is niet ook het inkomen van het eigen huishouden van de kinderen in de analyses betrokken. Jongeren die zelfstandig wonen van wie de ouders niet in Nederland wonen zijn ondergebracht in de categorie onbekend.

Naarmate het jaarinkomen van het huishouden van de ouders hoger is, des te lager is het verdachtenpercentage. Dit verband geldt voor de autochtonen en de beide generaties allochtonen. Er is echter een uitzondering. Het verband is

bij de eerste generatie allochtonen niet eenduidig. De kinderen afkomstig uit huishoudens met een inkomen tussen de €9500 en € 12500 per jaar zijn bij bepaalde herkomstgroepen (zoals West-Europese, Oost-Europese en Aziatische landen, Suriname) minder en bij weer andere herkomstgroepen (Turkije, overige Afrikaanse landen, Antillen) daarentegen vaker verdachte van een misdrijf dan de kinderen die afkomstig zijn uit huishoudens met een inkomen tussen €12500 en € 20000.

De sociaal-economische positie van de ouders wordt verder gekarakteriseerd aan de hand van het al dan niet werken en de uitkeringsafhankelijkheid van de ouders (figuur 3.7, tabellen 3.9 en 3.10;). Jongeren van 12-17 jaar zonder *werkende ouder* zijn 3,1 keer zo vaak verdachte van een misdrijf als hun leeftijdgenoten die wel ten minste een werkende ouder hebben (4,0% tegen 1,3%). De samenhang tussen het al dan niet werken van ouders en verdachte zijn van een misdrijf is bij autochtonen sterker dan voor allochtonen. Voor de autochtonen is de kansverhouding 3,3 , voor de eerste generatie allochtonen 1,4, en voor de tweede generatie allochtonen 2,4.

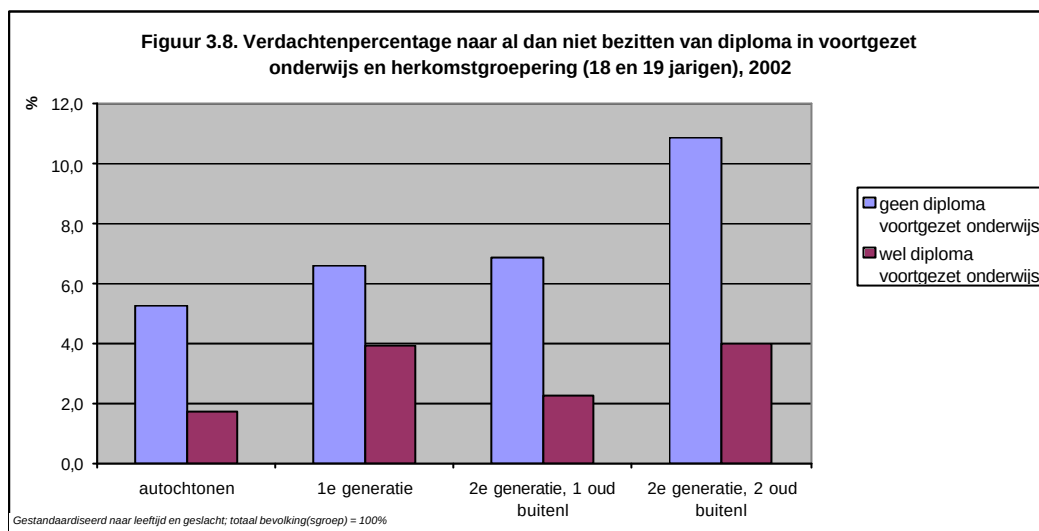

Er zijn wel verschillen tussen de verschillende herkomstgroeperingen. Zo is de samenhang bij tweede generatie jongeren met twee in het buitenland geboren ouders uit voormalig Joegoslavië en overig Oost Europa, en uit België sterker dan bij de autochtonen. Hetzelfde geldt voor de Antillianen van de tweede generatie van wie één ouder in Nederland is geboren. Er zijn echter ook herkomstgroeperingen bij wie de samenhang nihil of zelfs negatief is. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de eerste generatie Indonesiërs en de tweede generatie uit Zuid Amerika (excl. Suriname) met twee in het buitenland geboren ouders.

De relatie tussen *uitkeringsafhankelijkheid van de ouders* en verdachte zijn van een misdrijf van de kinderen vormt min of meer het spiegelbeeld van de relatie tussen het al dan niet werken en verdachte zijn (tabel 3.10). Dat wil zeggen dat de verdachtenpercentages die bij kinderen met een werkende ouders relatief laag zijn, bij kinderen met een uitkeringsgerechtigde ouder juist relatief hoog zijn en andersom. We bespreken deze daarom niet afzonderlijk.

3.3 Opleiding

In deze paragraaf beoordelen we de samenhang tussen het al dan niet behalen van een diploma in het voortgezet onderwijs en het verdachte zijn van een misdrijf. In afwijking van de andere paragrafen, is de populatie waarover we uitspraken kunnen doen beperkt tot de 18 en 19-jarigen, omdat we voor de andere leeftijdscohorten niet beschikken over een valide meting van het al dan niet behaald hebben van een diploma.

De resultaten (figuur 3.8) ondersteunen het idee dat voortijdig schoolverlaten samenhangt met het verdachtenpercentage. Autochtonen zonder diploma komen ongeveer 2,9 keer zo vaak in aanraking met de politie als autochtone diplomabezitters (5,3% tegen 1,8%). De invloed van het diplomabezit bij de eerste generatie allochtone jongeren is kleiner: de voortijdig schoolverlaters onder hen zijn slechts 1,7 keer zo vaak verdachte als hun leeftijdsgenoten die een diploma bezitten. Voor allochtonen van de tweede generatie is het verband tussen diplomabezit en verdachte zijn weer wel sterk: bij de tweede generatie allochtonen van wie één van de ouders in Nederland is geboren is de kansverhouding 3,0 en bij de tweede generatie met twee buitenlandse ouders 2,7.

De verschillen tussen de onderscheiden herkomstlanden zijn over het algemeen niet zo heel groot. In het oog springt wel dat de voortijdig schoolverlaters van de tweede generatie Turken die één buitenlandse ouder hebben op dit punt een sterk verhoogd risico lopen.

De resultaten laten zien dat het bezitten van een diploma in het voortgezet onderwijs de kans verkleint dat iemand een proces-verbaal tegen zich krijgt opgemaakt. Dit geldt voor alle herkomstgroeperingen die we onderscheiden, maar niet voor iedere herkomstgroepering even sterk. De samenhang is bij de eerste generatie allochtonen aanzienlijk kleiner dan bij de overige herkomstgroeperingen. Hierbij dient echter aangetekend te worden dat het diplomabezit van de eerste generatie allochtonen een andere betekenis heeft dan voor de tweede generatie. Aangezien de eerste generatie allochtonen niet in Nederland is geboren, zijn er relatief veel kinderen onder die op latere leeftijd het onderwijs instromen. Zij halen wellicht ook op latere leeftijd

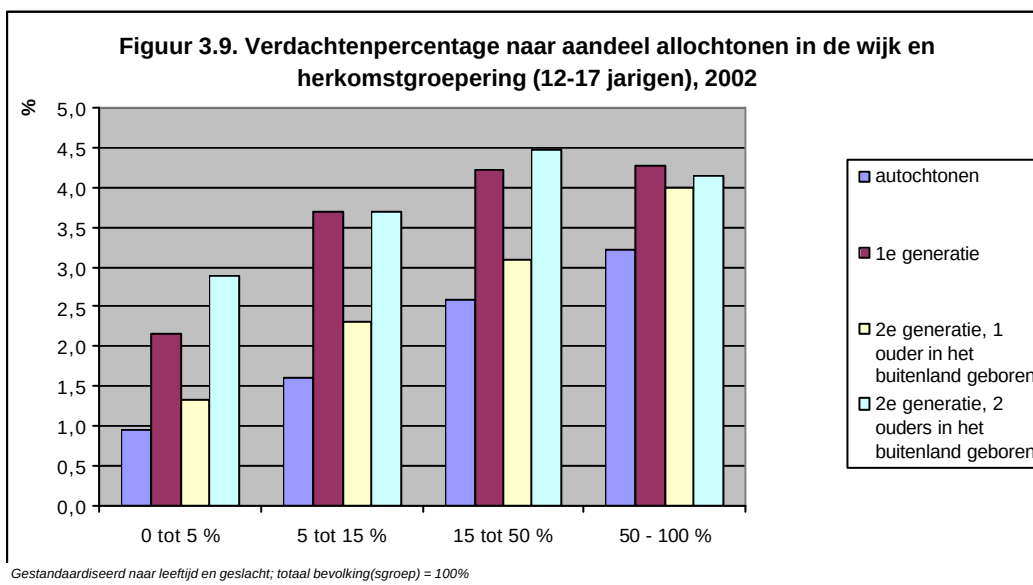
alsnog hun diploma's. Ook zal een deel een diploma in het land van herkomst hebben behaald, dat niet in de Nederlandse registers is opgenomen. Als hiermee rekening zou worden gehouden, zou de samenhang onder de eerste generatie waarschijnlijk hoger zijn dan we nu hebben vastgesteld.

3.4 Wijkenmerken

De woonomgeving is de laatste factor die we in dit hoofdstuk behandelen. Deze wordt gemeten aan de hand van het percentage niet-westerse allochtonen dat in de wijk woont.

Het percentage niet-westerse allochtonen in de wijk geeft aan hoe 'gemengd' de wijk is. Wanneer een wijk voor een groot deel uit autochtonen bestaat, zullen de niet-westerse allochtonen in de wijk dus vaak te maken hebben met de autochtone bevolking in die wijk. Er wordt wel verondersteld dat dit contact met autochtonen een remmende werking heeft op crimineel gedrag.

Natuurlijk hangt het aandeel allochtonen in de wijk ook hoog samen met de sociaal-economische samenstelling van de wijk. In wijken waar veel allochtonen wonen, wonen ook veel mensen met een laag inkomen en een slechte arbeidsmarktpositie. Een verband tussen de samenstelling van de wijk en de mate van verdacht zijn bij de politie kan dus zowel veroorzaakt worden door de individuele inkomens- en arbeidsmarktpositie van de wijkbewoners als de effecten op wijkniveau van dezelfde kenmerken. In hoofdstuk 4 wordt een analyse uitgevoerd waarin beoordeeld wordt of het aandeel allochtonen in de wijk nog samenhangt met het al dan niet verdachte zijn van een misdrijf als rekening wordt gehouden met de individuele kenmerken.

Een mogelijk andere verklaring voor een eventuele samenhang is dat de politie in wijken waarin veel allochtonen wonen een veel grotere inspanning verricht om criminaliteit te bestrijden. Daarmee zou de pakkans van de daders mogelijk groter zijn. Overigens is het heel goed mogelijk dat daders

niet actief zijn in hun eigen wijk, maar juist misdrijven plegen in andere wijken dan waar ze zelf wonen. Als dat het geval is, dan heeft een verhoogde pakkans in de woonwijken met veel allochtonen een relatief geringe invloed op de resultaten.

Kortom, de interpretatie van deze indicator is niet zonder problemen, vooral omdat de richting van de causaliteit niet helder is. De resultaten dienen dan ook met grote voorzichtigheid beoordeeld te worden.

Zowel autochtonen als allochtonen zijn in het algemeen vaker verdachte van een misdrijf naarmate het percentage allochtonen in de wijk hoger is (figuur 3.9, tabel 3.12;). Als we wat preciezer naar de eerste generatie allochtonen kijken, blijkt echter dat deze conclusie voor Turken, Marokkanen en Surinamers niet opgaat. Bij hen is zelfs sprake van een licht negatief verband: naarmate het aandeel allochtonen in de wijk toeneemt, zijn de 12-17 jarigen uit de betreffende herkomstgroeperingen *minder* vaak verdachte van een misdrijf. Voor de tweede generatie Turken en Marokkanen met twee buitenlandse ouders geldt hetzelfde. Voor de Surinamers en Antillianen met twee in het buitenland geboren ouders is het verband maar heel zwak.

3.5 De gevolgen van het ontbreken van HALT-afdoeningen

Een HALT-afdoening is een voorwaardelijk politiesept, toegepast onder verantwoordelijkheid van het OM. Een door de officier van justitie aangewezen opsporingsambtenaar stelt aan een jeugdige verdachte die bekend voor om, in plaats van toezenden van het proces-verbaal aan de officier van justitie, deel te nemen aan een Halt-project. Het gaat daarbij om relatief lichte delicten die voor de eerste keer door een verdachte worden gepleegd. In 2002 werden er rond de 18 000 zaken via Halt afgedaan. Daarvan is een kleine 70% een misdrijf (Wang, Aten, Kruissink, Bouwers & Blom, 2003, blz. 136-137; Halt Net, 2004).

Halt-jongeren behoren niet tot een uitzonderlijke probleemgroep. Meestal zitten ze nog op school, spijbelen weinig, gebruiken niet of nauwelijks drugs en wonen nog thuis. Hoewel hier weinig gegevens over bekend zijn is het vermoeden dat autochtonen iets oververtegenwoordigd zijn bij de Halt-afdoeningen. Niet zozeer als dit wordt afgezet tegen de Nederlandse bevolking, maar wel als het wordt afgezet tegen het verdachtenpercentage in de HKS-data. Van de allochtonen is slechts één categorie echt oververtegenwoordigd en dat zijn de Marokkaanse jongeren, maar die oververtegenwoordiging is minder groot dan de oververtegenwoordiging van hen bij de verdachten uit de HKS. De overige herkomstgroeperingen zijn bij de Halt-afdoeningen juist evenredig of ondervertegenwoordigd (Halt-bureau, 2004, zie bijlage 3). Daardoor worden de verdachtenpercentages bij autochtonen meer onderschat dan bij allochtonen. Omdat de Halt-afdoeningen ongelijk verdeeld zijn over de verschillende allochtone herkomstgroeperingen, worden de resultaten ook hierdoor enigszins vertekend.

Het ontbreken van Halt-afdoeningen in de gegevens betekent dat voor een deel van de verdachten de leeftijd waarop het eerste delict wordt gepleegd eerder ligt dan uit de HKS-gegevens valt op te maken. Als de misdrijven die

afgedaan zijn via Halt in de analyses waren betrokken dan was het verschil tussen autochtonen en allochtonen waarschijnlijk iets kleiner geweest, omdat autochtonen bij Halt-afdoeningen oververtegenwoordigd zijn. Het ontbreken van de Halt-afdoeningen betekent verder dat de onderschatting van het aantal autochtone meer- en veelplegers groter is dan die van het aantal allochtone meer- en veelplegers. Het opnemen van de Halt-afdoeningen zou waarschijnlijk ook leiden tot een grotere stijging van de meerplegers en veelplegers alsmede twee- en meersoortige verdachten bij autochtonen dan bij allochtonen.

3.6 Conclusies

Allochtone jongeren staan vaker als verdachte geregistreerd bij de politie dan autochtone jongeren. Voor de 12-17 jarigen bedragen de percentages resp. 3,1% en 1,3%, bij de 18-24 jarigen resp. 4,4% en 2,2%. Ook de leeftijd waarop zij een eerste proces-verbaal krijgen ligt bij allochtone herkomstgroepen gemiddeld lager dan bij autochtone jongeren. Deze uitkomsten worden enigszins vertekend door het ontbreken van de zogenaamde Halt-afdoeningen in de gegevens. Omdat autochtonen oververtegenwoordigd zijn bij de Halt-afdoeningen, worden de resultaten voor autochtonen iets sterker onderschat. Het verschil tussen autochtonen en allochtonen in het verdachtenpercentage is echter zo substantieel, ook als rekening gehouden wordt met de opbouw naar leeftijd en geslacht, dat het ontbreken van de Halt-afdoeningen alleen dit niet kan verklaren. Bovendien gaat het bij Halt-afdoeningen om relatief lichte vergrijpen, waardoor het nadeel minder groot is dan het op het eerste gezicht lijkt.

Binnen de allochtonen zijn de eerste generatie jeugdigen vaker verdachte van een misdrijf dan de tweede generatie. Verder blijkt dat allochtonen met een in Nederland geboren ouder een lager verdachtenpercentage hebben dan allochtonen met twee in het buitenland geboren ouders. De top van de criminele activiteiten ligt tussen het achttiende en twintigste levensjaar, en mannen zijn veel vaker verdachte van een misdrijf dan vrouwen. Criminaliteit is daarom vooral een zaak van jonge mannen.

Het algemene beeld dat bij Antillianen en Marokkanen een probleemgroep voorkomt, wordt door onze resultaten ondersteund. Bij de Marokkanen zijn zowel de eerste als de tweede generatie vaker dan autochtonen en de meeste andere herkomstgroeperingen verdachte van een misdrijf en bij hen gaat het relatief vaak om vermogensdelicten. Bij de Antillianen gaat het voornamelijk om de jongeren van de eerste generatie, waarbij een opvallend hoog percentage verdachte meisjes (4,5%). De tweede generatie Antillianen is nog wel vaker verdachte dan hun autochtone leeftijdsgenoten, maar minder vaak dan de eerste generatie. Zowel bij de eerste als de tweede generatie Antillianen zijn de 15-17 jarigen relatief vaak verdachte. Bij de Antillianen gaat het naast vermogensdelicten relatief vaak om 'overige delicten' waaronder ook de drugsdelicten vallen. Naast deze twee categorieën is ook de tweede generatie van Joegoslavische achtergrond relatief vaak verdachte en ook hier zijn het vaak de 15-17 jarigen. Ook bij hen is relatief vaak sprake van vermogensdelicten. Jeugdige Surinamers zijn ook duidelijk vaker verdachte dan de autochtonen.

Als we meer in detail de HKS-verdachtenpopulatie analyseren, komen we tot de volgende belangrijkste bevindingen. Van de eerste generatie kunnen we het grootste gedeelte van de verdachten van iedere herkomstgroepering classificeren als jeugdige first offender. Een van de uitzonderingen hierop vormen de Marokkanen, waarvan zowel de eerste als de tweede generatie in meerderheid meer- of veelpleger is. Van de Turkse verdachten van de tweede generatie met een in het buitenland geboren ouder en verdachten uit voormalig Joegoslavië met twee in het buitenland geboren ouders is ook meer dan de helft meer- of veelpleger. Voor de tweede generatie geldt dat kinderen van twee buitenlandse ouders vaker veelpleger zijn dan de kinderen van gemengd gehuwde ouders.

De relatief hogere verdachtenpercentages van allochtone jongeren hangen samen met hun gezinssituatie, hun eigen opleidingscarrière en met hun woonomgeving. Jongeren die afkomstig zijn uit een volledig gezin, die ouders hebben met een hoog huishoudinkomen, die ten minste één werkende ouder hebben, die een diploma in het voortgezet onderwijs hebben gehaald, en die wonen in een wijk met veel autochtonen zijn minder vaak verdachte van een misdrijf dan hun leeftijdsgenoten bij wie dat allemaal niet het geval is. Bij enkele van de genoemde achtergrondkenmerken is de samenhang bij autochtonen sterker dan bij allochtonen. Zo is het nadeel dat allochtonen ondervinden van het afkomstig zijn uit een gebroken gezin, als we dat nadeel afmeten aan het percentage dat als verdachte in aanraking met de politie komt, kleiner dan voor autochtonen. Hetzelfde geldt voor het niet werken van ten minste een van de ouders, en het niet bezitten van een Nederlands diploma in het voortgezet onderwijs.

Onze bevindingen laten zien dat generaliserende uitspraken over de samenhang tussen de achtergrondskenmerken van allochtonen en verdachtenpercentages niet verstandig en soms incorrect zijn. We hebben in deze rapportage de gegevens gedetailleerd kunnen uitsplitsen, en dat heeft getoond dat onderscheid aanbrengen naar herkomstland en generatie van belang is voor een goede interpretatie van de uitkomsten.

4 Multivariate analyses

A. Zorlu (WODC), M. Blom (WODC)

In de hoofdstukken 2 en 3 gaven we een beschrijving van de samenhang tussen het percentage verdachten en afzonderlijke demografische, sociaal-economische en delict- en delinquentkenmerken. In deze beschrijvingen van die samenhangen kon echter niet zichtbaar gemaakt worden in hoeverre verschillen (qua percentages verdachten) tussen groepen met bijvoorbeeld een uiteenlopende sociaal-economische positie deels tegelijkertijd ook samenhangen met andere kenmerken, zoals de gezinssituatie of het al dan niet bezitten van een schooldiploma. In dit hoofdstuk 4 richten we ons daarom op de vraag in hoeverre meerdere kenmerken tegelijk de kans op registratie als verdachte van criminaliteit beïnvloeden.

Om beter inzicht te krijgen hoe sterk de afzonderlijke hier onderzochte achtergrondkenmerken ieder voor zich en in samenhang met elkaar de kans om verdachte van een misdrijf te zijn beïnvloeden, is een aantal multivariate analyses uitgevoerd. Daarbij is gebruik gemaakt van logistische regressieanalyse. Met behulp van deze techniek wordt de kans om verdacht te zijn van een misdrijf verklaard uit een aantal achtergrondkenmerken. Deze schattingen geven de samenhang ('partiële correlatie') aan van de afzonderlijke variabelen op het al dan niet verdacht zijn, na correctie voor andere relevante kenmerken die in de berekeningen ('de modellen') zijn opgenomen.

Om zichtbaar te maken hoe het beeld verandert wanneer alleen wordt gekeken naar een bepaald type delicten, wordt in dit hoofdstuk tevens ingezoomd op het verdacht zijn van *gewelddsmisdrijven*. Andere delicttypen worden hier nu niet apart geanalyseerd, maar komen in een vervolgonderzoek aan bod.

In de volgende paragrafen worden de uitkomsten van de analyses besproken. Allereerst worden de gehanteerde analysemethode en de gebruikte variabelen toegelicht. Vervolgens wordt ingegaan op de uitkomsten voor volwassenen (paragraaf 4.2), waarna de uitkomsten voor de jeugdigen worden besproken (paragraaf 4.3). Ten slotte wordt ingegaan op een selectie van jeugdigen, namelijk alleen die jeugdigen die zijn geboren in 1983 of 1984 (paragraaf 4.4).

4.1 Methode

De keuze voor een conventionele analysetechniek als logistische regressieanalyse is met name bepaald door de eenvoudige toepassing ervan. Alle opgenomen variabelen zijn categorisch. Dat is niet zonder reden: vanwege de grote omvang van het bestand (ruim 13 miljoen records) bleek het gebruik van continue variabelen naast de categorische variabelen met veel categorieën veel technische problemen op te leveren in de uitvoering van de analyses. Ook de verdere verfijning van herkomstgroeperingen bleek

problematisch, omdat de kans op lege cellen drastisch toeneemt ⁵ waardoor de gebruikte programmatuur (SPSS) geen schattingsresultaten genereerde. Door het gebruik van logistische regressies wordt gepoogd een beter zicht te krijgen op de samenhang van afzonderlijke kenmerken met de kans om verdachte te zijn, maar vooraf moeten daarbij enkele kanttekeningen worden geplaatst. De methode veronderstelt een eenduidig causale relatie tussen de afhankelijke variabele (al dan niet als verdachte geregistreerd zijn) en de verklarende variabelen (determinanten). Deze veronderstelling is echter niet altijd houdbaar. Verklarende variabelen, zoals huishoudsamenstelling, uitkeringsafhankelijkheid, woonomgeving, de gezinssituatie en diplomabezit, kunnen weliswaar voor een deel een verklaring geven dat iemand kans loopt om verdachte van een delict te zijn, maar deze kenmerken kunnen zelf omgekeerd ook worden beïnvloed door het feit dat iemand verdachte is. Door dit zogeheten endogene karakter van de determinanten kunnen de effecten van deze achtergrondkenmerken in de logistische regressie niet geheel juist geschat worden. Bijvoorbeeld: kinderen uit gebroken gezinnen zouden meer geneigd kunnen zijn om criminele delicten te plegen, maar de omgekeerde causaliteit is ook denkbaar: crimineel gedrag van een kind kan wijzen op ontwrichte gezinsverhoudingen, die weer kunnen samenhangen met een grotere kans op echtscheiding. Om deze reden geven de berekeningen slechts een indicatie voor het afzonderlijke belang van de variabelen.

In de tabellen wordt de kans op registratie als verdachte van crimineel gedrag weergegeven in eenvoudig te interpreteren *odds ratio's* (e^{β}) die simpelweg de kansverhoudingen ten opzichte van de referentiecategorie weergeven. Indien de *odds ratio* groter is dan één is de kans op als verdachte geregistreerd te zijn vanwege crimineel gedrag van de betreffende categorie groter dan die van de referentiecategorie, is de *odds ratio* kleiner dan één dan is de kans kleiner dan die van de referentiecategorie, gegeven de andere kenmerken die in het model zijn opgenomen. De referentiecategorie is een aan te wijzen categorie, waarmee de andere categorieën vergeleken kunnen worden. Voor de categorie herkomstgroepering zijn de autochtonen gekozen als de referentiecategorie waarmee de andere herkomstgroeperingen vergeleken kunnen worden. In de tabellen is de referentiecategorie telkens vet gedrukt. De analyses zijn voor jeugdigen en volwassenen separaat uitgevoerd. Een belangrijke reden hiervoor is dat op die manier rekening gehouden wordt met de mogelijkheid dat de achterliggende patronen van bij de politie als verdachte geregistreerd komen te staan bij jeugdigen anders zijn dan die bij volwassenen.

De analyses zijn gebaseerd op modellen waaraan stapsgewijs potentieel verklarende kenmerken worden toegevoegd. In het eerste model (de eerste stap van de analyses) is alleen de herkomstgroepering opgenomen. Dit geeft een beeld van de verschillen tussen herkomstgroeperingen, ongeacht de demografische samenstelling van de bevolking en de invloed van andere relevante kenmerken. Binnen elke herkomstgroepering wordt een onderscheid gemaakt tussen de eerste generatie, de tweede generatie

⁵ Dat is realistisch wanneer wordt bedacht dat slechts 1,2% van de populatie in 2002 verdacht werd van het plegen van een misdrijf.

waarvan beide ouders in het buitenland zijn geboren en de tweede generatie waarvan één van de ouders in het buitenland is geboren.

In model II zijn leeftijd en geslacht toegevoegd. Dit levert een beeld op van de verschillen tussen de herkomstgroeperingen wanneer ze dezelfde bevolkingsopbouw zouden hebben als de autochtone bevolking.

In de modellen III, IV en V zijn achtereenvolgens de volgende variabelen toegevoegd (een uitgebreide beschrijving van alle variabelen is te vinden in Bijlage 2):

Huishoudenssamenstelling: De volgende categorieën worden onderscheiden: eenpersoonshuishouden, stel zonder kinderen, stel met kinderen, eenoudergezin, institutioneel huishouden, overig huishouden en gevallen waarin de huishoudenssamenstelling onbekend is. Deze variabele wordt alleen voor de volwassenen meegenomen. Voor jeugdigen nemen we de indicatie gebroken gezin (zie hieronder).

Uitkeringsafhankelijkheid: Voor de controle voor de sociaal-economische positie van personen zijn drie variabelen uit het beschikbare gegevensbestand geanalyseerd: 'het al dan niet hebben van betaald werk', 'uitkeringsafhankelijkheid' en 'huishoudinkomen'. 'Hebben van betaald werk' en 'uitkeringsafhankelijkheid' zijn elkaars spiegelbeeld, en 'huishoudinkomen' hangt in sterke mate samen met deze twee indicatoren. Dat betekent dat het gebruik van meer dan één van deze drie indicatoren van sociaal-economische positie tot onzuivere schattingen van de effecten van deze afzonderlijke variabelen op 'verdacht zijn' zullen leiden. Om die reden hebben we de analyses in een aantal stappen uitgevoerd. Eerst is 'uitkeringsafhankelijkheid' meegenomen in de analyses. De keuze tussen de kenmerken 'uitkeringsafhankelijkheid' en 'hebben van betaald werk' is arbitrair. Vervolgens is 'huishoudinkomen' toegevoegd aan het analysemodel om beter voor sociaal-economische positie te kunnen controleren.

Voor de volwassenen is gekeken naar het effect van het al dan niet hebben van een uitkering op de kans om als verdachte geregistreerd te zijn.

Aangezien jeugdigen voor het grootste deel nog in de schoolgaande leeftijd zijn, is voor hen de uitkeringsafhankelijkheid van hun ouders als potentieel verklarend kenmerk in de analyses meegenomen.

Gebroken gezin: Deze variabele geeft aan of de juridische ouders in 2002 op hetzelfde adres zijn ingeschreven. Deze informatie is alleen voor de jeugdigen beschikbaar.

Diplomabezit: Van de jeugdigen die in 1983 of 1984 geboren werden, is bekend of zij ooit een diploma hebben behaald in het voortgezet onderwijs. Om te onderzoeken wat de invloed van deze variabele is zijn alle hiervoor genoemde analyses voor alleen dit cohort herhaald, waarna als extra stap een laatst model is geschat waarin ook diplomabezit is opgenomen.

Percentage niet-westerse allochtonen in de wijk: Net als in de vorige hoofdstukken is ook informatie over de woonomgeving in de vorm van het aandeel niet-westerse allochtonen in de woonwijk opgenomen. We herhalen hier onze waarschuwing uit de vorige hoofdstukken, dat de interpretatie van dit achtergrondkenmerk zeer voorzichtig dient te gebeuren.

Het percentage niet-westerse allochtonen in de wijk is geen kenmerk van personen, maar een kenmerk van een wijk, dat wil zeggen een eenheid op

een ander niveau. Door de invloed van dit kenmerk van de wijk als eenheid van een hoger niveau te schatten in een analyse op het niveau van individuele personen en niet met behulp van een multi-level analyse, zal het effect vermoedelijk enigszins overschat worden. Indien de met de grote omvang van het databestand samenhangende rekentechnische beperkingen overwonnen kunnen worden, zullen in vervolgonderzoek deze multi-level analyses alsnog uitgevoerd gaan worden.

4.2 Uitkomsten voor volwassenen (18-79 jaar)

Herkomstgroepering

Er zijn aanzienlijke verschillen tussen de herkomstgroeperingen wat betreft hun kans om verdachte te zijn (zie tabel 4.1). Over het algemeen hebben allochtonen een grotere kans om verdacht te zijn dan autochtonen. Uit de laatste kolom van tabel 4.1 blijken echter enkele uitzonderingen: de eerste generatie Indonesiërs en West-Europeanen en de eerste en tweede generatie Aziatische immigranten, hebben juist een relatief kleinere kans dan de autochtone bevolking om verdacht te zijn (de odds ratio's zijn significant en kleiner dan 1).

In model I zien we de rol van etnische afkomst zonder correcties voor andere relevante factoren. In dit meeste eenvoudige model is de kans op verdacht zijn in de scherpste vorm te zien: de eerste generatie Antillianen en Arubanen en de tweede generatie Marokkanen van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn komen achtereenvolgens ruim 8 en 12 keer vaker in de verdachtenregisters voor dan de autochtonen. Na correctie voor leeftijd en geslacht in model II laten de verschillen een afname zien, maar zijn nog steeds wel groot. De genoemde kansverhoudingen dalen achtereenvolgens tot bijna 7 en 6. Een deel van de verschillen tussen de herkomstgroeperingen kan dus worden verklaard door het feit dat er zich onder de allochtone bevolking relatief veel jonge mannen bevinden.

Voor het merendeel van de herkomstgroeperingen geldt dat de tweede generatie volwassenen van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn de grootste kans heeft om verdacht te zijn. De tweede generatie van wie slechts één van beide ouders in het buitenland geboren is, heeft meestal relatief de kleinste kans om verdacht te zijn. De eerste generatie zit hier veelal tussenin. Voor Surinamers en Antillianen en Arubanen is het beeld echter omgekeerd. Het is juist de eerste generatie Surinamers (odds ratio 2,4) en Antillianen en Arubanen (odds ratio 3,6) die de grootste kans heeft om voor te komen in de verdachtenregisters.

Wanneer ook voor type huishouden, uitkeringsafhankelijkheid en het percentage niet-westerse allochtonen in de wijk wordt gecorrigeerd, blijven de verschillen tussen herkomstgroeperingen intact maar wel in lichtere vorm (zie model VI). De uitkomsten voor de eerste generatie Antillianen en de tweede generatie Marokkanen van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn, springen opnieuw het meest in het oog. De laatsten hebben een bijna vier keer grotere kans om verdacht te zijn dan autochtonen, rekening

houdend met de andere relevante kenmerken die in het model zijn opgenomen.

Wanneer de analyses worden beperkt tot alleen geweldsmisdrijven (zie tabel 4.2), komen de resultaten sterk overeen met het hierboven geschetste beeld, maar zowel de verschillen tussen de herkomstgroeperingen als verschillen wat betreft andere achtergrondkenmerken worden scherper. De eerste generatie Antillianen en de tweede generatie Marokkanen van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn hebben een 4 tot 5 keer zo grote kans om verdacht te worden van een geweldsmisdrijf als autochtonen. Ze worden gevolgd door de tweede generatie immigranten uit het Midden-Oosten en Noord Afrika (odds ratio 3,9) en Turkije van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn (odds ratio 2,8). Verder zijn Surinamers (met odds ratio's voor de drie onderscheiden categorieën uiteenlopend van 2,4 tot 2,9) en Marokkanen (odds ratio's uiteenlopend van 2,4 tot 4,7), ongeacht uit welke generatie, duidelijk oververtegenwoordigd in de geregistreerde geweldsdelicten.

Leeftijd en geslacht

Een aanzienlijk deel van de verschillen tussen de herkomstgroeperingen kan worden verklaard door het opnemen van leeftijd en geslacht. Mannen hebben een veel grotere kans om verdacht te zijn van een misdrijf dan vrouwen (ruim 6 keer) (zie tabel 4.1). Wanneer alleen wordt gekeken naar geweldsmisdrijven (tabel 4.2) dan is deze kans nog groter (bijna 10 keer). Ook tussen leeftijd en verdacht zijn is een duidelijke samenhang te zien. Naarmate de leeftijd toeneemt (voor de volwassenen is de jongste leeftijdscategorie 18-20 jaar), neemt de kans om verdacht te zijn af. Voor de kans om verdacht te zijn van het plegen van een geweldsmisdrijf geldt hetzelfde. Deze is voor 45-49 jarigen ongeveer eenderde van die van 18-20 jarigen.

Type huishouden

Ook met het toevoegen van de variabele 'samenstelling van het huishouden' worden de verschillen tussen de herkomstgroeperingen kleiner, dat wil zeggen dat de eigenstandige voorspellende kracht van 'herkomstland' minder groot is. Dit blijkt in de tabel 4.1 uit de over de hele linie lagere odds ratio's van het kenmerk 'herkomst' in model III in vergelijking met die in model IDe referentiecategorie is in dit geval een stel met kinderen.

De analyses in tabel 4.1, model VI laten zien dat, rekening houdend met alle andere kenmerken, personen uit eenoudergezinnen de grootste kans hebben om verdacht te zijn (odds ratio 1,9). Ook personen uit eenpersoonshuishoudens komen relatief vaak voor in de verdachtenregistraties. Mensen met een partner hebben de kleinste kans. Dit beeld verandert niet wanneer alleen wordt gekeken naar geweldsmisdrijven (tabel 4.2). Hierbij moet worden opgemerkt dat de gemeten verschillen tussen de huishoudtypes wellicht niet helemaal zuiver zijn, vanwege mogelijke omgekeerde causaliteit, zoals gezegd, ook wel endogeniteit genoemd. Het is denkbaar dat het huishoudtype niet alleen invloed heeft op de kans om verdacht te zijn, maar verdacht zijn omgekeerd ook van invloed

is op het huishoudtype (bijvoorbeeld wanneer een partner om die reden de relatie verbreekt).

Uitkeringsafhankelijkheid

Uitkeringsafhankelijkheid kan vooral worden gezien als een indicatie voor iemands sociaal-economische positie. Uit de analyses komt naar voren dat mensen met een uitkering bijna drie keer vaker verdacht worden van het plegen van een misdrijf dan mensen die geen uitkering ontvangen. Wanneer alleen wordt gekeken naar geweldsmisdrijven dan blijken de verschillen tussen mensen die een uitkering ontvangen en mensen die dat niet doen nog iets groter te zijn. Het toevoegen van huishoudinkomen aan het model leidt tot een heel kleine daling van het risico op verdacht zijn onder alle allochtonen ten opzichte van autochtonen maar verhoogt de verklaarde variantie nauwelijks (model IV versus model V). De odds ratio's van de door ons onderscheiden categorieën 'huishoudinkomen' tonen dat de verdachten vooral in de laagste inkomenscategorie zijn geconcentreerd. Dit is echter slechts als een indicatie te beschouwen omdat deze odds ratio's vanwege de vermoedelijk sterke samenhang tussen de twee kenmerken 'huishoudinkomen' en 'uitkeringsafhankelijkheid' niet eenduidig zijn te interpreteren.

Percentage niet-westerse allochtonen in de wijk

De laatste variabele die aan het model is toegevoegd, is het percentage niet-westerse allochtonen in de wijk waarin iemand woont. De significante odds ratio's voor deze variabele geven het belang aan van de samenstelling van de bevolking van de wijk als mogelijke verklaring van de kans op verdacht zijn, ook als is gecorrigeerd voor alle overige achtergrondkenmerken. Het percentage niet-westerse allochtonen in de wijk hangt samen met de kans om verdacht te zijn maar deze samenhang lijkt bescheiden, zoals blijkt uit de odds ratio's die niet hoger zijn dan 1,46. Dit geldt ook voor het verdacht zijn van een geweldsmisdrijf. Hoe hoger het aandeel niet-westerse allochtonen in de wijk des te groter de kans dat iemand verdacht wordt van het plegen van een gewelddelict. Opvallend is echter dat zodra het percentage allochtonen 50% of meer is, de kans om verdacht te worden van een geweldsmisdrijf nauwelijks toeneemt. Zoals eerder aangegeven schuilt het gevaar van endogeniteit behalve in huishoudtype en uitkeringsafhankelijkheid, ook in deze variabele. In dit opzicht kan het hier geschetste beeld als een eerste aanzet worden gezien.

Wat opvalt is dat het toevoegen van de variabele 'aandeel niet-westerse allochtonen in de wijk' aan het model nauwelijks de verklaarde variantie (R^2) verhoogt (vergelijk model V met model VI). Het effect van deze variabele is dus weliswaar statistisch significant, maar beperkt. Men kan dus op grond van deze analyse niet concluderen dat de segregatie in een wijk het risico op verdacht zijn verhoogt. Er is wel een zekere correlatie tussen deze fenomenen maar de richting van de causaliteit is nogmaals niet duidelijk: gaan meer risicogroepen in een gesegregeerde wijk wonen? Of verhoogt het wonen in een gesegregeerde wijk het risico op verdacht zijn? Deze vraag moet verder worden onderzocht.

De lage verklaarde variantie in het eerste model (3 à 4 procent) geeft aan dat het kenmerk 'herkomstgroepering' slechts een beperkte bijdrage levert aan het verklaren van het percentage verdachten in de totale populatie. Daarbij moet echter ook worden bedacht dat het veel kleinere aandeel van de allochtone bevolkingsgroepen in de totale populatie ertoe leidt dat zij ook maar een beperkt deel van de totale variantie kunnen verklaren. Toevoeging van geslacht en leeftijd aan de analyses (in het model II) verhoogt de verklaarde variantie aanzienlijk (10 à 11 procent). Toevoeging van andere variabelen verhoogt wel de verklaarde variantie maar niet zo spectaculair.

4.3 Uitkomsten voor jeugdigen (12-17 jaar)

In deze paragraaf presenteren we de uitkomsten van logistische regressies voor jeugdigen tussen 12-17 jaar.

Herkomstgroepering

Onder de jeugdigen van 12-17 jaar hebben bijna alle herkomstgroeperingen, met uitzondering van Duitse, Zuid-Amerikaanse en Indonesische jongeren en eerste generatie Aziaten, een grotere kans dan autochtonen om als verdachte geregistreerd te worden (zie tabel 4.3, laatste kolom). Voor de eerste generatie jeugdige Antillianen en Arubanen en Marokkanen is de kans om verdacht te worden van het plegen van een misdrijf ruim drie keer zo groot als voor autochtonen. Wanneer de analyses worden beperkt tot geweldsdelicten dan is de kans dat zij verdacht worden 3,5 keer zo groot als voor de autochtonen (zie tabel 4.4).

Ook de tweede generatie jongeren met twee allochtone ouders met als herkomst Joegoslavië (odds ratio 4,1), Marokko (odds ratio 3,5) en Antillen en Aruba (odds ratio 2,3) komen relatief vaak voor in de verdachtenregisters.

In tegenstelling tot onze bevindingen bij de volwassenen veranderen de verschillen tussen de herkomstgroeperingen bij de jeugdigen niet veel na correctie voor leeftijd en geslacht. Dit komt doordat de verschillen in leeftijd en geslacht tussen de herkomstgroeperingen binnen de groep jeugdigen minder groot zijn dan bij de volwassenen.

Leeftijd en geslacht

Jongeren van 15-17 jaar zijn – ook na controle voor alle andere kenmerken – ruim drie keer vaker verdacht dan jongeren van 12-14 jaar (odds ratio 3,4 tegen 1). Het risico om verdacht te worden van een misdrijf begint te dalen, nadat het zijn hoogste punt tussen de 18 en 20 jaar bereikt. Net als bij de volwassenen zien we dat jongens bijna 5 keer zo vaak in de verdachtenregisters voorkomen als meisjes vanwege het plegen van een delict. De kans dat zij verdacht worden van het plegen van een geweldsmisdrijf is ruim 4 keer zo groot en het verschil tussen jongens en meisjes is daar dus iets kleiner. Dit in tegenstelling tot de volwassenen waar het verschil tussen mannen en vrouwen bij geweldsmisdrijven juist groter is.

Uitkeringsafhankelijkheid ouders

De analyses bij de 18-79-jarigen toonden aan dat het hebben van een uitkering de kans om verdachte te zijn aanzienlijk deed toenemen. Uit de analyses blijkt dat uitkeringsafhankelijkheid van de ouders samengaat met een grotere kans bij jeugdigen om verdachte te zijn van een delict. Jongeren wier ouders een uitkering ontvangen, hebben een 1,5 keer zo grote kans om verdacht te worden van het plegen van een misdrijf dan jongeren wier ouders geen uitkering ontvangen. Dezelfde ratio van 1,5 geldt voor de kans dat zij verdacht worden van het plegen van een geweldsmisdrijf.

Gebroken gezin

Er is een duidelijke samenhang tussen het al dan niet gescheiden zijn van de (juridische) ouders van een kind en de kans op verdachte te zijn. Rekening houdend met alle andere onderzochte kenmerken hebben kinderen uit een gebroken gezin een twee keer zo grote kans om verdacht te worden van een (gewelds)misdrijf als kinderen van wie de ouders nog bij elkaar zijn.

Toevoeging van de variabele 'gebroken gezin' aan het model leidt tot opvallende verschuivingen in de odds ratio's die door vergelijking van model IV en V zichtbaar wordt. De correctie voor 'gebroken gezin' verlaagt het risico op verdacht zijn voor de meeste herkomstlanden ten opzichte van autochtonen in verschillende mate. Dit suggereert dat een deel van het relatieve hoge risico op verdacht zijn voor sommige herkomstgroeperingen verklaard kan worden vanuit een mogelijke concentratie van kinderen uit gebroken gezinnen binnen deze groepen. Dit lijkt vooral van toepassing te zijn voor Surinaamse en Antilliaanse jeugdigen. Bijvoorbeeld bij de Antilliaanse jongeren van de eerste generatie daalt de odds ratio fors van 5,1 naar 3,3 als het kenmerk 'gebroken gezin' in de analyse wordt meegenomen.

Percentage niet-westerse allochtonen in de wijk

Voor jeugdigen geldt, net als voor volwassenen, dat het percentage niet-westerse allochtonen in de wijk samenhangt met het al dan niet verdacht worden van het plegen van een (gewelds)misdrijf. Wanneer het percentage allochtonen in de wijk 50% of meer is, neemt de kans om verdacht te worden echter juist weer enigszins af (odds ratio daalt van 1,7 voor de categorie 15-50% naar 1,4 voor de categorie 50% of meer). *Dit resultaat is in de lijn met de bevindingen over arbeidsmarkt- en onderwijsprestaties die recent zijn gepresenteerd in de Integratiekaart (Van Rijn et al., 2004).* Hier geldt overigens ook dezelfde terughoudendheid als beschreven in paragraaf 4.2. Het toevoegen van deze variabele leidt, ondanks dat er sprake is van een significante samenhang, namelijk tot slechts een zeer bescheiden stijging van de verklaarde variantie.

4.4 Uitkomsten jeugdigen geboren in 1983 of 1984

De reden om hier speciaal aandacht te besteden aan de jongeren die in 1983 of 1984 geboren zijn is, dat alleen van deze jongeren bekend is of zij (ooit) een diploma in het voortgezet onderwijs hebben behaald. De analyses voor dit cohort van jongeren die in 2002 dus 18 of 19 jaar waren, geven in grote

lijnen hetzelfde beeld (zie tabel 4.5) te zien als de analyses voor de totale groep jeugdigen (zie paragraaf 4.2).

In dit cohort is de kans dat een jongen verdacht wordt van een geweldsmisdrijf relatief groot (odds ratio 9,0) (zie tabel 4.6). In de totale groep jongens was met een odds ratio van 4,3 de kans – ten opzichte van meisjes – om verdacht te worden van een geweldsmisdrijf nauwelijks groter dan de kans om verdacht te worden van een willekeurig misdrijf. Voor jongens die in 1983 of 1984 geboren zijn is de kans dat zij verdacht worden van een geweldsmisdrijf aanzienlijk groter dan de kans op een willekeurig misdrijf.

Schooluitval wordt vaak als een potentiële indicator van criminaliteit gezien. Het al dan niet bezitten van een diploma van het voortgezet onderwijs geeft op dit moment de best mogelijke benadering van dit fenomeen. Daarom gebruiken we diplomabezit als een verklarende variabele voor verdachte van een misdrijf zijn, maar ook hier moet worden opgemerkt dat de richting van het verband tussen schooluitval en verdacht zijn niet eenduidig is. De samenhang tussen diplomabezit en het al dan niet verdacht zijn komt duidelijk uit de resultaten naar voren. De kans dat een jongere zonder diploma verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is bijna 2,5 keer zo groot als de kans dat een jongere die wel een diploma behaalde verdacht wordt. Jongeren die geen diploma bezitten komen eveneens 2,5 keer zo vaak voor in de verdachtenregistraties vanwege een geweldsmisdrijf als jongeren die wel een diploma behaalden. Het belang van dit kenmerk blijkt ook uit het aandeel van de variantie dat hierdoor extra wordt verklaard: naast herkomstgroepering, leeftijd en geslacht verklaart diplomabezit de kans op registratie als verdachte meer dan alle overige onderzochte achtergrondkenmerken bij elkaar.

4.5 Conclusies

In de hoofdstukken 2 en 3 gaven we een beschrijving van de samenhang tussen het percentage verdachten en afzonderlijke demografische, sociaal-economische en delict- en delinquentkenmerken. In deze beschrijvingen van die samenhangen kon echter niet zichtbaar gemaakt worden in hoeverre verschillen (qua percentages verdachten) tussen groepen met bijvoorbeeld een uiteenlopende sociaal-economische positie deels tegelijkertijd ook samenhangen met andere kenmerken, zoals de gezinssituatie of het al dan niet bezitten van een schooldiploma. In dit hoofdstuk 4 richtten we ons daarom op de vraag in hoeverre meerdere kenmerken tegelijk de kans op registratie als verdachte van criminaliteit beïnvloeden.

De multivariate analyses wijzen uit dat ook na de correcties voor achtergrondkenmerken de meeste allochtone groeperingen onder de geregistreerde verdachten zijn oververtegenwoordigd. Tegelijkertijd is echter ook te constateren dat de verschillen die er bestaan tussen autochtonen en allochtonen voor bijna de helft 'verklaard' kunnen worden doordat groepen verschillen in leeftijd en geslacht. Bovendien blijkt dat door rekening te houden met sociaal-economische kenmerken nog eens een aanzienlijk deel van de verschillen verdwijnt, en dit ondanks de beperkte meting van sociaal-economische positie in dit onderzoek.

Ook zijn duidelijke verschillen geconstateerd tussen de eerste generatie immigranten enerzijds en allochtonen binnen de tweede generatie waarvan een of beide ouders in het buitenland is geboren anderzijds.

Onder de jeugdigen van 12-17 jaar hebben bijna alle herkomstgroeperingen, met uitzondering van Duitse, Belgische, Aziatische, Zuid-Amerikaanse en Indonesische jongeren, een grotere kans dan autochtonen om als verdachte geregistreerd te worden. Voor de eerste generatie jeugdige Antillianen en Arubanen en Marokkanen is de kans om verdacht te worden van het plegen van een misdrijf ruim drie keer zo groot als voor autochtonen. Wanneer de analyses worden beperkt tot geweldsdelicten dan is de kans dat zij verdacht worden 3,5 keer zo groot als voor de autochtonen.

Ook de tweede generatie jongeren met twee in het buitenland geboren ouders met als herkomst Joegoslavië (odds ratio 4,1), Marokko (odds ratio 3,5) en Antillen en Aruba (odds ratio 2,3) komen, ook na controle voor alle andere achtergrondkenmerken, relatief vaak voor in de verdachtenregisters.

Schooluitval wordt vaak als een potentiële indicator van criminaliteit gezien. Het al dan niet bezitten van een diploma van het voortgezet onderwijs geeft op dit moment de best mogelijke benadering van dit fenomeen. De kans dat een jongere zonder diploma verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is, ook na correctie voor de overige achtergrondkenmerken, bijna 2,5 keer zo groot als de kans dat een jongere die wel een diploma behaalde verdacht wordt. Jongeren die geen diploma bezitten komen eveneens 2,5 keer zo vaak voor in de verdachtenregistraties vanwege een geweldsmisdrijf als jongeren die wel een diploma behaalden. Het belang van dit kenmerk blijkt ook uit het aandeel van de variantie dat hierdoor extra wordt verklaard: naast herkomstgroepering, leeftijd en geslacht verklaart diplomabezit méér dan alle overige hier onderzochte achtergrondkenmerken bij elkaar.

Onder de 18-79-jarigen bestaat in grote lijnen een overeenkomstig beeld. Over het algemeen hebben allochtonen een grotere kans om verdacht te zijn dan autochtonen. Er zijn echter enkele uitzonderingen: de eerste generatie Indonesiërs en de eerste en tweede generatie Aziatische immigranten, hebben juist een relatief kleinere kans dan de autochtone bevolking om verdacht te zijn terwijl deze kans voor de eerste generatie West-Europeanen niet verschilt van autochtonen.

De uitkomsten voor de eerste generatie Antillianen en de tweede generatie Marokkanen van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn, springen opnieuw het meest negatief in het oog. De laatsten hebben een bijna vier keer grotere kans om verdacht te zijn dan autochtonen, rekening houdend met de andere relevante kenmerken die in het model zijn opgenomen.

Naast de bovengenoemde herkomstgroeperingen zijn ook personen met de volgende kenmerken oververtegenwoordigd in de verdachtenpopulatie: mannen, eenpersoonshuishoudens, uitkeringsafhankelijken. Tot rond het 20-ste levensjaar stijgt het risico om verdachte te zijn, om vervolgens af te nemen.

5 Slotbeschouwing

R.V. Bijl (WODC), J. Oudhof (CBS)

5.1 Terugblik

In dit rapport is beschreven wat het aandeel is van autochtone en allochtone bevolkingsgroepen in de bij de politie – na afronding van het opsporingsonderzoek – geregistreerde van criminaliteit verdachte personen. Voor het eerst zijn op landelijk niveau statistische gegevens over de achtergronden van bij de politie geregistreerde verdachten van misdrijven samengesteld door koppeling van deze politieregistraties aan diverse CBS-gegevens. De uitkomsten zijn het resultaat van een gezamenlijk onderzoeksproject van het WODC en het CBS op verzoek van de directies Opsporingsbeleid en Justitieel Jeugdbeleid van het Ministerie van Justitie.

In nagenoeg alle op dit moment beschikbare justitie- en politiebronnen ontbreekt voldoende informatie over de herkomst van verdachten en over achtergrondgegevens die relevant zijn om het criminele gedrag te kunnen verklaren. Een van de belangrijkste bronnen over verdachten van criminaliteit is het Herkenningsdienstsysteem (HKS) van de politie. In het HKS zijn echter alleen het geboorteland en de nationaliteit van verdachten bekend. Allochtonen van de tweede generatie met de Nederlandse nationaliteit kunnen daardoor niet worden onderscheiden van autochtonen. Daarnaast was tot voor kort het grootste probleem van dit HKS dat het opgedeeld was in 25 regionale systemen, waardoor het op landelijk niveau niet of slechts op een heel beperkte en tijdrovende manier toegankelijk was. Sinds 2000 echter formeert een dienst van de KLPD (Dienst Nationale Recherche Informatie) uit deze 25 regiobestanden één landelijk bestand. Diverse correctie- en veredelingslagen (zoals het aanbrengen van landelijke definities van veelplegers en harde-kern-jongeren en het indelen van misdrijven volgens CBS-categorieën) zijn in dit jaarlijkse proces opgenomen. Het is een stap vooruit dat het hierdoor mogelijk is geworden om een koppeling tot stand te brengen tussen HKS en het SSB-bestand. Behalve tweede-generatie-informatie over verdachten kunnen hierdoor ook demografische en sociaal-economische achtergrondkenmerken van de verdachten onderzocht worden.

Twee vragen stonden centraal:

- Wat is de omvang van de populatie van verdachten onder de autochtone en allochtone bevolkingsgroepen en van welke misdrijven worden zij verdacht?
- Hoe hangen vermoedelijk daderschap en kenmerken van gepleegde misdrijven samen met demografische en sociaal-economische kenmerken van de autochtone en allochtone bevolking?

Reikwijdte en beperkingen van het onderzoek

Uitspraken over het aantal verdachten en de misdrijven waarvan zij worden verdacht, moeten worden onderscheiden van uitspraken over aard en

omvang van de criminaliteit in Nederland. Er is een groot 'dark number'. In Criminaliteit en Rechtshandhaving 2001 (Van der Heide & Eggen, 2003, p.199) is geschat dat in 2001 4,65 miljoen delicten tegen burgers zijn gepleegd, waarvan er 1,6 miljoen (34%) bij de politie zijn gemeld. Dit leidde tot een aantal van 277.000 gehoorde verdachten.

Slechts een deel van de gepleegde misdrijven wordt dus bekend bij de politie en bij slechts een deel daarvan leidt opsporingsonderzoek tot een verdachte. Vooral misdrijven die burgers ervaren als ernstig en waarvan zij direct nadeel ondervinden zullen eerder worden aangegeven en de aard daarvan kan eveneens invloed hebben op de prioriteiten in de opsporing van de politie. Men moet dan ook voorzichtig zijn om conclusies te trekken over 'de' daders van criminaliteit op basis van gegevens over opgespoorde verdachten. Wel kunnen we vaststellen dat in onderzoek onder slachtoffers van misdrijven en in onderzoek naar zelfgerapporteerde vergrijpen van daders gelijksoortige bevindingen over de oververtegenwoordiging van (niet-westerse) allochtonen voorkomen. Maar ook die gegevens hebben betrekking op specifieke typen misdrijven: bij geweldsdelicten ziet het slachtoffer meestal de dader, maar bij inbraken of bij winkeldiefstal heeft het slachtoffer meestal geen kennis van de dader.

Ondanks het feit dat op basis van de registratie van de verdachten die zijn opgespoord geen totaalbeeld van daderschap geboden kan worden, leveren die gegevens wel mogelijkheden op voor *vergelijking* van bevolkingsgroepen.

Het gebruik van het HKS kent ook enkele specifiekere beperkingen, die vooral te maken hebben met het niet opgenomen zijn van bepaalde gegevens in het HKS, zoals de HALT-afdoeningen en de gegevens van bijzondere opsporingsdiensten, en met enige selectie van geregistreerde delicten samenhangend met de wijze van registratie door de politie.

Methodisch-technische verbeteringsmogelijkheden

Een belangrijk deel van de koppeling van het landelijke HKS-bestand met de SSB-bestanden kon vlot verlopen, omdat voor het grootste deel van de verdachten het unieke A-nummer van de GBA ook in het HKS is opgenomen. Het is zinvol om een duidelijker beeld te verkrijgen van de aard van de selectiviteit. Daarbij kan mogelijk gebruik worden gemaakt van nog niet eerder benutte informatie uit de HKS over het woonadres van verdachten.

De beschreven analyses zijn uitgevoerd op de verdachten die in 2002 zijn geregistreerd omdat in dat jaar een proces-verbaal tegen hen is opgemaakt. Gegevens over andere jaren zouden op verschillende manieren gebruikt kunnen worden. In de eerste plaats kunnen replicaties van de analyses worden uitgevoerd. Onderlinge vergelijking van soortgelijke analyses over verschillende jaren kan gericht zijn op het toetsen van de stabiliteit van samenhangen of modellen. Maar de vergelijkingen kunnen zich ook juist expliciet richten op verschillen tussen de jaren (trends) in samenhang met ontwikkelingen in de criminaliteit dan wel in de opsporing. Een tweede mogelijkheid is te overwegen om gegevens over verschillende jaren te combineren door het 'stapelen' van bestanden van diverse jaren. Wellicht kunnen daarmee de mogelijkheden voor detaillering worden verruimd.

Tegelijkertijd is er alle reden voor twijfel aan de winst die op dat punt behaald zou kunnen worden. Gevreesd moet worden dat er aanzienlijke overlap zal bestaan tussen verdachtenpopulaties van verschillende jaren, zodat de omvang van de winst gering en de selectiviteit van die winst groot zal zijn.

Het onderzoek heeft vooral de politieverdachten van de tweede generatie en de daarmee verband houdende samenhangen zichtbaar gemaakt. De eerste generatie stond minder centraal in dit rapport. Een belangrijk onderscheidend kenmerk van de eerste generatie is de *verblijfsduur* in Nederland, rekening houdend met de leeftijd bij immigratie (Van Rijn e.a., 2004; Dagevos e.a., 2003). Het is van belang in vervolganalyses van de achtergronden van vermoedelijk daderschap de verblijfsduur in de analyse te betrekken.

Als kenmerk van de *woonomgeving* is in de analyses tot op heden het aandeel niet-westerse allochtonen in de wijk gebruikt. Er bestaat een sterke samenhang tussen dit wijkkenmerk en wijkindicatoren van sociaal-economische achterstand (Van Rijn et al, 2004; Van Wilsem, 2003). Om statistische redenen (dreigende 'multicollineariteit') is alleen het aandeel niet-westerse allochtonen in de analyse betrokken. Bij vervolganalyses is een heroverweging van de selectie van kenmerken van buurt of wijk gewenst. In deze overwegingen zullen ook de resultaten uit ander onderzoek ten aanzien van de aard en de relevantie van buurtkenmerken (zoals bijv. sociale dynamiek bij Van Wilsem) een rol spelen. Tevens zal dan onderzocht moeten worden of de buurtkenmerken op adequate wijze als kenmerken van een hoger niveau in de analyse kunnen worden betrokken. Tot op heden is nog geen ervaring bekend met het uitvoeren van multi-level analyses op databestanden met een omvang als die in dit onderzoek.

Specificering naar type delict

Het is niet ondenkbaar dat bepaalde typen delicten niet gelijkmatig over de onderscheiden bevolkingsgroepen of de onderscheiden achtergrondkenmerken zijn verdeeld. In vervolganalyses zal uitgebreider moeten worden stilgestaan bij de relevantie van de geselecteerde kenmerken voor de verschillen tussen verschillende typen verdachten, zoals die kunnen worden onderscheiden naar ernst en aard van de delicten, hun pleegcarrière of hun pleegprofiel.

Grenzen aan gedetailleerde analyses

In de inleiding van het rapport is al vastgesteld dat de koppeling van HKS-gegevens en SSB-gegevens een aanzienlijke verrijking van de beschikbare gegevens over verdachten betekent, die ook aanzienlijke detaillering mogelijk maakt. Maar al in de analyses waarvan in dit rapport verslag is gedaan is ondervonden dat enerzijds de rijkdom van de gegevens ook extra technische complicaties met zich meebrengt, en anderzijds dat door de beperkte omvang van sommige groepen in de populatie de grenzen van detaillering toch al snel in zicht komen. Het hoeft geen betoog dat specifiekere analyses die gepaard gaan met nadere verfijning noodgedwongen ook met zich mee

zullen brengen dat op andere punten detaillering opgeofferd zal moeten worden.

5.2 Resultaten

Door de nadruk op het aandeel van de verschillende bevolkingsgroepen in de (geregistreerde) criminaliteit, wordt licht vergeten dat slechts een kleine minderheid van de bevolking als verdachte in contact komt met de politie. Van alle autochtonen was in 2002 0,9% bij de politie geregistreerd als verdachte en van de allochtone groepen 2,2%.

Van alle allochtone mannen was 3,8% in 2002 als verdachte in het HKS geregistreerd tegen 1,6% van de autochtone mannen, van allochtone vrouwen 0,7% (tegen 0,3% van de autochtone vrouwen). In absolute aantallen verdachten zijn, na de autochtonen met 102.000 personen, met elk ruim 10.000 personen de Marokkanen en Surinamers de grootste groepen, gevolgd door de Turken (7.500) en de Antillianen (6.600).

Binnen de allochtone bevolking liggen de verdachtenpercentages van de eerste generatie wat hoger dan van de tweede. In tegenstelling tot dit *overall* beeld laten de uitkomsten van Marokkanen en Turken en enkele in omvang kleinere herkomstgroepen echter een ander beeld zien. Bij deze herkomstgroeperingen liggen de verdachtenpercentages van de tweede generatie hoger dan van de eerste generatie.

Tussen westerse en niet-westerse allochtonen zijn wél grote verschillen te constateren binnen zowel de eerste als de tweede generatie. Het hoogste verdachtenpercentage heeft de groep mannelijke niet-westerse allochtone verdachten van de tweede generatie. Hiervan is 7,1% in 2002 door de politie als verdachte geregistreerd. Deze uitkomst is meer dan drie keer zo hoog als die van de mannelijke westerse allochtone verdachten van de tweede generatie.

Tabel 5.1 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, generatie, geslacht en leeftijdscategorie

	totaal %	man	vrouw	12-17 jaar	18-24 jaar	25-44 jaar	45-79 jaar
totaal	1,2	2,0	0,4	1,6	2,6	1,5	0,6
w.v.							
autochtoon	0,9	1,6	0,3	1,3	2,2	1,2	0,5
allochtoon	2,2	3,8	0,7	3,1	4,4	2,9	1,0
w.v.							
1e generatie	2,3	3,9	0,8	3,4	4,7	2,9	1,2
w.v.							
westers	1,3	2,1	0,5	2,1	2,6	1,5	0,8
niet-westers	2,9	4,9	0,9	4,2	5,9	3,7	1,5
2e generatie	2,1	3,6	0,6	2,6	3,9	2,8	0,7
w.v.							
westers	1,3	2,2	0,5	1,9	2,9	1,7	0,6
niet-westers	4,0	7,1	0,9	4,2	6,4	4,7	1,2

Uitsplitsing naar de verschillende herkomstgroepen geeft een heel divers beeld. In Nederland waren er in 2002 in totaal 56 allochtone bevolkingsgroepen met een bevolkingsomvang van minimaal 4.000 personen. Gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, tellen de Dominicaanse (5,9%) en Antilliaanse (5,6%) bevolkingsgroepen het hoogste percentage geregistreerde verdachten. Onder de bovenste vijftien bevolkingsgroepen met hoge verdachtenpercentages bevinden zich veel groepen van Afrikaanse herkomst. Op plaats drie staat Angola (4,9%), gevolgd door Kongo (4,5%), Sierra Leone (3,9%), Tunesië (3,7%) en Algerije (3,7%). Ook Marokko (3,3%), Kaapverdië (3,3%), Nigeria (3,2%), Somalië (3,1%) en Ethiopië (2,7%) bevinden zich in de bovenste regionen. Suriname, op plaats acht met 3,6%, de voormalige Sovjet-Unie op plaats twaalf met 3,1% en Iran op plaats veertien met 2,8% completeren deze top-15. Relatief lage percentages vertonen de meeste bevolkingsgroepen van West-Europese en van Aziatische afkomst.

Uit de gevonden resultaten blijkt dat 61.000 van de in totaal 163.000 in 2002 in het HKS geregistreerde verdachten van allochtone herkomst was. Van alle allochtone verdachten behoren 39.000 tot de eerste en 22.000 tot de tweede generatie. Er zijn bijna drie keer zo veel allochtone verdachten met een niet-westerse herkomst (46.000) als met een westerse herkomst (bijna 16.000).

Met inbegrip van de tweede generatie is dus 37,5% van alle in Nederland woonachtige geregistreerde verdachten van een misdrijf van allochtone herkomst. Het aandeel van allochtonen in de verdachtenpopulatie is daarmee twee keer zo groot als hun aandeel in de Nederlandse bevolking. Het aandeel allochtone verdachten in totaal ligt ruim 5% hoger dan tot nu toe uit onderzoek bekend was.

Van alle geregistreerde verdachten behoort een kwart tot de allochtone bevolking van de eerste generatie en ruwweg één op zeven tot die van de tweede generatie. Vooral de niet-westerse allochtonen zijn oververtegenwoordigd in deze criminaliteitscijfers. Binnen deze groep is het aandeel van de eerste generatie bijna drie keer zo groot als op grond van hun aandeel in de bevolking mag worden verwacht. Van de tweede generatie is dit aandeel bijna vier keer zo groot.

Jeugd

We hebben meer in detail gekeken naar *jongeren*. Allochtone jongeren staan vaker als verdachte geregistreerd bij de politie dan autochtone jongeren. Voor de 12-17 jarigen bedragen de percentages resp. 3,1% en 1,3%, bij de 18-24 jarigen resp. 4,4% en 2,2%. Ook de leeftijd waarop zij een eerste proces-verbaal krijgen ligt bij allochtone herkomstgroepen gemiddeld lager dan bij autochtone jongeren. Deze uitkomsten worden echter enigszins vertekend door het ontbreken van de zogenaamde Halt-afdoeningen in de gegevens. Juist in de leeftijd van 12-17 jaar worden relatief veel misdrijven afgedaan via een Halt-project. Omdat autochtonen oververtegenwoordigd zijn bij de Halt-afdoeningen, worden de resultaten voor autochtonen iets sterker onderschat.

Het algemene beeld dat bij Antillianen en Marokkanen een probleemgroep voorkomt, wordt door onze resultaten ondersteund. Bij de Marokkanen zijn

zowel de eerste als de tweede generatie vaker dan autochtonen en de meeste andere herkomstgroeperingen verdachte van een misdrijf en bij hen gaat het relatief vaak om vermogensdelicten. Bij de Antillianen gaat het voornamelijk om de jongeren van de eerste generatie, waarbij een opvallend hoog percentage verdachte meisjes (4,5% van de Antilliaanse meisjes). De tweede generatie Antillianen is nog wel vaker verdachte dan hun autochtone leeftijdsgenoten, maar minder vaak dan de eerste generatie. Zowel bij de eerste als de tweede generatie Antillianen zijn de 15-17 jarigen relatief vaak verdachte. Bij de Antillianen gaat het naast vermogensdelicten relatief vaak om 'overige delicten' waaronder ook de drugsdelicten vallen. Naast deze twee categorieën is ook de tweede generatie van Joegoslavische achtergrond relatief vaak verdachte en ook hier zijn het vaak de 15-17 jarigen. Ook bij hen is relatief vaak sprake van vermogensdelicten. Jeugdige Surinamers zijn ook duidelijk vaker verdachte dan de autochtonen.

Als we meer in detail de jeugdigen in de HKS-verdachtenpopulatie analyseren, komen we tot de volgende belangrijkste bevindingen. Van de eerste generatie kunnen we het grootste gedeelte van de verdachten van iedere herkomstgroepering classificeren als jeugdige first offender. Een van de uitzonderingen hierop vormen de Marokkanen, waarvan zowel de eerste als de tweede generatie in meerderheid meer- of veelpleger is. Van de Turkse verdachten van de tweede generatie met een in het buitenland geboren ouder en verdachten uit voormalig Joegoslavië met twee in het buitenland geboren ouders is ook meer dan de helft meer- of veelpleger. Voor de tweede generatie geldt dat kinderen van twee buitenlandse ouders vaker veelpleger zijn dan de kinderen van gemengd gehuwde ouders.

Demografische en sociaal-economische achtergrondkenmerken van verdachten

De tweede onderzoeksvraag, naar de samenhang tussen verdachte zijn en kenmerken van de gepleegde misdrijven en demografische en sociaal-economische kenmerken van de verdachten, is in de hoofdstukken 2 en 3 aan de orde gekomen. Daar zijn bivariate samenhangen tussen verdachte zijn en diverse relevant geachte kenmerken beschreven. De selectie van onderzochte kenmerken omvat een aantal gangbare statische en dynamische criminogene factoren op basis van de criminologische literatuur. Eerst zijn eenvoudige verbanden onderzocht, daarna zijn multivariate analyses uitgevoerd om zicht te krijgen hoe sterk elk van deze kenmerken en in het bijzonder de herkomst van de verdachten samenhangt met het als verdachte bij de politie geregistreerd komen te staan. Het doel van deze laatste analyses was om te onderzoeken in hoeverre achterliggende mogelijke criminaliteitsbevorderende omstandigheden – zoals een zwakke sociaal-economische situatie – een betere verklaring zouden bieden voor een hoog aandeel in de verdachtenpopulatie.

Leeftijd en geslacht blijken sterk samen te hangen met het bij de politie als verdachte te boek komen te staan. Mannen zijn aanzienlijk vaker verdachte. Verdachten zijn het vaakste te vinden onder de 18-20 jarigen: de kans tot de verdachten te behoren stijgt in de leeftijdsperiode van 12 tot 18 jaar en daalt vervolgens weer vanaf 21 jaar.

De verschillen tussen de *herkomst*groeperingen blijken soms heel groot. Na correctie voor diverse achtergrondkenmerken die ook als verklaring voor (verdacht zijn van) criminaliteit bekend staan als leeftijd (bijv. jongvolwassenen plegen meer criminaliteit dan ouderen), sekse, type huishouden, diplomabezit, uitkeringsafhankelijkheid, percentage niet-westerse allochtonen in de woonwijk, blijkt herkomst nog steeds een sterke samenhang te vertonen. Anders gezegd: de genoemde achtergrondkenmerken verklaren voor een aanzienlijk deel de verschillen tussen allochtonen en autochtonen in de mate van als verdachte geregistreerd staan bij de politie. Maar de oververtegenwoordiging van de meeste allochtone groeperingen onder de geregistreerde verdachten is relatief wel minder maar blijft toch bestaan. Ook zijn duidelijke verschillen geconstateerd tussen de eerste generatie immigranten en hun nakomelingen enerzijds en allochtonen binnen de tweede generatie waarvan een of beide ouders in het buitenland is geboren anderzijds.

Onder de *jeugdigen van 12-17 jaar* worden bijna alle herkomstgroeperingen, met uitzondering van Duitse, Zuid-Amerikaanse en Indonesische jongeren en eerste generatie Aziaten, relatief vaker dan autochtonen als verdachte geregistreerd. Voor de eerste generatie jeugdige Antillianen en Arubanen en Marokkanen is de kans (*odds ratio*) om als verdachte geregistreerd te staan vanwege het plegen van een misdrijf ruim drie keer zo groot als voor autochtonen.

Wanneer de analyses worden beperkt tot geweldsdelicten dan is de kans dat zij verdacht worden 3,5 keer zo groot als voor de autochtonen.

Ook de tweede generatie jongeren met twee allochtone ouders met als herkomst Joegoslavië (relatief 4,1 maal vaker geregistreerd dan autochtonen), Marokko (3,5 maal) en Antillen en Aruba (2,3 maal zo vaak geregistreerd) komen, ook na controle voor alle andere achtergrondkenmerken, relatief vaak voor in de verdachtenregisters.

Schooluitval wordt vaak als een potentiële indicator van criminaliteit gezien. De kans dat een jongere zonder diploma verdacht wordt van het plegen van een misdrijf is, ook na correctie voor de overige achtergrondkenmerken, bijna 2,5 keer zo groot als de kans dat een jongere die wel een diploma behaalde verdacht wordt. Jongeren die geen diploma bezitten komen eveneens 2,5 keer zo vaak voor in de verdachtenregistraties vanwege een geweldsmisdrijf als jongeren die wel een diploma behaalden. Het belang van dit kenmerk blijkt ook uit het aandeel van de variantie dat hierdoor extra wordt verklaard: naast herkomstgroepering, leeftijd en geslacht verklaart diplomabezit de kans op registratie als verdachte méér dan alle overige hier onderzochte achtergrondkenmerken bij elkaar.

Onder de 18-79-jarigen bestaat in grote lijnen een overeenkomstig beeld. Over het algemeen hebben allochtonen een grotere kans om verdacht te zijn dan autochtonen. Er zijn echter enkele uitzonderingen: de eerste generatie Indonesiërs en de eerste en tweede generatie Aziatische immigranten, zijn juist relatief minder vaak geregistreerd als verdachte dan de autochtone

bevolking., en er is geen verschil tussen de eerste generatie West-Europeanen en de autochtonen.

De uitkomsten voor de eerste generatie Antillianen en de tweede generatie Marokkanen van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn, springen opnieuw het meest in het oog. De laatsten hebben een bijna vier keer grotere kans om verdacht te zijn dan autochtonen, rekening houdend met de andere relevante kenmerken die in het model zijn opgenomen.

Naast de bovengenoemde herkomstgroeperingen zijn ook personen met de volgende kenmerken oververtegenwoordigd in de verdachtenpopulatie: mannen, eenpersoonshuishoudens, en uitkeringsafhankelijken. Tot rond het 20-ste levensjaar stijgt het risico om verdachte te zijn, om vervolgens af te nemen.

5.3 Betekenis van de bevindingen

Enkele grote lijnen

Uit de bovenstaande bevindingen zijn enkele grote lijnen te halen. Hoewel slechts een klein percentage van de verschillende bevolkingsgroepen op verdenking van een misdrijf bij de politie geregistreerd wordt, zijn er zeker zorgwekkende groepen te onderscheiden.

Tegelijkertijd is ook te constateren dat de verschillen die er bestaan tussen autochtonen en allochtonen voor bijna de helft 'verklaard' kunnen worden doordat groepen verschillen in leeftijd en geslacht. Bovendien blijkt dat door rekening te houden met sociaal-economische kenmerken nog eens een aanzienlijk deel van de verschillen verdwijnt, en dit ondanks de beperkte meting van sociaal-economische positie in dit onderzoek. De conclusie dat allochtonen in het algemeen vaker verdacht worden van criminaliteit veranderd hierdoor niet, maar laat ook zien dat alleen daarnaar kijken eenzijdig is.

De tweede generatie niet-westerse allochtonen doet het, in tegenstelling tot wat vaak gedacht wordt, relatief slecht. Positieve uitzonderingen zijn Aziaten en Zuid- en Midden-Amerikanen van de tweede generatie.

Eveneens opmerkelijk is de bevinding dat binnen de tweede generatie allochtonen degenen met twee ouders van allochtone afkomst relatief (veel) vaker als verdachte bij de politie staan geregistreerd dan de degenen die één ouder van Nederlandse en één ouder van allochtone afkomst hebben. Dit roept de vraag op of betrokkenheid bij en participatie van de ouders in de Nederlandse samenleving een protectieve factor tegen crimineel gedrag van hun kinderen is, en zo ja, op welke wijze daar op positieve wijze invloed is op uit te oefenen.

Er zijn opvallende verschillen tussen herkomstgroepen te zien wat betreft de verdeling van de verdachten naar leeftijd en over de generaties. Dit betekent dat meer precies per herkomstgroep onderzocht zal moeten worden wat er aan de hand is om het criminaliteitspatroon te kunnen verklaren (zie Kromhout en Van San, 2003). In dit onderzoek is slechts een eerste aanzet gegeven op basis van een beperkt aantal in de registraties beschikbare kenmerken.

Hoe verschillen te verklaren

In de literatuur over etnische verschillen in criminaliteit wordt meer aandacht gegeven aan de prevalentie (de mate van vóórkomen) van etnische verschillen in crimineel gedrag dan aan de vraag of deze bij verschillende etnische groepen dezelfde oorzaken heeft (Loeber en Farrington, 2004). Deze auteurs stellen dat wie geïnteresseerd is in vermeende oorzaken van etnische verschillen ook de prevalentie van risicofactoren bij iedere etnische groep moet onderzoeken. En dan ook aandacht moet geven aan de vraag of het effect van een accumulatie van risicofactoren en de 'dose-response relatie' (hoe hoger het aantal risicofactoren, des te hoger de kans op delinquentie) verschillen tussen herkomstgroepen.

We moeten vaststellen – op grond van de niet al te hoge verklaarde variantie van 15% – dat met de hier onderzochte achtergrondkenmerken nog maar een deel van de verschillen in kans op verdachte zijn bij de politie in kaart is gebracht. Dat roept de vraag op of er niet andere en/of betere kenmerken geselecteerd kunnen worden die een sterkere voorspellende kracht hebben en die voor criminaliteitsbeleid relevantie hebben. Kenmerken, waar dan uiteraard wel empirische gegevens over beschikbaar moeten zijn. Door een conceptuele verdieping en een explicietere aansluiting bij theoretische benaderingen die hun bruikbaarheid reeds hebben bewezen, kan dit proces van nadere overweging en selectie van relevante verklarende kenmerken worden verbeterd. Belangrijk is daarbij te bedenken dat veel van de in de literatuur genoemde zogeheten risicofactoren (zie bijv. Loeber et al, 2001) in feite geen afdoende verklaring bieden. Zo is er, bijvoorbeeld, samenhang bekend tussen armoede en criminaliteit, maar dat is geen causaal verband: immers veruit de meeste mensen met een laag inkomen plegen geen misdaden, dat is zelfs eerder uitzondering dan regel. Hetzelfde geldt voor het kenmerk 'herkomst'. Zoals dit onderzoek heeft laten zien, is slechts een kleine minderheid van personen van allochtone herkomst bij de politie geregistreerd als verdachte. En binnen de groep die daar wel geregistreerd is, zijn verschillen te onderkennen. Herkomst is slechts een containerbegrip, dat onvoldoende houvast biedt voor een algemeen effectief criminaliteitsbeleid.

De diverse verklaringen voor criminaliteit en crimineel gedrag die vanuit diverse wetenschapsgebieden gegeven zijn, zijn grosso modo in een drietal tradities onder te brengen (Hopkins Burke, 2001). De eerste traditie – het model van de rationele actor – gaat uit van de vrije wil van het individu en diens rationele keuze om al dan niet crimineel actief te zijn. Vanuit dit perspectief wordt beargumenteerd dat criminaliteit kan worden gecontroleerd door de kosten van crimineel gedrag (dat wil zeggen, straffen) hoog genoeg te maken. De tweede traditie – het model van de voorbestemde actor – legt de nadruk op factoren die of in het individu zelf (biologisch, psychologisch) of in diens omgeving (sociale factoren) liggen en er toe leiden dat de persoon handelt op een manier waarover deze weinig of geen controle heeft. Vanuit dit perspectief kan criminaliteit bestreden worden door hetzij het individu te veranderen, hetzij de criminogene omgeving aan te pakken. De derde traditie – het model van de actor als slachtoffer – gaat er vanuit dat de crimineel het slachtoffer is van een onrechtvaardige en ongelijke maatschappij. Vanuit dit perspectief is misdaad een sociale constructie;

misdaad kan worden gecontroleerd of verminderd door minder bevoorrechten niet te criminaliseren en door wetgeving af te schaffen die hun activiteiten criminaliseert.

Het is niet moeilijk om de in dit onderzoek geconstateerde verschillen tussen en binnen herkomstgroepen vanuit elk van deze benaderingen – althans gedeeltelijk – te verklaren. Maar als we het containerbegrip ‘herkomst’ inhoudelijk willen invullen en verschillen in criminaliteit tussen en binnen herkomstgroepen en generaties willen duiden, zijn vele concurrerende, maar ook elkaar aanvullende potentiële verklaringen mogelijk (zie bijv. Kromhout en Van San, 2003). Uiteenlopende opvoedingspatronen, generatie- en acculturatieconflicten binnen het gezin, of verschillen in sociale controle op jongeren binnen de autochtone en allochtone herkomstgroepen zijn uit onderzoek bekend. Maar ook verschillen in startpositie van de verdachte persoon of diens ouders kunnen een rol spelen bij de mate waarin crimineel gedrag gaat optreden. We denken hierbij onder andere aan factoren als het migratiemotief en de daarmee samenhangende uiteenlopende mogelijkheden om snel een positie in de Nederlandse samenleving te verwerven. Welke kansen krijgen dan wel nemen bepaalde groepen in de Nederlandse samenleving, rekening houdend met hun (economische en/of culturele) ‘bagage’? Maar ook zaken als discriminatie op de arbeidsmarkt mogen niet vergeten worden.

Maar bij al deze mogelijke verklaringen c.q. risicofactoren en -omstandigheden blijft de vraag staan waarom van de mensen die in een risicovolle situatie verkeren toch slechts een minderheid kiest voor of terecht komt in criminele activiteiten.

Sociaal kapitaal benadering

Als aanzet voor een verdere theoretische onderbouwing van onderzoek naar (etnische) achtergrond en criminaliteit waarin de wisselwerking tussen individu en omgeving voldoende onderkend wordt, is de factor *sociaal kapitaal* interessant. Het begrip verwijst naar de maatschappelijke relaties en sociale netwerken die van invloed zijn op persoonlijke interacties en gedrag (Flap & Völker, 2004; Durlauf & Fafchamp, 2003). Op vele maatschappelijke terreinen (o.a. stemgedrag, gezondheid, sociale integratie (Lock Kunz & Li, 2004; Ager & Strang, 2004; Woolcock, 1998)) is de notie van sociaal kapitaal inmiddels toegepast om een beter begrip te krijgen van en om verklaringen te bieden voor individuele en groepsverschillen. Het begrip slaat een brug tussen twee onderscheiden theoretische benaderingen die bij uitstek zijn te vinden in de economie en in de sociologie, en die we ook in de bovengenoemde criminologische theorieën terugzien. In de economische wetenschapsdiscipline worden, in essentie, individuen gezien als rationele beslissers van wie handelingen voortkomen uit actieve keuzes van het individu en die gericht zijn op zelfbelang. In de sociologie daarentegen wordt het gedrag van individuen beschouwd als voortkomend uit maatschappelijke krachten en externe omstandigheden die buiten hun controle liggen. Sociaal kapitaal is veelbelovend als theoretisch concept omdat het als het ware het beeld van de ‘ondergesocialiseerde’ actor die vrij in een competitieve markt opereert verzoent met het idee van een ‘overgesocialiseerd’ wezen die veroordeeld is tot handelen dat voorbestemd is door krachten van buitenaf.

Sociale verbanden en relaties en de daar aanwezige gedeelde kennis, normen, regels en verwachtingen vormen de kern van deze benadering. Door licht te werpen op de sociale bindingen (*'bonds'*) *binnen* bijvoorbeeld de eigen etnische groep, de sociale bruggen (*'bridges'*) met leden van andere groepen, en de sociale verbanden (*'links'*) met instituties zoals overheidsinstanties (Ager & Strang, 2004) kan verhelderd worden op welke wijze welke mensen al dan niet tot criminaliteit overgaan. De keuzes die mensen uiteindelijk maken en de mate waarin zij van de eigen en van minder nabije sociale netwerken gebruik maken, kunnen via de sociaal kapitaal benadering verhelderd worden. Vandaaruit kan dan duidelijker worden welk type criminaliteitsaanpak op welk niveau (individu, groep, samenleving) het meest effectief lijkt te zijn.

Herkomst en criminaliteit

Weliswaar doen bepaalde subgroepen binnen bepaalde allochtone herkomstgroepen het relatief slecht, maar duidelijk is dat generaliserende uitspraken over de samenhang tussen herkomst en criminaliteit niet verstandig en vaak niet correct zijn. Meer inzicht in de achterliggende processen en mechanismen bij de diverse groepen is nodig. En dan is het op zijn minst relevant om na te gaan hoe het komt dat sommige herkomstgroepen (zoals de Aziaten) het wat betreft crimineel gedrag 'goed doen' – en soms zelfs nog beter dan de autochtonen – en in hoeverre daar lering uit is te trekken. Wat zijn hun succesformules, en zijn die toe te passen en in te zetten bij de op dit moment problematische groepen?

Summary

Suspected of crime

A closer look at persons of foreign and Dutch heritage

Reason for the study

This report describes the proportion of population groups of foreign or Dutch origin among those persons recorded by the police – after completing criminal investigations – as suspects of crime. For the very first time, statistical information has been compiled at a national level on the background of suspects of crime registered by the police, by linking these police registrations to a range of CBS data. The outcome is the result of a joint research project of WODC and CBS at the request of the Criminal Investigations Policy and Judicial Youth Policy departments of the Ministry of Justice.

Even back in 1997, the Memorandum on Crime in relation to the Integration of Ethnic Minorities (CRIEM) drew attention to the criminal involvement of members of ethnic minorities that is out of proportion to their numbers. Various studies point to an overrepresentation of such persons throughout the criminal system, from the police's computerised records system (HKS) and registration with the Public Prosecution Service to the penal institutions themselves. Today, more than seven years later, the situation has not changed and the government observes in the Annual Memorandum on Integration Policy 2004 (Lower House, 2004) that an excessive involvement of minority groups in crime can be regarded as an expression of few ties with society, which in itself is an expression of inadequate integration. The Action Programme on Justice for Young People (*Jeugd Terecht*), which aims to tackle youth crime, also requires a greater understanding of the ethnic backgrounds of the perpetrators in order to deliver more individual solutions for preventing, investigating and prosecuting crime. Registration of the ethnic origin of groups in crime has been a taboo subject for many years. However, in order to target crime effectively and achieve a proper balance in the policy pursued, a careful analysis based on accurate information is essential. Although there are strong indications that ethnic groups account for a relatively large share of crime, the sources, which should confirm this, have serious limitations (Kromhout and Van San, 2003). The records, on which statistics on investigation, prosecution and trials are based, in fact, only record the country of birth and nationality. The proportion of persons of Dutch origin born in the Netherlands and (second-generation) members of foreign origin is therefore unknown.

For this study, use has been made of the work carried out by the National Criminal Intelligence Service (DNRI) to build up a national database of suspects from the 25 regional HKS files. This database (reference date 2002) has been linked to the Social Statistical Database (SSB) of CBS, which also contains information from the municipal personal records database (GBA). The procedure was submitted to the Dutch Data Protection Authority (CBP),

which approved the procedure being followed. The result of the link between the police registration HKS and SSB is a database of persons who were registered in the Netherlands in 2002, with both the features of the crimes of which they are suspected and which they have been suspected of committing in the past, as well as their demographic and socio-economic backgrounds. The wealth of data this provides is self-evident, and its comprehensive nature means that it is possible to categorise the information in detail according to country of origin. Smaller immigrant groups such as those of newcomers can also be identified. The information also allows us to outline the demographic and socio-economic backgrounds of these various (small) immigrant groups.

Research questions

The central questions in the study were:

- What is the (absolute and relative) number of suspects among the population groups of Dutch origin and foreign origin and what crimes are they suspected of committing?
- How are suspected perpetrators and features of the crimes committed related to demographic and socio-economic features of these population groups?

Method

The computerised records system (*Herkenningsdienstsysteem – HKS*) provides national coverage, which has been used by the police since 1986 to record information on suspects. It contains both information on the reporting of crime as well as personal information on the suspects of these crimes. One or more official reports may be made against a single suspect in one year, while an official report may in its turn involve several offences. The information includes persons who are at least 12 years old and are named as suspects in a report of a crime. The HKS contains information on such matters as the offence, but also personal information on the suspect such as date of birth, sex, country of birth and nationality.

The HKS also has its limitations. It does not provide a complete description of crime in the Netherlands.

The information from the special investigation services (FIOD-ECD, Customs) is not included in the HKS. Various types of crime, such as economic crime, environmental crime or benefit fraud are therefore underrepresented in the HKS. In addition, the HALT settlements (out-of-court settlements offered by the Public Prosecution Service to juvenile offenders involving community or educational tasks) are not included. The perpetrators who are not caught, crimes for which no official report has been drawn up or crimes, which do not come to the attention of the police, are not recorded. In addition, the information concerns perpetrators and not those convicted of the crimes. Actually, an estimated 90% of suspects are offered an out-of-court settlement by the PPS, or are found guilty in court at a later stage.

The Social Statistics Database (SSB) links about twenty registers (including those of the Tax and Customs Administration, benefit agencies and the Information Management Group) to the GBA per individual. This link enables the SSB to provide information on all inhabitants of the Netherlands concerning demographic features of persons and households, work, benefits and income. Based on the information from the GBA – that forms part of the SSB – the origin of the various groups (dividing the population into those of Dutch origin and first and second generation immigrants) can be established. In addition to these records, population surveys are linked to the SSB so that missing data can be added on a random sample basis. We have used the SSB data for 2001-2002 in our analysis.

There are advantages and disadvantages of using information from these records. Although records are generally comprehensive so that random sampling errors or problems of a selective non-response will not occur, the quality of the administrative information is not always adequate. In addition, not all theoretically desirable variables can be put into operation on the basis of registered information. A total of 89.9% of the *records* could be interlinked.

Grouping by country of origin is the feature that shows which country a person has an actual affinity with, given the country of birth of the parents or the person himself. This serves first and foremost to make a distinction between those of Dutch origin and those of foreign origin. A person of *foreign origin* is someone with at least one parent born abroad. A *first-generation person of foreign origin* is someone born abroad with at least one parent born abroad. A *second-generation person of foreign origin* is someone born in the Netherlands with at least one parent born abroad. A *person of Dutch origin* is a person whose parents were both born in the Netherlands.

In view of the substantial differences in socio-economic and cultural situations, two main categories are distinguished in accordance with the definitions used by Statistics Netherlands (CBS): Western and non-Western immigrant groups.

Results

The origin of suspects

By placing the emphasis on the share of the various population groups in (recorded) crime, it is easily forgotten that only a small minority of the population comes into contact with the police as suspects. In 2002, 0.9% of persons of Dutch origin were recorded as suspects by the police, and 2.2% of members of migrant groups.

Of all men belonging to immigrant groups, 3.8% were recorded as suspects in the HKS, compared to 1.6% of men of Dutch origin, and 0.7% of women belonging to immigrant groups (compared to 0.3% of women of Dutch origin). In absolute numbers, the largest groups apart from those of Dutch origin (102,000) are the Moroccans and the Surinamese with more than 10,000 persons each, followed by the Turks (7,500) and Antilleans (6,600). Within immigrant groups, the percentage of suspects among the first generation is somewhat higher than among the second generation. In

contrast to this *overall* picture, the results of the Moroccans and Turks, and a few smaller groups, show a different picture, with the percentage of suspects from the second generation being higher than that from the first generation. Significant differences can be observed, however, between Western and non-Western migrants, within both the first and second generation. The highest percentage of suspects is among male members of non-Western, second-generation immigrant groups. Of these, 7.1% were recorded by the police in 2002 as suspects. This result is more than three times higher than among male members of Western, second-generation immigrants.

Table Percentage of suspects in 2002 according to group of origin, generation, sex and age category

	total %	male	female	12-17 yrs	18-24 yrs	25-44 yrs	45-79 yrs
total	1.2	2.0	0.4	1.6	2.6	1.5	0.6
of which							
of Dutch origin	0.9	1.6	0.3	1.3	2.2	1.2	0.5
of foreign origin	2.2	3.8	0.7	3.1	4.4	2.9	1.0
of which							
1st generation	2.3	3.9	0.8	3.4	4.7	2.9	1.2
of which							
Western	1.3	2.1	0.5	2.1	2.6	1.5	0.8
non-Western	2.9	4.9	0.9	4.2	5.9	3.7	1.5
2nd generation	2.1	3.6	0.6	2.6	3.9	2.8	0.7
of which							
Western	1.3	2.2	0.5	1.9	2.9	1.7	0.6
non-Western	4.0	7.1	0.9	4.2	6.4	4.7	1.2

Dividing the suspects into the various groups of origin produces a highly diverse picture. In 2002 there were a total of 56 immigrant groups of at least 4,000 persons in the Netherlands. Of these, the population groups from the Dominican Republic (5.9%) and Antilles (5.6%) account for the largest group of recorded suspects, while many groups of African origin are found among the top fifteen population groups. Angola (4.9%), Congo (4.5%), Sierra Leone (3.9%), Tunisia (3.7%) and Algeria (3.7%), Morocco (3.3%), the Cape Verde Islands (3.3%), Nigeria (3.2%), Somalia (3.1%) and Ethiopia (2.7%) have also high percentages.. Surinam (3.6%), the former Soviet Union (3.1%) and Iran (2.8%) complete these 15 population groups with the highest percentages. Relatively low percentages are found among most population groups of West-European and Asian origin. Also people of western origin – United States, Canada, South Africa and Australia – show low percentages of suspects. Japanese, with 0,6%, show relatively the lowest percentage of suspects, as do the Danish (0,7%) and the Hong Kong Chinese immigrants (0,7%).

Suspects recorded in the HKS

The results show that 61,000 of the total of 163,000 suspects recorded in the HKS in 2002 were of foreign origin. Of these suspects, 39,000 belong to the first and 22,000 to the second generation. Almost three times more suspects belonging to non-Western ethnic groups (46,000) were recorded as those of Western origin (almost 16,000).

This means that 37.5% of all recorded suspects of a crime living in the Netherlands are of foreign origin (including those of the second generation). The proportion of these persons in the suspect population is therefore twice as high as the proportion these ethnic groups form in the Dutch population as a whole.

Of all recorded suspects, one quarter belong to first-generation immigrants, and roughly one in seven from the second generation. Members of non-Western immigrant groups above all are overrepresented in these crime figures. Within this group, the proportion of the first generation in the suspect population is almost three times more than should be expected based on the proportion this group forms in the total population. Of the second generation this is almost four times more.

Juveniles

We examined the situation concerning *juveniles* in greater detail. The police more often records juveniles of foreign origin as suspects than juveniles of Dutch origin. Among those aged between 12 and 17 years the percentages are 3.1% and 1.3% respectively, and among those aged 18 to 24 years old this is 4.4% and 2.2% respectively. The age too at which they are reported for a crime for the first time is on average lower among immigrant groups than among juveniles of Dutch origin. The results are somewhat skewed because HALT settlements are not included in the data. It is precisely in the 12-17 years age category that a relatively large number of crimes are settled through HALT projects. Since persons of Dutch origin are overrepresented in HALT settlements, the results for these persons are somewhat underestimated.

The general picture that there is a problem group among those of Antillean and Moroccan origin is supported by our results. Among Moroccans, both the first and second generations are more frequently suspected of a crime than persons of Dutch origin and most other ethnic groups. They are involved relatively more frequently in property crime, whereas among the Antillean population it is mostly juveniles of the first generation that are involved, with a strikingly high percentage of girl suspects (4.5% of Antillean girls). Second-generation Antilleans are even more frequently recorded as suspects compared to juveniles of Dutch origin, but less frequently than the first generation. Both with the first and second generation of Antilleans, the 15-17 years age group are relatively frequently recorded as suspects. Among the Antilleans, 'other crimes' as well as property crime are relatively frequently involved, including drugs related crime.

As well as these two categories, the second generation of persons of Yugoslavian origin are relatively frequent suspects, here too often in the 15-17 years age group and frequently involving property crime. Surinamese juveniles are also suspected of crime more often than persons of Dutch origin.

If we analyse in greater detail the suspect population in the HKS, we reach the following main conclusions. Of the first generation, we can classify the majority of suspects from each group of origin as a young first offender. An exception to this is the group from Morocco, where the majority from the first and second generation are multiple or persistent offenders. Of the Turkish suspects of the second generation with one parent born abroad and

suspects from former Yugoslavia with both parents born abroad, more than half are multiple or persistent offenders. Among the second generation, children of two foreign parents are more frequently offenders than children from mixed marriages.

Demographic and socio-economic features of suspects

In order to answer the second question posed by the study, namely the relationship between being a suspect of crime and the features of crime and demographic and socio-economic features of the suspects, a selection was made of a number of prevailing static and dynamic criminogenic factors based on criminological literature. First, simple relationships were investigated, after which multi-variate analyses were carried out to gain an understanding of how strongly each of these features, and in particular the origin of the suspects, are related to the incidence of being recorded as a suspect by the police. The purpose of these latter analyses was to examine to what extent the underlying circumstances that are potentially conducive to crime – such as a weak socio-economic status – could offer a better explanation for a higher percentage of the suspect population.

Age and sex appear to be strongly related to whether or not one is recorded as a suspect by the police. Men are considerably more frequently recorded as suspects. Suspects are most often found among those aged 18 to 20 years: the likelihood of becoming a suspect rises in the 12-18 yrs age category and then falls again after 21 years.

The differences between the groups of *origin* appear sometimes to be substantial. After correcting for various background features that are known to explain (being a suspect of) crime such as age (e.g., young adults commit more crime than older persons), sex, type of household, educational qualifications, dependence on benefit, percentage of those in the neighbourhood belonging to non-Western immigrant groups, the relationship with origin is still very strong. In other words: the above-mentioned background features go a long way to explain the differences between persons of Dutch and foreign origin in the extent to which they are recorded as suspects by the police. However, although the overrepresentation of most migrant groups among recorded suspects is relatively smaller, it is still present.

There are also clear differences between first-generation immigrants and those from the second generation where one or both parents were born abroad. In almost all immigrant groups the second generation with two parents born abroad have higher percentages of suspects than the second generation with one parent born abroad.

Among *juveniles between 12 and 17 years old*, nearly all immigrant groups, with the exception of German, South American and Indonesian juveniles and first-generation Asians, are recorded as suspects relatively more frequently than persons of Dutch origin. For the first generation group of Antillean, Aruban and Moroccan juveniles, the likelihood of being recorded as a suspect of a crime is three times greater than for persons of Dutch origin.

If the analysis is limited to violent crime, the likelihood of these groups being suspects is 3.5 times greater than for persons of Dutch origin.

The second generation of juveniles with two parents originating from Yugoslavia (recorded 4.1 times more often, relatively speaking, than persons of Dutch origin), Morocco (3.5 times) and the Antilles and Aruba (2.3 times) appear relatively frequently in registers of suspects, even after taking into account other background features.

Drop-out rates from school are often regarded as potential indicators of crime. The likelihood of a young person *without school qualifications* being suspected of committing a crime is almost 2.5 times greater than that of a young person who has school qualifications, even after a correction for other background features. Young people without an educational qualification are also 2.5 times more often found in registers of suspects of a violent crime compared to young people with educational qualifications. The importance of this feature is also evident from the proportion of the variance that this explains: as well as the group origin, age and sex, educational qualifications also explain the likelihood of being recorded as a suspect more than all other background features together that have been examined here.

Roughly speaking, a comparable picture is obtained among young people aged 18 to 19 years. In general, members of immigrant groups are more likely to be suspects than persons of Dutch origin. There are a few exceptions, though: the first generation of Indonesians and West-Europeans and the first and second generation of Asian immigrants are in fact relatively less frequently recorded as suspects than the population of Dutch origin, and there is no difference between first-generation West Europeans and the population of Dutch origin.

The results for first-generation Antilleans and second-generation Moroccans where both parents were born abroad are the most striking. The latter are almost four times more likely to be suspects than persons of Dutch origin, taking into account the other background features.

Apart from the above-mentioned group origin, persons with the following features are also overrepresented in the population of suspects: men, single-person households, and those dependent on benefit. The risk of becoming a suspect rises until about 20 years of age and then declines again.

Significance of the findings

A few general conclusions

Statements on the number of suspects and the crimes they are suspected of committing must be distinguished from statements on the nature and extent of crime in the Netherlands. There is a large 'dark number'. In *Criminaliteit en Rechtshandhaving 2001* (Crime and Legal Enforcement) (Van der Heide & Eggen, 2003, p.199) it is estimated that 4.65 million crimes were committed against the civilian population in 2001, of which only 1.6 million (34%) were reported to the police. This led to 277,000 interviewed suspects.

Within this context a number of general conclusions can be drawn from our results. Although only a small percentage of the various population groups

are recorded as suspects of crime by the police, there are some groups that are cause for concern.

At the same time it can also be observed that the differences that exist between groups of foreign and Dutch origin can be half 'explained' because of differences in age and sex. Moreover, by taking account of socio-economic features, another significant number of differences disappear, even despite the limited measurement of socio-economic status in this study. The conclusion that members of immigrant groups are generally more frequently suspected of crime does not change as a result, but also shows that only considering this factor is rather one-sided.

The second generation of members of non-Western immigrant groups perform relatively badly, in contrast to what is often thought. Positive exceptions are Asians and second-generation immigrants from South and Central America.

Also striking is the finding that those of the second generation with both parents of foreign origin are (relatively) frequently recorded as suspects by the police compared to those who have one parent of Dutch origin and one of foreign origin. This raises the question whether parental involvement and participation in Dutch society is a protective factor against criminal behaviour of their children. Further study will have to show whether this is indeed the case and, if so, how a positive influence can be exerted on this.

There are marked differences between immigrant groups as regards the distribution of suspects according to age and across the generations. This means that a more precise study of these groups must be made to find out exactly what is going on in order to explain patterns of crime (see Kromhout and Van San, 2003). This study is merely a first step, based on a limited number of features available in the records.

How can we explain the differences?

Literature on ethnic differences in crime tends to focus more attention on the prevalence (the extent of occurrence) of ethnic differences in criminal behaviour than on the question whether the causes of such behaviour are the same among the various ethnic groups (Loeber and Farrington, 2004). These authors state that whoever is interested in the putative causes of ethnic differences should also study the prevalence of risk factors in each ethnic group. Attention should also be given to the question whether the effect of an accumulation of risk factors and the 'dose-response relationship' (the higher the number of risk factors, the greater the risk of delinquency) vary between migrant groups.

We have to conclude that the background features we have studied only provide a picture of some of the differences in the likelihood of being a suspect to the police. This raises the question whether other and/or better characteristics should not be selected that would be better predictors of crime and would be relevant to crime policy. It is important to remember in this respect that many of the 'risk factors' mentioned in the literature (see e.g. Loeber et al, 2001) in fact do not provide a sufficient explanation. For example, there is a relationship between poverty and crime, but this is not a direct causal link: after all; the majority of people on low incomes by far do

not commit crime. It is more often an exception than the rule. The same applies to the feature of 'origin'. As this study has shown, only a small minority of persons from immigrant groups are recorded as suspects by the police, and within the group that is recorded, we can observe differences. 'Origin' is a blanket term that provides an insufficient basis for a generally effective policy on crime.

With many of the possible criminological explanations and/or risk factors put forward, the question still remains as to why only a minority of persons who find themselves in a high-risk situation choose to perpetrate or end up perpetrating criminal activities.

The factor of *social capital* could form an interesting impetus for creating a further theoretical basis for research into (ethnic) background and crime in which the interaction between the individual and environment is properly acknowledged. Social ties and relationships and the shared knowledge, standards, rules and expectations present within these relationships form the core of this approach. Shedding light on the social bonds *within*, for example, the ethnic groups, the social bridges with members of other groups and the social links with institutions such as government bodies (Ager & Strang, 2004) can help to clarify how people do or do not get involved in crime. The choices that people ultimately make and the degree to which they make use of their own social networks and those further removed from them can be explained through the social capital approach. This may help to clarify what type of approach to crime at what level (individual, group, society) would seem to be the most effective.

Origin and crime

Although certain subgroups within particular immigrant groups perform relatively badly, obviously it would be unwise to make generalised conclusions about the relationship between origin and crime, and such conclusions are often not correct. More insight into the underlying processes and mechanisms among the various groups is required. At the very least it would be especially relevant to try and find out why some immigrant groups (such as Asians) 'do well' as far as criminal behaviour is concerned – sometimes even better than persons of Dutch origin – and to what extent we can learn any lessons from this. What are their formulae for success, and can these be applied and used in today's problem groups?

Literatuur

Ager, A., A. Strang

Indicators of integration: final report

Londen, Home Office, 2004

Home Office Development and Practice Report nr. 28

Andrews, D.A., J. Bonta

The psychology of criminal conduct

Cincinnati, Anderson Publishing, 1998

Arts, C.H., E.M.J. Hoogteijling

Het Sociaal Statistisch Bestand, 1998 en 1999

Sociaal-economische maandstatistiek, 2002, nr. 12, pp. 13-21

Blokland, A.A.J., & P. Nieuwbeerta Crimineel gedrag over het leven. De effecten van leeftijd, levensomstandigheden en persoonskenmerken, In: *Mens en Maatschappij*, jrg. 79, 2004, nr. 3, blz. 233-263

Bol, M.W., M.H. Ter Horst-van Breukelen

Jeugd. In: F.W.M. Huls, M.M. Schreuders, M.H. Ter Horst-van Breukelen, F.P. van Tulder, *Criminaliteit en rechtshandhaving 2000*

Den Haag, Ministerie van Justitie – WODC/CBS, 2001, pp. 133-172

Reeks Onderzoek en beleid, nr. 189

CBS

Allochtonen in Nederland

Voorburg/Heerlen, Centraal Bureau voor de Statistiek, 2004

Durlauf, S.N., M. Fafchamps

Empirical studies of social capital: a critical survey

Madison, University of Wisconsin-Madison, 2003

Working Paper nr. 12

Handboek Minderheden

Allochtonen in justitiële inrichtingen, 34, juli 2004

Eggen, A.Th.J., C.A.J. Koeijers

Een papieren werkelijkheid

Het Tijdschrift voor de Politie, nr. 7/8, juli/augustus, pp. 12-15

Engelhard, B.J.M., F.W.M. Huls, R.F. Meijer, P. van Panhuis

Criminaliteit en opsporing. In: F.W.M. Huls, M.M. Schreuders, M.H. Ter Horst-van Breukelen, F.P. van Tulder, *Criminaliteit en rechtshandhaving 2000 – Ontwikkelingen en samenhangen*

Den Haag, Ministerie van Justitie – WODC/CBS, 2001, pp. 43-82

Reeks Onderzoek en beleid, nr. 189

Flap, H., B. Völker (red.)

Creation and returns of social capital – A new research program

Londen/New York, Routledge, 2004

Haas, H., D.P. Farrington, M. Killias, G. Sattar

The impact of different family configurations on delinquency

British Journal of Criminology, jrg. 44, nr. 4, 2004, pp. 520-532

Halt-bureau

Viermaandsrapportages (januari t/m augustus 2004) Halt-afdoeningen en Stop-reacties

Leiden, Halt-bureau, 2004

Halt Net

2004, <http://www.halt.nl/www/wih/index.htm>

Hirschi

Causes of delinquency

Berkeley, University of Californian Press, 1969

Farrington, D.P.

Developmental and life-course criminology – key theoretical and empirical issues

Criminology, jrg. 41, 2003, 221-256

Gendreau, P., T. Little, C. Goggin

A meta-analysis of the predictors of adult offender recidivism: what works?

Criminology, jrg. 34, 1996, pp. 575-607

Hopkins Burke, R.

An introduction to criminological theory

Portland (Oregon), Willan Publishing, 2001

Junger, M., K. Wittebrood, R. Timman

Etniciteit en ernstig en gewelddadig crimineel gedrag. In: R. Loeber, N.W. Slot, J.A. Sergeant (red.) *Ernstige en gewelddadige jeugddelinquentie – omvang, oorzaken en interventies*

Houten/Diegem, Bohn Stafleu en Van Loghum, 2001

Kromhout, M., M. van San

Schimmige werelden – Nieuwe etnische groepen en jeugdcriminaliteit

Den Haag, Boom Juridische Uitgevers/WODC, 2003

Reeks Onderzoek en beleid, nr. 206

Leuw, Ed.

Criminaliteit en etnische minderheden – Een criminologische analyse

Den Haag, WODC, 1997

Lock Kunz, J., P.S. Li

Introduction to Special Issue: The role of social capital in immigrant integration

Journal of International Migration and Integration, jrg. 5, 2004, pp.165-169

Loeber, R., D.P. Farrington

Verschillende oorzaken van delinquentie tussen etnische en nationale groepen?

Tijdschrift voor Criminologie, 2004, nr. 46, pp. 330-346

Loeber, R., N.W. Slot, J.A. Sergeant (red.)

Ernstige en gewelddadige jeugddelinquentie

Houten/Diegem, Bohn Stafleu Van Loghum, 2001

Maagdenberg, V. van den (red.)

Jaarrapport Integratie 2004

Rotterdam, ISEO-SCP, 2004

Maas-De Waal, C.

Veiligheid, politie en justitie. In: SCP, *Sociaal en Cultureel Rapport 2004*

Den Haag, SCP, 2004

Rijn, A.S. van, A. Zorlu, R.V. Bijl, B.F.M. Bakker

De ontwikkeling van de integratiekaart

Den Haag, WODC/CBS, 2004

WODC-cahier nr. 2004-9

Rovers, B.

Klassenjustitie: overzicht van onderzoek naar selectiviteit in de Nederlandse strafrechtketen

Rotterdam, Erasmusuniversiteit Rotterdam, 1999

SCP

Rapportage minderheden 2003

Den Haag, Sociaal en Cultureel Planbureau, 2003

Tilburg, W. van, M. Grapendaal

Allochtone verdachten in 1998 – een beschrijving van de verdachtenpopulatie uit 1998 naar herkomst op basis van het HKS
Zoetermeer, Dienst Nationale Recherche, 2000

Tilburg, W. van, J. Lammers, K. Lakhi, L. Prins

Landelijke criminaliteitskaart 2003 – Een analyse van geregistreeerde misdrijven en verdachten op basis van HKS-gegevens
Zoetermeer, Dienst Nationale Recherche Informatie, 2004

Vogelvang, B.O., A. van Burik, L.M. van der Knaap, B.S.J. Wartna

Prevalentie van criminogene factoren bij mannelijke gedetineerden in Nederland

Woerden, Adviesbureau Van Montfoort, 2003

Wang, C.S., H.G. Aten, M. Kruissink, M. Brouwers, M. Blom

Vervolging en berechting. In: W. van der Heide, A.Th.J. Eggen (red.), *Criminaliteit en rechtshandhaving 2001 – Ontwikkelingen en samenhangen*
Den Haag, Boom Juridische Uitgevers/WODC, 2003
Reeks Onderzoek en beleid, nr. 211

Wartna, B.S.J., N. Tollenaar

Bekenden van Justitie – Een verkennend onderzoek naar de ‘veelplegers’ in de populatie van vervolgte daders
Den Haag, Boom Juridische Uitgevers/WODC, 2004
Reeks Onderzoek en beleid, nr. 216

Wilsem, J. van

Crime and context – The impact of individual, neighbourhood, city and country characteristics on victimization
Nijmegen, Katholieke Universiteit Nijmegen, 2003

Wilsem, J. van, K. Wittebrood, N.D. De Graaf

Buurtdynamiek en slachtofferschap van criminaliteit – Een studie naar de effecten van sociaal-economische stijging, daling en stabiliteit van Nederlandse buurten
Mens en maatschappij, 78, 2003, pp. 4-28

Wittebrood, K.

Preventieve en strafrechtelijke interventies ter voorkoming van jeugdcriminaliteit. In: E. Zeijl e.a., *Rapportage Jeugd 2002*
Den Haag, SCP, 2003

Woolcock, M.

Social capital and economic development: towards a theoretical synthesis and policy framework
Theory and Society, jrg. 27, nr. 2, 1998, pp. 151-208

Bijlage 1

Samenstelling van de begeleidingscommissie

Voorzitter

Mw. dr. K. Wittebrood, senior onderzoeker Onderzoeksgroep Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid, Sociaal en Cultureel Planbureau.

Leden

Dhr. drs. F.W.M. Alberse, beleidscoördinator directie Justitieel Jeugdbeleid, Ministerie van Justitie.

Dhr. drs. G.J. Terlouw, beleidsmedewerker directie Justitieel Jeugdbeleid, Ministerie van Justitie.

Mw. F.E. Faber, senior beleidsmedewerker directie Coördinatie Integratiebeleid Minderheden, Ministerie van Justitie.

Mw. drs. A.J.J. Slotboom, senior beleidsadviseur Parket-Generaal, Openbaar Ministerie.

Mw. W. van Tilburg, onderzoeker dienst Nationale Recherche Informatie, Korps landelijke politiediensten.

Mw. drs. N.J.P. Waterreus, beleidsmedewerker directie Opsporingsbeleid, Ministerie van Justitie.

Bijlage 2

Onderzoeksverantwoording

1 Overzicht van het proces

Ten behoeve van het onderzoek is een databestand gemaakt door koppeling van verschillende registers. De doelpopulatie bestaat uit mensen van 12-79 jaar die in 2002 in Nederland woonachtig zijn en als zodanig zijn geregistreerd.

Het databestand is opgebouwd uit verschillende elementen. De basis wordt gevormd door een selectie van kenmerken uit het Sociaal Statistisch Bestand (SSB), dat op zichzelf weer het resultaat is van gekoppelde en onderling consistent gemaakte registers. Daarvan zijn de jaargangen 2001 en 2002 daadwerkelijk gebruikt voor het peilmoment van de laatste vrijdag van september. In het SSB is een groot aantal demografische en sociaal-economische kenmerken opgenomen. In het SSB kan onder meer de tweede generatie allochtonen worden onderscheiden van de eerste generatie. Een tweede belangrijk element van het databestand zijn de gegevens uit het Herkenningsdienstsysteem (HKS). Hierin zijn alle mensen opgenomen die in een bepaald jaar verdacht werden van een delict en waar een proces-verbaal tegen is opgemaakt. Het gaat hier dus uitdrukkelijk niet om veroordeelden. In het HKS is ook veel informatie opgenomen over de gepleegde delicten in het desbetreffende jaar, maar ook over delicten die de verdachte in het verleden heeft gepleegd. In de analyses waarvan hier verslag wordt gedaan zijn de HKS-gegevens over 2002 gebruikt.

Ten behoeve van het onderzoek naar jeugdige verdachten zijn gegevens over het al dan niet bezitten van een diploma ontleend aan het Examen Resultaten Register (ERR) van 1999-2002 en het Centraal Register Ingeschrevenen Hoger Onderwijs (CRIHO) 1995-2002. Dit maakt het mogelijk om voor de mensen die in 1983 of 1984 zijn geboren vast te stellen of zij voortijdig schoolverlater zijn of dat zij een diploma in het voortgezet onderwijs hebben behaald.

De drie genoemde bronnen zijn onderling gekoppeld. Daarbij was de koppeling van de HKS-gegevens aan het SSB het meest problematisch. Daarbij is gebruik gemaakt van het A-nummer, dat een uniek identificatienummer is dat in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) aan alle personen wordt toegekend. Een belangrijk deel van de HKS-records is ook voorzien van een A-nummer (87%) en kan daarom eenvoudig worden gekoppeld. Een deel van de records wordt terecht niet gekoppeld, omdat in de HKS-gegevens bekend is dat ze een buitenlands woonadres hebben. Voor deze records is geen poging ondernomen om te koppelen (2,9%). De overgebleven records zijn gekoppeld op basis van geboortedatum, geslacht, gemeente en de straatnaam. Dit leverde nog eens een behoorlijk aantal koppelingen op.

Om te beoordelen of het koppelingsproces selectief is, hebben we de gekoppelde records vergeleken met de niet-gekoppelde records. Dit kan

alleen voor de HKS-variabelen, omdat alleen die bekend zijn voor zowel de gekoppelde als de niet-gekoppelde records. Bovendien is onderzocht of records terecht niet koppelen, omdat de personen niet tot de doelpopulatie behoren. Daarbij gaat het om mensen die in het buitenland wonen maar die niet in het HKS met een buitenlands woonadres bekend zijn of mensen die nog maar kort in een asielzoekerscentrum wonen en daarom niet in de GBA zijn geregistreerd. De koppelingen bleken wel enigszins selectief. Dit is vooral toe te schrijven aan het feit dat de niet-gekoppelde HKS-records grotendeels ook mensen zullen betreffen waarvan niet veel bekend is, maar waarvan de kans groot lijkt dat ze niet in Nederland wonen.

Vervolgens zijn de 12-79 jarigen geselecteerd. We hebben ons voor deze rapportage beperkt tot de HKS-gegevens van de jaargang 2002. De mensen die jonger zijn dan 12 jaar komen niet in het HKS voor, omdat zij niet strafrechtelijk worden vervolgd. De bovengrens van 79 jaar is gekozen, omdat boven die leeftijd nauwelijks meer criminaliteit voorkomt.

Vervolgens zijn de kenmerken afgeleid die nodig waren voor het samenstellen van de tabellen. Omdat een aantal kenmerken zowel voorkomt in het SSB als in het HKS, moest per kenmerk een beslissing worden genomen welke gebruikt zou worden in het geval er sprake was van inconsistenties. Gezien de goede kwaliteit van de demografische en sociaal-economische kenmerken in het SSB, is steeds gekozen om het SSB als primaire bron te gebruiken.

Het afleiden van de kenmerken is in sommige gevallen triviaal, zoals leeftijd en geslacht, maar voor sommige kenmerken is dat verre van triviaal. Zo moest voor de operationalisering van kenmerken die gezinssituatie van jongeren betreffen soms een uiterst complexe afleiding worden samengesteld. In de beschrijving van de variabelen wordt daar aandacht aan geschonken. Omdat allochtonen qua verdeling naar leeftijd en geslacht sterk verschillen van autochtonen zijn alle uitkomsten gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht. Dit is uitgevoerd door standaardisatie toe te passen.

Vervolgens zijn de tabellen en figuren samengesteld waarin de bivariate samenhangen worden beschreven en is logistische regressie uitgevoerd om de multivariate samenhangen te laten zien.

In de volgende paragrafen worden de verschillende delen van het proces meer in detail beschreven.

2 De bronnen

Het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)

In het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) zijn ongeveer twintig registers (onder andere van de belastingdienst, uitkeringsinstanties, Informatie Beheersgroep) per individu gekoppeld aan de GBA. Het SSB biedt, dankzij deze koppeling, individuele gegevens van alle inwoners van Nederland over o.a. demografische kenmerken van personen en huishoudens, werk, uitkeringen en inkomen. Op basis van de kenmerken uit de GBA dat onderdeel uitmaakt van het SSB wordt de herkomstgroepering (onderscheid naar autochtonen en allochtonen eerste of tweede generatie) vastgesteld. Omdat de verschillende jaargangen ook onderling gekoppeld zijn, ontstaan mogelijkheden voor het longitudinaal volgen van mensen in de verschillende registers. Naast deze registraties worden persoonsenquêtes aan het SSB gekoppeld, zodat

ontbrekende gegevens op steekproefbasis worden toegevoegd. We hebben in onze analyses gebruik gemaakt van de SSB-jaargangen 2001-2002. Aan het gebruik van registergegevens kleven voor- en nadelen. Weliswaar zijn registers in het algemeen integraal, treden er daarom geen steekproeffouten op en is er geen probleem met selectieve non-respons, maar de kwaliteit van de administratieve informatie is niet altijd voldoende. Daarnaast zijn niet alle theoretisch gewenste variabelen op basis van registerinformatie te operationaliseren. De kwaliteit van de informatie wordt binnen het SSB vergroot door de gegevens die afkomstig zijn uit verschillende bronnen met elkaar te vergelijken. Daardoor worden fouten opgespoord, die vervolgens worden gecorrigeerd. Een overzicht van deze methode en de aanpassingen die worden uitgevoerd is beschreven in Arts en Hoogteijling (2002). De door ons gebruikte gegevens geven de situatie weer van personen behorende tot de bevolking van Nederland op een vaste dag in het betreffende jaar, namelijk de laatste vrijdag van september. Waar mogelijk wordt voor de achtergrondvariabelen de situatie op de laatste vrijdag van september in 2001 als voorspeller genomen voor het al dan niet verdacht zijn van een misdrijf in 2002. Dit is niet mogelijk voor type huishouden (peildatum 1 januari 2002) en inkomen huishouden (lonen, winst en uitkeringsbedragen van de leden van het huishouden gedurende 2002)

Het Herkenningsdienstsysteem (HKS)

Het Herkenningsdienstsysteem (HKS) is een landelijk dekkend systeem dat sinds 1986 door de politie gebruikt wordt om gegevens over verdachten te registreren. Het bevat zowel de aangiftegegevens van misdrijven als de persoonsgegevens van de verdachten daarvan. Tegen een verdachte kunnen in een jaar een of meerdere processen-verbaal zijn opgemaakt. Op zijn beurt kan een proces-verbaal weer meerdere delicten bevatten. Opgenomen worden personen opgenomen die minimaal 12 jaar zijn en tegen wie als verdachte proces-verbaal is opgemaakt. Het HKS bevat informatie over bijvoorbeeld het delict, maar ook persoonskenmerken van de verdachte als geboortedatum, geslacht, geboorteland en nationaliteit. Natuurlijk heeft het HKS ook zijn beperkingen. Daarvan dient de gebruiker van de informatie zich bewust te zijn. Het HKS levert geen complete beschrijving van de criminaliteit in Nederland. De daders die niet gepakt zijn, delicten waarvan geen proces-verbaal is opgemaakt of de delicten die onbekend blijven bij de politie worden niet geregistreerd. Daarnaast betreffen de gegevens verdachten en geen veroordeelden. Het kan zijn dat een deel van de verdachten toch geen dader is en dat de uitkomsten vertekent. Verder ontbreken de zogenaamde Halt-afdoeningen. Dit is een voorwaardelijk politiesepot, toegepast onder verantwoordelijkheid van het OM. Een door de officier van justitie aangewezen opsporingsambtenaar stelt aan een jeugdige verdachte die bekend voor om, in plaats van toezenden van het proces-verbaal aan de officier van justitie, deel te nemen aan een Halt-project. Het gaat daarbij om relatief lichte delicten die voor de eerste keer door een verdachte worden gepleegd. In totaal gaat het om ongeveer 20 000 afdoeningen op jaarbasis. In 2002 werden er rond de 18 000 zaken via Halt afgedaan. Daarvan is een kleine 70% een misdrijf en voor het overige overtredingen. Halt-jongeren behoren niet tot een uitzonderlijke probleemgroep. Meestal zitten ze nog op school, spijbelen weinig, gebruiken

niet of nauwelijks drugs en wonen nog thuis (Wang, Aten, Kruissink, Bouwers & Blom, 2003, blz. 136-137; Halt Net, 2004).

Hoewel hier weinig gegevens over bekend zijn is het vermoeden dat autochtonen iets oververtegenwoordigd zijn bij de Halt-afdoeningen en in ieder geval minder ondervertegenwoordigd dan bij de opgemaakte processen-verbaal zoals die in HKS voorkomen. Als dat het geval is, dan worden de verschillen tussen autochtonen en allochtonen overschat. In de onderstaande tabel zijn de HALT-afdoeningen naar herkomstland weergegeven. De autochtonen blijken ongeveer in gelijke mate voor te komen bij de HALT-afdoeningen als in de bevolking in Nederland. In combinatie met de gegevens uit de referentietabel (zie in deze bijlage) valt op te maken dat bijna de helft van de misdrijven van autochtone 12-17-jarigen via HALT afgedaan te worden. Daarbij moet wel aangetekend worden dat een deel van de HALT-afdoeningen geen misdrijven maar overtredingen betreft. De onderscheiden allochtone categorieën zijn vrijwel allemaal onder- of evenredig vertegenwoordigd in de HALT-afdoeningen als we dat afzetten tegen de bevolking in Nederland. Er is echter één categorie oververtegenwoordigd en dat zijn de Marokkaanse jongeren, maar die oververtegenwoordiging is minder groot dan de oververtegenwoordiging van hen bij de verdachten uit de HKS. Het aandeel HALT-afdoeningen in de misdrijven ligt bij Marokkanen nog altijd niet hoger dan 20% en is daarmee aanzienlijk lager dan bij de autochtonen. Ook bij de andere herkomstgroeperingen is het aandeel HALT-afdoeningen in het algemeen aanzienlijk lager dan bij autochtonen.

Halt-cliënten januari – augustus 2004 naar herkomstgroepering

	Halt-cliënten		Bevolking 12-17 jaar	
	abs.	%	abs.	%
Nederland	10.713	77,8	931.899	78,0
Duitsland	33	0,2	12.430	1,0
België	19	0,1	6.147	0,5
Suriname	255	1,9	34.638	2,9
Marokko	528	3,8	35.850	3,0
Turkije	393	2,9	40.035	3,4
Nederlandse Antillen / Aruba	180	1,3	14.326	1,2
Indonesië	31	0,2	19.042	1,6
Somalië	37	0,3	2.622	0,2
overig Europa	245	1,8	33.555	2,8
Noord- en Zuid Amerika	59	0,4	12.175	1,0
Overig Afrika	167	1,2	17.298	1,5
Overig Azië	239	1,7	31.032	2,6
Overig Oceanië	12	0,1	3.632	0,0
Onbekend	864	6,3	-	-
Totaal	13.775	100	1.194.681	100

Bron: Halt-bureau, 2004; CBS, StatLine, 2004-12-24

Zie voor een verdere beschrijving van de HKS-data WODC/CBS (2001, blz. 268-270) en DNRI (2004).

3 Het koppelen van de bronnen en aansluiting met de Landelijke Criminaliteitskaart

Het koppelen van de HKS-data

We beschrijven de koppelingen van de HKS-data voor de verslagjaren 2000, 2001 en 2002. Daarvan zijn in een latere fase de records geselecteerd voor het verslagjaar 2002. Voor de drie verslagjaren samen gaat het om 426 664 records personen. Van deze records is 86,9% voorzien van een A-nummer, waardoor deze eenvoudig van een koppelsleutel konden worden voorzien.

De overige records zijn gekoppeld op basis van geboortedatum, geslacht en adres. Daarmee wordt 2,9% van het totale aantal records alsnog van een koppelsleutel voorzien. Bijzonder is dat in totaal 1404 personen in de bestanden over de drie jaren twee keer gekoppeld worden (die dus in totaal 2808 records in de HKS-bestanden innemen). In het HKS-bestand over 2002 gaat het om 519 personen. Omdat 10,2% van het totale aantal records niet van een koppelsleutel is voorzien, is onderzoek naar de mate van selectiviteit van deze koppelingen noodzakelijk.

De selectiviteit van de koppelingen

Om de selectiviteit van de koppelingen te bepalen worden de niet gekoppelde records van de HKS vergeleken met de wel gekoppelde records. De belangrijkste variabelen uit de HKS-data zijn gebruikt ('ethniciteit', leeftijd, geslacht, politieregio, gemeentegrootte, recidive, etc.) om te beoordelen of de koppelingen selectief zijn.

Tabel B1 Selectiviteit van de koppelingen naar 'ethniciteit' volgens HKS

	gekoppeld				niet gekoppeld				totaal
	op A-nummer	op geboortedatum, geslacht en adres	wonend in asiel - zoekerscentrum	totaal	wonend in buitenland	woonland onbekend	wonend in asiel - zoekerscentrum	overig	
	%								abs.
Nederland	94,2	2,8	0,0	97,0	0,2	0,1	0,0	2,7	282.888
West Europa	47,6	2,1	0,0	49,7	33,6	5,7	0,0	10,9	21.921
Voormalig Joegoslavië	71,0	2,8	0,8	74,6	5,4	4,5	3,5	12,1	5.184
Voormalig Oostblok	33,1	2,2	1,6	36,9	21,2	13,0	4,9	23,9	11.885
Turkije	91,2	2,5	0,0	93,7	1,6	0,5	0,2	3,9	15.791
Noord Amerika	68,6	2,6	0,0	71,2	10,8	7,3	0,0	10,8	1.003
Suriname	89,8	4,0	0,0	93,8	0,2	0,8	0,0	5,2	16.712
Ned Antillen en Aruba	89,6	3,1	0,0	92,7	1,1	0,6	0,0	5,7	13.010
Overig Amerika	71,1	3,7	0,0	74,8	3,3	7,5	0,2	14,2	3.327
Midden Oosten	70,6	4,4	1,6	76,6	1,6	3,8	4,4	13,6	6.259
Indonesië	92,1	3,7	0,0	95,8	0,4	0,2	0,0	3,6	2.185
Overig Azië	72,2	4,5	0,4	77,1	1,9	3,6	3,8	13,5	4.686
Marokko	88,5	2,3	0,0	90,8	1,4	1,5	0,0	6,3	22.076
Overig Afrika	66,3	3,6	0,7	70,6	2,6	7,1	3,2	16,4	16.033
Oceanië	79,9	2,6	0,2	82,7	6,7	3,7	0,2	6,7	507
Overig, onb	32,8	8,1	1,3	42,2	8,7	13,7	5,9	29,4	3.021
Totaal	86,8	2,9	0,1	89,8	2,9	1,5	0,5	5,4	426.488

Herkomstlanden

De herkomstlanden die in tabel B1 zijn opgenomen worden in het HKS onderscheiden op basis van het geboorteland en de nationaliteit van de persoon. Opvallend slecht koppelen de volgende herkomstlanden: Voormalig Oostblok, West Europa, Afrika m.u.v. Marokko, Noord Amerika, Voormalig

Joegoslavië, Zuid en Midden Amerika en Midden-Oosten. Dit wijkt noodgedwongen enigszins af van het kenmerk herkomstgroepering dat in de rest van dit rapport wordt gebruikt. Dat mensen uit deze herkomstlanden vaak niet gekoppeld kunnen worden, ligt voor een groot deel aan het feit dat ze niet in Nederland wonen (criminaliteitstoeristen). Voor een deel is dit als zodanig geregistreerd. Dat is het geval bij West Europa (33,6% heeft een buitenlands woonadres), voormalig Oostblok (21,2%) en Noord Amerika (10,8%). Voor een ander deel is het woonland echter onbekend. Dit is het geval bij mensen uit het voormalig Oostblok (13,0% heeft een onbekend woonland), Zuid en Midden Amerika (7,5%), Noord Amerika (7,3%) en Afrika m.u.v. Marokko (7,1%). Dit in tegenstelling tot de Turken, Marokkanen, Antillianen en Surinamers, die heel goed koppelen; deze zullen in Nederland wonen en in meerderheid een A-nummer hebben. Daarnaast zal ook een deel van de niet-gekoppelde records illegalen betreffen. Van de mensen van wie het herkomstland niet vastgesteld is (overig/onbekend) koppelt een relatief hoog percentage (8%) op de combinatie van geboortedatum, geslacht en adres in vergelijking met de mensen van wie het herkomstland wel bekend is (3%).

Leeftijd en geslacht

Voor zowel mannen als vrouwen geldt dat de leeftijdscategorieën 18-24 jaar en 25-34 jaar het slechtst koppelen. Mogelijke oorzaken zijn dat:

- onder de 18-24 jarigen relatief veel kamerbewoners te vinden zijn die niet op het adres van de kamer staan ingeschreven in de GBA;
- het zijn relatief vaak de jongeren die delicten plegen over de grens en zelf dus in het buitenland wonen;
- jongeren vaker één delict hebben gepleegd, waardoor ze nog niet eerder bekend waren bij de politie en daarom minder gemakkelijk worden geïdentificeerd.

Vrouwen en ouderen worden vaker op de combinatie van geboortedatum, geslacht en adres gekoppeld.

Politieregio

De politieregio's Amsterdam-Amstelland (74,8% gekoppeld), Zeeland (85,9%), Limburg-Noord (85,8%) en Limburg-Zuid (84,9%) bevatten veel niet gekoppelde records. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een oververtegenwoordiging van criminaliteitstoeristen. Verder zijn de personen uit de processen-verbaal van de politieregio's waarin andere grote steden als Rotterdam en Den Haag zijn opgenomen, relatief minder goed te koppelen. Voor Rotterdam Rijnmond ligt het koppelingsrendement op 88,5%, voor Haaglanden 92,7%. Dit is echter maar zeer gedeeltelijk te verklaren uit criminaliteitstoerisme. Wellicht dat hier sprake is van relatief veel illegalen of meer gebrekkige registratie.

Van de records die niet koppelen op A-nummer worden in de politieregio's Amsterdam-Amstelland, Rotterdam-Rijnmond en Flevoland relatief veel records gekoppeld op de combinatie van geboortedatum, geslacht en adres. In de politieregio's Groningen, Friesland, Drenthe, IJsselland en Flevoland zijn veel asielzoekerscentra waarvan een relatief groot deel van de verdachten terecht niet gekoppeld wordt.

Gemeentegrootte woonplaats

De kleinste gemeenten (<20 000 inwoners, 94% gekoppeld) en de grootste gemeenten (>250 000 inwoners, 92,5%) bevatten de meeste niet gekoppelde records. In de grote steden wordt het hoogste percentage gevonden dat koppelt op de combinatie van geboortedatum, geslacht en adres (5,3% terwijl dit gemiddeld 2,9% is).

Aantal antecedenten

De mensen die één antecedent hebben, koppelen het minst vaak: slechts 84,2% is gekoppeld. Met het aantal antecedenten neemt ook het koppelingsrendement toe. Voor veelplegers ligt dat boven de 98%. Dit is goed te verklaren uit het feit dat wanneer iemand nog niet eerder met de politie in aanraking is geweest, alle persoonsgegevens moeten worden ingevoerd waarbij fouten gemaakt kunnen worden. Wanneer iemand al wel eerder met de politie te maken heeft gehad, is deze persoon al opgeslagen in de registratie van de politie en kan dus sneller geïdentificeerd worden. Ook kan meervoudig gebruik van GBA-gegevens bij meer dan een proces-verbaal juiste registratie van de gegevens van de verdachte bevorderen.

Het is mogelijk dat mensen die meerdere antecedenten op hun naam hebben staan niet als zodanig zijn geïdentificeerd. Zij komen dan met twee verschillende records in het HKS-bestand voor.

Beoordeling van de kwaliteit van de koppelingen

Geconcludeerd mag worden dat de gekoppelde records op een aantal punten afwijken van de niet-gekoppelde records. Bij het selectiviteitonderzoek blijkt telkens weer één dominante verklaring te zijn: de niet gekoppelde records betreffen naar alle waarschijnlijkheid personen die niet in Nederland wonen. Gemiddeld over de jaren is 2,9% niet woonachtig in Nederland en wordt daarom terecht niet gekoppeld. Daarnaast is van nog eens 1,5% het woonland onbekend. Naar alle waarschijnlijkheid is het grootste deel daarvan ook in het buitenland woonachtig. We nemen daarom aan dat ook deze records terecht niet gekoppeld hebben. Natuurlijk is het zeker niet de enige verklaringsgrond, maar we mogen aannemen dat de niet-gekoppelde records voor een groot deel betrekking hebben op mensen die niet tot de doelpopulatie behoren. Nader onderzoek met meer gegevens die in het HKS opgenomen zijn over de adressen van mensen die in het buitenland wonen, kan wellicht meer licht werpen op deze conclusie. Van de dan nog overgebleven records blijkt een deel terug te voeren op mensen die in een asielzoekerscentrum wonen en nog niet ingeschreven zijn in de GBA (0,5% van het totale aantal records).

Aansluiting met de Landelijke Criminaliteitskaart

In de Landelijke Criminaliteitskaart (LCK) worden ook de gegevens uit het HKS gebruikt. Omdat een deel van de HKS-records niet gekoppeld kon worden, ontstaan er verschillen in uitkomsten tussen dit rapport en de LCK. Er zijn echter nog enkele redenen waarom er afwijkingen optreden. In het onderstaande worden die redenen geëxpliciteerd en gekwantificeerd. Dit wordt beperkt tot de gegevens over het verslagjaar 2002.

Het HKS over 2002 bevat 189 743 records. Daarvan konden 19 204 records niet worden gekoppeld. Er zijn 519 verdachten twee keer in het HKS-2002 geregistreerd. Omdat het SSB voor 2002 een peildatum heeft van 24

september 2002 zijn verdachten die tussen 1 januari 2002 en die peildatum uit Nederland zijn geëmigreerd dan wel zijn overleden niet in het bestand opgenomen. Dit betreft 6 165 records. Dan zijn er nog 360 records van mensen die ouder zijn dan 79 jaar. en een twintigtal records met andere technische problemen. Er resteren dan 163 476 verdachten voor dit onderzoek. De aansluitstaat ziet er dan als volgt uit:

	N records
In HKS-2002 volgens LCK	189.743
– niet gekoppelde records	-19.204
– dubbel geregistreerd	-519
– geëmigreerd of overleden	-6.165
– ouder dan 79 jaar	-360
Resteert voor dit onderzoek	163.476

4 Verantwoording Variabelen

Hoe de gebruikte variabelen tot stand zijn gekomen, is van belang bij de interpretatie van de resultaten. Hierna volgt een beschrijving van de variabelen, waarin wordt aangegeven op welke manier deze zijn geoperationaliseerd en welke bron gebruikt wordt. De gegevens komen uit het SSB, het HKS en het ERR aangevuld met gegevens uit het CRIHO. Als variabelen uit het SSB worden beschreven wordt in enkele gevallen vermeld uit welke oorspronkelijke bron deze afkomstig is. In de referentietabel (in deze bijlage) zijn de frequenties opgenomen van de bevolking onderscheiden naar herkomstgroepering, waarin de aantallen onderscheiden naar landen volgens de minst geaggregeerde versie zijn opgenomen. Voor de overige variabelen zijn de frequenties weergegeven in de tabel aan het einde van deze bijlage.

Herkomstgroepering

Kenmerk dat weergeeft met welk land een persoon een feitelijke verwantschap heeft, gegeven het geboorteland van de ouders of van zichzelf. Hiermee wordt in de eerste plaats een onderscheid gemaakt tussen autochtone en allochtone personen. Een *allochtoon* is een persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. Een *autochtoon* is een persoon van wie beide ouders in Nederland zijn geboren. Van een in het buitenland geboren allochtoon wordt zijn of haar geboorteland beschouwd als het land van herkomst. Van een in Nederland geboren allochtoon wordt het geboorteland van de moeder beschouwd als het land van herkomst, indien de moeder niet in Nederland is geboren. Indien betrokkene alsmede diens moeder in Nederland zijn geboren, dan wordt het geboorteland van de vader beschouwd als het land van herkomst. Gezien de grote verschillen in sociaal-economische en culturele situatie worden door het CBS standaard twee hoofdcategorieën onderscheiden: westerse en niet-westerse allochtonen. Om stabiliteit te bewerkstelligen in de onderverdeling van allochtonen is gekozen voor een indeling op basis van werelddelen en niet voor een indeling op basis van afzonderlijke landen. Allochtonen met als herkomstgroepering landen in de werelddelen Azië, Afrika en Latijns-Amerika (Midden- en Zuid-Amerika) worden tot de niet-

westerse allochtonen gerekend. Allochtonen met als herkomstgroepering een van de landen in de werelddelen Noord-Amerika, Europa (excl. Nederland natuurlijk) en Oceanië worden tot de westerse allochtonen gerekend. Op deze indeling op basis van werelddelen wordt een aantal uitzonderingen gemaakt, omdat de omvang en de sociaal-economische en culturele situatie in Nederland van de desbetreffende groep allochtonen in Nederland daartoe aanleiding bleek te geven. Om die reden worden Indonesiërs en Japanners gerekend tot de westerse allochtonen en worden Turken gerekend tot de niet-westerse allochtonen.

De indeling van herkomstgroepering is daardoor als volgt:

- Westerse allochtonen: Europa (excl. Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië en Japan.
- Niet-westerse allochtonen: Turkije, Afrika, Latijns-Amerika of Azië met uitzondering van Indonesië en Japan.

Er is gekozen om op drie niveaus de herkomstlanden te analyseren. We wilden niet bij voorbaat een standaardindeling hanteren om de verdachten in te delen naar herkomstgroepering. Daarom hebben we gekozen voor een objectief selectie criterium: het aantal inwoners per herkomstgroepering in Nederland. Op niveau 1 (minst geaggregeerde versie) worden alle herkomstlanden weergegeven, waarvan meer dan 4000 mensen in Nederland wonen. Op dit niveau kan er geen onderscheid gemaakt worden naar generatie, aangezien de celvulling dan te laag zou worden. Niveau 2 laat de herkomstlanden zien, waarvan er meer dan 4000 inwoners van de eerste en minimaal 4000 van de tweede generatie in Nederland wonen. Op het derde niveau kan binnen de tweede generatie onderscheid gemaakt worden tussen degenen met 1 ouder in het buitenland geboren en degenen van wie beide ouders in het buitenland zijn geboren. Van beide categorieën wonen minimaal 4000 personen in Nederland.

De grens van 4000 is gekozen op basis van een eerste inspectie van de verdachtenpercentages van de onderscheiden herkomstgroeperingen: gegeven het niveau van die percentages werd de marge van het 5% betrouwbaarheidsinterval bij een bevolkingsgroep van 4000 als acceptabel minimum beschouwd, namelijk circa 20% van het percentage (Eggen & Koeijers, 2004).

Op niveau 1 worden de volgende 54 landen onderscheiden: Afghanistan, Algerije, Angola, Australië, België, Brazilië, Canada, China, Colombia, Kongo, Dominicaanse Republiek, Duitsland, Egypte, Ethiopië, Filippijnen, Frankrijk, Ghana, Griekenland, Groot-Brittannië, Hongarije, Hongkong, Ierland, India, Indonesië, Irak, Iran, Israël, Italië, Japan, (Voormalig) Joegoslavië, Kaapverdië, Marokko, Nederlandse Antillen en Aruba, Oostenrijk, Pakistan, Polen, Portugal, Roemenië, Sierra Leone, Soedan, Somalië, (Voormalig) Sovjet-Unie, Spanje, Sri Lanka, Suriname, Syrië, Thailand, (Voormalig) Tsjecho-Slowakije, Tunesië, Turkije, Verenigde Staten, Vietnam, Zuid-Afrika, Zwitserland.

Op niveau 2 worden de volgende 22 landen onderscheiden: Australië, België, Canada, China, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Hongarije, Hongkong, Indonesië, Italië, (Voormalig) Joegoslavië, Kaapverdië, Marokko, Nederlandse Antillen en Aruba, Oostenrijk, Polen, (Voormalig) Sovjet-Unie, Spanje, Suriname, Turkije, Verenigde Staten.

Op niveau 3 worden de volgende 8 landen onderscheiden: België, Duitsland, Indonesië, (Voormalig) Joegoslavië, Marokko, Nederlandse Antillen en Aruba, Suriname, Turkije,.

Bij ieder van deze indelingen worden restcategorieën onderscheiden die op ieder niveau een andere betekenis hebben. Het betreft de volgende restcategorieën: Azië, Overig Afrika, Zuid Amerika, Overig Amerika, Oost Europa, West Europa, Midden-Oosten.
Bron: CBS, SSB

Generatie

Voor allochtonen is bepaald of zij tot de eerste of tweede generatie behoren. Als zodanig is het onderscheid naar generatie een nader detaillering van de indeling naar herkomstgroepering. Eerste generatie allochtonen zijn de personen die niet in Nederland zijn geboren en die ten minste één ouder die in het buitenland geboren is hebben. Tweede generatie allochtonen zijn de personen die in Nederland zijn geboren, maar die ten minste één ouder hebben die buiten Nederland is geboren. Voor autochtonen is deze indeling niet van toepassing: een autochtoon is een persoon van wie beide ouders in Nederland zijn geboren.
Bron: CBS, SSB.

Leeftijd en geslacht

De leeftijd per ultimo september 2002, zoals deze in de GBA zijn geregistreerd. Geslacht is gemeten ultimo september 2002, zoals dit in de GBA is geregistreerd.
Bron: CBS, SSB.

Type huishouden

Het type huishouden is bepaald op grond van de huishoudenssituatie op primo 2002. Daarbij is het huishouden afgebakend op basis van de kenmerken die in de GBA zijn opgenomen. Voor meer dan 90% kan de huishoudenssituatie zonder verdere aannames worden bepaald. In een klein deel van de gevallen wordt het huishouden geïmputeerd op grond van de verdeling naar type huishouden in de Enquête beroepsbevolking. Het gaat hierbij in het bijzonder om meerdere niet gehuwden die samen op een adres wonen. De volgende categorieën worden onderscheiden: eenpersoonshuishouden, stel zonder kinderen, stel met kinderen, eenouderhuishouden, overig particulier huishouden, institutioneel huishouden. Onder de laatste categorie vallen ook asielzoekerscentra en gevangenissen.
Bron: CBS-SSB

Al dan niet samenwonen met partner (voor jeugdigen)

Het al dan niet samenwonen met een partner wordt gebaseerd op het type huishouden per primo 2002. Als een jongere bij (een van) beide ouders woont, dan wordt verondersteld dat deze niet met een eventuele partner samenwoont. Als een jongere niet bij een van beide ouders woont en het type huishouden betreft een stel met/zonder kinderen dan woont deze wel samen met een partner. Een uitwonende jongere met een eigen eenpersoonshuishouden of eenouderhuishouden woont volgens deze

indeling niet met een partner samen. Als het een overig huishouden betreft of als het type huishouden onbekend is, dan wordt dit gegeven ook onbekend. Jeugdigen die in een institutioneel huishouden wonen (voor jeugdigen voornamelijk jeugdinrichtingen, gevangenissen en internaten) dan komen deze in de categorie 'institutioneel huishouden' terecht.

Huishoudinkomen

Voor de huishoudens die op primo 2002 bestaan is het huishoudinkomen bepaald. Dit bestaat uit de som van de fiscale jaarbedragen van lonen van werknemers, de winsten van zelfstandigen, de uitkeringen en de pensioenen die personen in het huishouden in het verslagjaar 2002 hadden. Het gaat hierbij om de bruto bedragen. De inkomensbestanddelen waarover geen loonvoorheffing is ingehouden, zoals inkomen uit vermogen, bepaalde freelance inkomsten e.d. worden niet meegeteld. Weliswaar zijn deze inkomensbestanddelen ook onderworpen aan de inkomstenbelasting, maar dat gebeurt pas bij de eindheffing en dat is nog niet beschikbaar in het SSB. De resulterende huishoudinkomens zijn ingedeeld in de volgende categorieën: tot € 9 500, van €9 500 tot €12 500, van €12 500 tot €20000, van €20 000 tot €27 500, €27 500 en meer.

Voor de jeugdige verdachten is niet het inkomen van het eigen huishouden, maar het inkomen van de ouders genomen. Als kind bij (een van) beide ouders woont, dan is dat natuurlijk aan elkaar gelijk. Als het kind niet bij een van beide ouders woont dan is het huishoudinkomen van de moeder bepalend. Als dat onbekend is dan wordt huishoudinkomen van de vader genomen. Als dat ook onbekend is dan is ook het huishoudinkomen onbekend.

Bron: CBS, SSB.

Betaald werk

In het SSB is vastgesteld of mensen op ultimo september 2001 een baan als werknemer of als zelfstandige hadden. Daarbij is een baan als werknemer een contractuele relatie tussen een bedrijf en een persoon. De afbakening van zelfstandigen is grotendeels gebaseerd op fiscale gegevens, waarbij alle personen die winst als inkomensbron hebben als zelfstandige zijn beschouwd. Als deze gegevens voor 2001 onbekend zijn, zijn de gegevens genomen van 2002.

Voor de jeugdigen is uitgegaan van de informatie over het al dan niet werken van de ouders is. Voor de bepaling daarvan is nagegaan of ten minste een van de juridische ouders een baan heeft als werknemer of als zelfstandige. Voor de bepaling van de juridische ouders is gebruik gemaakt van de verwijzingen die in de GBA zijn opgenomen naar de juridische ouders. Ook in het geval de juridische ouders niet (meer) op hetzelfde adres wonen, is de arbeidsparticipatie van een van beide ouders bepalend. Als beide ouders onbekend zijn dan is het gegeven ook onbekend gemaakt.

Bron: CBS, SSB.

Uitkeringsafhankelijkheid

In het SSB is voor verschillende soorten uitkeringen bepaald of een individu deze wel of niet ontvangt op ultimo september 2001. Daarbij gaat het om de volgende uitkeringen: ABW-uitkering, AO-uitkering, WW-uitkering en overige

uitkeringen. Deze zijn samengevat in de variabele 'wel/geen uitkering', waarbij iemand geregistreerd staat als uitkeringsontvanger wanneer die minimaal een van bovenstaande uitkeringen ontvangt. Als deze gegevens voor 2001 onbekend zijn, zijn de gegevens genomen van 2002. Definities van de verschillende soorten uitkeringen:

- ABW: Personen met inkomsten uit een bijstandsuitkering. Deze uitkeringen worden verstrekt op grond van de Algemene Bijstandswet (ABW).
- AO: Personen met inkomsten uit een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Deze uitkeringen worden verstrekt op grond van de WAO, WAZ of Wajong.
- WAO: Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
- WAZ: Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
- Wajong: Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
- WW: Personen met inkomsten uit een werkloosheidsuitkering. Deze uitkeringen worden verstrekt op grond van de Werkloosheidswet (WW).
- Overige uitkeringen: Personen met inkomsten uit andere uitkeringen dan de WAO, WAZ, Wajong, WW en ABW. Andere uitkeringen zijn bijvoorbeeld Wachtgeld, uitkeringen op grond van de Ziektewet, de IOAW en de IOAZ en pensioenuitkeringen.
- IOAW: Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
- IOAZ: Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen

In de analyses van de jeugdigen is gebruik gemaakt van de uitkeringsafhankelijkheid van de ouders waarvoor is vastgesteld of ten minste een van de juridische ouders uitkeringsafhankelijk is. Voor de bepaling van de juridische ouders is gebruik gemaakt van de verwijzingen die in de GBA zijn opgenomen naar de juridische ouders. Ook in het geval de juridische ouders niet (meer) op hetzelfde adres wonen, is de uitkeringsafhankelijkheid van een van de ouders bepalend. Als beide ouders onbekend zijn dan is het gegeven ook onbekend gemaakt.

Bron: CBS: SSB

Percentage niet-westerse allochtonen in de wijk

Het percentage niet-westerse allochtonen dat in de wijk woont, is opgevat als een kenmerk van de omgeving waarmee onder meer een indicatie wordt gegeven van de kans op interactie tussen autochtonen dan wel allochtonen. Onder niet-westerse allochtonen worden die allochtonen verstaan met als herkomstgroepering Turkije, Afrika, Latijns-Amerika of Azië met uitzondering van Indonesië en Japan.

Het percentage is berekend voor ultimo september 2001 door het aantal niet-westerse allochtone bewoners van de wijk te delen door het totale aantal inwoners van de wijk. Voor wijken met weinig inwoners is het cijfer echter niet veelzeggend. Daarom zijn alle percentages voor wijken met minder dan 50 inwoners onbekend gemaakt. Indien het percentage voor 2001 onbekend maar in 2002 bekend is, dan is het gegeven uit 2002 genomen.

Bron: CBS, SSB

Gebroken gezin

Er zijn vele mogelijkheden waarbij een kind uit een gebroken gezin komt, namelijk:

- 1 kind woont bij één van beide juridische ouders
 - a met nieuwe pleegouder
 - b zonder nieuwe pleegouder
- 2 kind woont niet bij één van beide juridische ouders
 - a bij pleegouders/zorgouders
 - b in een institutioneel huishouden
 - c in een overig huishouden

Wanneer een kind een eigen huishouden voert, woont het dus niet bij één van beide juridische ouders. Als beide juridische ouders echter op hetzelfde adres wonen, is het kind niet afkomstig uit een gebroken gezin.

Bron: CBS, SSB

Diplomabezit

De variabele diplomabezit is gecreëerd om voortijdig schoolverlaters op te sporen. Wanneer een leerling niet binnen een bepaald aantal jaar een diploma behaalt, gaan we ervan uit dat diegene voortijdig de school heeft verlaten. Daarvoor zijn de gegevens uit het Examen Resultaten Register (ERR) van de jaren 1999-2002 en het Centraal Register Ingeschrevenen Hoger Onderwijs (CRIHO) van de jaren 1995-2002 gekoppeld aan het SSB. In de ERR staan alle individuen die in het betreffende jaar zijn opgegaan voor een eindexamen in het voortgezet onderwijs. Daarnaast wordt het niveau waarop men examen doet geregistreerd. De leerlingen die examen doen op MBO-niveau vallen hier echter buiten omdat deze sector niet geregistreerd wordt in de ERR.

Omdat we beschikken over een beperkt aantal verslagjaren van het ERR en leerlingen vertraging kunnen oplopen gedurende hun schoolloopbaan, hanteren we de volgende methode om een bepaald leeftijdscohort te selecteren waarover we een valide uitspraak kunnen doen over het diplomabezit.

Voor ieder individu kiezen we een marge van vier jaar tijd, waarin hij een diploma kan behalen. Een vroege leerling behaalt een diploma in een normaal studietempo op een jongere leeftijd dan een late leerling; daarnaast laten we twee jaar studievertraging toe. De keuze voor het hanteren van twee jaar studievertraging, is gebaseerd op de gedachte dat allochtonen op wie dit onderzoek gericht is, iets langer doen over een opleiding dan Nederlanders in verband met latere instroom en taal- of leerachterstand. Daarom is het onverstandig om een vertraging van slechts een jaar toe te staan, aangezien er in dat geval veel diploma's van allochtone leerlingen niet geregistreerd zouden worden. Voor ieder leeftijdscohort (geboortjaar) bepalen we vervolgens in welk jaar de persoon waarschijnlijk zijn diploma zou halen met een marge van vier jaar. De geboortejaren waarin de meeste diploma's zouden worden behaald, nemen we als categorie waarover we uitspraak kunnen doen.

Omdat het MBO in de ERR ontbreekt en voor het MBO ten minste een diploma VMBO nodig is om te worden toegelaten, kan er een onderschatting optreden in het diplomabezit. Om dit probleem te ondervangen, is er een koppeling gemaakt met het CRIHO. Hierbij gaan we ervan uit dat iedereen

die in het hoger onderwijs geregistreerd staat, in het bezit moet zijn van een diploma op het niveau van het voortgezet onderwijs. Alle mensen die volgens de ERR geen diploma hebben behaald, maar wel in het CRIHO voorkomen, worden alsnog als diplomabezitters beschouwd. Dat geldt in het bijzonder ook voor diegenen die buiten Nederland een diploma hebben behaald op grond waarvan zij zijn toegelaten (bijv. veel 1^e generatie Antillianen). Uit de resultaten blijkt dat voor de geboortecohorten 1983 en 1984 het gemeten diplomabezit redelijk hoog is, terwijl voor de voorgaande en latere geboortecohorten dit veel lager is.

De resultaten van deze procedure hebben we vergeleken met het diplomabezit van de afzonderlijke leeftijdscohorten volgens de volkstelling (CBS, StatLine 2004). Dit zijn schattingen die gebaseerd zijn op de Enquête Beroepsbevolking. Het in de volkstelling geschatte diplomabezit voor deze geboortejaren komt redelijk goed overeen met die met behulp van onze methode geschatte diplomabezit. Daaraan kunnen we zien dat we voor de geboortejaren 1983 en 1984 een juiste uitspraak kunnen doen over het diploma-bezit. Van deze categorie kunnen we zeggen of het individu wel of geen diploma heeft behaald en wie dus een voortijdige schoolverlater is.

Bron: CBS: ERR/CRIHO

Pleegcarrière

De pleegcarrière beschrijft het totale aantal geregistreerde processen-verbaal van de verdachten tot en met 2002. Daarbij moet wel worden bedacht dat het aantal processen verbaal afhankelijk is van de procedures die zijn afgesproken voor de opschoning van de gegevens. Ieder proces-verbaal heeft een vastgestelde looptijd variërend van 5 tot 30 jaar. Het proces-verbaal met de langste looptijd geeft de bevoegdheid om de processen-verbaal van een persoon te bewaren. Als binnen die looptijd geen nieuwe processen-verbaal worden opgemaakt tegen een persoon, dan worden de gegevens vernietigd. Als een verdachte in 2002 geen proces verbaal met een looptijd die reikte tot en met de datum van het in 2002 opgemaakte proces verbaal had, maar wel verdachte was in een verder verleden, dan wordt dat verleden niet meegenomen.

Het hoeft geen betoog dat er een samenhang bestaat tussen de kans om aangemerkt te worden als veelpleger en leeftijd. De carrière van de allerjongsten kan per definitie niet langdurig teruggaan, terwijl iemand die ouder is dan 18 jaar al als meerpleger of veelpleger aangemerkt kan worden op grond van misdrijven die op heel jeugdige leeftijd zijn gepleegd. Ook zijn misdrijven die gepleegd zijn in het buitenland niet geregistreerd, zodat een allochtoon van de 1e generatie als first offender kan worden aangemerkt, hoewel die persoon al een langdurige criminele carrière buiten Nederland achter de rug kan hebben.

De volgende categorieën worden onderscheiden:

- jeugdige first offender: leeftijd is 12-17 jaar, 1 proces-verbaal in de periode t/m 2002
- jeugdige meerpleger: leeftijd is 12-17 jaar, 2-5 processen-verbaal in de periode t/m 2002
- jeugdige veelpleger: leeftijd is 12-17 jaar, meer dan 5 processen-verbaal in de periode t/m 2002

- volwassen first offender: leeftijd is 18 jaar en ouder, 1 proces-verbaal in de periode t/m 2002
- volwassen meerpleger: leeftijd is 18 jaar en ouder, 2-10 processen-verbaal in de periode t/m 2002
- volwassen veelpleger (incl. zeer actieve veelplegers): leeftijd is 18 jaar en ouder, meer dan 10 processen-verbaal in de periode t/m 2002

Bron: HKS

Pleegprofiel

Het pleegprofiel heeft betrekking op alle delicten die iemand in de periode 2000 t/m 2002 heeft gepleegd. Dit kenmerk heeft dus geen betrekking op alle (nog) bekende delicten, zoals het kenmerk pleegcarrière. Behoren die allemaal tot dezelfde categorie (zie indeling onder aard delict) dan wordt men beschouwd als enkelsoortige verdachte. Behoren die allemaal tot twee verschillende categorieën dan wordt men tweesoortige verdachte genoemd. Behoren die allemaal tot meer dan twee verschillende categorieën wordt men als meersoortige verdachte aangeduid.

Bron: HKS

Aard delict

Onder aard delict wordt verstaan van welke categorie delict men bij een in 2002 opgemaakt proces-verbaal wordt verdacht. De volgende categorieën worden onderscheiden:

- Gewelddelicten, waaronder seksuele gewelddelicten en vermogensdelicten met geweld
- Vermogensdelicten: vermogensdelicten zonder geweld
- Vernieling en openbare orde, waaronder seksuele delicten zonder geweld (voornamelijk exhibitionisme)
- Verkeersdelicten
- Overige delicten (incl. drugsdelicten)

De resultaten in de tabellen tellen niet op tot 100%, omdat een persoon van in een jaar meerdere soorten delicten verdacht kan worden.

Omdat de politie niet altijd alle misdrijven die bij het opmaken van het proces-verbaal bekend worden registreert, maar daarbij een keuze maakt voor bepaalde delicten (meestal die met de zwaarste strafdreiging) kan dit enige vertekening veroorzaken in de beschrijving van de samenhang tussen kenmerken van verdachten en de aard van het delict. Omdat de registratie van minder ernstige misdrijven bij verdachten van ernstige misdrijven minder worden geregistreerd kan het aandeel van personen die verdacht worden van de lichtere misdrijven worden onderschat. Informatie over de omvang van de vertekening is niet beschikbaar.

Bron: HKS

Leeftijd eerste delict

De Leeftijd eerste delict is de leeftijd bij registratie van het eerste antecedent in iemands carrière. Als echter gegevens uit het HKS zijn verwijderd vanwege het verlopen van de looptijd van een proces verbaal dan is deze meting niet correct. Ten aanzien van de leeftijd van het eerste delict van de 1e generatie allochtonen moet ook het voorbehoud gemaakt worden, dat aan de eerste

registratie van een delict in Nederland eventueel een criminele carrière in het buitenland voorafgegaan kan zijn (zie ook bij pleegcarrière).

Correctie voor leeftijd en geslacht

De niet-westers allochtone bevolking van 12 tot en met 79 jaar telt naar verhouding meer jongeren en minder ouderen dan de autochtone bevolking in Nederland. Onder jongeren vinden we een hoger percentage dat verdacht is van een misdrijf dan onder ouderen. Wanneer we geen rekening houden met de verschillen in bevolkingsopbouw, zal dit de cijfers vertekenen en gemakkelijk tot foute interpretaties leiden. De gestandaardiseerde cijfers houden wel rekening met genoemde verschillen. Hierbij wordt een cijfer berekend voor de allochtone groepen alsof zij dezelfde verdeling naar leeftijd en geslacht hebben als de autochtone bevolking in Nederland.

Voor standaardisatie moet een keuze gemaakt worden wat de referentiegroep is, dat wil zeggen met welke categorie de verschillende herkomstgroeperingen vergeleken worden. In dit geval kiezen we voor de autochtone bevolking in Nederland als referentiecategorie, omdat we bij de interpretatie van de resultaten de gegevens van de onderscheiden allochtone groeperingen vergelijken met de autochtone bevolking. Het is goed mogelijk om de resultaten van de verschillende allochtone groepen onderling met elkaar te vergelijken, omdat deze allemaal gestandaardiseerd zijn naar dezelfde verdeling van leeftijd en geslacht.

Deze standaardisatie is uitgevoerd door aan ieder record in het bestand twee correctiefactoren toe te kennen die als weegfactor bij de samenstelling van tabellen worden gebruikt. Een voor de tabellen waarin de 54 landen worden onderscheiden en een voor de overige tabellen. De volgende stappen zijn doorlopen:

- Er is een kruistabel opgesteld van de meest gedetailleerde indeling naar leeftijd en geslacht die in deze rapportage is opgenomen voor de autochtone bevolking in Nederland van 12-79 jaar. Dit levert per leeftijd i en geslacht j de waarden N_{ij} op.
- Voor iedere categorie van de combinatie van de meest gedetailleerde indeling naar herkomstgroepering (incl. generatie) wordt hetzelfde gedaan. Dit levert per leeftijd i en geslacht j de waarden n_{ij} op.
- De correctiefactor C_{ij} wordt dan N_{ij} / n_{ij} . Deze correctiefactor levert wel de juiste percentages op, maar niet de juiste absolute aantallen. Daarom moet iedere C_{ij} weer gedeeld worden door de gemiddelde correctiefactor voor iedere categorie van de combinatie van de meest gedetailleerde indeling naar herkomstgroepering (incl. generatie).
- Dit levert dan de volgende formule op: $C_{ij} = (N_{ij} / n_{ij}) \times (S_j n_{ij} / S_{ij} N_{ij})$.
- Als het aantal waarnemingen in een cel n_{ij} te laag is, dan leidt het herwegen met een correctiefactor gemakkelijk tot kapitalisatie op kans. De resultaten zouden daardoor wel eens vertekend kunnen worden. Daarom is iedere n_{ij} met een celvulling van 9 of minder samengenomen met naastgelegen cel n_{ij} .
- Deze methode is toegepast voor de indelingen op het niveau van de 54 herkomstlanden en voor de overige indelingen naar herkomstland.

Referentietabel Ongestandaardiseerde bevolkingsaantallen , ongestandaardiseerde verdachtenpercentages en gestandaardiseerde verdachtenpercentages, 2002

<i>NIVEAU 1 - ongestandaardiseerde bevolkingsaantallen</i>	12-17 jaar		18-24 jaar		25-44 jaar		45-79 jaar		totaal
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	12-79 jaar
autochtoon	467.722	448.458	521.490	500.824	1.983.479	1.919.425	2.412.614	2.527.659	10.781.671
allochtoon	133.192	124.783	162.898	162.566	523.452	516.877	402.665	417.744	2.444.177
totaal aut. + all.	600.914	573.241	684.388	663.390	2.506.931	2.436.302	2.815.279	2.945.403	13.225.848
Duitsland	6.258	5.977	7.812	8.476	43.773	48.366	108.676	122.088	351.426
Voormalig Joegoslavië	3.644	3.323	4.401	4.384	15.040	13.706	7.914	8.963	61.375
Oostenrijk	354	369	523	524	2.124	2.389	3.336	3.682	13.301
Polen	1.017	979	1.387	2.104	3.408	7.939	3.886	6.886	27.606
Portugal	638	602	1.117	1.016	3.225	3.041	2.104	1.952	13.695
(Voormalig)Sovjet-Unie	1.779	1.562	1.814	2.223	5.461	9.547	3.313	4.898	30.597
Spanje	1.199	1.127	1.844	1.840	5.793	6.754	4.453	3.273	26.283
Voorm. Tsjecho-Slowakije	228	208	377	650	1.221	2.228	1.234	1.846	7.992
Canada	1.118	1.146	877	990	1.476	1.539	597	682	8.425
Ned Antillen en Aruba	7.174	6.951	10.070	10.465	21.967	21.731	9.664	11.863	99.885
Verenigde Staten	1.374	1.399	1.389	1.455	4.971	5.195	3.307	3.115	22.205
China	1.872	1.594	3.622	3.568	5.357	6.712	3.699	3.419	29.843
India	437	463	596	570	2.985	2.177	1.817	988	10.033
Indonesië	10.469	10.004	17.424	16.892	76.143	77.610	78.069	82.840	369.451
Israël	439	433	439	463	1.459	1.037	664	414	5.348
Japan	221	225	208	236	1.561	1.938	683	638	5.710
Sri Lanka	418	385	467	452	2.461	1.666	763	494	7.106
Thailand	446	472	420	686	658	3.930	151	1.047	7.810
Vietnam	733	725	1.046	1.190	3.459	3.383	1.275	1.232	13.043
Angola	1.781	1.047	1.402	590	1.693	1.171	181	88	7.953
Congo	472	471	652	559	1.721	1.143	306	225	5.549
Egypte	662	646	386	547	5.170	1.824	1.883	370	11.488
Ethiopië	544	511	544	666	2.488	1.868	660	327	7.608
Ghana	618	663	536	633	3.548	3.828	1.674	886	12.386
Kaapverdië	1.208	1.229	1.221	1.253	2.701	3.492	2.462	1.836	15.402
Marokko	17.666	16.957	19.335	21.398	52.005	43.035	24.814	17.391	212.601
Somalie	1.634	1.393	2.225	1.801	5.479	4.309	914	816	18.571
Australië	1.325	1.302	1.025	1.003	1.821	1.715	446	564	9.201
Overig Afrika	1.684	1.196	3.992	1.730	6.404	4.223	960	814	21.003
Overig Amerika	893	814	781	889	2.280	2.908	665	1.223	10.453
Zuid Amerika	1.209	1.224	1.208	1.306	3.292	4.867	1.739	2.547	17.392
Azië	812	766	878	1.010	2.821	3.374	1.313	1.495	12.469
Frankrijk	1.315	1.261	1.713	1.896	5.718	6.318	3.084	4.164	25.469
Zwitserland	315	352	337	384	1.407	1.671	910	1.447	6.823
Suriname	17.630	17.218	18.560	19.340	53.380	61.702	32.528	37.558	257.916
Tunesië	406	393	498	437	1.584	835	1.044	325	5.522
België	3.087	2.848	3.664	3.863	14.387	15.703	23.022	27.202	93.776
Iran	1.629	1.341	1.859	1.638	7.411	4.898	2.615	1.850	23.241
Zuidafrika	961	898	909	1.260	2.207	2.448	917	1.176	10.776
Denemarken	184	160	211	229	1.035	1.288	558	907	4.572
Hongarije	181	193	357	479	1.963	2.673	2.691	2.515	11.052
Filipijnen	617	543	524	734	754	3.623	341	1.570	8.706
Colombia	482	463	504	500	866	2.176	191	965	6.147
Zweden	184	189	229	290	900	1.295	441	668	4.196
Irak	2.639	2.290	2.671	1.639	11.234	6.094	3.331	2.016	31.914
Oost Europa	123	123	235	360	794	1.143	302	360	3.440
Griekenland	487	460	633	585	3.143	2.009	1.832	902	10.051
Nigeria	181	170	199	210	1.971	1.058	222	85	4.096
Ierland	331	305	437	445	1.504	1.427	598	861	5.908
Brazilië	650	625	553	625	1.219	2.887	343	832	7.734
Afganistan	2.720	2.228	2.813	1.690	6.860	4.648	2.153	1.552	24.664
Grootbritannië	3.045	2.969	3.513	3.332	15.753	12.276	11.636	9.485	62.009
Turkije	19.507	18.025	21.362	22.681	66.117	57.874	25.617	22.315	253.498
Algerije	340	346	431	305	1.965	916	641	357	5.301
Sierra Leone	448	158	2.539	533	1.022	267			4.967
West Europa	327	361	507	779	1.712	2.440	846	1.492	8.464
Syrië	448	391	442	490	1.925	1.220	581	460	5.957
Pakistan	1.060	947	1.147	999	3.675	2.474	1.812	774	12.888
Dominicaanse Republiek	501	492	516	618	847	2.564	96	1.115	6.749
Soedan	192	149	1.082	388	3.055	898	202	64	6.030
Hongkong	1.027	902	1.567	1.541	2.891	2.927	2.377	2.244	15.476
Italië	1.051	1.040	1.724	1.610	8.820	7.233	6.962	2.370	30.810
Roemenië	182	194	326	497	1.208	1.969	586	871	5.833
Midden-Oosten	616	586	818	620	2.160	1.278	530	320	6.928

Vervolg referentietabel

NIVEAU 1 - ongestandaardiseerde verdachtenpercentages	12-17 jaar		18-24 jaar		25-44 jaar		45-79 jaar		totaal 12-79 jaar
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	
autochtoon	2,0	0,5	3,8	0,5	1,9	0,4	0,8	0,2	0,9
allochtoon	5,7	1,3	8,6	1,4	4,6	0,9	1,5	0,3	2,5
totaal aut. + all.	2,8	0,6	5,0	0,7	2,5	0,5	0,9	0,2	1,2
Duitsland	2,8	0,8	4,9	0,7	2,7	0,6	0,8	0,2	0,9
Voormalig Joegoslavië	5,4	1,9	8,3	1,7	4,7	1,2	2,2	0,7	2,9
Oostenrijk	3,4	1,4	4,8	1,5	2,8	0,5	0,8	0,4	1,2
Polen	3,2	0,6	4,2	0,5	2,4	0,7	1,0	0,4	1,1
Portugal	4,2	0,7	4,7	0,7	3,5	0,7	0,9	0,3	1,8
(Voormalig)Sovjet-Unie	4,0	1,2	10,6	2,6	6,4	1,6	2,7	0,9	3,2
Spanje	5,0	0,9	4,6	0,8	2,8	0,5	0,7	0,2	1,5
Voormalig Tsjecho-Slowakije	1,8	1,0	4,5	0,6	1,9	0,7	1,6	0,2	1,1
Canada	2,0	0,3	5,5	0,7	1,6	0,1	0,7	0,3	1,3
Ned Antillen en Aruba	10,1	3,1	13,0	3,7	11,9	3,2	5,3	1,2	6,6
Verenigde Staten	2,9	0,9	2,7	0,6	1,5	0,4	0,8	0,1	1,0
China	1,5	0,6	1,7	0,9	1,8	0,7	1,1	0,3	1,1
India	2,7	0,9	3,4	1,2	2,9	0,6	1,3	0,5	1,7
Indonesië	3,0	0,7	3,9	0,6	2,2	0,5	0,9	0,2	1,1
Israël	1,6	0,2	2,3	0,4	2,3	1,0	1,7	0,5	1,4
Japan	1,4	0,0	1,0	0,4	0,7	0,1	1,3	0,2	0,5
Sri Lanka	2,2	0,5	5,6	0,4	3,7	0,5	1,7	0,6	2,2
Thailand	6,3	1,1	3,3	1,5	1,7	0,5	0,7	0,7	1,2
Vietnam	2,9	0,8	3,1	0,3	2,8	0,7	0,9	0,4	1,5
Angola	5,5	2,1	9,8	3,1	8,0	2,5	7,7	1,1	5,7
Congo	7,8	3,8	9,7	5,7	8,1	2,8	4,9	0,9	6,1
Egypte	2,4	1,1	6,5	1,6	3,5	0,5	2,8	0,8	2,6
Ethiopië	9,2	1,2	12,9	1,4	4,6	0,7	2,1	0,6	3,7
Ghana	4,5	1,2	8,8	2,4	4,1	1,0	3,0	0,9	2,8
Kaapverdië	7,7	2,5	11,9	1,8	7,9	1,0	2,3	0,5	3,9
Marokko	11,0	2,0	17,9	2,1	7,0	0,9	1,4	0,2	5,0
Somalie	8,4	2,9	11,3	1,8	6,2	1,5	2,4	0,2	4,8
Australië	2,4	1,1	5,5	0,8	1,4	0,5	0,9	0,5	1,6
Overig Afrika	4,5	1,4	6,7	1,6	4,3	1,2	2,0	0,4	3,5
Overig Amerika	3,4	1,2	5,9	0,8	2,8	0,5	1,1	0,5	1,8
Zuid Amerika	3,7	1,3	6,6	1,3	3,9	0,8	2,1	0,5	2,2
Azië	2,1	0,4	3,1	0,7	2,0	1,0	1,5	0,4	1,4
Frankrijk	2,7	0,4	3,4	0,9	1,8	0,5	1,5	0,3	1,2
Zwitserland	2,9	0,0	3,3	0,8	1,2	0,2	0,5	0,6	0,8
Suriname	6,7	2,0	11,1	2,1	7,5	1,4	3,8	0,7	4,0
Tunesië	6,4	0,8	14,9	1,1	8,1	1,3	3,2	0,9	5,1
België	3,3	0,6	5,2	1,0	2,8	0,6	0,9	0,3	1,2
Iran	5,3	1,0	9,3	1,6	4,8	1,1	2,8	1,1	3,5
Zuidafrika	2,4	0,6	4,5	0,2	1,9	0,4	0,7	0,1	1,2
Denemarken	1,1	0,0	1,9	0,0	1,4	0,4	0,9	0,0	0,7
Hongarije	3,9	1,0	6,2	0,8	2,4	0,6	1,2	0,1	1,2
Filipijnen	1,8	0,7	4,4	1,2	2,0	0,1	0,6	0,2	0,8
Colombia	5,0	0,6	6,3	1,6	4,3	1,0	2,1	0,4	2,2
Zweden	1,1	0,5	4,4	0,0	2,1	0,4	0,0	0,1	0,9
Irak	5,5	0,5	7,9	1,2	3,6	1,0	1,9	0,3	2,9
Oost Europa	6,5	0,8	5,1	2,8	3,0	1,4	1,0	0,6	2,2
Griekenland	3,3	0,4	4,4	1,0	3,3	0,6	1,7	0,1	2,0
Nigeria	6,1	1,8	8,5	3,3	5,8	2,3	2,3	1,2	4,4
Ierland	4,2	1,0	6,4	0,9	2,7	0,4	1,8	0,3	1,8
Brazilië	2,3	0,3	3,3	0,5	1,9	0,6	0,0	0,4	1,1
Afganistan	2,6	0,3	5,5	0,5	2,9	0,6	1,3	0,3	2,1
Grootbritannien	3,1	0,8	4,9	0,7	2,3	0,4	1,1	0,3	1,4
Turkije	5,0	0,7	8,9	0,7	5,4	0,5	1,6	0,2	2,9
Algerije	10,6	3,8	15,1	2,3	5,7	1,2	4,1	0,3	5,1
Sierra Leone	6,7	3,2	6,6	2,8	5,4	1,9			5,6
West Europa	2,1	0,6	3,6	0,8	1,7	0,3	0,7	0,5	1,0
Syrië	4,5	0,5	7,7	0,8	3,1	0,8	2,1	0,7	2,4
Pakistan	3,7	0,5	5,2	0,5	3,2	0,5	1,8	0,1	2,1
Dominicaanse Republiek	10,2	1,6	14,5	3,4	12,6	2,1	7,3	0,9	4,9
Soedan	5,7	0,0	5,3	1,0	3,2	1,2	2,0	1,6	3,1
Hongkong	1,8	0,3	2,0	0,4	1,4	0,2	0,5	0,3	0,8
Italië	4,5	1,7	5,8	1,1	3,5	0,7	1,2	0,4	2,0
Roemenië	7,1	0,5	3,1	1,0	2,2	0,5	1,4	0,3	1,3
Midden-Oosten	5,7	1,2	7,8	1,1	4,5	0,7	1,7	0,0	3,3

Vervolg referentietabel

NIVEAU 1 - gestandaardiseerde verdachtenpercentages	12-17		18-24		25-44		45-79		totaal 12-79 jaar
	jaar man	vrouw	jaar man	vrouw	jaar man	vrouw	jaar man	vrouw	
autochtoon	2,0	0,5	3,8	0,5	1,9	0,4	0,8	0,2	0,9
allochtoon	4,9	1,2	7,5	1,2	4,8	0,8	1,7	0,4	2,2
totaal aut. + all.	2,6	0,6	4,5	0,6	2,5	0,4	0,9	0,2	1,2
Duitsland	2,8	0,8	5,0	0,7	2,7	0,6	0,8	0,2	1,2
Voormalig Joegoslavië	5,5	1,9	8,4	1,7	4,7	1,2	2,2	0,7	2,5
Oostenrijk	3,5	1,3	4,8	1,6	2,8	0,5	0,8	0,4	1,4
Polen	3,3	0,6	4,3	0,5	2,4	0,7	1,0	0,4	1,3
Portugal	4,2	0,7	4,8	0,6	3,5	0,7	0,8	0,3	1,5
(Voormalig)Sovjet-Unie	3,8	1,2	10,5	2,7	6,4	1,6	2,7	0,9	3,1
Spanje	4,9	0,9	4,7	0,8	2,8	0,5	0,7	0,1	1,3
Voorm. Tsjecho-Slowakije	1,7	0,9	5,2	0,5	1,9	0,7	1,6	0,2	1,3
Canada	1,9	0,3	5,2	0,8	1,5	0,1	0,7	0,3	0,9
Ned Antillen en Aruba	10,2	3,1	13,0	3,7	11,9	3,2	5,3	1,2	5,6
Verenigde Staten	3,1	0,9	2,7	0,6	1,5	0,5	0,8	0,1	0,9
China	1,3	0,5	1,7	0,9	1,8	0,7	1,1	0,3	1,0
India	2,8	1,0	3,5	1,3	2,9	0,6	1,2	0,5	1,4
Indonesië	2,8	0,7	4,0	0,6	2,2	0,5	0,9	0,2	1,1
Israël	1,7	0,0	2,3	0,4	2,2	0,9	1,7	0,5	1,3
Japan	1,6	0,0	1,1	0,4	0,7	0,1	1,3	0,1	0,6
Sri Lanka	1,9	0,7	5,5	0,3	3,7	0,5	1,7	0,6	1,7
Thailand	6,5	0,9	3,2	1,7	1,7	0,4	0,7	0,7	1,2
Vietnam	2,8	0,7	3,0	0,3	2,8	0,7	0,9	0,4	1,3
Angola	4,9	2,1	10,6	3,0	8,0	2,5	7,8	1,1	4,9
Congo	7,9	3,5	9,7	5,4	8,1	2,8	4,9	0,9	4,5
Egypte	2,8	1,3	6,3	1,7	3,5	0,5	2,8	0,8	2,1
Ethiopië	9,1	0,9	12,5	1,4	4,6	0,7	2,1	0,6	2,7
Ghana	4,7	1,2	8,8	2,4	4,1	1,0	3,0	0,9	2,6
Kaapverdië	7,6	2,5	11,3	1,7	7,9	1,0	2,3	0,6	3,3
Marokko	11,2	2,0	17,8	2,1	7,0	0,9	1,4	0,2	3,3
Somalie	8,2	2,8	11,2	1,9	6,2	1,5	2,4	0,3	3,1
Australië	2,5	1,0	4,9	0,7	1,4	0,5	0,9	0,5	1,1
Overig Afrika	4,1	1,4	6,5	1,5	4,3	1,2	2,0	0,4	2,1
Overig Amerika	3,5	1,1	5,9	0,8	2,8	0,5	1,1	0,5	1,5
Zuid Amerika	3,8	1,2	6,5	1,4	3,9	0,8	2,1	0,5	2,0
Azië	2,2	0,4	3,1	0,7	2,0	1,0	1,5	0,4	1,3
Frankrijk	2,7	0,4	3,4	0,9	1,8	0,5	1,5	0,3	1,2
Zwitserland	3,0	0,0	3,3	0,6	1,2	0,2	0,5	0,6	0,9
Suriname	6,5	2,0	11,1	2,1	7,5	1,4	3,8	0,7	3,6
Tunesië	6,3	0,9	14,9	1,2	8,2	1,3	3,2	0,9	3,7
België	3,3	0,6	5,3	1,0	2,8	0,6	0,9	0,3	1,3
Iran	5,2	0,9	9,1	1,6	4,8	1,1	2,8	1,1	2,8
Zuidafrika	2,4	0,4	4,4	0,2	1,9	0,4	0,7	0,1	0,9
Denemarken	1,0	0,0	2,3	0,0	1,3	0,4	0,9	0,0	0,7
Hongarije	4,2	1,1	6,5	1,0	2,4	0,6	1,2	0,1	1,4
Filipijnen	1,9	0,8	4,3	1,2	2,0	0,1	0,6	0,2	1,0
Colombia	4,9	0,8	6,4	1,7	4,2	1,0	2,1	0,4	2,1
Zweden	1,1	0,6	4,4	0,0	2,1	0,4	0,0	0,1	0,8
Irak	5,6	0,5	7,8	1,1	3,6	1,0	1,9	0,3	2,0
Oost Europa	6,7	0,7	4,8	3,1	3,0	1,5	1,0	0,5	1,9
Griekenland	3,4	0,5	4,7	1,1	3,3	0,6	1,7	0,1	1,6
Nigeria	7,3	1,8	8,6	3,2	5,8	2,3	2,3	1,1	3,2
Ierland	4,3	0,8	6,6	0,7	2,7	0,4	1,8	0,4	1,6
Brazilië	2,4	0,3	3,2	0,6	1,9	0,7	0,0	0,4	0,8
Afganistan	2,7	0,3	5,4	0,4	3,0	0,6	1,3	0,3	1,4
Grootbritannië	3,1	0,8	4,9	0,7	2,3	0,4	1,1	0,3	1,2
Turkije	5,2	0,7	8,9	0,7	5,4	0,5	1,6	0,2	2,2
Algerije	10,4	3,6	14,8	2,0	5,7	1,2	4,0	0,2	3,7
Sierra Leone	5,5	1,9	6,6	3,0	5,4	1,9			3,9
West Europa	2,2	0,6	3,7	0,8	1,7	0,3	0,7	0,5	1,0
Syrië	4,6	0,4	7,6	0,7	3,1	0,8	2,1	0,6	1,9
Pakistan	3,8	0,6	5,3	0,5	3,2	0,5	1,8	0,1	1,6
Dominicaanse Republiek	10,6	1,8	14,4	3,5	12,6	2,1	7,3	0,9	5,9
Soedan	5,0	0,0	5,2	1,1	3,2	1,2	2,0	1,6	2,1
Hongkong	1,6	0,3	2,0	0,4	1,4	0,2	0,5	0,3	0,7
Italië	4,4	1,7	5,9	1,2	3,5	0,7	1,2	0,4	1,7
Roemenië	6,7	0,4	3,5	1,5	2,2	0,5	1,4	0,4	1,4
Midden-Oosten	5,3	1,4	7,8	1,2	4,5	0,7	1,7	0,0	2,0

Tabel B2 Frequenties van de gebruikte variabelen

	12-17 jaar	18-24 jaar	25-44 jaar	45-79 jaar	Totaal
<i>geslacht</i>					
mannen	600.914	684.388	2.506.931	2.815.279	6.607.512
vrouwen	573.241	663.390	2.436.302	2.945.403	6.618.336
<i>type huishouden</i>					
onbekend	8.257	22.612	47.266	11.154	89.289
eenpersoonshuishouden	9.818	207.820	815.826	1.011.003	2.044.467
stel zonder kinderen	3.729	157.834	1.072.669	2.656.190	3.890.422
stel met kinderen	975.086	779.245	2.661.009	1.770.271	6.185.611
eenouderhuishouden	168.191	146.957	270.849	222.061	808.058
overig huishouden	2.158	23.616	47.733	35.531	109.038
institutioneel huishouden	6.916	9.694	27.881	54.472	98.963
<i>huishoudinkomen</i>					
onbekend	20.167	24.557	82.881	124.486	252.091
tot 9 500 euro	467.336	676.829	2.077.927	3.179.292	6.401.384
9 500 - 12 500 euro	179.537	166.284	859.568	618.734	1.824.123
12 500 - 20 000 euro	270.423	270.654	1.140.996	967.242	2.649.315
20 000 - 27 500	105.455	103.742	372.951	391.956	974.104
27 500 euro en meer	131.237	105.712	408.910	478.972	1.124.831
<i>werk</i>					
persoon heeft geen werk	991.581	389.157	993.501	3.164.994	5.539.233
persoon heeft werk	182.574	958.621	3.949.732	2.595.688	7.686.615
<i>uitkeringsafhankelijkheid</i>					
persoon heeft geen uitkering	1.173.222	1.279.741	4.416.740	4.769.294	11.638.997
persoon heeft uitkering	933	68.037	526.493	991.388	1.586.851
<i>percentage niet-westerse allochtonen in wijk</i>					
onbekend	11.708	28.640	63.184	21.407	124.939
0-5%	664.678	660.595	2.474.734	3.306.550	7.106.557
5-15%	302.747	380.003	1.430.177	1.567.282	3.680.209
15-50%	161.281	235.363	841.752	768.707	2.007.103
50-100%	33.741	43.177	133.386	96.736	307.040
<i>gewelddelicten</i>					
nee	1.167.089	1.337.061	4.923.326	5.754.510	13.181.986
ja	7.066	10.717	19.907	6.172	43.862
<i>vermogensdelicten</i>					
nee	1.165.131	1.335.853	4.922.900	5.753.557	13.177.441
ja	9.024	11.925	20.333	7.125	48.407
<i>vernieling en openbare orde delicten</i>					
nee	1.167.212	1.337.749	4.930.772	5.757.101	13.192.834
ja	6.943	10.029	12.461	3.581	33.014
<i>verkeersmisdrijven</i>					
nee	1.173.191	1.338.746	4.918.526	5.748.277	13.178.740
ja	964	9.032	24.707	12.405	47.108
<i>overige delicten (inclusief drugs)</i>					
nee	1.172.336	1.341.768	4.931.196	5.756.483	13.201.783
ja	1.819	6.010	12.037	4.199	24.065
<i>pleegcarrière</i>					
onbekend	1.139.423	1.262.669	4.775.010	5.683.987	12.861.089
jeugdige first offender (1 ant)	23.542	8.224	20	11	31.797
jeugdige meerpleger (2-5 ant)	9.937	3.973	7	5	13.922
jeugdige veelpleger (>5 ant)	995	425	0	2	1.422
volwassen first offender (1 ant)	135	37.462	74.438	46.780	158.815
volwassen meerpleger (2-10 ant)	115	32.449	72.029	23.135	127.728
volwassen veelpleger (>10 ant)1	8	2.576	21.729	6.762	31.075
<i>pleegprofiel</i>					
onbekend	1.139.323	1.262.667	4.774.999	5.683.985	12.860.974
Enkelsoortig-crimineel	24.504	49.416	85.246	53.105	212.271
Tweesoortig-crimineel	7.357	19.179	31.687	10.447	68.670
Meersoortig-crimineel	2.971	16.516	51.301	13.145	83.933

Vervolg tabel B2

	12-17 jaar	18-24 jaar	25-44 jaar	45-79 jaar	Totaal
<i>wel/geen partner</i>					
geen partner	1.152.786	1.023.621			2.176.407
wel een partner	9.567	272.330			281.897
type huishouden onbekend	6.051	43.043			49.094
institutioneel huishouden	5.751	8.784			14.535
<i>gebroken gezin</i>					
nee	910.246	951.989			1.862.235
ja	246.344	305.616			551.960
onbekend	17.565	90.173			107.738
<i>huishoudinkomen jeugd</i>					
onbekend	20.323	95.157			115.480
tot 9.500 euro per jaar	454.053	425.969			880.022
9.500 tot 12.500 euro per jaar	180.374	172.866			353.240
12.500 tot 20.000 euro per jaar	271.196	335.027			606.223
20.000 tot 27.500 euro per jaar	116.732	157.159			273.891
27.500 euro of meer per jaar	131.477	161.600			293.077
<i>werk ouders</i>					
geen van beide ouders heeft werk	112.858	165.163			278.021
tenminste een van beide ouders heeft werk	1.043.732	1.092.442			2.136.174
beide ouders onbekend	17.565	90.173			107.738
<i>uitkeringsafhankelijkheid ouders</i>					
geen van beide ouders heeft uitkering	917.859	940.153			1.858.012
tenminste een van beide ouders heeft uitkering	238.731	317.452			556.183
<i>leeftijd 1e antecedent</i>	17.565	90.173			107.738
onbekend	1.139.493	1.262.638			13.106.046
12 tot en met 14 jaar	17.073	9.355			26.428
15 tot en met 17 jaar	17.589	25.810			43.399
18 tot en met 20 jaar		32.484			32.484
21 tot en met 24 jaar		17.491			17.491
<i>diplomabezit²</i>					
geen diploma behaald (ooit)	19.809	87.372			107.181
diploma behaald (ooit)	25.523	242.473			267.996

1 Inclusief zeer actieve veelplegers.

2 Alleen voor chorten 1983-1984.

Bijlage 3

Tabellen bij hoofdstuk 2

Tabel 2.1 Aantallen verdachten en ongestandaardiseerde verdachtenpercentages, 2002

NIVEAU 1 - ongestandaardiseerde aantallen	12-17 jaar		18-24 jaar		25-44 jaar		45-79 jaar		totaal 12-79 jaar
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	
totale populatie 12-79 jaar	17.118	3.670	33.972	4.760	62.444	11.270	24.697	5.545	163.476
autochtoon	9.570	2.019	19.960	2.451	38.438	6.752	18.853	4.171	102.214
allochtoon	7.548	1.651	14.012	2.309	24.006	4.518	5.844	1.374	61.262
Marokko	1.952	333	3.459	441	3.642	373	341	39	10.580
Suriname	1.173	351	2.058	412	4.019	853	1.234	254	10.354
Turkije	970	118	1.895	157	3.555	306	420	45	7.466
Ned Antillen en Aruba	728	218	1.311	388	2.624	701	513	147	6.630
Indonesië	310	70	683	103	1.654	378	728	191	4.117
Duitsland	174	48	383	61	1.162	285	888	222	3.223
Voormalig Joegoslavië	198	63	366	75	708	165	171	59	1.805
België	101	17	192	37	400	96	198	71	1.112
(Voormalig)Sovjet-Unie	71	18	193	58	350	153	89	46	978
Irak	145	11	210	20	408	59	63	6	922
Somalie	138	41	251	33	341	63	22	2	891
Grootbritannië	93	23	171	23	361	47	125	28	871
Iran	86	13	173	26	357	55	74	21	805
Overig Afrika	75	17	268	28	273	49	19	3	732
Italië	47	18	100	18	306	48	81	10	628
Kaapverdië	93	31	145	22	213	34	56	10	604
Afganistan	71	7	154	8	202	30	29	5	506
NIVEAU 1 - ongestandaardiseerde percentages	12-17 jaar		18-24 jaar		25-44 jaar		45-79 jaar		totaal
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	
autochtoon	2,0	0,5	3,8	0,5	1,9	0,4	0,8	0,2	0,9
allochtoon	5,7	1,3	8,6	1,4	4,6	0,9	1,5	0,3	2,5
totaal aut. + all.	2,8	0,6	5,0	0,7	2,5	0,5	0,9	0,2	1,2
Marokko	11,0	2,0	17,9	2,1	7,0	0,9	1,4	0,2	5,0
Suriname	6,7	2,0	11,1	2,1	7,5	1,4	3,8	0,7	4,0
Turkije	5,0	0,7	8,9	0,7	5,4	0,5	1,6	0,2	2,9
Ned Antillen en Aruba	10,1	3,1	13,0	3,7	11,9	3,2	5,3	1,2	6,6
Indonesië	3,0	0,7	3,9	0,6	2,2	0,5	0,9	0,2	1,1
Duitsland	2,8	0,8	4,9	0,7	2,7	0,6	0,8	0,2	0,9
Voormalig Joegoslavië	5,4	1,9	8,3	1,7	4,7	1,2	2,2	0,7	2,9
België	3,3	0,6	5,2	1,0	2,8	0,6	0,9	0,3	1,2
(Voormalig)Sovjet-Unie	4,0	1,2	10,6	2,6	6,4	1,6	2,7	0,9	3,2
Irak	5,5	0,5	7,9	1,2	3,6	1,0	1,9	0,3	2,9
Somalie	8,4	2,9	11,3	1,8	6,2	1,5	2,4	0,2	4,8
Grootbritannië	3,1	0,8	4,9	0,7	2,3	0,4	1,1	0,3	1,4
Iran	5,3	1,0	9,3	1,6	4,8	1,1	2,8	1,1	3,5
Overig Afrika	4,5	1,4	6,7	1,6	4,3	1,2	2,0	0,4	3,5
Italië	4,5	1,7	5,8	1,1	3,5	0,7	1,2	0,4	2,0
Kaapverdië	7,7	2,5	11,9	1,8	7,9	1,0	2,3	0,5	3,9
Afganistan	2,6	0,3	5,5	0,5	2,9	0,6	1,3	0,3	2,1

totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.2 Geregistreerde verdachten (12-79 jaar) van misdrijven in 2002 naar herkomstgroepering, generatie en geslacht (niet-gestandaardiseerde cijfers)

	totaal bevolking		verdacht		man bevolking		verdacht		vrouw bevolking		verdacht	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
totaal	13.225.843	100	163.476	100	6.607.509	100	138.231	100	6.618.334	100	25.245	100
autochtoon	10.781.671	81,5	102.214	62,5	5.385.305	81,5	86.821	62,8	5.396.366	81,5	15.393	61,0
allochtoon	2.444.172	18,5	61.262	37,5	1.222.204	18,5	51.410	37,2	1.221.968	18,5	9.852	39,0
w.v.												
1e generatie	1.476.490	11,2	38.857	23,8	734.218	11,1	32.471	23,5	742.272	11,2	6.386	25,3
w.v.												
westers	527.688	4,0	6.468	4,0	242.704	3,7	5.016	3,6	284.984	4,3	1.452	5,8
niet-westers	948.802	7,2	32.389	19,8	491.514	7,4	27.455	19,9	457.288	6,9	4.934	19,5
2e generatie	967.682	7,3	22.405	13,7	487.986	7,4	18.939	13,7	479.696	7,2	3.466	13,7
w.v.												
westers	695.250	5,3	9.153	5,6	349.271	5,3	7.578	5,5	345.979	5,2	1.575	6,2
niet-westers	272.432	2,1	13.252	8,1	138.715	2,1	11.361	8,2	133.717	2,0	1.891	7,5

Tabel 2.3 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, generatie, geslacht en leeftijdscategorie

	totaal %	man	vrouw	12-17 jaar	18-24 jaar	25-44 jaar	45-79 jaar
totaal	1,2	2,0	0,4	1,6	2,6	1,5	0,6
w.v.							
autochtoon	0,9	1,6	0,3	1,3	2,2	1,2	0,5
allochtoon	2,2	3,8	0,7	3,1	4,4	2,9	1,0
w.v.							
1e generatie	2,3	3,9	0,8	3,4	4,7	2,9	1,2
w.v.							
westers	1,3	2,1	0,5	2,1	2,6	1,5	0,8
niet-westers	2,9	4,9	0,9	4,2	5,9	3,7	1,5
2e generatie	2,1	3,6	0,6	2,6	3,9	2,8	0,7
w.v.							
westers	1,3	2,2	0,5	1,9	2,9	1,7	0,6
niet-westers	4,0	7,1	0,9	4,2	6,4	4,7	1,2

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.4 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, generatie en type huishouden

	eenpersoons- huishouden	stel zonder kinderen	stel met kinderen	eenouder- huishouden	overig huishouden	institutioneel huishouden	totaal
totaal	2,0	0,6	1,0	2,6	2,5	2,8	1,2
w.v.							
autochtoon	1,6	0,5	0,9	2,3	1,5	2,0	0,9
allochtoon	3,5	1,2	1,8	3,5	3,9	6,6	2,2
w.v.							
1e generatie	3,7	1,2	1,8	3,5	3,6	7,1	2,3
w.v.							
westers	1,8	0,7	1,2	2,5	1,9	3,3	1,3
niet-westers	4,9	1,7	2,1	3,8	4,5	10,0	2,9
2e generatie	3,3	1,1	1,7	3,6	4,7	6,0	2,1
w.v.							
westers	2,1	0,7	1,1	2,6	2,1	4,2	1,3
niet-westers	5,7	2,4	3,3	5,2	6,6	10,3	4,0

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.5 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, generatie en huishoudinkomen

	tot € 9.500	€ 9.500 – 12.500	€ 12.500 – 20.000	€ 20.000 – 27.500	€ 27.500 en meer	totaal
totaal	1,6	0,9	0,8	0,7	0,7	1,2
w.v.						
autochtoon	1,2	0,8	0,7	0,7	0,7	0,9
allochtoon	2,8	1,6	1,3	1,1	0,8	2,2
w.v.						
1e generatie	2,7	1,6	1,3	1,2	0,9	2,3
w.v.						
westers	1,6	0,9	0,7	0,8	0,6	1,3
niet-westers	3,2	2,1	1,8	1,6	1,3	2,9
2e generatie	2,8	1,5	1,1	1,0	0,8	2,0
w.v.						
westers	1,8	1,0	0,8	0,7	0,7	1,3
niet-westers	5,1	2,9	2,3	2,2	1,2	4,0

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.6 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, generatie en uitkeringsafhankelijkheid

	18-24 jaar		25-44 jaar		totaal 18-44 jaar	
	heeft geen uitkering	heeft uitkering	heeft geen uitkering	heeft uitkering	heeft geen uitkering	heeft uitkering
totaal	2,4	5,9	1,2	4,3	1,4	4,5
w.v.						
autochtoon	2,1	4,8	0,9	3,6	1,2	3,7
allochtoon	4,1	8,7	2,3	5,9	2,7	6,1
w.v.						
1e generatie	4,4	9,1	2,3	5,5	2,8	5,8
w.v.						
westers	2,4	8,0	1,2	4,7	1,5	5,0
niet-westers	5,6	9,3	3,0	5,6	3,6	6,0
2e generatie	3,8	8,2	1,9	5,9	2,5	6,9
w.v.						
westers	2,7	6,8	1,3	4,6	1,6	4,9
niet-westers	6,1	9,9	3,9	8,5	4,2	8,6

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.7 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, generatie en percentage allochtonen in de woonwijk

	0-5 %	5-15%	15-50%	50-100%	totaal
totaal	0,8	1,3	2,0	3,1	1,2
w.v.					
autochtoon	0,8	1,1	1,5	2,0	0,9
allochtoon	1,3	2,0	3,0	3,5	2,2
w.v.					
1e generatie	1,4	2,1	2,8	3,3	2,3
w.v.					
westers	1,0	1,3	1,7	2,2	1,3
niet-westers	2,1	2,6	3,2	3,4	2,9
2e generatie	1,2	2,0	3,3	4,5	2,0
w.v.					
westers	1,0	1,4	2,0	2,3	1,3
niet-westers	2,2	3,6	4,9	5,2	4,0

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.8 Percentages verdachten in 2002 naar herkomstgroepering, generatie en aard delict

	vermogen	vernieling	geweld	verkeer	overig
totaal	28,8	20,1	26,2	29,9	14,9
w.v.					
autochtoon	25,0	21,1	24,4	33,3	14,0
allochtoon	35,9	18,1	29,6	23,6	16,6
w.v.					
1e generatie	38,5	16,6	29,8	22,0	16,1
w.v.					
westers	40,5	16,3	24,8	25,5	11,8
niet-westers	38,0	16,6	31,1	21,2	17,2
2e generatie	31,5	20,6	29,2	26,4	17,4
w.v.					
westers	29,2	20,9	26,4	29,6	15,0
niet-westers	33,4	20,3	31,6	23,8	19,5

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal verdachten = 100%

Tabel 2.9 Percentages verdachten in 2002 naar herkomstgroepering, generatie en pleegcarrière

	jeugdige first offender	jeugdige meer- pleger	jeugdige veel- pleger	volwassen first offender	volwassen meer- pleger	volwassen veel- pleger
totaal	7,8	3,9	0,4	39,3	36,3	12,2
w.v.						
autochtoon	8,2	3,5	0,3	42,7	34,4	10,8
allochtoon	7,0	4,6	0,7	33,1	39,9	14,7
w.v.						
1e generatie	7,3	4,9	0,7	35,3	38,5	13,1
w.v.						
westers	8,4	5,1	0,5	43,9	33,4	8,6
niet-westers	7,1	4,9	0,8	33,2	39,8	14,3
2e generatie	6,4	4,1	0,6	29,3	42,2	17,4
w.v.						
westers	8,0	4,4	0,5	36,3	35,9	14,8
niet-westers	5,0	3,8	0,7	23,4	47,5	19,6

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal verdachten = 100%

Tabel 2.10 Percentages verdachten in 2002 naar herkomstgroepering, generatie en pleegprofiel

	enkelsoortig verdachte	tweesoortig verdachte	meersoortig verdachte
totaal	53,1	18,9	28,0
w.v.			
autochtoon	56,4	18,2	25,5
allochtoon	47,0	20,2	32,8
w.v.			
1e generatie	50,3	20,5	29,2
w.v.			
westers	61,7	19,0	19,2
niet-westers	47,5	20,9	31,7
2e generatie	41,2	19,8	39,0
w.v.			
westers	49,5	19,5	31,0
niet-westers	34,1	20,1	45,8

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal verdachten = 100%

Tabel 2.11 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, geslacht en leeftijdscategorie

	12-17 jaar		18-24 jaar		25-44 jaar		45-79 jaar		12-79 jaar totaal
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	
autochtoon	2,0	0,5	3,8	0,5	1,9	0,4	0,8	0,2	0,9
allochtoon	4,9	1,2	7,5	1,2	4,8	0,8	1,7	0,4	2,2
w.o.									
West-Europa									
w.v.									
België	3,3	0,6	5,3	1,0	2,8	0,6	0,9	0,3	1,3
Denemarken	1,0	0,0	2,3	0,0	1,3	0,4	0,9	0,0	0,7
Duitsland	2,8	0,8	5,0	0,7	2,7	0,6	0,8	0,2	1,2
Frankrijk	2,7	0,4	3,4	0,9	1,8	0,5	1,5	0,3	1,2
Groot-Brittannië	3,1	0,8	4,9	0,7	2,3	0,4	1,1	0,3	1,2
Ierland	4,3	0,8	6,6	0,7	2,7	0,4	1,8	0,4	1,6
Italië	4,4	1,7	5,9	1,2	3,5	0,7	1,2	0,4	1,7
Oostenrijk	3,5	1,3	4,8	1,6	2,8	0,5	0,8	0,4	1,4
Portugal	4,2	0,7	4,8	0,6	3,5	0,7	0,8	0,3	1,5
Spanje	4,9	0,9	4,7	0,8	2,8	0,5	0,7	0,1	1,3
Zweden	1,1	0,6	4,4	0,0	2,1	0,4	0,0	0,1	0,8
Zwitserland	3,0	0,0	3,3	0,6	1,2	0,2	0,5	0,6	0,9
Overige landen	2,2	0,6	3,7	0,8	1,7	0,3	0,7	0,5	1,0
Oost-Europa									
w.v.									
Griekenland	3,4	0,5	4,7	1,1	3,3	0,6	1,7	0,1	1,6
Hongarije	4,2	1,1	6,5	1,0	2,4	0,6	1,2	0,1	1,4
Polen	3,3	0,6	4,3	0,5	2,4	0,7	1,0	0,4	1,3
Roemenië	6,7	0,4	3,5	1,5	2,2	0,5	1,4	0,4	1,4
(Voormalig) Joegoslavië	5,5	1,9	8,4	1,7	4,7	1,2	2,2	0,7	2,5
(Voormalige) Sovjet-Unie	3,8	1,2	10,5	2,7	6,4	1,6	2,7	0,9	3,1
(Voorm.) Tsjecho-Slowakije	1,7	0,9	5,2	0,5	1,9	0,7	1,6	0,2	1,3
Overige landen	6,7	0,7	4,8	3,1	3,0	1,5	1,0	0,5	1,9
Azië									
w.v.									
China	1,3	0,5	1,7	0,9	1,8	0,7	1,1	0,3	1,0
Filipijnen	1,9	0,8	4,3	1,2	2,0	0,1	0,6	0,2	1,0
Hongkong	1,6	0,3	2,0	0,4	1,4	0,2	0,5	0,3	0,7
India	2,8	1,0	3,5	1,3	2,9	0,6	1,2	0,5	1,4
Indonesië	2,8	0,7	4,0	0,6	2,2	0,5	0,9	0,2	1,1
Japan	1,6	0,0	1,1	0,4	0,7	0,1	1,3	0,1	0,6
Pakistan	3,8	0,6	5,3	0,5	3,2	0,5	1,8	0,1	1,6
Sri Lanka	1,9	0,7	5,5	0,3	3,7	0,5	1,7	0,6	1,7
Thailand	6,5	0,9	3,2	1,7	1,7	0,4	0,7	0,7	1,2
Vietnam	2,8	0,7	3,0	0,3	2,8	0,7	0,9	0,4	1,3
Overige landen	2,2	0,4	3,1	0,7	2,0	1,0	1,5	0,4	1,3
Midden-Oosten en Noord-Afrika									
w.v.									
Afganistan	2,7	0,3	5,4	0,4	3,0	0,6	1,3	0,3	1,4
Algerije	10,4	3,6	14,8	2,0	5,7	1,2	4,0	0,2	3,7
Egypte	2,8	1,3	6,3	1,7	3,5	0,5	2,8	0,8	2,1
Irak	5,6	0,5	7,8	1,1	3,6	1,0	1,9	0,3	2,0
Iran	5,2	0,9	9,1	1,6	4,8	1,1	2,8	1,1	2,8
Israël	1,7	0,0	2,3	0,4	2,2	0,9	1,7	0,5	1,3
Marokko	11,2	2,0	17,8	2,1	7,0	0,9	1,4	0,2	3,3
Soedan	5,0	0,0	5,2	1,1	3,2	1,2	2,0	1,6	2,1
Somalie	8,2	2,8	11,2	1,9	6,2	1,5	2,4	0,3	3,1
Syrië	4,6	0,4	7,6	0,7	3,1	0,8	2,1	0,6	1,9
Tunesië	6,3	0,9	14,9	1,2	8,2	1,3	3,2	0,9	3,7
Turkije	5,2	0,7	8,9	0,7	5,4	0,5	1,6	0,2	2,2
Overige landen	5,3	1,4	7,8	1,2	4,5	0,7	1,7		2,0

Tabel 2.11 vervolg

	12-17 jaar		18-24 jaar		25-44 jaar		45-79 jaar		12-79 jaar totaal
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	
<i>Afrika (overig)</i>									
<i>w.v.</i>									
Angola	4,9	2,1	10,6	3,0	8,0	2,5	7,8	1,1	4,9
Kongo	7,9	3,5	9,7	5,4	8,1	2,8	4,9	0,9	4,5
Ethiopië	9,1	0,9	12,5	1,4	4,6	0,7	2,1	0,6	2,7
Ghana	4,7	1,2	8,8	2,4	4,1	1,0	3,0	0,9	2,6
Kaapverdië	7,6	2,5	11,3	1,7	7,9	1,0	2,3	0,6	3,3
Nigeria	7,3	1,8	8,6	3,2	5,8	2,3	2,3	1,1	3,2
Sierra Leone	5,5	1,9	6,6	3,0	5,4	1,9			3,9
Zuidafrika	2,4	0,4	4,4	0,2	1,9	0,4	0,7	0,1	0,9
Overige landen	4,1	1,4	6,5	1,5	4,3	1,2	2,0	0,4	2,1
<i>Noord- en Midden Amerika</i>									
<i>w.v.</i>									
Canada	1,9	0,3	5,2	0,8	1,5	0,1	0,7	0,3	0,9
Dominicaanse Republiek	10,6	1,8	14,4	3,5	12,6	2,1	7,3	0,9	5,9
Ned Antillen en Aruba	10,2	3,1	13,0	3,7	11,9	3,2	5,3	1,2	5,6
Verenigde Staten	3,1	0,9	2,7	0,6	1,5	0,5	0,8	0,1	0,9
Overige landen	3,5	1,1	5,9	0,8	2,8	0,5	1,1	0,5	1,5
<i>Zuid-Amerika</i>									
<i>w.v.</i>									
Brazilië	2,4	0,3	3,2	0,6	1,9	0,7	0,0	0,4	0,8
Colombia	4,9	0,8	6,4	1,7	4,2	1,0	2,1	0,4	2,1
Suriname	6,5	2,0	11,1	2,1	7,5	1,4	3,8	0,7	3,6
Overige landen	3,8	1,2	6,5	1,4	3,9	0,8	2,1	0,5	2,0
Australië	2,5	1,0	4,9	0,7	1,4	0,5	0,9	0,5	1,1

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.12 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, eerste en tweede generatie en geslacht

	allochtoon 1e generatie			allochtoon 2e generatie		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal
Totaal	3,9	0,8	2,3	3,6	0,6	2,1
<i>West-Europa</i>						
w.v.						
België	2,7	0,6	1,6	2,0	0,4	1,2
Duitsland	1,8	0,4	1,1	2,2	0,4	1,3
Frankrijk	1,9	0,6	1,3	1,9	0,3	1,1
Groot-Brittannië	1,8	0,4	1,1	2,5	0,5	1,5
Italië	2,5	0,9	1,7	2,9	0,4	1,6
Oostenrijk	2,1	0,5	1,3	2,2	0,7	1,4
Spanje	1,8	0,3	1,0	2,9	0,8	1,9
Overige landen	1,8	0,4	1,1	2,3	0,5	1,4
<i>Oost-Europa</i>						
w.v.						
Hongarije	1,2	0,3	0,8	3,0	0,4	1,7
Polen	2,0	0,6	1,3	2,1	0,5	1,3
Voormalig Joegoslavië	3,9	1,0	2,4	3,8	1,4	2,6
(Voormalig)Sovjet-Unie	5,2	1,5	3,3	2,3	0,6	1,4
Overige landen	2,4	0,5	1,5	2,8	0,5	1,6
<i>Azië</i>						
w.v.						
China	1,4	0,5	1,0	1,5	0,2	0,9
Hongkong	1,0	0,2	0,6	1,4	0,1	0,7
Indonesië	1,3	0,3	0,8	2,0	0,4	1,2
Overige landen	2,2	0,5	1,4	2,3	0,5	1,4
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika</i>						
w.v.						
Marokko	5,6	0,7	3,2	12,7	1,4	7,0
Turkije	3,6	0,4	2,0	8,6	0,8	4,7
Overige landen	3,8	0,8	2,3	4,0	0,7	2,3
<i>Afrika: overige landen</i>						
w.v.						
Kaapverdië	5,5	1,0	3,3	10,8	1,5	6,2
Overige landen	4,2	1,1	2,6	3,1	0,4	1,7
<i>Noord- en Midden-Amerika</i>						
w.v.						
Australië	0,7	0,5	0,6	3,7	0,6	2,1
Canada	0,8	0,1	0,4	3,3	0,6	1,9
Ned Antillen en Aruba	10,1	2,7	6,4	4,4	0,8	2,6
Verenigde Staten	1,1	0,3	0,7	2,2	0,3	1,3
Overige landen	4,7	1,1	2,9	2,4	0,5	1,5
<i>Zuid-Amerika</i>						
w.v.						
Suriname	6,2	1,2	3,7	5,4	1,0	3,2
Overige landen	3,2	0,7	1,9	2,2	0,6	1,4

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.13 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, eerste en tweede generatie en leeftijdscategorie

	allochtoon 1e generatie					allochtoon 2e generatie				
	12-17 jaar	18-24 jaar	25-44 jaar	45-79 jaar	totaal	12-17 jaar	18-24 jaar	25-44 jaar	45-79 jaar	totaal
Totaal	3,4	4,7	2,9	1,2	2,3	2,6	3,9	2,8	0,7	2,1
<i>West-Europa w.v.</i>										
België	2,6	3,2	2,0	0,9	1,6	1,8	3,2	1,5	0,4	1,2
Duitsland	1,8	2,1	1,3	0,6	1,1	1,8	3,2	1,8	0,5	1,3
Frankrijk	1,4	2,4	1,1	1,1	1,3	1,7	2,2	1,4	0,5	1,1
Groot-Brittannië	1,8	2,5	1,2	0,6	1,1	2,0	3,0	1,9	0,8	1,5
Italië	3,9	2,4	2,0	0,9	1,7	2,9	4,1	2,2	0,4	1,6
Oostenrijk	0,7	3,4	1,7	0,6	1,3	2,9	3,1	1,6	0,6	1,4
Spanje	2,2	2,1	1,3	0,4	1,0	3,1	3,3	2,2	1,0	1,9
Overige landen	1,9	2,1	1,3	0,6	1,1	1,8	3,1	1,8	0,7	1,4
<i>Oost-Europa w.v.</i>										
Hongarije	3,5	1,9	0,5	0,5	0,8	2,1	5,0	2,0	0,8	1,7
Polen	2,7	2,4	1,5	0,6	1,3	1,5	2,6	1,8	0,7	1,3
Voormalig Joegoslavië	2,9	5,0	3,0	1,4	2,4	6,0	5,3	3,0	1,0	2,6
(Voormalig)Sovjet-Unie	2,5	6,8	4,3	2,0	3,3	3,6	2,1	0,6	1,5	1,4
Overige landen	2,9	2,4	1,6	1,0	1,5	2,1	3,8	2,3	0,6	1,6
<i>Azië w.v.</i>										
China	0,9	1,4	1,3	0,6	1,0	0,9	0,8	0,9	0,9	0,9
Hongkong	0,0	1,2	0,9	0,4	0,6	1,1	1,3	0,6		0,7
Indonesië	1,8	1,6	0,8	0,5	0,8	1,7	2,4	1,4	0,8	1,2
Overige landen	2,0	2,3	1,6	0,9	1,4	1,7	2,4	1,6	1,0	1,4
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika w.v.</i>										
Marokko	6,2	9,6	3,8	0,8	3,2	6,9	10,7	6,6		7,0
Turkije	2,6	3,6	2,8	0,9	2,0	3,1	5,6	4,8	1,3	4,7
Overige landen	3,2	4,6	2,6	1,4	2,3	2,8	5,8	2,6	0,4	2,3
<i>Afrika: overige landen w.v.</i>										
Kaapverdië	5,5	6,8	4,2	1,4	3,3	5,0	6,6	6,4	0,0	6,2
Overige landen	3,7	4,8	3,1	1,6	2,6	2,4	4,2	2,6	0,4	1,7
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>										
Australië	1,0	0,5	0,7	0,4	0,6	1,8	3,6	2,2	1,7	2,1
Canada	0,9	1,6	0,3	0,2	0,4	1,4	3,4	2,7	1,1	1,9
Ned Antillen en Aruba	9,2	10,1	8,7	3,3	6,4	4,4	5,0	2,8	1,6	2,6
Verenigde Staten	1,3	1,2	0,8	0,4	0,7	2,8	2,3	1,6	0,5	1,3
Overige landen	4,5	6,8	3,5	1,4	2,9	3,1	4,2	2,2	0,0	1,5
<i>Zuid-Amerika w.v.</i>										
Suriname	4,2	7,0	4,6	2,2	3,7	4,4	6,5	4,2	1,4	3,2
Overige landen	2,7	3,7	2,2	1,2	1,9	2,1	3,2	2,1	0,3	1,4

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.14 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, eerste en tweede generatie en type huishouden

	allochtoon 1e generatie							allochtoon 2e generatie						
	eenpersoons- huishouden	stel zonder kinderen	stel met kinderen	eenouder huishouden	overig huishouden	Institutioneel huishouden	totaal	eenpersoons- huishouden	stel zonder kinderen	stel met kinderen	eenouder huishouden	overig huishouden	Institutioneel huishouden	totaal
Totaal	3,7	1,2	1,8	3,5	3,6	7,1	2,3	3,3	1,1	1,7	3,6	4,7	6,0	2,1
<i>West-Europa w.v.</i>														
België	2,4	0,8	1,5	3,3	4,9	1,9	1,6	1,7	0,6	1,1	3,2	2,2	3,6	1,2
Duitsland	1,5	0,7	0,9	2,3	1,7	3,7	1,1	2,3	0,6	1,2	2,8	2,1	3,7	1,3
Frankrijk	2,1	0,8	0,9	2,3	0,9	3,5	1,3	1,5	0,4	1,0	2,4	2,8	1,5	1,1
Groot-Brittannië	1,6	0,7	0,9	2,3	0,8	5,6	1,1	1,9	0,8	1,4	2,8	3,0	3,5	1,5
Italië	1,7	0,9	1,4	5,3	2,3	19,0	1,7	2,3	0,7	1,7	3,0	1,8	6,4	1,6
Oostenrijk	2,1	0,4	1,1	2,6	3,0		1,3	2,2	0,6	1,3	3,3	0,0	4,3	1,4
Spanje	1,6	0,5	0,9	1,4	1,2	10,9	1,0	4,3	0,6	1,2	2,5	2,2		1,9
Overige landen	1,2	0,7	0,9	1,7	2,2	7,5	1,1	2,3	0,8	1,1	2,7	1,2	2,6	1,4
<i>Oost-Europa w.v.</i>														
Hongarije	1,1	0,4	0,9	1,9			0,8	2,6	0,6	1,6	3,6			1,7
Polen	1,1	0,5	1,8	2,0	2,3	3,8	1,3	2,8	0,4	1,0	2,3	2,4	6,2	1,3
Voormalig Joegoslavië	4,0	1,4	2,0	3,8	2,9	5,2	2,4	3,8	0,8	2,3	6,6	2,8	1,8	2,6
(Voormalig)Sovjet-Unie	4,5	1,3	2,7	3,4	4,1	3,3	3,3	2,5	0,9	1,0	2,5			1,4
Overige landen	1,9	0,9	1,7	1,9	1,7	3,0	1,5	2,2	0,9	1,3	3,1	1,2		1,6
<i>Azië w.v.</i>														
China	0,9	0,4	1,2	1,9	0,8	0,0	1,0	1,2	0,7	0,7	1,9	0,0		0,9
Hongkong	1,9	0,4	0,5	0,4	1,6	0,0	0,6	0,9	0,4	0,6	1,1	0,0		0,7
Indonesië	1,0	0,4	0,8	2,0	1,1	1,1	0,8	1,9	0,7	1,0	2,1	2,0	4,7	1,2
Overige landen	2,1	0,7	1,3	1,9	1,5	1,9	1,4	2,9	0,8	1,0	1,6	5,8	0,9	1,4
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika w.v.</i>														
Marokko	7,2	2,1	2,5	3,6	7,5	18,9	3,2	10,1	4,5	5,5	7,2	8,1	22,7	7,0
Turkije	4,1	1,0	1,9	2,7	5,1	6,1	2,0	7,5	3,5	3,9	5,1	7,3	12,3	4,7
Overige landen	3,7	1,7	1,6	2,5	2,7	6,9	2,3	3,7	1,2	1,6	3,6	0,7	8,3	2,3
<i>Afrika: overige landen w.v.</i>														
Kaapverdië	4,1	2,4	3,1	3,1	4,3		3,3	9,2	4,2	5,0	5,8	13,5		6,2
Overige landen	3,7	2,0	1,9	2,2	3,2	5,0	2,6	2,4	0,9	1,3	3,6	5,3	4,8	1,7
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>														
Australië	0,6	0,3	0,8	2,6	0,0		0,6	3,7	2,0	1,4	2,1			2,1
Canada	0,7	0,2	0,1	3,2	0,0		0,4	5,2	0,4	1,7	1,2			1,9
Ned Antillen en Aruba	8,5	3,8	3,9	7,2	7,9	15,9	6,4	3,3	1,3	1,9	5,3	3,8	6,2	2,6
Verenigde Staten	0,8	0,5	0,6	2,9	0,3	0,7	0,7	2,0	0,5	1,0	2,8		3,4	1,3
Overige landen	3,3	1,7	2,6	4,8	5,4	6,3	2,9	3,0	1,1	0,9	1,3			1,5
<i>Zuid-Amerika w.v.</i>														
Suriname	5,3	2,2	2,6	4,1	5,1	12,9	3,7	4,0	1,8	2,2	5,4	5,5	6,7	3,2
Overige landen	3,1	1,0	1,5	3,2	1,5	3,7	1,9	1,6	0,8	1,5	2,2		2,6	1,4

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.15 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, eerste en tweede generatie en huishoudinkomen

	allochtoon 1e generatie						allochtoon 2e generatie					
	tot € 9.500	€ 9.500 – 12.500	€ 12.500 – 20.000	€ 20.000 – 27.500	€ 27.500 en meer	totaal	tot € 9.500	€ 9.500 – 12.500	€ 12.500 – 20.000	€ 20.000 – 27.500	€ 27.500 en meer	totaal
Totaal	2,7	1,6	1,3	1,2	0,9	2,3	2,9	1,6	1,2	1,0	0,8	2,1
<i>West-Europa w.v.</i>												
België	2,0	1,3	1,2	0,6	0,7	1,6	1,7	0,8	0,6	0,5	0,7	1,2
Duitsland	1,2	0,9	0,9	0,7	0,6	1,1	1,6	1,0	0,8	0,9	0,8	1,3
Frankrijk	1,8	1,3	0,3	0,8	0,6	1,3	1,5	1,4	0,6	0,3	0,5	1,1
Groot-Brittannië	1,6	0,8	0,6	0,5	0,5	1,1	2,0	1,0	1,2	1,0	1,1	1,5
Italië	2,1	0,9	0,9	0,6	0,8	1,7	2,2	1,2	0,9	0,9	1,1	1,6
Oostenrijk	1,7		0,8	0,3	1,0	1,3	2,1	0,8	0,7	0,5	0,7	1,4
Spanje	1,2	0,8	0,8	1,1	1,1	1,0	2,9	1,3	0,9	1,1	0,3	1,9
Overige landen	1,3	0,9	0,8	0,7	0,5	1,1	2,0	1,1	1,2	0,7	0,8	1,4
<i>Oost-Europa w.v.</i>												
Hongarije	0,7	0,5	0,4	1,5	1,7	0,8	2,4	1,4	1,0	1,0	0,6	1,7
Polen	1,4	1,1	1,0	0,6	0,7	1,3	2,1	0,5	0,8	0,2	0,9	1,3
Voormalig Joegoslavië	2,9	1,5	1,0	0,6	1,4	2,4	3,3	3,0	1,4	0,9	0,7	2,6
(Voormalig)Sovjet-Unie	3,9	1,7	0,4	0,5	0,8	3,3	1,8	1,1	0,5	2,1	2,0	1,4
Overige landen	1,8	1,1	0,7	1,0	1,1	1,5	2,5	0,8	0,8	0,3	1,2	1,6
<i>Azië w.v.</i>												
China	0,9	0,7	1,4	1,4	1,4	1,0	1,5	0,9	0,1	0,0	0,2	0,9
Hongkong	0,7	0,5	0,6	0,5	0,4	0,6	0,7	1,2	0,4	0,3	0,3	0,7
Indonesië	0,9	0,7	0,5	1,2	0,4	0,8	1,9	1,0	0,8	0,7	0,6	1,2
Overige landen	1,6	0,9	0,8	0,7	0,9	1,4	2,3	1,0	0,6	1,3	0,2	1,4
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika w.v.</i>												
Marokko	3,3	2,2	2,3	2,6	2,1	3,2	8,0	4,4	4,2	4,1	2,7	7,0
Turkije	2,1	1,5	1,6	2,0	2,2	2,0	5,2	3,4	3,5	4,0	2,8	4,7
Overige landen	2,4	1,6	1,4	1,7	1,0	2,3	3,5	1,8	0,8	1,1	0,5	2,3
<i>Afrika: overige landen w.v.</i>												
Kaapverdië	3,5	3,0	2,3	2,6	2,6	3,3	7,0	5,5	2,6	9,2	5,7	6,2
Overige landen	3,0	1,8	1,4	0,9	0,4	2,6	2,4	1,4	0,9	1,2	0,3	1,7
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>												
Australië	0,6	0,5	0,7	0,6	0,5	0,6	3,9	0,4	1,7	0,2	0,3	2,1
Canada	0,6	0,3	0,5	0,3	0,1	0,4	2,6	2,5	1,3	0,9	0,4	1,9
Ned Antillen en Aruba	7,6	3,5	2,3	1,7	1,2	6,4	3,5	2,1	1,6	1,8	1,1	2,6
Verenigde Staten	1,0	0,8	0,7	0,4	0,3	0,7	1,7	0,8	1,1	0,9	0,7	1,3
Overige landen	3,5	1,7	1,1	2,5	0,6	2,9	2,6	0,9	0,3	0,9	0,6	1,5
<i>Zuid-Amerika w.v.</i>												
Suriname	4,5	2,6	2,1	1,6	1,7	3,7	4,4	2,3	1,6	1,6	1,3	3,2
Overige landen	2,3	1,8	1,2	1,0	0,5	1,9	1,6	1,6	1,2	0,6	0,8	1,4

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.16 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, eerste en tweede generatie en uitkeringsafhankelijkheid

	allochtoon 1e generatie						allochtoon 2e generatie					
	18-24 jaar		25-44 jaar		totaal		18-24 jaar		25-44 jaar		totaal	
	heeft geen uitkering	heeft uitkering	heeft geen uitkering	heeft uitkering	heeft geen uitkering	heeft uitkering	heeft geen uitkering	heeft uitkering	heeft geen uitkering	heeft uitkering	heeft geen uitkering	heeft uitkering
Totaal	4,4	9,1	2,3	5,5	2,8	5,8	3,7	7,9	2,2	6,6	2,5	6,7
<i>West-Europa w.v.</i>												
België	2,7	13,4	1,6	5,9	1,8	6,7	2,8	9,7	1,2	4,1	1,5	4,7
Duitsland	2,0	4,0	1,0	4,4	1,2	4,4	2,9	7,8	1,3	5,0	1,7	5,4
Frankrijk	2,2	7,8	0,8	5,0	1,1	5,6	2,1	4,0	1,0	4,2	1,3	4,2
Groot-Brittannië	2,3	9,8	1,0	4,0	1,3	4,7	2,7	7,7	1,5	5,6	1,7	5,9
Italië	2,0		1,4	8,9	1,5	9,1	3,8	8,4	1,9	4,8	2,3	5,2
Oostenrijk	3,3		1,4	6,2	1,8	6,3	3,1		1,0	7,2	1,4	6,9
Spanje	2,0	5,7	1,1	3,7	1,3	3,9	3,1	3,8	1,7	6,1	2,0	6,1
Overige landen	2,0	6,3	1,1	4,6	1,2	4,7	3,0	5,2	1,6	3,9	1,9	4,0
<i>Oost-Europa w.v.</i>												
Hongarije	1,7		0,5	0,9	0,7	1,8	5,1		1,5	5,3	2,3	4,8
Polen	2,1	11,3	1,2	5,2	1,4	5,8	2,4		1,3	4,4	1,6	4,5
Voormalig Joegoslavië	4,7	9,3	2,3	5,9	2,8	6,3	4,5	14,7	2,3	7,7	2,8	8,6
(Voormalig)Sovjet-Unie	6,4	15,3	4,1	6,0	4,6	6,8	2,2		0,5	1,9	0,8	1,8
Overige landen	2,3	6,3	1,4	4,6	1,6	4,6	3,5	7,5	1,8	6,3	2,2	6,4
<i>Azië w.v.</i>												
China	1,3	2,4	1,3	1,7	1,3	1,9	0,8		0,9	1,6	0,9	1,4
Hongkong	1,1		0,8	1,2	0,9	1,6	1,2	0,0	0,5	2,5	0,6	2,5
Indonesië	1,5	5,4	0,6	2,8	0,8	3,1	2,2	4,5	1,1	3,9	1,4	3,9
Overige landen	2,1	5,4	1,4	3,1	1,6	3,3	2,3	5,1	1,3	4,4	1,5	4,7
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika w.v.</i>												
Marokko	9,0	15,3	3,2	5,4	4,6	6,1	10,3	14,8	5,4	11,1	6,0	11,3
Turkije	3,6	3,8	2,6	3,4	2,8	3,4	5,5	7,2	4,3	6,7	4,4	6,8
Overige landen	4,4	5,8	2,4	3,0	2,9	3,3	5,4	10,7	1,9	7,5	2,4	7,9
<i>Afrika: overige landen w.v.</i>												
Kaapverdië	6,7	7,3	3,8	6,2	4,4	6,3	6,3	8,3	4,2	16,2	4,7	15,2
Overige landen	4,6	7,2	2,7	5,2	3,1	5,5	3,8	8,9	2,2	7,0	2,6	7,3
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>												
Australië	0,5		0,4	4,6	0,5	4,3	3,6	8,0	2,1	3,4	2,4	3,5
Canada	1,1		0,3	0,0	0,5	2,2	3,3	10,0	2,6	4,0	2,7	4,6
Ned Antillen en Aruba	8,8	18,2	6,6	14,5	7,1	14,9	4,8	8,1	2,2	7,8	2,7	7,8
Verenigde Staten	1,2	3,1	0,7	4,7	0,8	4,5	2,2		1,3	5,2	1,4	5,2
Overige landen	6,3	11,6	3,0	6,2	3,7	7,0	3,3		1,5	7,8	1,9	9,1
<i>Zuid-Amerika w.v.</i>												
Suriname	6,7	9,9	3,6	8,4	4,3	8,6	6,2	9,9	3,3	8,9	3,9	9,1
Overige landen	3,5	7,1	1,8	5,0	2,2	5,4	3,3	2,9	1,9	3,7	2,2	3,6

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.17 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, eerste en tweede generatie en percentage allochtonen in de woonwijk

	allochtoon 1e generatie					allochtoon 2e generatie				
	0-5 %	5-15%	15-50%	50-100%	totaal	0-5 %	5-15%	15-50%	50-100%	totaal
Totaal	1,4	2,1	2,8	3,3	2,3	1,2	2,0	3,4	4,5	2,1
<i>West-Europa w.v.</i>										
België	1,4	1,9	2,0	4,0	1,6	1,0	1,5	1,7	1,4	1,2
Duitsland	0,9	1,2	1,8	2,7	1,1	1,0	1,5	2,1	2,5	1,3
Frankrijk	1,0	1,2	1,7	3,6	1,3	0,8	1,0	1,8	2,6	1,1
Groot-Brittannië	1,0	0,9	1,8	1,6	1,1	1,2	1,5	2,2	2,3	1,5
Italië	1,3	1,8	2,3	1,1	1,7	1,3	1,5	2,6	1,0	1,6
Oostenrijk	1,3	1,0	1,3	4,3	1,3	0,7	1,7	2,7	2,3	1,4
Spanje	1,2	0,9	1,0	1,9	1,0	1,0	1,8	3,2	2,0	1,9
Overige landen	1,0	1,0	1,2	1,2	1,1	1,0	1,3	2,3	2,7	1,4
<i>Oost-Europa w.v.</i>										
Hongarije	0,7	0,9	0,9	0,0	0,8	1,6	1,8	2,0	1,5	1,7
Polen	0,9	1,3	1,9	4,8	1,3	0,9	1,2	2,8	1,7	1,3
Voormalig Joegoslavië	2,0	2,4	2,7	2,5	2,4	1,5	2,4	4,1	5,1	2,6
(Voormalig)Sovjet-Unie	2,2	2,8	3,8	5,0	3,3	1,4	1,3	1,7	1,5	1,4
Overige landen	1,4	1,6	1,7	1,7	1,5	1,1	1,7	2,2	1,3	1,6
<i>Azië w.v.</i>										
China	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	0,5	1,3	0,8	0,7	0,9
Hongkong	0,4	0,6	0,6	1,0	0,6	1,2	0,7	0,4	0,9	0,7
Indonesië	0,5	1,1	0,8	1,0	0,8	0,9	1,3	1,7	2,2	1,2
Overige landen	1,1	1,2	1,5	2,1	1,4	0,6	2,0	1,6	3,3	1,4
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika w.v.</i>										
Marokko	3,5	3,2	3,1	3,2	3,2	7,2	6,7	7,1	6,1	7,0
Turkije	2,2	2,0	2,1	1,9	2,0	3,5	5,0	4,7	4,6	4,7
Overige landen	1,9	2,3	2,5	2,8	2,3	1,3	1,6	3,9	5,4	2,3
<i>Afrika: overige landen w.v.</i>										
Kaapverdië	2,2	2,8	3,5	3,2	3,3	8,0	6,3	6,0	6,4	6,2
Overige landen	1,8	2,4	3,1	3,0	2,6	0,9	1,7	3,0	5,6	1,7
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>										
Australië	0,4	0,8	0,7	0,0	0,6	1,1	2,3	4,6		2,1
Canada	0,2	0,3	1,3	0,0	0,4	1,5	1,4	4,3		1,9
Ned Antillen en Aruba	3,9	5,3	7,1	8,8	6,4	1,4	2,1	4,2	5,4	2,6
Verenigde Staten	0,9	0,5	1,0	3,9	0,7	1,0	1,5	1,7	1,3	1,3
Overige landen	1,3	2,1	3,9	5,6	2,9	1,0	1,5	2,6	0,9	1,5
<i>Zuid-Amerika w.v.</i>										
Suriname	2,5	2,9	4,0	4,3	3,7	1,5	2,5	4,3	5,7	3,2
Overige landen	1,3	1,9	2,3	2,8	1,9	1,0	1,2	2,3	2,5	1,4

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.18 Percentages verdachten in 2002 naar herkomstgroepering, eerste en tweede generatie en aard delict

	allochtoon 1e generatie					allochtoon 2e generatie				
	vermogen	vernieling	geweld	verkeer	overig (incl. drugs)	vermogen	vernieling	geweld	verkeer	overig (incl. drugs)
Totaal	38,5	16,6	29,8	22,0	16,1	31,5	20,6	29,2	26,4	17,4
<i>West-Europa w.v.</i>										
België	29,9	15,7	25,7	31,4	18,6	28,6	18,0	28,3	29,2	17,0
Duitsland	33,8	33,8	21,2	30,3	16,0	27,8	22,3	26,4	30,4	15,3
Frankrijk	31,1	16,1	28,0	33,7	11,3	25,0	23,2	28,6	34,8	16,1
Groot-Brittannië	23,8	22,7	24,0	34,4	12,7	24,3	20,3	26,2	33,0	13,3
Italië	47,4	20,5	26,0	21,3	9,2	29,4	18,8	23,9	31,1	13,9
Oostenrijk	29,9	15,2	15,2	33,3	19,7	30,8	22,0	30,5	28,8	16,9
Spanje	28,0	23,0	23,4	29,7	10,9	42,0	14,5	17,2	31,6	13,9
Overige landen	35,5	18,5	23,8	32,7	9,6	24,0	21,9	21,9	37,0	10,4
<i>Oost-Europa w.v.</i>										
Hongarije	43,8	20,8	43,8	10,4	10,2	24,5	17,9	24,8	33,0	13,2
Polen	38,6	21,5	27,9	27,5	13,3	32,0	17,6	29,6	26,6	14,4
Voormalig Joegoslavië	45,2	13,7	27,3	24,6	8,4	43,5	14,2	21,5	29,3	19,8
(Voormalig)Sovjet-Unie	67,1	8,4	20,4	12,6	4,9	30,0	11,7	11,5	42,6	8,2
Overige landen	33,8	16,7	25,8	27,4	9,4	31,9	24,4	21,8	31,9	16,0
<i>Azië w.v.</i>										
China	39,4	6,6	16,1	27,3	17,4	27,9	18,6	9,3	32,6	25,0
Hongkong	26,2	9,8	9,8	34,4	24,2	47,5	17,5	15,0	15,0	20,0
Indonesië	41,9	18,4	28,4	17,7	15,4	30,1	21,3	27,5	27,3	14,3
Overige landen	34,9	16,9	23,6	29,3	9,7	39,5	12,4	23,7	29,9	13,6
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika w.v.</i>										
Marokko	42,5	19,0	34,6	17,1	18,0	37,6	22,3	35,2	20,8	19,8
Turkije	23,1	15,3	31,9	31,5	16,3	25,0	18,6	30,9	29,3	20,6
Overige landen	42,2	18,5	34,1	15,0	11,9	30,2	20,5	36,6	15,6	19,5
<i>Afrika: overige landen w.v.</i>										
Kaapverdië	28,0	13,8	25,2	34,1	9,7	36,1	19,4	31,6	20,1	27,9
Overige landen	41,3	17,8	27,1	21,8	9,5	34,3	26,6	29,6	21,0	11,9
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>										
Australië	19,2	26,9	25,9	30,8	11,5	26,8	18,4	30,9	26,8	18,6
Canada	36,8	26,3	31,6	31,6	5,3	19,0	22,4	35,7	20,2	15,5
Ned Antillen en Aruba	42,4	15,5	30,0	18,0	22,5	32,5	26,0	25,0	21,5	19,8
Verenigde Staten	28,0	11,0	28,0	30,5	16,9	37,3	29,3	20,0	26,7	16,0
Overige landen	30,4	15,7	31,9	26,8	20,5	34,9	13,6	29,5	20,5	16,3
<i>Zuid-Amerika w.v.</i>										
Suriname	38,3	15,8	30,6	21,0	19,0	37,7	18,4	29,5	22,3	17,7
Overige landen	34,1	16,9	26,5	26,7	13,9	25,3	18,8	23,2	37,5	12,6

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal verdachten = 100%

Tabel 2.19 Percentages verdachten in 2002 naar herkomstsgroepering, eerste en tweede generatie en pleegcarrière

	allochtoon 1e generatie						allochtoon 2e generatie					
	jeugdige first offender	jeugdige meer- pleger	jeugdige veel- pleger	volwassen first offender	volwassen meer- pleger	volwassen veel- pleger	jeugdige first offender	jeugdige meer- pleger	jeugdige veel- pleger	volwassen first offender	volwassen meer- pleger	volwassen veel- pleger
Totaal	7,3	4,9	0,7	35,3	38,5	13,1	6,4	4,1	0,6	29,3	42,2	17,4
<i>West-Europa w.v.</i>												
België	9,4	5,0	1,1	40,2	33,3	10,9	7,6	4,8	0,9	36,0	35,2	15,4
Duitsland	9,2	4,7	0,2	40,9	33,1	12,0	7,7	4,7	0,3	34,6	37,9	14,8
Frankrijk	7,3	1,6	1,6	47,9	30,7	10,9	9,0	3,6	0,0	40,5	31,5	15,3
Groot-Brittannië	7,4	5,5	0,9	50,6	30,2	4,9	9,0	2,7	0,3	37,0	38,7	12,3
Italië	3,3	16,1	1,5	35,5	33,0	10,6	5,9	6,7	2,1	36,6	34,5	14,3
Oostenrijk	4,5	0,0	0,0	57,6	28,8	9,1	11,0	5,9	0,8	35,6	33,9	12,7
Spanje	13,7	4,0	1,7	42,3	32,6	5,7	16,5	10,6	3,5	15,3	44,7	9,4
Overige landen	9,0	5,6	0,0	47,2	29,9	8,3	7,3	3,6	0,5	40,6	39,1	8,9
<i>Oost-Europa w.v.</i>												
Hongarije							7,5	5,7	0,0	43,4	33,0	10,4
Polen	12,1	5,6	0,9	40,5	31,0	9,9	4,8	4,8	0,0	36,8	36,8	16,8
Voormalig Joegoslavië	5,5	4,3	0,8	41,3	40,0	8,1	10,3	9,0	1,3	27,9	37,3	14,2
(Voormalig)Sovjet-Unie	4,9	1,6	0,5	49,5	40,5	3,0	11,5	6,6	6,6	50,8	19,7	4,9
Overige landen	14,0	5,3	0,0	48,5	27,6	4,7	6,7	3,4	1,7	34,5	31,1	22,7
<i>Azië w.v.</i>												
China	6,2	1,7	0,0	68,6	22,3	1,2						
Hongkong	0,0	0,0	0,0	60,7	36,1	3,3	10,3	5,1	0,0	35,9	41,0	7,7
Indonesië	12,0	7,6	0,0	40,9	27,2	12,4	8,6	3,6	0,3	37,8	33,6	16,1
Overige landen	8,5	3,8	0,3	52,7	30,6	4,1	7,3	4,0	0,0	40,7	41,8	6,2
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika w.v.</i>												
Marokko	7,9	7,7	2,0	24,6	40,5	17,3	4,1	3,9	1,0	16,5	46,2	28,4
Turkije	7,4	4,1	0,4	37,5	42,4	8,3	3,5	2,3	0,3	25,4	53,7	14,8
Overige landen	7,8	4,2	0,7	47,1	35,2	5,1	5,9	3,4	1,0	22,5	49,0	18,1
<i>Afrika: overige landen w.v.</i>												
Kaapverdië	9,1	5,0	0,6	37,0	42,5	5,8	6,7	5,2	1,1	18,7	56,3	11,9
Overige landen	8,5	3,6	0,2	46,3	36,1	5,2	7,0	4,9	0,7	24,5	47,6	15,4
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>												
Australië							5,2	2,1	0,0	48,5	29,9	14,4
Canada							3,6	1,2	0,0	48,8	40,5	6,0
Ned Antillen en Aruba	7,0	4,7	0,9	27,1	42,7	17,7	8,5	5,9	0,7	33,5	35,5	15,9
Verenigde Staten	10,2	5,1	0,0	50,0	28,8	5,9	11,8	7,9	0,0	28,9	35,5	15,8
Overige landen	8,4	6,0	0,5	32,0	46,0	7,0	11,4	6,8	0,0	27,3	45,5	9,1
<i>Zuid-Amerika w.v.</i>												
Suriname	5,3	4,2	0,4	27,4	40,3	22,4	6,8	4,8	0,7	27,4	44,3	16,0
Overige landen	6,4	6,0	0,2	42,3	36,1	9,0	8,4	4,2	0,0	43,2	32,6	11,6

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal verdachten = 100%

Tabel 2.20 Percentages verdachten in 2002 naar herkomstgroepering, eerste en tweede generatie en pleegprofiel

	allochtoon 1e generatie			allochtoon 2e generatie			
	verdachte:	enkel- soortig	twee- soortig	meer- soortig	enkel- soortig	twee- soortig	meer- soortig
Totaal		50,3	20,5	29,2	41,2	19,8	39,0
West-Europa							
w.v.							
België		56,4	17,0	26,6	47,9	20,4	31,6
Duitsland		55,2	20,4	24,3	46,9	21,0	32,2
Frankrijk		65,5	12,9	21,6	53,6	15,2	31,3
Groot-Brittannië		64,3	18,7	17,0	51,2	17,6	31,2
Italië		54,9	22,7	22,3	47,9	19,3	32,8
Oostenrijk		71,2	12,1	16,7	55,1	14,4	30,5
Spanje		65,1	17,1	17,7	62,6	16,1	21,3
Overige landen		62,7	19,4	17,9	57,8	21,4	20,8
Oost-Europa							
w.v.							
Hongarije		73,5	2,0	24,5	54,3	20,0	25,7
Polen		57,5	21,9	20,6	45,6	19,2	35,2
Voormalig Joegoslavië		57,3	22,7	20,0	43,8	24,5	31,8
(Voormalig)Sovjet-Unie		73,9	17,1	8,9	71,7	11,7	16,7
Overige landen		70,0	16,0	14,0	47,1	14,3	38,7
Azië							
w.v.							
China		85,5	10,7	3,7	58,1	16,3	25,6
Hongkong		72,1	23,0	4,9	74,4	5,1	20,5
Indonesië		60,9	18,3	20,9	50,6	18,7	30,6
Overige landen		66,9	19,8	13,3	58,2	17,5	24,3
Midden-Oosten en Noord-Afrika							
w.v.							
Marokko		38,5	21,2	40,2	25,0	18,8	56,2
Turkije		50,9	21,8	27,3	35,4	21,9	42,7
Overige landen		60,7	22,1	17,3	36,6	26,3	37,1
Afrika: overige landen							
w.v.							
Kaapverdië		62,0	18,3	19,7	33,1	20,1	46,8
Overige landen		62,0	21,0	17,0	37,8	26,6	35,7
Noord- en Midden-Amerika							
w.v.							
Australië		76,9	3,8	19,2	55,1	10,2	34,7
Canada		52,6	26,3	21,1	58,3	16,7	25,0
Ned Antillen en Aruba		42,9	20,8	36,3	42,7	21,6	35,8
Verenigde Staten		68,6	16,9	14,4	48,0	17,3	34,7
Overige landen		50,2	23,2	26,6	41,9	23,3	34,9
Zuid-Amerika							
w.v.							
Suriname		40,3	19,9	39,8	41,1	18,7	40,2
Overige landen		55,9	21,5	22,6	55,2	15,6	29,2

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal verdachten = 100%

Tabel 2.21 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, tweede generatie en geslacht

	2e generatie met 1 ouder uit buitenland			2e generatie met 2 ouders uit buitenland		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal
Totaal	2,4	0,5	1,4	6,6	0,9	3,8
<i>West-Europa w.v.</i>						
België	1,9	0,4	1,2	2,6	1,1	1,9
Duitsland	2,2	0,4	1,3	3,0	0,6	1,8
Overige landen	2,5	0,5	1,5	2,5	0,7	1,6
<i>Oost-Europa w.v.</i>						
Voormalig Joegoslavië	2,5	1,2	1,9	6,2	1,7	3,9
Overige landen	2,5	0,5	1,5	3,0	0,8	1,9
<i>Azië w.v.</i>						
Indonesië	1,9	0,4	1,2	2,2	0,5	1,3
Overige landen	1,9	0,5	1,2	1,9	0,2	1,1
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika w.v.</i>						
Marokko	8,3	0,6	4,4	13,7	1,6	7,6
Turkije	6,2	1,2	3,7	8,9	0,7	4,8
Overige landen	3,1	0,5	1,7	6,8	1,8	4,8
<i>Afrika: overige landen</i>	3,7	0,6	2,2	10,1	1,1	5,6
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>						
Ned Antillen en Aruba	3,7	0,6	2,1	7,1	1,7	4,5
Overige landen	2,8	0,4	1,6	3,4	1,7	2,6
<i>Zuid-Amerika w.v.</i>						
Suriname	3,5	0,6	2,1	8,1	1,5	4,8
Overige landen	1,9	0,5	1,2	4,5	0,8	2,6

Tabel 2.22 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, tweede generatie en leeftijdscategorie

	2e generatie met 1 ouder uit buitenland					2e generatie met 2 ouders uit buitenland				
	12-17 jaar	18-24 jaar	25-44 jaar	45-79 jaar	totaal	12-17 jaar	18-24 jaar	25-44 jaar	45-79 jaar	totaal
Totaal	1,9	3,0	1,9	0,7	1,4	4,0	6,0	4,4	1,0	3,8
<i>West-Europa, w.v.</i>										
België	1,8	3,0	1,5	0,4	1,2	2,2	5,1	2,1	0,4	1,9
Duitsland	1,7	3,1	1,8	0,5	1,3	3,7	4,6	2,4	0,4	1,8
Overige landen	2,0	3,0	1,9	0,7	1,5	4,2	4,1	1,6	0,4	1,6
<i>Oost-Europa, w.v.</i>										
Voormalig Joegoslavië	3,4	3,3	2,3	1,2	1,9	9,3	6,9	4,0	0,6	3,9
Overige landen	2,3	3,2	1,7	0,8	1,5	1,3	4,3	2,4	0,6	1,9
<i>Azië, w.v.</i>										
Indonesië	1,7	2,3	1,4	0,6	1,2	1,8	2,6	1,5	1,0	1,3
Overige landen	1,9	2,2	1,6	0,9	1,2	1,3	1,7	0,8	1,3	1,1
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.</i>										
Marokko	5,1	7,8	4,1		4,4	7,0	10,9	7,3		7,6
Turkije	4,7	6,6	3,6	1,4	3,7	3,0	5,6	4,9		4,8
Overige landen	2,6	4,5	2,0	0,4	1,7	3,2	8,4	4,7		4,8
<i>Afrika: overige landen</i>	3,0	4,3	3,3	0,4	2,2	4,2	6,7	6,1	0,0	5,6
<i>Noord- en Midden-Amerika, w.v.</i>										
Ned Antillen en Aruba	3,2	3,7	2,3	1,6	2,1	6,0	7,0	4,5	1,5	4,5
Overige landen	1,9	3,1	2,3	0,7	1,6	5,1	5,2	1,2	2,6	2,6
<i>Zuid-Amerika, w.v.</i>										
Suriname	3,9	6,0	3,2	1,4	2,1	4,5	6,7	5,0	2,0	4,8
Overige landen	1,6	2,3	2,1	0,3	1,2	3,8	5,6	2,4	0,0	2,6

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.23 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, tweede generatie en type huishouden

	2e generatie met 1 ouder uit buitenland							2e generatie met 2 ouders uit buitenland						
	eenpersoons- huishouden	stel zonder kinderen	stel met kinderen	eenouderhuish ouden	overig huishouden	institutioneel huishouden	totaal	eenpersoons- huishouden	stel zonder kinderen	stel met kinderen	eenouderhuish ouden	overig huishouden	institutioneel huishouden	totaal
Totaal	2,4	0,7	1,2	2,8	2,2	4,3	1,4	5,5	2,3	3,0	4,9	6,7	10,3	3,8
<i>West-Europa, w.v.</i>														
België	1,6	0,6	1,1	3,0	2,4	3,2	1,2	2,2	0,9	1,6	5,1		5,9	1,9
Duitsland	2,2	0,6	1,2	2,7	2,1	3,8	1,3	3,0	0,6	1,7	3,6	2,1	3,4	1,8
Overige landen	2,3	0,7	1,3	2,7	2,0	4,3	1,5	2,2	0,6	1,6	3,0	2,3	5,2	1,6
<i>Oost-Europa, w.v.</i>														
Voormalig Joegoslavië	3,5	0,8	1,3	4,9			1,9	4,2	1,0	4,0	8,5	2,2		3,9
Overige landen	2,6	0,7	1,1	2,9	2,3	8,7	1,5	2,1	0,7	1,9	2,8			1,9
<i>Azië, w.v.</i>														
Indonesië	1,7	0,7	1,0	2,1	1,9	4,2	1,2	2,2	0,9	1,0	2,0	2,3	5,7	1,3
Overige landen	2,7	0,5	0,8	1,7	6,6	1,0	1,2	1,2	1,1	0,9	1,4	0,0	0,0	1,1
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.</i>														
Marokko	8,9	2,5	1,8	4,2	0,0	8,6	4,4	10,5	5,2	6,2	8,3	8,8	26,5	7,6
Turkije	6,5	1,6	2,6	4,7		13,5	3,7	7,7	3,8	4,0	5,2	8,0	12,1	4,8
Overige landen	2,9	1,1	0,9	2,6	1,4	9,3	1,7	7,5	1,7	3,7	6,5			4,8
<i>Afrika: overige landen</i>	2,8	1,3	1,3	4,7	12,0	6,9	2,2	8,8	1,8	5,4	5,0	6,6	6,1	5,6
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>														
Ned Antillen en Aruba	3,3	0,9	1,7	4,1	2,5	4,2	2,1	3,3	3,7	3,0	6,9	6,1	13,6	4,5
Overige landen	3,0	1,0	1,2	1,9	0,0	5,1	1,6	6,4	0,3	1,5	2,7			2,6
<i>Zuid-Amerika, w.v.</i>														
Suriname	3,0	1,3	1,5	3,6	1,7	5,2	2,1	5,5	3,2	3,3	6,4	7,1	8,4	4,8
Overige landen	1,5	0,7	1,5	1,7			1,2	2,7	2,4	2,0	3,4			2,6

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.24 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, tweede generatie en huishoudinkomen

	2e generatie met 1 ouder uit buitenland						2e generatie met 2 ouders uit buitenland					
	tot € 9.500	€ 9.500 – 12.500	€ 12.500 – 20.000	€ 20.000 – 27.500	€ 27.500 en meer	totaal	tot € 9.500	€ 9.500 – 12.500	€ 12.500 – 20.000	€ 20.000 – 27.500	€ 27.500 en meer	totaal
Totaal	2,0	1,1	0,8	0,8	0,7	1,4	4,8	2,7	2,2	1,9	1,3	3,8
<i>West-Europa, w.v.</i>												
België	1,6	0,7	0,6	0,6	0,7	1,2	2,6	1,5	0,5	0,3	0,3	1,9
Duitsland	1,6	1,0	0,8	0,9	0,8	1,3	2,0	1,7	0,9	0,9	1,7	1,8
Overige landen	2,1	1,2	1,0	0,8	0,8	1,5	2,3	1,1	1,0	0,8	0,9	1,6
<i>Oost-Europa, w.v.</i>												
Voormalig Joegoslavië	2,6	2,1	0,8	0,5	0,6	1,9	4,4	4,7	2,6	1,9	0,9	3,9
Overige landen	2,2	0,9	0,8	0,7	1,1	1,5	2,6	0,8	0,8	1,7	1,1	1,9
<i>Azië, w.v.</i>												
Indonesië	1,8	1,0	0,7	0,7	0,6	1,2	2,1	0,9	0,8	0,7	0,6	1,3
Overige landen	2,2	1,0	0,5	1,1	0,0	1,2	1,2	1,1	0,3	0,4	0,5	1,1
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.</i>												
Marokko	6,1	2,8	2,4	2,4	0,2	4,4	8,4	4,8	4,8	4,9	4,3	7,6
Turkije	4,6	2,2	2,3	1,2	0,2	3,7	5,2	3,5	3,6	4,7	3,6	4,8
Overige landen	2,6	1,8	0,6	0,2	0,6	1,7	6,6	1,6	1,1	6,3	0,0	4,8
Afrika: overige landen	3,1	1,7	0,8	1,6	0,8	2,2	6,2	5,3	3,4	7,7	0,6	5,6
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>												
Ned Antillen en Aruba	2,7	1,7	1,5	1,8	1,2	2,1	5,7	3,4	2,0	1,9	0,8	4,5
Overige landen	2,5	1,2	1,1	0,6	0,5	1,6	4,0	1,4	1,4	1,5	0,7	2,6
<i>Zuid-Amerika, w.v.</i>												
Suriname	3,1	1,4	0,7	1,3	0,9	2,1	6,0	3,5	3,1	2,0	2,3	4,8
Overige landen	1,4	1,5	1,0	0,6	0,9	1,2	3,0	3,0	3,1	0,0	0,0	2,6

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.25 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, tweede generatie en uitkeringsafhankelijkheid

	2e generatie met 1 ouder uit buitenland						2e generatie met 2 ouders uit buitenland					
	18-24 jaar		25-44 jaar		totaal		18-24 jaar		25-44 jaar		totaal	
	heeft geen uitkering	heeft uitkering	heeft geen uitkering	heeft uitkering	heeft geen uitkering	heeft uitkering	heeft geen uitkering	heeft uitkering	heeft geen uitkering	heeft uitkering	heeft geen uitkering	heeft uitkering
Totaal	2,8	6,9	1,5	5,1	1,7	5,3	5,7	9,5	3,7	8,2	4,0	8,3
<i>West-Europa, w.v.</i>												
België	2,6	9,3	1,2	3,9	1,5	4,5	4,6		1,4	5,5	2,4	6,6
Duitsland	2,8	7,8	1,3	4,9	1,6	5,2	4,4	7,5	1,6	7,2	2,3	7,2
Overige landen	2,8	5,3	1,5	5,1	1,8	5,2	3,7	10,0	1,1	5,7	1,7	6,4
<i>Oost-Europa, w.v.</i>												
Voormalig Joegoslavië	2,7	11,5	2,1	3,9	2,2	4,3	5,7	16,7	2,6	12,0	3,4	13,0
Overige landen	3,1	5,0	1,3	4,5	1,7	4,5	4,2		1,9	5,2	2,5	5,2
<i>Azië, w.v.</i>												
Indonesië	2,2	4,7	1,1	3,9	1,4	4,0	2,5	3,9	1,2	3,8	1,4	3,8
Overige landen	2,1	4,3	1,2	5,1	1,3	5,1	1,6	5,4	0,7	1,5	0,9	2,0
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.</i>												
Marokko	8,0	6,1	3,5	7,1	3,7	7,2	10,5	15,2	6,0	12,0	6,6	12,2
Turkije	6,4	12,0	2,5	9,0	2,6	9,1	5,4	7,0	4,5	6,5	4,6	6,5
Overige landen	4,2	8,8	1,5	5,9	1,9	6,3	7,9	14,3	3,5		4,5	12,2
Afrika: overige landen	4,2	7,0	2,5	11,6	2,8	10,9	6,3	11,7	4,2	14,2	4,7	13,9
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>												
Ned Antillen en Aruba	3,5	7,4	1,8	6,5	2,1	6,6	6,7	10,1	3,5	11,2	4,6	10,9
Overige landen	2,9	7,2	1,9	5,1	2,1	5,3	4,1		1,4		2,0	5,3
<i>Zuid-Amerika, w.v.</i>												
Suriname	5,6	9,9	2,4	7,2	2,8	7,4	6,3	9,9	4,0	10,0	4,6	10,0
Overige landen	2,2	4,8	1,8	4,6	1,8	4,6	6,1	0,0	2,8		3,6	0,0

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.26 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, tweede generatie en percentage allochtonen in de woonwijk

	2e generatie met 1 ouder uit buitenland					2e generatie met 2 ouders uit buitenland				
	0-5 %	5-15%	15-50%	50-100%	totaal	0-5 %	5-15%	15-50%	50-100%	totaal
Totaal	1,0	1,5	2,2	2,9	1,4	1,9	3,4	4,8	5,1	3,8
<i>West-Europa, w.v.</i>										
België	0,9	1,4	1,6	0,9	1,2	1,5	2,2	2,6	4,9	1,9
Duitsland	1,0	1,5	2,0	2,3	1,3	1,2	1,8	3,3	3,9	1,8
Overige landen	1,1	1,5	2,4	1,7	1,5	0,9	1,3	2,8	3,3	1,6
<i>Oost-Europa, w.v.</i>										
Voormalig Joegoslavië	1,3	1,7	3,0	7,3	1,9	2,2	3,8	5,2	4,7	3,9
Overige landen	1,2	1,4	2,2	1,3	1,5	1,4	2,0	2,3	2,4	1,9
<i>Azië, w.v.</i>										
Indonesië	0,9	1,3	1,6	2,4	1,2	1,0	1,4	1,8	1,8	1,3
Overige landen	0,7	1,8	1,2	1,8	1,2	0,6	1,3	0,9	1,7	1,1
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.</i>										
Marokko	4,0	3,6	4,7	5,4	4,4	9,4	7,7	7,5	6,2	7,6
Turkije	2,4	3,9	4,0	5,6	3,7	4,0	5,2	4,8	4,6	4,8
Overige landen	0,9	1,0	3,9	4,9	1,7	4,6	4,3	4,0	6,7	4,8
Afrika: overige landen	1,1	1,9	3,5	7,8	2,2	3,1	5,4	5,9	5,9	5,6
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>										
Ned Antillen en Aruba	1,3	1,7	4,0	1,0	2,1	1,9	3,8	4,8	9,7	4,5
Overige landen	1,2	1,7	2,8	0,9	1,6	1,4	1,8	6,4	1,7	2,6
<i>Zuid-Amerika, w.v.</i>										
Suriname	1,4	2,0	2,6	4,7	2,1	2,1	3,6	5,6	6,0	4,8
Overige landen	1,0	1,0	2,1	1,4	1,2	1,6	2,6	2,9	4,3	2,6

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal bevolking(sgroep) = 100%

Tabel 2.27 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, tweede generatie en aard delict

	2e generatie met 1 ouder uit buitenland					2e generatie met 2 ouders uit buitenland				
	vermogen	vernietiging	geweld	verkeer	overig (incl drugs)	vermogen	vernietiging	geweld	verkeer	overig (incl drugs)
Totaal	29,9	21,1	26,1	29,9	15,8	33,2	20,1	32,4	22,9	19,1
<i>West-Europa, w.v.</i>										
België	27,7	17,2	27,8	30,2	16,9	37,0	24,7	32,1	21,0	17,3
Duitsland	27,6	22,6	26,3	31,0	15,4	29,8	18,9	27,0	23,6	14,5
Overige landen	27,3	20,0	24,4	34,1	13,6	38,4	18,2	23,9	25,2	13,8
<i>Oost-Europa, w.v.</i>										
Voormalig Joegoslavië	44,1	13,7	20,6	30,1	26,5	42,9	14,3	21,4	28,6	14,3
Overige landen	28,0	20,2	24,3	31,2	14,5	39,7	10,9	18,8	37,5	9,4
<i>Azië, w.v.</i>										
Indonesië	28,1	22,1	25,6	30,6	13,9	34,7	19,6	31,6	19,8	15,2
Overige landen	45,7	13,8	21,0	23,2	15,2	30,2	15,5	18,3	34,5	18,1
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.</i>										
Marokko	34,9	19,6	34,5	29,7	23,4	38,0	22,7	35,3	19,6	19,3
Turkije	34,2	18,3	21,8	34,5	15,8	24,1	18,6	31,8	28,8	21,1
Overige landen	23,6	18,7	37,4	17,9	13,8	40,2	23,2	35,4	12,2	28,0
Afrika: overige landen	35,3	28,3	28,8	20,1	17,9	36,0	17,1	32,5	20,7	25,9
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>										
Ned Antillen en Aruba	30,5	27,9	21,3	25,5	18,4	35,8	22,6	31,6	14,2	22,2
Overige landen	30,4	23,1	30,9	19,6	17,4	19,5	12,2	17,1	53,7	14,6
<i>Zuid-Amerika, w.v.</i>										
Suriname	37,9	17,9	24,9	26,7	16,6	37,6	18,7	32,4	19,6	18,3
Overige landen	27,3	14,9	22,4	37,9	13,6	20,0	28,0	28,0	36,0	8,0

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal verdachten = 100%

Tabel 2.28 Verdachtenpercentages in 2002 naar herkomstgroepering, tweede generatie en pleegcarrière

	2e generatie met 1 ouder uit buitenland						2e generatie met 2 ouders uit buitenland					
	jeugdige first offender	jeugdige meer- pleger	jeugdige veel- pleger	volwassen first offender	volwassen meer- pleger	volwassen veel- pleger	jeugdige first offender	jeugdige meer- pleger	jeugdige veel- pleger	volwassen first offender	volwassen meer- pleger	volwassen veel- pleger
Totaal	6,9	3,9	0,4	34,7	38,4	15,6	5,9	4,3	0,8	23,9	46,0	19,2
<i>West-Europa, w.v.</i>												
België	7,9	4,2	0,4	36,6	35,5	15,3	5,0	10,0	3,8	31,3	32,5	17,5
Duitsland	6,8	4,4	0,3	35,5	38,0	14,8	16,1	7,9	0,0	25,2	36,3	14,5
Overige landen	7,0	3,9	0,7	37,1	38,6	12,7	14,5	8,8	1,9	27,7	38,4	8,8
<i>Oost-Europa, w.v.</i>												
Voormalig Joegoslavië							11,9	11,9	2,4	27,0	34,1	12,7
Overige landen	7,2	5,5	1,2	41,2	30,3	14,7	7,8	1,6	1,6	32,8	39,1	17,2
<i>Azië, w.v.</i>												
Indonesië	10,4	4,3	0,3	39,1	34,1	11,7	4,6	2,1	0,3	34,6	32,5	26,0
Overige landen							11,3	5,2	0,0	40,9	39,1	3,5
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.</i>												
Marokko	1,6	1,6	0,2	14,6	52,1	29,9	4,4	4,2	1,1	16,7	45,4	28,2
Turkije	2,5	2,1	0,7	18,9	42,5	33,3	3,7	2,3	0,2	26,1	54,8	13,0
Overige landen	5,7	4,1	0,8	23,6	50,4	15,4	6,1	3,7	1,2	20,7	46,3	22,0
Afrika: overige landen	6,5	3,3	1,1	22,8	52,2	14,1	7,0	6,6	1,3	19,2	53,7	12,2
<i>Noord- en Midden-Amerika w.v.</i>												
Ned Antillen en Aruba	5,5	3,7	0,3	37,9	38,7	13,9	14,1	10,3	1,4	25,4	29,6	19,2
Overige landen	6,2	3,5	0,4	38,2	38,2	13,5	11,9	7,1	0,0	57,1	23,8	0,0
<i>Zuid-Amerika, w.v.</i>												
Suriname	3,7	2,7	0,3	30,3	42,0	21,0	8,7	6,2	0,9	25,7	45,6	12,9
Overige landen							12,0	8,0	0,0	20,0	52,0	8,0

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal verdachten = 100%

Tabel 2.29 Percentages verdachten in 2002 naar herkomstgroepering, tweede generatie en pleegprofiel

	2e generatie met 1 ouder uit buitenland			2e generatie met 2 ouders uit buitenland		
verdachte:	enkel- soortig	twee- soortig	meer- soortig	enkel- soortig	twee- soortig	meer- soortig
Totaal	47,3	19,0	33,8	35,1	20,6	44,3
<i>West-Europa</i>						
<i>w.v.</i>						
België	48,5	20,7	30,8	43,2	18,5	38,3
Duitsland	47,0	20,8	32,1	45,6	22,3	32,1
Overige landen	55,2	16,5	28,3	47,2	25,2	27,7
<i>Oost-Europa</i>						
<i>w.v.</i>						
Voormalig Joegoslavië	37,3	30,4	32,4	50,0	19,0	31,0
Overige landen	51,9	17,0	31,1	52,4	15,9	31,7
<i>Azië</i>						
<i>w.v.</i>						
Indonesië	54,0	19,0	26,9	42,9	18,1	39,0
Overige landen	58,0	12,3	29,7	62,9	19,8	17,2
<i>Midden-Oosten en Noord-Afrika</i>						
<i>w.v.</i>						
Marokko	19,6	16,7	63,7	25,7	19,1	55,2
Turkije	26,8	19,7	53,5	36,2	22,1	41,7
Overige landen	39,0	29,3	31,7	32,9	22,0	45,1
<i>Afrika: overige landen</i>	38,0	19,6	42,4	32,0	24,6	43,4
<i>Noord- en Midden-Amerika</i>						
<i>w.v.</i>						
Ned Antillen en Aruba	42,1	21,6	36,3	43,4	21,7	34,9
Overige landen	48,6	17,0	34,4	75,6	7,3	17,1
<i>Zuid-Amerika</i>						
<i>w.v.</i>						
Suriname	44,2	13,5	42,3	39,1	22,0	38,9
Overige landen	63,6	13,6	22,7	36,0	20,0	44,0

Gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht; totaal verdachten = 100%

Bijlage 4

Tabellen bij hoofdstuk 3

Tabel 3.1 Verdachtenpercentage naar herkomstgroepering en leeftijd*

	12-17 jaar			18-24 jaar		
	12-14 %	15-17	totaal	18-20	21-24	totaal
totaal	0,8	2,5	1,6	3,0	2,3	2,6
autochtoon	0,6	2,0	1,3	2,5	2,0	2,2
allochtoon	1,7	4,5	3,1	4,9	4,0	4,4
<i>1e generatie allochtoon</i>	2,0	4,9	3,4	5,3	4,4	4,7
West-Europa, w.v.						
België	1,9	3,3	2,6	4,0	2,6	3,2
Duitsland	1,0	2,6	1,8	2,3	1,9	2,1
Overige landen	1,4	2,7	2,1	3,1	1,9	2,4
Oost-Europa, w.v.						
Voormalig Joegoslavië	1,5	4,4	2,9	5,9	4,4	5,0
Overige landen	1,4	4,1	2,7	5,2	3,3	4,1
Azië, w.v.						
Indonesië	1,6	2,1	1,8	1,6	1,7	1,6
Overige landen	0,7	2,4	1,5	2,1	1,8	1,9
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.						
Marokko	3,2	9,1	6,2	10,8	8,6	9,6
Turkije	1,6	3,7	2,6	3,7	3,5	3,6
Overige landen	1,6	4,8	3,2	5,2	4,1	4,6
Afrika: overige landen	2,6	5,3	3,9	5,8	4,6	5,1
Noord- en Midden-Amerika, w.v.						
Ned Antillen en Aruba	5,9	12,6	9,2	10,7	9,8	10,1
Overige landen	0,9	3,8	2,4	4,2	2,5	3,2
Zuid-Amerika, w.v.						
Suriname	2,1	6,3	4,2	7,3	6,8	7,0
Overige landen	1,1	4,2	2,7	3,7	3,6	3,7

Tabel 3.1 vervolg

	12-17 jaar			18-24 jaar		
	12-14 %	15-17	totaal	18-20	21-24	totaal
<i>2e generatie allochtoon</i>	1,3	3,9	2,6	4,4	3,6	3,9
<i>w.v. 1 ouder in buitenland geboren</i>	0,9	3,0	1,9	3,5	2,7	3,0
West-Europa, w.v.						
België	0,9	2,7	1,8	3,2	2,8	3,0
Duitsland	0,9	2,4	1,7	3,7	2,7	3,1
Overige landen	0,8	3,3	2,0	3,3	2,8	3,0
Oost-Europa, w.v.						
Voormalig Joegoslavië	1,9	5,0	3,4	3,7	3,1	3,3
Overige landen	0,9	3,9	2,3	3,5	3,0	3,2
Azië, w.v.						
Indonesië	0,7	2,8	1,7	2,6	2,1	2,3
Overige landen	0,4	3,2	1,9	3,2	1,6	2,2
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.						
Marokko	2,3	7,7	5,1	8,3	7,5	7,8
Turkije	2,4	7,3	4,7	7,4	5,8	6,6
Overige landen	0,9	4,1	2,6	5,1	4,0	4,5
Afrika: overige landen	1,3	4,2	3,0	6,3	3,0	4,3
Noord- en Midden-Amerika, w.v.						
Ned Antillen en Aruba	1,4	4,7	3,2	5,1	2,8	3,7
Overige landen	0,4	3,3	1,9	3,5	2,7	3,1
Zuid-Amerika, w.v.						
Suriname	2,2	5,7	3,9	6,3	5,7	6,0
Overige landen	0,4	2,7	1,6	3,0	1,5	2,3
<i>w.v. 2 ouders in buitenland geboren</i>	2,1	5,9	4,0	6,6	5,5	6,0
West-Europa, w.v.						
België	1,0	3,5	2,2	6,4	4,3	5,1
Duitsland	1,9	5,7	3,7	4,6	4,6	4,6
Overige landen	2,9	5,5	4,2	4,5	3,8	4,1
Oost-Europa, w.v.						
Voormalig Joegoslavië	7,3	11,3	9,3	7,8	6,0	6,9
Overige landen	1,7	0,9	1,3	6,2	2,1	4,3
Azië, w.v.						
Indonesië	1,2	2,4	1,8	3,1	2,2	2,6
Overige landen	0,7	1,9	1,3	1,7	1,7	1,7
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.						
Marokko	3,5	10,7	7,0	12,3	9,9	10,9
Turkije	1,4	4,6	3,0	5,7	5,5	5,6
Overige landen	1,3	5,6	3,2	8,8	8,0	8,4
Afrika: overige landen	2,3	6,7	4,2	7,9	5,9	6,7
Noord- en Midden-Amerika, w.v.						
Ned Antillen en Aruba	3,4	9,0	6,0	8,6	5,8	7,0
Overige landen	2,6	8,5	5,1	6,7	5,2	5,2
Zuid-Amerika, w.v.						
Suriname	2,4	6,6	4,5	7,1	6,4	6,7
Overige landen	1,6	5,8	3,8	5,9	5,5	5,6

* De resultaten zijn gestandaardiseerd voor leeftijd en geslacht. De bevolking is 100%.

Tabel 3.2 Verdachtenpercentage naar herkomstgroepering en geslacht*

	12-17 jaar			18-24 jaar		
	jongens %	meisjes	totaal	jongens	meisjes	totaal
totaal	2,6	0,6	1,6	4,5	0,6	2,6
autochtoon	2,0	0,5	1,3	2,6	0,6	2,2
allochtoon	4,9	1,2	3,1	7,5	1,2	4,4
<i>1e generatie allochtoon</i>	5,5	1,3	3,4	8,0	1,3	4,7
West-Europa, w.v.						
België	4,1	1,1	2,6	5,6	0,7	3,2
Duitsland	2,9	0,7	1,8	3,5	0,7	2,1
Overige landen	3,1	1,0	2,1	3,9	0,9	2,4
Oost-Europa, w.v.						
Voormalig Joegoslavië	4,8	0,9	2,9	8,2	1,7	5,0
Overige landen	4,3	1,0	2,7	6,5	1,6	4,1
Azië, w.v.						
Indonesië	2,9	0,7	1,8	2,8	0,4	1,6
Overige landen	2,4	0,6	1,5	3,1	0,7	1,9
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.						
Marokko	10,4	1,8	6,2	17,1	1,7	9,6
Turkije	4,7	0,5	2,6	6,6	0,5	3,6
Overige landen	5,2	1,1	3,2	7,9	1,1	4,6
Afrika: overige landen	5,7	2,1	3,9	7,9	2,2	5,1
Noord- en Midden-Amerika, w.v.						
Ned Antillen en Aruba	13,7	4,5	9,2	15,5	4,6	10,1
Overige landen	3,8	0,9	2,4	5,3	1,0	3,2
Zuid-Amerika, w.v.						
Suriname	6,6	1,7	4,2	11,8	2,1	7,0
Overige landen	4,7	0,6	2,7	6,0	1,2	3,7

Tabel 3.2 vervolg

	12-17 jaar			18-24 jaar		
	jongens %	meisjes	totaal	jongens	meisjes	totaal
<i>2e generatie allochtoon</i>	4,0	1,0	2,6	6,7	1,0	3,9
<i>w.v. 1 ouder in buitenland geboren</i>	3,0	0,8	1,9	5,2	0,8	3,0
West-Europa, w.v.						
België	3,1	0,4	1,8	5,0	0,9	3,0
Duitsland	2,5	0,8	1,7	5,5	0,7	3,1
Overige landen	3,4	0,6	2,0	5,2	0,7	3,0
Oost-Europa, w.v.						
Voormalig Joegoslavië	4,8	2,0	3,4	6,1	0,5	3,3
Overige landen	4,0	0,7	2,3	5,2	1,2	3,2
Azië, w.v.						
Indonesië	2,7	0,6	1,7	3,9	0,6	2,3
Overige landen	2,6	0,8	1,9	3,6	0,8	2,2
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.						
Marokko	7,6	2,3	5,1	13,7	2,1	7,8
Turkije	7,6	1,4	4,7	11,5	1,6	6,6
Overige landen	3,8	1,3	2,6	7,1	1,8	4,5
Afrika: overige landen	4,5	1,3	3,0	8,1	0,5	4,3
Noord- en Midden-Amerika, w.v.						
Ned Antillen en Aruba	4,9	1,3	3,2	6,1	1,1	3,7
Overige landen	2,8	0,9	1,9	5,2	0,8	3,1
Zuid-Amerika, w.v.						
Suriname	5,7	1,9	3,9	9,8	1,8	6,0
Overige landen	2,6	0,9	1,6	3,8	0,9	2,3
<i>w.v. 2 ouders in buitenland geboren</i>	6,3	1,6	4,0	10,1	1,6	6,0
West-Europa, w.v.						
België	2,9	1,2	2,2	6,4	3,8	5,1
Duitsland	5,6	1,5	3,7	7,8	1,1	4,6
Overige landen	5,6	2,9	4,2	6,2	1,8	4,1
Oost-Europa, w.v.						
Voormalig Joegoslavië	10,4	8,1	9,3	10,9	2,7	6,9
Overige landen	2,1	0,4	1,3	6,9	1,3	4,3
Azië, w.v.						
Indonesië	2,9	0,8	1,8	4,3	0,8	2,6
Overige landen	2,2	0,4	1,3	2,7	0,6	1,7
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.						
Marokko	11,9	2,0	7,0	18,9	2,6	10,9
Turkije	5,2	0,7	3,0	10,1	0,8	5,6
Overige landen	5,4	0,8	3,2	14,8	1,5	8,4
Afrika: overige landen	6,5	1,9	4,2	10,8	2,1	6,7
Noord- en Midden-Amerika, w.v.						
Ned Antillen en Aruba	9,3	2,4	6,0	11,3	2,8	7,0
Overige landen	7,0	3,0	5,1	7,7	2,6	5,2
Zuid-Amerika, w.v.						
Suriname	6,8	2,2	4,5	11,0	2,2	6,7
Overige landen	4,3	3,1	3,8	9,6	1,2	5,6

* De resultaten zijn gestandaardiseerd voor leeftijd en geslacht. De bevolking is 100%.

Tabel 3.3 Leeftijd eerste delict van jeugdige verdachten naar herkomstgroepering en leeftijd*

	12-17 jaar		12-24 jaar			
	12-14 %	15-17	12-14 %	15-17	18-20	21-24
totaal	41,9	57,5	22,5	35,9	25,4	16,2
autochtoon	38,4	60,9	19,8	35,9	27,3	17,0
allochtoon	48,0	51,4	28,0	35,8	21,6	14,6
<i>1e generatie allochtoon</i>	48,5	50,8	27,7	35,1	21,6	15,6
West-Europa, w.v.						
België			32,1	36,3	16,7	14,9
Duitsland	49,3	49,3	26,4	35,1	20,5	18,0
Overige landen	56,8	42,3	32,1	25,1	24,2	18,6
Oost-Europa, w.v.						
Voormalig Joegoslavië	46,9	52,3	21,4	34,1	26,5	18,0
Overige landen	41,4	58,6	19,8	36,2	24,8	19,3
Azië, w.v.						
Indonesië						
Overige landen	36,2	63,1	18,2	33,5	28,4	19,8
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.						
Marokko	53,1	46,7	35,6	38,0	17,3	9,0
Turkije	47,6	51,2	28,6	31,9	21,8	17,7
Overige landen	42,9	56,3	19,5	36,4	25,2	18,9
Afrika: overige landen	45,9	52,5	23,1	31,3	26,6	19,0
Noord- en Midden-Amerika, w.v.						
Ned Antillen en Aruba	53,1	46,3	31,3	32,7	20,1	15,9
Overige landen	38,0	62,0	23,7	40,9	19,2	16,2
Zuid-Amerika, w.v.						
Suriname	46,9	51,8	25,2	36,3	23,2	15,2
Overige landen			25,9	33,1	18,7	22,3

Tabel 3.3 vervolg

	12-17 jaar		12-24 jaar			
	12-14 %	15-17	12-14 %	15-17	18-20	21-24
<i>2e generatie allochtoon</i>	46,9	52,7	28,5	37,1	21,7	12,6
<i>w.v. 1 ouder in buitenland geboren</i>	41,9	57,7	24,3	37,4	24,3	13,9
West-Europa, w.v.						
België	49,4	50,6	28,2	29,5	29,9	12,4
Duitsland	45,5	54,5	24,5	36,8	24,5	14,2
Overige landen	42,5	56,6	24,5	34,7	25,2	15,6
Oost-Europa, w.v.						
Voormalig Joegoslavië	53,8	46,2	37,0	37,0	14,8	11,1
Overige landen			15,5	44,5	26,4	13,6
Azië, w.v.						
Indonesië	34,8	63,9	21,2	40,6	23,0	15,2
Overige landen			30,0	45,0	20,0	5,0
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.						
Marokko	42,9	57,1	25,6	39,5	23,3	11,6
Turkije	57,1	42,9	37,5	34,4	18,8	9,4
Overige landen	50,0	50,0	24,3	35,1	27,0	13,5
Afrika: overige landen	47,4	52,6	36,4	34,5	20,0	9,1
Noord- en Midden-Amerika, w.v.						
Ned Antillen en Aruba	41,2	58,8	24,4	45,1	20,7	9,8
Overige landen	26,9	73,1	17,6	39,2	31,1	12,2
Zuid-Amerika, w.v.						
Suriname	54,2	45,8	31,6	34,9	19,7	13,8
Overige landen			21,1	36,8	31,6	10,5
<i>w.v. 2 ouders in buitenland geboren</i>	52,4	47,3	33,2	36,7	19,0	11,1
West-Europa, w.v.						
België						
Duitsland			28,6	44,2	16,9	10,4
Overige landen	65,8	34,2	40,5	33,3	19,0	7,1
Oost-Europa, w.v.						
Voormalig Joegoslavië	72,7	27,3	56,3	21,9	14,1	7,8
Overige landen						
Azië, w.v.						
Indonesië	50,8	49,2	31,9	31,9	24,1	12,0
Overige landen	42,1	57,9	21,7	32,6	23,9	21,7
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.						
Marokko	53,8	45,8	36,0	40,0	15,5	8,5
Turkije	47,0	53,0	26,6	36,8	21,5	15,1
Overige landen			33,3	33,3	18,2	15,2
Afrika: overige landen	56,3	43,8	39,0	36,4	14,3	10,4
Noord- en Midden-Amerika, w.v.						
Ned Antillen en Aruba	57,7	40,4	37,8	36,0	18,0	8,1
Overige landen			40,0	26,7	26,7	6,7
Zuid-Amerika, w.v.						
Suriname	52,0	47,5	31,4	35,8	20,7	12,1
Overige landen			28,6	35,7	14,3	21,4

* De resultaten zijn gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht. De populatie verdachten is 100%

Tabel 3.4 Pleegcarrière van jeugdige verdachten van misdrijven naar herkomstgroepering en leeftijd*

	12-17 jaar			18-24 jaar		
	jeugdige first offender %	jeugdige meer-pleger	jeugdige veel-pleger	first offender	meer-pleger	veel-pleger
totaal	63,9	31,5	3,3	45,7	45,8	4,5
autochtoon	67,8	28,6	2,4	48,6	44,1	3,3
allochtoon	56,9	36,7	5,0	39,3	49,7	7,2
<i>1e generatie allochtoon</i>	56,4	37,0	5,0	40,4	48,5	7,3
West-Europa, w.v.						
België				47,4	33,0	9,3
Duitsland	66,2	30,9	1,4	45,1	47,3	4,4
Overige landen	50,0	43,6	4,5	53,0	39,3	4,6
Oost-Europa, w.v.						
Voormalig Joegoslavië	53,1	38,5	6,2	41,6	49,2	5,2
Overige landen	73,2	22,9	3,2	49,0	40,7	4,9
Azië, w.v.						
Indonesië						
Overige landen	67,7	29,2	2,3	63,4	32,8	2,7
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.						
Marokko	45,4	42,5	10,6	24,5	55,7	15,4
Turkije	63,0	33,4	2,4	44,8	47,5	3,8
Overige landen	61,1	32,3	5,2	48,1	42,4	4,6
Afrika: overige landen	65,3	29,7	1,9	55,6	38,2	2,4
Noord- en Midden-Amerika, w.v.						
Ned Antillen en Aruba	55,3	36,4	6,6	39,1	52,5	5,1
Overige landen	59,5	39,2	1,3	37,8	51,3	5,0
Zuid-Amerika, w.v.						
Suriname	53,2	41,1	3,5	36,7	53,8	6,6
Overige landen				53,5	36,0	5,8

Tabel 3.4 vervolg

	12-17 jaar			18-24 jaar		
	jeugdige first offender %	jeugdige meer- pleger	jeugdige veel- pleger	first offender	meer- pleger	veel- pleger
<i>2e generatie allochtoon</i>	58,0	36,2	4,9	37,2	52,0	6,9
<i>w.v. 1 ouder in buitenland geboren</i>	61,4	33,8	3,6	42,1	49,4	5,1
West-Europa, w.v.						
België	61,4	33,7	3,6	39,2	53,8	5,7
Duitsland	60,2	35,8	2,4	40,0	49,4	6,3
Overige landen	58,4	33,6	6,2	46,7	47,3	4,4
Oost-Europa, w.v.						
Voormalig Joegoslavië	64,3	35,7	0,0			
Overige landen				52,3	40,0	3,1
Azië, w.v.						
Indonesië	68,4	28,2	2,0	45,7	47,7	3,4
Overige landen						
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.						
Marokko	50,0	42,9	7,1	32,1	60,7	7,1
Turkije	46,7	40,0	13,3	37,5	50,0	12,5
Overige landen	58,3	33,3	8,3	44,0	48,0	4,0
Afrika: overige landen	61,1	27,8	11,1	34,2	55,3	7,9
Noord- en Midden-Amerika, w.v.						
Ned Antillen en Aruba	55,9	38,2	2,9	32,7	59,2	2,0
Overige landen	61,5	34,6	3,8	50,0	50,0	0,0
Zuid-Amerika, w.v.						
Suriname	55,2	39,7	5,2	36,2	51,1	8,5
Overige landen						
<i>w.v. 2 ouders in buitenland geboren</i>	54,2	38,6	6,3	32,1	54,7	9,1
West-Europa, w.v.						
België						
Duitsland						
Overige landen	56,8	35,1	8,1	31,8	63,6	2,3
Oost-Europa, w.v.						
Voormalig Joegoslavië	45,5	45,5	9,1	29,0	48,4	22,6
Overige landen						
Azië, w.v.						
Indonesië	65,0	28,3	5,0	41,7	50,0	5,6
Overige landen	66,7	33,3	0,0	60,7	35,7	
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.						
Marokko	45,5	42,8	10,7	23,6	58,6	13,5
Turkije	59,8	36,0	3,7	35,2	54,5	5,8
Overige landen				30,4	52,2	17,4
Afrika: overige landen	50,0	43,3	6,7	30,4	54,3	8,7
Noord- en Midden-Amerika, w.v.						
Ned Antillen en Aruba	55,8	38,5	3,8	36,1	52,5	6,6
Overige landen						
Zuid-Amerika, w.v.						
Suriname	55,7	38,5	5,0	35,3	53,2	7,5
Overige landen						

* De resultaten zijn gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht. De populatie verdachten is 100%

Tabel 3.5 Pleegprofiel van jeugdige verdachten van misdrijven naar herkomstgroepering en leeftijd*

	12-17 jaar			18-24 jaar			
	crimineel:	enkel- soortig %	twee- soortig	meer- soortig	enkel- soortig	twee- soortig	meer- soortig
totaal		67,2	22,9	9,9	52,8	23,3	23,8
autochtoon		70,0	21,3	8,6	55,5	23,3	21,2
allochtoon		61,9	25,8	12,2	46,9	23,4	29,6
1e generatie allochtoon		61,8	26,2	12,0	48,5	22,8	28,7
West-Europa, w.v.							
België					52,6	19,6	27,8
Duitsland		61,4	25,7	12,9	51,4	24,3	24,3
Overige landen		54,5	33,2	12,3	60,8	17,5	21,7
Oost-Europa, w.v.							
Voormalig Joegoslavië		62,0	26,4	11,6	52,4	27,2	20,4
Overige landen		75,3	19,6	5,1	65,2	17,0	17,8
Azië, w.v.							
Indonesië							
Overige landen		71,5	23,1	5,4	67,9	19,0	13,0
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.							
Marokko		53,7	27,3	18,9	32,1	23,4	44,5
Turkije		65,1	26,9	7,9	49,2	23,3	27,5
Overige landen		67,3	22,1	10,6	56,3	23,7	20,0
Afrika: overige landen		68,7	22,4	8,9	65,1	19,7	15,2
Noord- en Midden-Amerika, w.v.							
Ned Antillen en Aruba		60,0	25,6	14,5	49,5	21,1	29,4
Overige landen		68,4	24,1	7,6	49,2	23,7	27,1
Zuid-Amerika, w.v.							
Suriname		59,1	28,3	12,6	43,8	25,8	30,4
Overige landen					58,8	17,6	23,5

Tabel 3.5 vervolg

	crimineel	12-17 jaar			18-24 jaar		
		enkel - soortig %	twee - soortig	meer - soortig	enkel - soortig	twee - soortig	meer - soortig
2e generatie allochtoon		62,2	25,1	12,7	44,1	24,6	31,2
w.v. 1 ouder in buitenland geboren		63,9	24,9	11,2	48,5	23,6	27,9
West-Europa, w.v.							
België		60,2	31,3	8,4	45,9	25,5	28,7
Duitsland		62,7	26,8	10,5	46,7	23,7	29,7
Overige landen		66,1	20,5	13,4	55,5	19,2	25,3
Oost-Europa, w.v.							
Voormalig Joegoslavië		61,5	38,5	0,0			
Overige landen					57,6	24,2	18,2
Azië, w.v.							
Indonesië		67,9	22,8	9,3	51,1	23,9	25,0
Overige landen							
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.							
Marokko		53,8	23,1	23,1	35,7	28,6	35,7
Turkije		50,0	28,6	21,4	41,2	29,4	29,4
Overige landen		63,6	27,3	9,1	50,0	19,2	30,8
Afrika: overige landen		66,7	22,2	11,1	36,1	25,0	38,9
Noord- en Midden-Amerika, w.v.							
Ned Antillen en Aruba		61,8	20,6	17,6	44,9	24,5	30,6
Overige landen		73,1	23,1	3,8	53,2	27,7	19,1
Zuid-Amerika, w.v.							
Suriname		61,0	23,7	15,3	41,5	23,4	35,1
Overige landen							
w.v. 2 ouders in buitenland geboren		60,9	25,1	14,0	39,2	25,9	35,0
West-Europa, w.v.							
België							
Duitsland							
Overige landen		65,8	21,1	13,2	42,2	31,1	26,7
Oost-Europa, w.v.							
Voormalig Joegoslavië		68,8	15,6	15,6	37,5	25,0	37,5
Overige landen							
Azië, w.v.							
Indonesië		68,3	18,3	13,3	43,0	29,0	28,0
Overige landen		77,8	16,7	5,6	71,4	14,3	14,3
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.							
Marokko		53,2	27,2	19,6	31,6	24,6	43,8
Turkije		62,8	25,6	11,6	42,2	26,6	31,2
Overige landen					34,8	17,4	47,8
Afrika: overige landen		59,4	28,1	12,5	37,0	30,4	32,6
Noord- en Midden-Amerika, w.v.							
Ned Antillen en Aruba		64,7	25,5	9,8	41,7	26,7	31,7
Overige landen							
Zuid-Amerika, w.v.							
Suriname		61,4	26,8	11,8	44,4	25,1	30,5
Overige landen							

* De resultaten zijn gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht. De populatie verdschten is 100%

Tabel 3.6 Aard van de delicten van jeugdige verdachten van misdrijven naar herkomstgroepering en leeftijd*

	12-17 jaar gewelds- delicten	vermogens- delicten	vernietiging & openbare orde	verkeers- misdrijven	overige delicten	18-24 jaar gewelds- delicten	vermogens- delicten	vernietiging & openbare orde	verkeers- misdrijven	overige delicten
%										
totaal	33,3	42,0	34,6	4,9	8,9	26,5	29,1	26,7	24,9	15,3
autochtoon	30,5	37,0	38,8	6,2	9,1	24,2	24,8	28,6	28,4	13,9
allochtoon	38,4	50,9	27,1	2,4	8,5	31,4	38,6	22,4	17,1	18,3
<i>1e generatie allochtoon</i>	39,2	53,0	25,2	2,0	8,6	31,9	41,6	20,9	15,1	18,6
West-Europa, w.v.										
België						33,3	39,2	23,7	14,4	19,6
Duitsland	25,7	48,6	41,8	3,5	14,3	24,9	31,5	19,3	29,8	22,5
Overige landen	31,8	55,5	41,8	1,8	10,5	21,7	36,0	30,8	20,4	14,3
Oost-Europa, w.v.										
Voormalig Joegoslavië	44,2	42,6	29,5	4,7	6,9	30,4	48,0	16,8	18,4	11,2
Overige landen	31,6	52,9	25,3	3,2	6,3	24,3	58,7	14,4	14,4	9,5
Azië, w.v.										
Indonesië										
Overige landen	24,6	61,5	21,5	3,1	4,6	22,3	41,3	15,8	19,6	13,0
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.										
Marokko	38,8	64,3	21,3	1,8	6,7	35,1	47,3	23,5	13,0	19,5
Turkije	45,0	43,4	23,0	4,1	6,2	36,6	23,5	23,5	23,8	18,7
Overige landen	41,7	48,2	25,3	1,4	7,6	38,5	39,3	23,1	14,4	10,8
Afrika: overige landen	39,8	51,7	23,9	1,2	7,8	27,0	46,7	22,1	11,7	11,5
Noord- en Midden-Amerika, w.v.										
Ned Antillen en Aruba	38,9	55,7	20,8	1,8	11,5	32,5	41,9	16,3	8,9	27,5
Overige landen	43,0	50,6	20,5	2,5	12,7	31,4	37,3	19,3	10,2	25,4
Zuid-Amerika, w.v.										
Suriname	44,4	50,8	25,2	1,5	6,3	31,9	40,4	19,9	14,5	23,3
Overige landen						32,6	32,6	17,6	16,5	16,5

Tabel 3.6 vervolg

	12-17 jaar gewelds- delicten	vermogens- delicten	vernietiging & openbare orde	verkeers- misdrijven	overige delicten	18-24 jaar gewelds- delicten	vermogens- delicten	vernietiging & openbare orde	verkeers- misdrijven	overige delicten
	%									
<i>2e generatie allochtoon</i>	36,9	46,6	30,9	3,1	8,2	30,3	33,0	25,3	20,7	17,8
<i>w.v. 1 ouder in buitenland geboren</i>	36,0	41,1	36,4	4,0	9,1	27,1	29,7	27,7	23,7	17,6
West-Europa, w.v.										
België	45,8	38,1	27,7	3,6	4,8	35,0	33,1	18,5	22,3	24,8
Duitsland	39,0	44,3	37,3	2,4	6,9	24,9	30,2	29,5	24,8	18,8
Overige landen	29,5	38,1	42,5	9,8	8,9	24,2	25,3	27,5	25,8	16,6
Oost-Europa, w.v.										
Voormalig Joegoslavië	35,7	57,1	23,1	0,0	7,1					
Overige landen						20,0	20,0	26,2	29,2	12,3
Azië, w.v.										
Indonesië	34,1	35,4	37,1	4,6	12,9	29,1	28,0	29,7	22,4	15,5
Overige landen										
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.										
Marokko	42,9	50,0	30,8	0,0	7,7	31,0	32,1	20,7	24,1	17,2
Turkije	33,3	46,7	40,0	6,7	13,3	35,3	38,9	29,4	22,2	5,9
Overige landen	33,3	45,5	27,3	0,0	0,0	20,0	36,0	24,0	24,0	16,0
Afrika: overige landen	31,6	42,1	42,1	5,3	21,1	32,4	32,4	27,0	21,6	18,9
Noord- en Midden-Amerika, w.v.										
Ned Antillen en Aruba	37,1	38,2	38,2	5,7	11,4	24,5	32,7	29,2	18,4	18,8
Overige landen	25,9	38,5	42,3	3,7	7,7	21,3	27,7	25,5	25,5	17,0
Zuid-Amerika, w.v.										
Suriname	43,1	45,8	31,0	1,7	6,8	33,0	37,6	24,7	17,2	16,0
Overige landen										

Tabel 3.6 vervolg

	12-17 jaar gewelds- delicten	vermogens- delicten	vernietiging & openbare orde	verkeers- misdrijven	overige delicten	18-24 jaar gewelds- delicten	vermogens- delicten	vernietiging & openbare orde	verkeers- misdrijven	overige delicten
	%									
<i>w.v. 2 ouders in buitenland geboren</i>	37,9	52,6	25,1	2,1	7,5	33,8	36,6	22,8	17,4	17,9
West-Europa, w.v.										
België										
Duitsland										
Overige landen	26,3	57,9	26,3	0,0	10,3	26,7	35,6	20,0	22,2	17,8
Oost-Europa, w.v.										
Voormalig Joegoslavië	25,0	68,8	15,2	3,0	9,1	32,3	50,0	15,6	18,8	16,1
Overige landen										
Azië, w.v.										
Indonesië	41,7	42,4	30,5	0,0	1,7	28,7	34,6	33,3	13,1	15,9
Overige landen	26,3	57,9	22,2	0,0	10,5	17,9	32,1	14,3	25,0	17,9
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.										
Marokko	40,7	61,5	23,9	2,3	6,7	35,3	45,2	23,2	13,5	18,0
Turkije	42,7	40,2	27,4	3,0	10,9	39,0	23,7	22,2	22,5	18,5
Overige landen						39,1	34,8	30,4	13,0	21,7
Afrika: overige landen	45,2	58,1	22,6	0,0	6,3	28,9	39,1	21,7	15,6	15,6
Noord- en Midden-Amerika, w.v.										
Ned Antillen en Aruba	40,4	51,9	25,0	1,9	7,7	36,7	36,7	26,7	10,0	18,3
Overige landen										
Zuid-Amerika, w.v.										
Suriname	35,3	53,2	22,6	2,7	8,1	32,1	39,8	19,8	15,8	18,4
Overige landen										

* De resultaten zijn gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht. De populatie verdachten is 100%

Tabel 3.7 Verdachtenpercentage naar herkomstgroepering, al dan niet afkomstig uit gebroken gezin en leeftijd*

	12-17 jaar				18-24 jaar			
	geen gebroken gezin	gebroken gezin	onbekend	totaal	geen gebroken gezin	gebroken gezin	onbekend	totaal
totaal	1,1	3,4	3,5	1,6	2,0	4,5	2,8	2,6
autochtoon	0,9	3,0	2,8	1,3	1,7	3,9	3,5	2,2
allochtoon	2,3	4,2	3,6	3,1	4,1	6,3	2,8	4,4
<i>1e generatie allochtoon</i>	2,7	4,2	3,6	3,4	5,6	7,1	2,7	4,7
West-Europa, w.v.								
België	1,6	3,6	4,2	2,6	4,0	5,9	1,0	3,2
Duitsland	0,8	3,3		1,8	2,1	3,2	1,2	2,1
Overige landen	1,2	3,0	2,3	2,1	2,5	4,8	1,1	2,4
Oost-Europa, w.v.								
Voormalig Joegoslavië	2,1	4,7	0,0	2,9	4,6	6,6	4,6	5,0
Overige landen	2,5	2,5	4,3	2,7	5,7	4,7	3,5	4,1
Azië, w.v.								
Indonesië	2,2	1,7	1,6	1,8	3,1	4,0	0,1	1,6
Overige landen	0,9	2,0	2,2	1,5	2,2	2,6	1,5	1,9
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.								
Marokko	6,2	6,1	6,7	6,2	11,2	13,4	2,6	9,6
Turkije	2,4	3,6	1,7	2,6	4,9	6,6	1,3	3,6
Overige landen	2,3	4,5	3,7	3,2	4,0	5,7	4,4	4,6
Afrika: overige landen	3,8	4,4	3,7	3,9	4,1	6,4	4,9	5,1
Noord- en Midden-Amerika, w.v.								
Ned Antillen en Aruba	5,7	9,9	9,7	9,2	8,0	13,9	8,1	10,1
Overige landen	0,7	3,4	4,0	2,4	1,7	7,6	1,5	3,2
Zuid-Amerika, w.v.								
Suriname	2,5	4,8	5,1	4,2	4,8	8,9	3,5	7,0
Overige landen	0,9	3,6	3,0	2,7	3,2	5,2	2,5	3,7

Tabel 3.7 vervolg

	12-17 jaar				18-24 jaar			
	geen gebroken gezin	gebroken gezin	onbekend	totaal	geen gebroken gezin	gebroken gezin	onbekend	totaal
<i>2e generatie allochtoon</i>	1,8	4,3	2,3	2,6	3,1	5,4	4,6	3,9
<i>w.v. 1 ouder in buitenland geboren</i>	1,3	3,6	0,8	1,9	2,3	4,4	3,6	3,0
West-Europa, w.v.								
België	1,1	3,7		1,8	1,8	5,9	2,1	3,0
Duitsland	1,1	3,2		1,7	2,5	4,5	3,8	3,1
Overige landen	1,4	3,6		2,0	2,4	4,2	3,0	3,0
Oost-Europa, w.v.								
Voormalig Joegoslavië	2,6	5,1		3,4	3,0	4,0		3,3
Overige landen	1,9	3,4		2,3	2,2	4,5	12,5	3,2
Azië, w.v.								
Indonesië	1,3	3,0		1,7	1,9	3,2	0,9	2,3
Overige landen	1,4	3,1		1,9	1,8	3,0		2,2
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.								
Marokko	3,1	7,0		5,1	7,0	7,8		7,8
Turkije	3,1	5,9		4,7	5,9	6,8		6,6
Overige landen	1,6	3,7		2,6	4,0	4,7		4,5
Afrika: overige landen	1,1	5,8		3,0	2,6	6,3	4,2	4,3
Noord- en Midden-Amerika, w.v.								
Ned Antillen en Aruba	1,5	6,6		3,2	2,1	6,3	4,9	3,7
Overige landen	1,4	3,5		1,9	2,4	4,5	0,0	3,1
Zuid-Amerika, w.v.								
Suriname	2,1	5,9	6,3	3,9	3,7	8,0	8,6	6,0
Overige landen	1,0	3,6		1,6	1,7	2,8		2,3

Tabel 3.7 vervolg

	12-17 jaar				18-24 jaar			
	geen gebroken gezin	gebroken gezin	onbekend	totaal	geen gebroken gezin	gebroken gezin	onbekend	totaal
<i>w.v. 2 ouders in buitenland geboren</i>	3,1	5,4	4,4	4,0	5,2	7,2	5,5	6,0
West-Europa, w.v.								
België	1,0	3,4		2,2	2,1	9,8		5,1
Duitsland	2,3	4,9		3,7	2,8	6,4		4,6
Overige landen	2,5	7,1		4,2	2,9	6,3	2,6	4,1
Oost-Europa, w.v.								
Voormalig Joegoslavië	6,6	12,3		9,3	5,4	9,2		6,9
Overige landen	1,1	1,7		1,3	1,8	7,3		4,3
Azië, w.v.								
Indonesië	1,4	2,6		1,8	2,2	3,1	4,4	2,6
Overige landen	1,1	2,3		1,3	1,7	1,8	0,0	1,7
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.								
Marokko	6,5	9,6	9,1	7,0	10,4	12,8	11,9	10,9
Turkije	2,5	5,1	5,6	3,0	5,1	7,2	5,4	5,6
Overige landen	2,7	4,4		3,2	7,5	9,4		8,4
Afrika: overige landen	2,7	5,4		4,2	5,2	7,7		6,7
Noord- en Midden-Amerika, w.v.								
Ned Antillen en Aruba	3,8	7,0	4,3	6,0	3,1	8,8	6,5	7,0
Overige landen	3,4	6,5		5,1	5,0	5,8		5,2
Zuid-Amerika, w.v.								
Suriname	2,5	5,6	8,9	4,5	4,2	8,0	6,7	6,7
Overige landen	1,8	5,4		3,8	3,0	6,9		5,6

* De resultaten zijn gestandaardiseerd voor leeftijd en geslacht. De bevolking is 100%.

Tabel 3.8 Verdachtenpercentage naar herkomstgroepering, huishoudinkomen ouderlijk gezin per jaar en leeftijd*

	12-17 jaar							18-24 jaar						
	tot € 9.500 %	€ 9.500 – 12.500	€ 12.500 – 20.000	€ 20.000 – 27.500	€ 27.500 en meer	onbe- kend	totaal	tot € 9.500	€ 9.500 – 12.500	€ 12.500 – 20.000	€ 20.000 – 27.500	€ 27.500 en meer	onbe- kend	totaal
totaal	2,4	1,3	1,1	0,9	0,7	4,1	1,6	3,8	2,4	2,1	1,8	1,6	3,0	2,6
autochtoon	1,9	1,1	0,9	0,8	0,7	4,7	1,3	3,0	2,1	1,9	1,7	1,6	3,9	2,2
allochtoon	3,8	2,2	2,0	1,8	1,0	3,9	3,1	6,3	4,7	3,6	2,9	2,2	2,9	4,4
<i>1e generatie allochtoon</i>	3,8	2,4	2,8	2,5	1,1	3,8	3,4	7,1	6,1	4,9	3,9	2,7	2,8	4,7
West-Europa, w.v.														
België	2,8	3,2	5,5	0,0	0,5	3,1	2,6	6,8	5,5	3,2	0,9	1,8	1,1	3,2
Duitsland	2,0	2,0	2,6	0,6	0,3	0,5	1,8	2,8	3,7	1,9	2,8	1,7	1,1	2,1
Overige landen	2,6	0,2	2,3	1,2	1,1	2,7	2,1	4,6	4,3	3,5	2,1	1,5	1,1	2,4
Oost-Europa, w.v.														
Voormalig Joegoslavië	3,3	1,2	1,3	1,4	0,0	4,5	2,9	5,5	4,5	4,6	5,3	10,2	4,5	5,0
Overige landen	2,9	2,0	1,2	1,8	2,8	4,2	2,7	6,2	2,0	3,8	1,4	3,4	3,5	4,1
Azië, w.v.														
Indonesië	1,9	1,1	1,7	5,3		1,5	1,8	4,0	3,1	2,6	4,3	3,7	0,1	1,6
Overige landen	1,3	0,9	2,6	1,1	0,6	2,3	1,5	2,6	2,8	1,7	1,7	1,0	1,5	1,9
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.														
Marokko	6,1	6,0	6,3	8,1		8,0	6,2	12,0	11,5	9,0	4,8	10,9	2,8	9,6
Turkije	2,9	2,4	1,4	0,8	2,4	1,9	2,6	5,2	5,2	5,9	9,0	4,8	1,3	3,6
Overige landen	3,1	2,3	4,2	2,0	1,5	3,6	3,2	4,8	3,9	4,3	4,1	2,0	4,5	4,6
Afrika: overige landen	4,8	4,4	1,6	0,9	0,6	3,8	3,9	6,1	5,4	4,7	5,5	3,0	4,9	5,1
Noord- en Midden-Amerika, w.v.														
Ned Antillen en Aruba	9,3	9,2	5,9	2,4	2,8	10,7	9,2	14,0	9,9	9,3	6,7	4,9	8,3	10,1
Overige landen	2,9	3,0	1,6	2,7	0,3	3,7	2,4	7,9	1,5	3,9	2,0	1,2	1,5	3,2
Zuid-Amerika, w.v.														
Suriname	4,6	2,3	3,8	2,6	4,9	5,8	4,2	8,5	8,7	6,5	4,4	3,2	4,0	7,0
Overige landen	3,7	0,9	0,7	4,6	0,6	2,8	2,7	4,7	5,6	4,4	5,3	2,2	2,6	3,7

Tabel 3.8 vervolg

	12-17 jaar							18-24 jaar						
	tot € 9.500 %	€ 9.500 – 12.500	€ 12.500 – 20.000	€ 20.000 – 27.500	€ 27.500 en meer	onbe- kend	totaal	tot € 9.500	€ 9.500 – 12.500	€ 12.500 – 20.000	€ 20.000 – 27.500	€ 27.500 en meer	onbe- kend	totaal
<i>2e generatie allochtoon</i>	3,6	2,1	1,5	1,3	1,0	5,7	2,6	5,2	3,9	2,9	2,5	2,0	4,8	3,9
<i>w.v. 1 ouder in buitenland geboren</i>	2,8	1,6	1,3	1,2	0,9	5,4	1,9	4,0	3,2	2,3	2,3	1,7	3,8	3,0
West-Europa, w.v.														
België	2,8	1,1	1,2	0,5	0,8	5,3	1,8	5,5	2,1	1,1	2,3	1,4	3,1	3,0
Duitsland	2,4	1,3	1,0	0,8	0,7	4,8	1,7	3,6	4,0	2,5	3,1	1,5	3,3	3,1
Overige landen	3,0	2,2	1,3	1,0	1,0	3,4	2,0	4,1	2,6	2,5	2,5	1,7	3,5	3,0
Oost-Europa, w.v.														
Voormalig Joegoslavië	3,5	5,4	3,2	0,0	0,0		3,4	3,9	1,4	3,4	2,8	0,0		3,3
Overige landen	2,8	0,4	1,0	3,1	3,5		2,3	4,2	3,1	3,5	0,8	1,4	9,4	3,2
Azië, w.v.														
Indonesië	2,7	1,7	1,4	1,2	1,0	1,7	1,7	3,1	2,5	2,1	1,7	1,8	1,8	2,3
Overige landen	2,2	1,6	1,9	2,0	0,0		1,9	2,7	1,8	1,9	3,4	1,3	0,0	2,2
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.														
Marokko	5,8	2,9	4,9	0,0	0,0		5,1	8,3	5,8	6,3	6,3	5,0		7,8
Turkije	5,6	4,8	2,2	6,7	0,0		4,7	7,2	5,9	5,0		0,0		6,6
Overige landen	2,7	2,3	3,0	0,0	0,0		2,6	5,8	3,3	2,2	4,0	3,1		4,5
Afrika: overige landen	5,4	2,4	0,7	1,8	0,0		3,0	5,9	5,2	2,7	2,3	2,6	7,1	4,3
Noord- en Midden-Amerika, w.v.														
Ned Antillen en Aruba	5,4	2,2	1,7	2,3	1,1		3,2	5,9	4,2	3,1	2,2	0,9	5,9	3,7
Overige landen	2,9	1,6	1,8	1,3	0,9		1,9	4,0	2,9	3,1	2,2	2,3	0,0	3,1
Zuid-Amerika, w.v.														
Suriname	5,5	3,8	1,5	2,5	0,8	10,0	3,9	8,2	4,8	4,0	3,9	2,3	9,8	6,0
Overige landen	2,5	0,0	1,9	3,8	0,0		1,6	3,8	2,2	2,7	0,0	0,0		2,3

Tabel 3.8 vervolg

	12-17 jaar							18-24 jaar						
	tot € 9.500 %	€ 9.500 – 12.500	€ 12.500 – 20.000	€ 20.000 – 27.500	€ 27.500 en meer	onbe- kend	totaal	tot € 9.500	€ 9.500 – 12.500	€ 12.500 – 20.000	€ 20.000 – 27.500	€ 27.500 en meer	onbe- kend	totaal
<i>w.v. 2 ouders in buitenland geboren</i>	4,7	3,1	2,5	2,1	1,8	6,9	4,0	6,9	5,3	4,5	3,4	4,0	6,5	6,0
West-Europa, w.v.														
België	3,1		0,0		0,0		2,2	9,9		1,3		0,0		5,1
Duitsland	4,3	5,4	2,3		1,9		3,7	3,8	5,8	4,0		13,5		4,6
Overige landen	5,7	2,0	3,4	1,6	3,4		4,2	5,7	1,4	3,2	3,5	1,9	5,8	4,1
Oost-Europa, w.v.														
Voormalig Joegoslavië	11,5	4,7	3,4				9,3	9,1	6,6	3,7	4,0			6,9
Overige landen	1,7	0,0	0,0		0,0		1,3	6,5	5,9	3,0		0,0		4,3
Azië, w.v.														
Indonesië	2,5	1,2	0,8	2,1	1,5		1,8	2,8	3,0	2,7	1,2	1,3	5,1	2,6
Overige landen	1,5	0,8	0,8	1,3	1,1	0,0	1,3	1,7	2,0	2,3	1,1	0,9	0,0	1,7
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.														
Marokko	7,3	6,3	5,4	4,6	4,0	19,0	7,0	11,4	9,8	9,0	9,1	5,5	14,6	10,9
Turkije	3,2	2,3	2,6	2,4	3,6	11,1	3,0	5,7	5,3	4,7	5,5	7,8	7,4	5,6
Overige landen	3,5	3,4	3,6	0,0	0,0		3,2	8,9	6,5	8,1	8,3			8,4
Afrika: overige landen	4,8	3,4	3,1	0,0	0,0	7,1	4,2	7,1		5,3	10,0			6,7
Noord- en Midden-Amerika, w.v.														
Ned Antillen en Aruba	6,6	4,6	4,1	3,4	6,3	9,7	6,0	9,6	5,6	3,7	2,1	3,0	6,7	7,0
Overige landen	6,1	0,0	0,0		0,0		5,1	4,2	5,9	7,4				5,2
Zuid-Amerika, w.v.														
Suriname	5,2	3,8	2,8	2,5	1,4	11,4	4,5	7,7	6,1	5,0	4,7	5,3	8,0	6,7
Overige landen	4,7	0,0	0,0				3,8	6,3	5,3	2,9				5,6

* De resultaten zijn gestandaardiseerd voor leeftijd en geslacht. De bevolking is 100%.

Tabel 3.9 Verdachtenpercentage naar herkomstgroepering, al dan niet werken van ouders en leeftijd ¹

	12-17 jaar				18-24 jaar			
	geen van beide ouders heeft werk	tenminste een van beide ouders heeft werk	beide ouders onbekend	totaal	geen van beide ouders heeft werk	tenminste een van beide ouders heeft werk	beide ouders onbekend	totaal
	%							
totaal	4,0	1,3	3,5	1,6	5,2	2,3	2,8	2,6
autochtoon	3,6	1,1	2,8	1,3	4,0	2,0	3,5	2,2
allochtoon	4,3	2,5	3,6	3,1	7,1	4,1	2,8	4,4
<i>1e generatie allochtoon</i>	4,1	2,9	3,6	3,4	7,7	5,4	2,7	4,7
West-Europa, w.v.								
België	3,0	2,4	4,2	2,6	6,6	4,1	1,0	3,2
Duitsland	2,2	1,7	0,0	1,8	2,9	2,5	1,2	2,1
Overige landen	2,8	1,8	2,3	2,1	5,4	3,2	1,1	2,4
Oost-Europa, w.v.								
Voormalig Joegoslavië	4,2	2,0	4,4	2,9	6,6	4,3	4,6	5,0
Overige landen	2,3	2,6	4,3	2,7	6,6	3,9	3,5	4,1
Azië, w.v.								
Indonesië	1,4	2,1	1,6	1,8	3,2	3,7	0,1	1,6
Overige landen	1,6	1,2	2,2	1,5	2,7	2,2	1,5	1,9
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.								
Marokko	6,7	5,2	6,7	6,2	12,3	9,8	2,6	9,6
Turkije	3,1	2,5	1,7	2,6	5,7	5,0	1,3	3,6
Overige landen	3,0	3,3	3,7	3,2	4,8	4,6	4,4	4,6
Afrika: overige landen	3,8	4,3	3,7	3,9	6,2	5,4	4,9	5,1
Noord- en Midden-Amerika, w.v.								
Ned Antillen en Aruba	10,9	7,8	9,7	9,2	14,4	11,9	8,1	10,1
Overige landen	2,5	1,9	4,0	2,4	7,9	4,3	1,5	3,2
Zuid-Amerika, w.v.								
Suriname	5,8	3,7	5,1	4,2	9,8	7,2	3,5	7,0
Overige landen	2,7	2,6	3,0	2,7	5,2	4,3	2,5	3,7

Tabel 3.9 vervolg

	12-17 jaar					18-24 jaar				
	geen van beide ouders heeft werk	tenminste een van beide ouders	beide ouders onbekend	totaal	geen van beide ouders heeft werk	tenminste een van beide ouders	beide ouders onbekend	totaal		
	%									
2e generatie allochtoon	5,0	2,1	2,3	2,6	6,2	3,3	4,6	3,9		
w.v. 1 ouder in buitenland geboren	3,4	1,8	0,8	1,9	4,3	2,8	3,6	3,0		
West-Europa, w.v.										
België	4,9	1,4		1,8	7,4	2,3	2,1	3,0		
Duitsland	2,5	1,6		1,7	3,7	3,0	3,8	3,1		
Overige landen	4,8	1,8		2,0	5,0	2,7	3,0	3,0		
Oost-Europa, w.v.										
Voormalig Joegoslavië	6,1	3,1		3,4	5,6	2,7		3,3		
Overige landen	2,4	2,4		2,3	3,4	3,0	12,5	3,2		
Azië, w.v.										
Indonesië	2,6	1,7		1,7	3,0	2,2	0,9	2,3		
Overige landen	3,6	1,7		1,9	3,5	2,0		2,2		
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.										
Marokko	6,7	4,2		5,1	9,4	6,8		7,8		
Turkije	6,0	4,0		4,7	8,4	5,4		6,6		
Overige landen	3,2	2,2		2,6	6,0	4,1		4,5		
Afrika: overige landen	6,7	2,6		3,0	5,7	4,2	4,2	4,3		
Noord- en Midden-Amerika, w.v.										
Ned Antillen en Aruba	11,1	2,4		3,2	3,8	3,6	4,9	3,7		
Overige landen	3,5	1,8		1,9	4,7	2,9	0,0	3,1		
Zuid-Amerika, w.v.										
Suriname	6,5	3,4		3,9	10,3	5,1	8,6	6,0		
Overige landen	2,9	1,7		1,6	3,4	2,2		2,3		
w.v. 2 ouders in buitenland geboren	6,1	3,2	4,4	4,0	7,7	5,0	5,5	6,0		
West-Europa, w.v.										
België	5,4	0,8		2,2	11,3	2,8		5,1		
Duitsland	3,9	3,7		3,7	2,5	5,8		4,6		
Overige landen	9,5	2,9		4,2	7,0	3,1	2,6	4,1		
Oost-Europa, w.v.										
Voormalig Joegoslavië	17,5	3,7		9,3	10,5	5,0		6,9		
Overige landen	5,4	0,5		1,3	5,8	3,3		4,3		
Azië, w.v.										
Indonesië	3,7	1,6		1,8	3,2	2,4	4,4	2,6		
Overige landen	2,1	1,1		1,3	2,5	1,5	0,0	1,7		
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.										
Marokko	7,9	6,0	9,1	7,0	11,5	9,7	11,9	10,9		
Turkije	3,9	2,6	5,6	3,0	6,0	5,2	5,4	5,6		
Overige landen	3,2	3,3		3,2	9,0	7,5		8,4		
Afrika: overige landen	5,6	3,8		4,2	7,8	6,3		6,7		
Noord- en Midden-Amerika, w.v.										
Ned Antillen en Aruba	6,8	5,7	4,3	6,0	10,5	6,3	6,5	7,0		
Overige landen	6,1	5,0		5,1	9,1	3,6		5,2		
Zuid-Amerika, w.v.										
Suriname	7,2	3,8	8,9	4,5	8,6	6,1	6,7	6,7		
Overige landen	2,8	4,3		3,8	5,1	6,2		5,6		

* De resultaten zijn gestandaardiseerd voor leeftijd en geslacht. De bevolking is 100%.

Tabel 3.10 Verdachtenpercentage naar herkomstgroepering, uitkeringsafhankelijkheid ouders en leeftijd*

	12-17 jaar				18-24 jaar			
	geen van beide ouders heeft uitkering	tenminste een van beide ouders heeft uitkering	beide ouders onbekend	totaal	geen van beide ouders heeft uitkering	tenminste een van beide ouders heeft uitkering	beide ouders onbekend	totaal
	%							
totaal	1,2	3,2	3,5	1,6	2,1	4,2	2,8	2,6
autochtoon	1,0	2,6	2,8	1,3	1,9	3,4	3,5	2,2
allochtoon	2,2	4,8	3,6	3,1	3,8	7,0	2,8	4,4
<i>1e generatie allochtoon</i>	2,5	5,2	3,6	3,4	5,0	8,1	2,7	4,7
West-Europa, w.v.								
België	1,8	5,8	4,2	2,6	4,3	7,3	1,0	3,2
Duitsland	1,5	4,3	0,0	1,8	2,3	4,2	1,2	2,1
Overige landen	1,7	3,6	2,3	2,1	3,2	5,7	1,1	2,4
Oost-Europa, w.v.								
Voormalig Joegoslavië	2,1	4,2	4,4	2,9	4,3	6,6	4,6	5,0
Overige landen	2,0	4,6	4,3	2,7	4,9	5,4	3,5	4,1
Azië, w.v.								
Indonesië	1,5	3,6	1,6	1,8	3,2	5,3	0,1	1,6
Overige landen	1,2	1,9	2,2	1,5	2,1	2,9	1,5	1,9
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.								
Marokko	4,7	7,0	6,7	6,2	10,5	12,1	2,6	9,6
Turkije	2,0	3,5	1,7	2,6	4,4	5,9	1,3	3,6
Overige landen	2,7	3,3	3,7	3,2	3,9	5,1	4,4	4,6
Afrika: overige landen	3,6	5,4	3,7	3,9	5,1	6,8	4,9	5,1
Noord- en Midden-Amerika, w.v.								
Ned Antillen en Aruba	7,0	11,2	9,7	9,2	10,7	15,5	8,1	10,1
Overige landen	1,7	4,0	4,0	2,4	4,0	9,4	1,5	3,2
Zuid-Amerika, w.v.								
Suriname	3,4	5,9	5,1	4,2	7,1	9,0	3,5	7,0
Overige landen	2,2	4,6	3,0	2,7	3,5	8,0	2,5	3,7

Tabel 3.10 vervolg

	12-17 jaar					18-24 jaar				
	geen van beide ouders heeft uitkering	tenminste een van beide ouders heeft uitkering	beide ouders onbekend	totaal		geen van beide ouders heeft uitkering	tenminste een van beide ouders heeft uitkering	beide ouders onbekend	totaal	
	%									
<i>2e generatie allochtoon</i>	1,9	4,1	2,3	2,6		3,0	5,8	4,6	3,9	
<i>w.v. 1 ouder in buitenland geboren</i>	1,6	3,0	0,8	1,9		2,5	4,4	3,6	3,0	
West-Europa, w.v.										
België	1,2	3,9		1,8		2,0	6,0	2,1	3,0	
Duitsland	1,5	2,1		1,7		2,7	4,3	3,8	3,1	
Overige landen	1,6	3,8		2,0		2,7	4,0	3,0	3,0	
Oost-Europa, w.v.										
Voormalig Joegoslavië	2,6	5,2		3,4		2,9	4,1		3,3	
Overige landen	2,5	1,6		2,3		2,9	3,3	12,5	3,2	
Azië, w.v.										
Indonesië	1,5	2,6		1,7		2,0	3,3	0,9	2,3	
Overige landen	1,3	3,3		1,9		1,9	2,6		2,2	
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.										
Marokko	3,6	6,7		5,1		6,0	9,3		7,8	
Turkije	3,6	5,4		4,7		5,2	8,1		6,6	
Overige landen	1,7	3,7		2,6		3,2	6,4		4,5	
Afrika: overige landen	2,2	4,7		3,0		3,7	6,0	4,2	4,3	
Noord- en Midden-Amerika, w.v.										
Ned Antillen en Aruba	2,2	7,2		3,2		2,9	6,2	4,9	3,7	
Overige landen	1,7	3,0		1,9		2,8	4,3	0,0	3,1	
Zuid-Amerika, w.v.										
Suriname	2,5	6,5	6,3	3,9		4,9	7,6	8,6	6,0	
Overige landen	1,4	2,3		1,6		2,3	2,7		2,3	
<i>w.v. 2 ouders in buitenland geboren</i>	3,0	5,3	4,4	4,0		4,5	7,5	5,5	6,0	
West-Europa, w.v.										
België	1,1	4,3		2,2		3,5	10,6		5,1	
Duitsland	3,8	3,8		3,7		4,4	5,7		4,6	
Overige landen	3,1	6,9		4,2		3,5	5,0	2,6	4,1	
Oost-Europa, w.v.										
Voormalig Joegoslavië	6,3	10,7		9,3		5,5	8,0		6,9	
Overige landen	0,6	2,8		1,3		1,7	8,8		4,3	
Azië, w.v.										
Indonesië	1,2	3,7		1,8		2,2	3,4	4,4	2,6	
Overige landen	1,0	2,1		1,3		1,6	2,0	0,0	1,7	
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.										
Marokko	6,0	7,6	9,1	7,0		9,1	11,7	11,9	10,9	
Turkije	2,2	3,6	5,6	3,0		4,8	5,9	5,4	5,6	
Overige landen	2,3	4,1		3,2		7,0	9,4		8,4	
Afrika: overige landen	3,7	5,0		4,2		5,3	8,5		6,7	
Noord- en Midden-Amerika, w.v.										
Ned Antillen en Aruba	5,4	7,0	4,3	6,0		5,7	9,8	6,5	7,0	
Overige landen	4,4	6,8		5,1		2,9	11,9		5,2	
Zuid-Amerika, w.v.										
Suriname	3,6	5,8	8,9	4,5		5,7	7,9	6,7	6,7	
Overige landen	4,0	3,7		3,8		6,1	5,7		5,6	

* De resultaten zijn gestandaardiseerd voor leeftijd en geslacht. De bevolking is 100%.

Tabel 3.11 Verdachtenpercentage naar herkomstgroepering, diplomabezit en leeftijd, 18 en 19 jarigen*

	geen diploma %	wel diploma	totaal		geen diploma %	wel diploma	totaal		geen diploma %	wel diploma	totaal
totaal	5,9	2,0	3,0								
autochtoon	5,3	1,8	2,5								
allochtoon	7,1	3,3	5,2								
<i>1e generatie allochtoon</i>	6,6	4,0	5,6	<i>2e generatie allochtoon</i>	8,4	2,8	4,5	<i>w.v. 2 ouders in buitenland geboren</i>	10,9	4,0	6,5
West-Europa, w.v.				West-Europa, w.v.				West-Europa, w.v.			
België	5,7	2,9	4,4	België	6,3	2,1	3,4	België	13,4		5,6
Duitsland	3,8	2,2	2,9	Duitsland	7,6	2,3	3,7	Duitsland	7,3	1,7	3,9
Overige landen	3,9	2,9	3,5	Overige landen	6,1	2,4	3,6	Overige landen	7,8	2,9	4,7
Oost-Europa, w.v.				Oost-Europa, w.v.				Oost-Europa, w.v.			
Voormalig Joegoslavië	7,9	4,1	6,2	Voormalig Joegoslavië	5,7	4,3	4,8	Voormalig Joegoslavië	15,6	5,8	8,8
Overige landen	7,3	3,1	6,0	Overige landen	6,3	1,5	2,9	Overige landen	5,0	1,2	2,8
Azië, w.v.				Azië, w.v.				Azië, w.v.			
Indonesië	2,5		1,7	Indonesië	5,5	2,0	3,0	Indonesië	5,7	1,4	2,7
Overige landen	2,6	1,9	2,4	Overige landen	6,3	2,9	4,0	Overige landen	2,6	1,2	1,7
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.				Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.				Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.			
Marokko	13,9	7,9	11,4	Marokko	15,8	5,4	9,6	Marokko	20,5	8,1	12,7
Turkije	4,0	3,4	3,8	Turkije	11,1	2,0	5,9	Turkije	8,0	3,7	5,4
Overige landen	6,1	3,1	5,3	Overige landen	9,6	2,8	5,6	Overige landen	12,5	6,5	8,9
Afrika: overige landen	6,3	4,8	6,1	Afrika: overige landen	12,0	3,6	6,2	Afrika: overige landen	12,2	4,2	7,3
Noord- en Midden-Amerika, w.v.				Noord- en Midden-Amerika, w.v.				Noord- en Midden-Amerika, w.v.			
Ned Antillen en Aruba	14,7	5,8	11,0	Ned Antillen en Aruba	10,1	2,7	4,7	Ned Antillen en Aruba	13,5	6,1	8,8
Overige landen	4,4	3,0	3,9	Overige landen	6,2	2,5	3,5	Overige landen	12,5	7,7	9,5
Zuid-Amerika, w.v.				Zuid-Amerika, w.v.				Zuid-Amerika, w.v.			
Suriname	9,8	5,3	7,4	Suriname	11,5	3,9	6,7	Suriname	12,1	4,5	7,3
Overige landen	4,6	3,3	4,1	Overige landen	5,9	1,9	2,9	Overige landen	11,8	3,3	6,4

* De resultaten zijn gestandaardiseerd voor leeftijd en geslacht. Cohorten 1983 en 1984 is 100%.

Tabel 3.12 Verdachtenpercentage naar herkomstgroepering, aandeel allochtonen in de wijk en leeftijd*

	12-17 jaar						18-24 jaar					
	0 tot 5% %	5 tot 15%	15 tot 50%	50% of meer	onbe- kend	totaal	0 tot 5%	5 tot 15%	15 tot 50%	50% of meer	onbe- kend	totaal
totaal	1,0	1,9	3,3	4,1	1,5	1,6	2,1	2,7	3,8	6,0	2,3	2,6
autochtoon	0,9	1,6	2,6	3,2	1,3	1,3	2,0	2,3	2,8	3,2	5,3	2,2
allochtoon	1,8	3,3	4,1	4,3	1,5	3,1	3,2	4,1	5,6	7,0	1,8	4,4
<i>1e generatie allochtoon</i>	2,2	3,7	4,2	4,3	1,5	3,4	3,6	4,5	5,9	7,2	1,7	4,7
West-Europa, w.v.												
België	1,4	4,6	4,5		0,0	2,6	4,1	2,8	3,0	6,7	1,2	3,2
Duitsland	1,3	2,2	3,6		0,0	1,8	2,2	1,7	3,0	5,5	1,2	2,1
Overige landen	1,8	2,4	2,6	2,7	0,5	2,1	2,9	2,5	3,3	3,2	0,7	2,4
Oost-Europa, w.v.												
Voormalig Joegoslavië	1,9	3,4	3,5	3,3	2,0	2,9	5,0	5,2	5,3	5,1	2,8	5,0
Overige landen	2,4	3,8	2,1	4,4	1,7	2,7	3,8	4,4	6,1	6,3	2,1	4,1
Azië, w.v.												
Indonesië	0,9	4,1	0,6		0,0	1,8	1,2	1,9	2,9	3,3	0,0	1,6
Overige landen	1,6	1,4	1,7	1,9	1,3	1,5	2,0	2,1	1,9	3,5	0,7	1,9
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.												
Marokko	7,4	7,1	6,5	6,1	1,0	6,2	9,8	10,4	9,5	11,7	2,6	9,6
Turkije	3,8	2,9	2,8	2,5	0,8	2,6	4,4	4,3	4,2	3,5	0,4	3,6
Overige landen	2,6	3,5	3,8	3,8	1,0	3,2	4,8	4,7	4,7	5,3	3,0	4,6
Afrika: overige landen	3,1	4,1	5,4	5,2	2,6	3,9	3,8	5,6	5,7	5,8	4,1	5,1
Noord- en Midden-Amerika, w.v.												
Ned Antillen en Aruba	6,0	8,8	10,2	10,4	5,6	9,2	10,5	8,0	12,0	14,1	4,8	10,1
Overige landen	1,4	1,9	4,6	7,1	0,5	2,4	1,6	3,1	6,1	9,3	0,8	3,2
Zuid-Amerika, w.v.												
Suriname	4,6	4,4	4,6	3,8	2,0	4,2	6,4	6,5	7,0	8,4	3,5	7,0
Overige landen	2,7	3,1	3,0	1,7	1,9	2,7	2,9	4,5	4,3	3,7	2,1	3,7

Tabel 3.12 vervolg

	12-17 jaar						18-24 jaar					
	0 tot 5% %	5 tot 15%	15 tot 50%	50% of meer	onbe- kend	totaal	0 tot 5%	5 tot 15%	15 tot 50%	50% of meer	onbe- kend	totaal
<i>2e generatie allochtoon</i>	1,5	2,7	3,9	4,1	0,4	2,6	2,9	3,7	5,1	6,3	5,8	3,9
<i>w.v. 1 ouder in buitenland geboren</i>	1,3	2,3	3,1	4,0	0,0	1,9	2,7	3,0	3,5	3,6	4,4	3,0
West-Europa, w.v.												
België	1,4	2,2	3,6			1,8	2,8	3,5	3,0			3,0
Duitsland	1,2	2,3	2,6			1,7	2,9	3,4	3,3	4,3		3,1
Overige landen	1,5	2,3	3,1	3,6	0,0	2,0	2,7	3,0	3,6	1,9	5,6	3,0
Oost-Europa, w.v.												
Voormalig Joegoslavië	2,5	3,4	5,2			3,4	3,1	2,6	4,3			3,3
Overige landen	1,5	2,4	4,5			2,3	3,1	3,3	3,5	0,0		3,2
Azië, w.v.												
Indonesië	1,3	2,1	2,2	3,5		1,7	2,2	2,3	2,4	3,1	4,8	2,3
Overige landen	0,9	2,1	2,9	0,0		1,9	2,2	1,5	3,0	5,3		2,2
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.												
Marokko	4,0	5,1	5,7	7,1		5,1	8,3	7,4	7,6	5,6		7,8
Turkije	2,7	5,5	4,4	4,5		4,7	3,4	6,4	8,2	5,9		6,6
Overige landen	1,8	2,3	3,6	0,0		2,6	2,4	3,2	7,8			4,5
Afrika: overige landen	2,0	2,6	4,1	7,1		3,0	3,9	2,6	6,6	4,3		4,3
Noord- en Midden-Amerika, w.v.												
Ned Antillen en Aruba	2,1	2,6	6,6			3,2	2,5	4,1	4,7	0,0		3,7
Overige landen	1,3	2,9	2,0			1,9	3,3	2,4	4,1			3,1
Zuid-Amerika, w.v.												
Suriname	2,3	3,2	5,7	5,5		3,9	4,2	5,8	7,1	6,9		6,0
Overige landen	0,9	2,1	2,7			1,6	2,2	1,7	2,9			2,3

Tabel 3.12 vervolg

	12-17 jaar						18-24 jaar					
	0 tot 5% %	5 tot 15%	15 tot 50%	50% of meer	onbe- kend	totaal	0 tot 5%	5 tot 15%	15 tot 50%	50% of meer	onbe- kend	totaal
<i>w.v. 2 ouders in buitenland geboren</i>	2,9	3,7	4,5	4,2	1,0	4,0	4,4	5,4	6,5	6,9	7,5	6,0
West-Europa, w.v.												
België	1,4	2,7	3,2			2,2	5,3	6,6	4,2			5,1
Duitsland	3,2	2,9	6,2			3,7	3,9	6,0	3,7			4,6
Overige landen	2,7	3,8	5,5	5,6		4,2	3,8	3,1	5,0	5,4		4,1
Oost-Europa, w.v.												
Voormalig Joegoslavië	9,8	12,2	7,7	6,7		9,3	7,7	7,4	6,8	5,0		6,9
Overige landen	0,0	0,5	2,8			1,3	4,3	3,5	2,9			4,3
Azië, w.v.												
Indonesië	1,1	2,3	1,8	1,6		1,8	1,9	2,6	3,4	0,0		2,6
Overige landen	0,7	1,3	1,6	1,6		1,3	1,1	1,8	1,8	2,1		1,7
Midden-Oosten en Noord-Afrika, w.v.												
Marokko	8,8	7,0	7,2	6,1	0,0	7,0	11,1	10,8	10,9	10,9	14,3	10,9
Turkije	2,9	3,1	3,1	2,7	0,0	3,0	5,6	6,3	5,4	5,2	5,9	5,6
Overige landen	2,6	3,7	2,5	2,9		3,2	8,3	5,6	9,7	12,1		8,4
Afrika: overige landen	2,9	3,6	3,7	5,0		4,2	5,4	4,8	6,2	7,9		6,7
Noord- en Midden-Amerika, w.v.												
Ned Antillen en Aruba	6,4	6,9	5,7	5,2		6,0	5,4	5,6	7,4	12,0	6,5	7,0
Overige landen	2,9	4,5	7,1	7,1		5,1	4,3	5,4	4,9			5,2
Zuid-Amerika, w.v.												
Suriname	4,1	4,0	4,8	4,7	0,0	4,5	6,2	5,2	7,1	7,3	7,9	6,7
Overige landen	5,6	4,7	2,2	4,2		3,8	3,8	5,6	5,6	8,7		5,6

* De resultaten zijn gestandaardiseerd voor leeftijd en geslacht. De bevolking is 100%.

Bijlage 5

Tabellen bij hoofdstuk 4

Tabel 4.1 Verdacht zijn van een misdrijf, odds ratio's (18-79-jarigen)

	Model I	Model II	Model III	Model IV	Model V	Model VI
autochtoon	1	1	1	1	1	1
Duits gen1	0,968	1,203	1,058	1,062	0,984	0,970
Duits gen2-1ouder	0,952	1,341	1,289	1,232	1,209	1,200
Duits gen2-2ouders	1,080	1,664	1,511	1,426	1,380	1,352
Belgie gen1	1,524	1,679	1,496	1,504	1,420	1,418
Belgie gen2-1ouder	1,034	1,237	1,191	1,161	1,145	1,152
Belgie gen2-2ouders	1,711	1,845	1,684	1,617	1,542	1,526
Indon. gen1	0,549	0,995	0,885	0,906	0,892	0,836
Indon. gen2-1ouder	1,468	1,116	1,037	1,036	1,041	1,000
Indon. gen2-2ouders	1,616	1,338	1,209	1,198	1,190	1,121
Surin. gen1	4,035	4,060	3,248	2,899	2,794	2,372
Surin. gen2-1ouder	4,297	2,761	2,330	2,222	2,177	1,982
Surin. gen2-2ouders	6,867	3,483	2,625	2,497	2,414	2,044
Antil. gen1	8,424	6,983	5,069	4,445	4,074	3,578
Antil. gen2-1ouder	3,148	1,834	1,620	1,587	1,564	1,476
Antil. gen2-2ouders	6,892	3,585	2,682	2,633	2,491	2,186
Joeg. gen1	2,996	2,546	2,291	2,017	1,805	1,641
Joeg. gen2-1ouder	2,746	1,694	1,519	1,430	1,415	1,337
Joeg. gen2-2ouders	5,927	3,236	2,916	2,702	2,633	2,284
Turkije gen1	2,669	2,223	2,287	1,813	1,614	1,365
Turkije gen2-1ouder	5,670	3,183	2,660	2,465	2,339	2,149
Turkije gen2-2ouders	6,330	2,957	2,786	2,570	2,365	2,003
Marok. gen1	4,220	3,383	3,271	2,571	2,262	1,915
Marok. gen2-1ouder	7,034	3,773	3,153	2,956	2,832	2,600
Marok. gen2-2ouders	12,378	5,818	5,296	4,890	4,420	3,748
Afrika gen1	4,044	2,547	1,865	1,735	1,563	1,399
Afrika gen2-1ouder	3,735	2,179	1,866	1,850	1,818	1,688
Afrika gen2-2ouders	7,393	3,611	2,820	2,669	2,516	2,086
M-O&N-Afr gen1	3,490	2,228	1,746	1,433	1,249	1,131
M-O&N-Afr gen2-1ouder	3,818	1,940	1,577	1,547	1,478	1,365
M-O&N-Afr gen2-2ouders	8,629	4,092	3,612	3,480	3,182	2,774
Oost Europa gen1	2,201	2,234	1,834	1,827	1,644	1,552
O-Europa gen2-1ouder	1,654	1,617	1,475	1,427	1,416	1,362
O-Europa gen2-2ouders	2,427	1,959	1,760	1,677	1,628	1,515
Azie gen1	1,355	1,151	0,983	0,946	0,845	0,759
Azie gen2-1ouder	1,829	1,172	1,025	1,033	0,998	0,938
Azie gen2-2ouders	1,588	0,756	0,708	0,714	0,645	0,566
Z-Amerika gen1	1,888	1,893	1,555	1,505	1,400	1,268
Z-Amerika gen2-1ouder	2,074	1,238	1,090	1,081	1,074	1,016
Z-Amerika gen2-2ouders	4,890	2,403	1,900	1,868	1,774	1,560
Ov.Amerika gen1	1,604	1,397	1,122	1,125	1,051	0,974
Ov.Amerika gen2-1ouder	2,558	1,549	1,450	1,418	1,408	1,377
Ov.Amerika gen2-2ouders	3,995	2,309	1,840	1,862	1,821	1,691
West Europa gen1	1,232	1,138	0,952	0,977	0,929	0,871
W-Europa gen2-1ouder	2,048	1,515	1,394	1,362	1,346	1,287
W-Europa gen2-2ouders	2,390	1,580	1,489	1,443	1,420	1,287

Tabel 4.1 vervolg

	Model I	Model II	Model III	Model IV	Model V	Model VI
vrouwen		1	1	1	1	1
mannen		5,699	5,767	6,096	6,200	6,224
18-20 jaar		1	1	1	1	1
21-24 jaar		0,786	0,748	0,708	0,708	0,703
25-29 jaar		0,589	0,569	0,519	0,529	0,523
30-34 jaar		0,508	0,522	0,459	0,476	0,471
35-39 jaar		0,446	0,475	0,404	0,417	0,415
40-44 jaar		0,392	0,420	0,344	0,358	0,357
45-49 jaar		0,318	0,342	0,268	0,283	0,283
50-60 jaar		0,216	0,239	0,164	0,173	0,175
61-79 jaar		0,090	0,096	0,074	0,067	0,068
stel met kinderen		1	1	1	1	1
eenouderhuishouden			2,611	2,244	1,975	1,896
stel zonder kinderen			0,959	0,957	0,924	0,899
eenpersoonshuishouden			2,210	1,990	1,671	1,577
overig huishouden			1,712	1,605	1,407	1,334
institutioneel huishouden			3,072	1,754	1,081	1,100
ontvangt geen uitkering				1	1	1
ontvangt uitkering				2,848	2,567	2,514
tot € 9 500					1	1
€ 9.500 - 12.500					0,617	0,622
€ 12.500 - 20.000					0,569	0,577
€ 20.000 - 27.500					0,589	0,600
€ 27.500 en meer					0,672	0,691
0-5%						1
5-15%						1,239
15-50%						1,432
50-100%						1,459
Constante	0,009	0,007	0,006	0,006	0,007	0,007
R ²	0,036	0,119	0,134	0,149	0,153	0,155

Het significantieniveau van de coëfficiënten: zwart: significant op 1% ($p < 0,01$); *cursief klein letter*: significant op 5% ($0,01 \leq p < 0,05$); klein letter: niet significant ($\geq 0,05$). De referentiecategorie is vetgedrukt.

'Gen1: eerste generatie allochtonen; "gen2-1ouder": tweede generatie allochtonen van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is; "gen2-2ouders": tweede generatie allochtonen van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn'.

Tabel 4.2 Verdacht zijn van een geweldsmisdrijf, odds ratio's (18-79-jarigen)

	Model I	Model II	Model III	Model IV	Model V	Model VI
autochtoon	1	1	1	1	1	1
Duits gen1	0,793	1,013	0,899	0,906	0,820	0,807
Duits gen2-1ouder	0,951	1,415	1,358	1,288	1,253	1,239
Duits gen2-2ouders	1,019	1,676	1,511	1,410	1,348	1,313
Belgie gen1	1,515	1,678	1,504	1,515	1,406	1,403
Belgie gen2-1ouder	1,081	1,325	1,275	1,234	1,213	1,221
Belgie gen2-2ouders	2,274	2,462	2,244	2,134	2,009	1,986
Indon. gen1	0,550	1,134	1,013	1,048	1,020	0,944
Indon. gen2-1ouder	1,544	1,137	1,062	1,060	1,070	1,018
Indon. gen2-2ouders	2,070	1,658	1,503	1,484	1,465	1,363
Surin. gen1	4,920	4,852	3,940	3,454	3,274	2,860
Surin. gen2-1ouder	5,570	3,408	2,886	2,714	2,634	2,385
Surin. gen2-2ouders	8,847	4,242	3,220	3,001	2,858	2,474
Antil. gen1	10,202	8,015	5,929	5,061	4,508	4,001
Antil. gen2-1ouder	3,320	1,838	1,631	1,586	1,561	1,457
Antil. gen2-2ouders	9,657	4,747	3,587	3,482	3,224	2,829
Joeg. gen1	3,178	2,616	2,368	2,051	1,776	1,613
Joeg. gen2-1ouder	2,146	1,280	1,146	1,055	1,033	0,969
Joeg. gen2-2ouders	6,377	3,327	2,995	2,697	2,571	2,265
Turkije gen1	3,427	2,755	2,838	2,191	1,884	1,621
Turkije gen2-1ouder	6,642	3,500	2,918	2,636	2,451	2,246
Turkije gen2-2ouders	9,600	4,264	4,032	3,648	3,262	2,810
Marok. gen1	5,895	4,552	4,394	3,328	2,834	2,444
Marok. gen2-1ouder	9,047	4,573	3,832	3,522	3,310	3,019
Marok. gen2-2ouders	17,225	7,574	6,871	6,184	5,407	4,662
Afrika gen1	4,579	2,703	2,045	1,873	1,644	1,493
Afrika gen2-1ouder	4,688	2,616	2,241	2,202	2,154	2,010
Afrika gen2-2ouders	8,836	4,070	3,183	2,947	2,716	2,368
M-O&N-Afr gen1	5,271	3,163	2,527	2,005	1,696	1,534
M-O&N-Afr gen2-1ouder	4,203	2,023	1,655	1,602	1,513	1,380
M-O&N-Afr gen2-2ouders	13,485	6,034	5,358	5,121	4,511	3,938
Oost Europa gen1	1,883	1,917	1,594	1,592	1,385	1,296
O-Europa gen2-1ouder	1,538	1,514	1,384	1,328	1,314	1,250
O-Europa gen2-2ouders	1,381	1,080	0,973	0,907	0,871	0,802
Azie gen1	1,224	1,022	0,884	0,850	0,737	0,665
Azie gen2-1ouder	2,504	1,556	1,371	1,380	1,325	1,235
Azie gen2-2ouders	1,242	0,568	0,538	0,541	0,476	0,420
Z-Amerika gen1	2,120	2,127	1,772	1,712	1,560	1,412
Z-Amerika gen2-1ouder	1,884	1,082	0,962	0,947	0,945	0,888
Z-Amerika gen2-2ouders	5,596	2,611	2,072	2,023	1,882	1,670
Ov.Amerika gen1	1,996	1,710	1,410	1,421	1,306	1,206
Ov.Amerika gen2-1ouder	2,601	1,515	1,423	1,375	1,372	1,334
Ov.Amerika gen2-2ouders	2,748	1,509	1,199	1,204	1,175	1,095
West Europa gen1	1,231	1,128	0,962	1,000	0,935	0,870
W-Europa gen2-1ouder	2,207	1,579	1,458	1,415	1,394	1,322
W-Europa gen2-2ouders	2,624	1,667	1,575	1,511	1,472	1,328

Tabel 4.2 vervolg

	Model I	Model II	Model III	Model IV	Model V	Model VI
vrouwen		1	1	1	1	1
mannen		9,110	9,146	9,865	10,031	10,080
18-20 jaar		1	1	1	1	1
21-24 jaar		0,751	0,725	0,672	0,675	0,670
25-29 jaar		0,558	0,552	0,488	0,497	0,491
30-34 jaar		0,519	0,543	0,461	0,478	0,473
35-39 jaar		0,461	0,497	0,406	0,419	0,418
40-44 jaar		0,381	0,413	0,321	0,336	0,335
45-49 jaar		0,284	0,309	0,228	0,244	0,244
50-60 jaar		0,160	0,181	0,113	0,122	0,123
61-79 jaar		0,061	0,068	0,048	0,043	0,044
stel met kinderen			1	1	1	1
eenouderhuishouden			2,497	2,133	1,819	1,745
stel zonder kinderen			0,937	0,945	0,905	0,876
eenpersoonshuishouden			2,073	1,833	1,481	1,393
overig huishouden			1,604	1,488	1,264	1,198
institutioneel huishouden			3,987	2,122	1,078	1,100
ontvangt geen uitkering				1	1	1
ontvangt uitkering				3,320	2,912	2,861
tot € 9 500					1	1
€ 9.500 - 12.500					0,591	0,596
€ 12.500 - 20.000					0,506	0,512
€ 20.000 - 27.500					0,466	0,475
€ 27.500 en meer					0,495	0,510
0-5%						1
5-15%						0,959
15-50%						1,311
50-100%						1,428
Constante	0,002	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
R ²	0,043	0,127	0,138	0,154	0,160	0,162

Het significantieniveau van de coëfficiënten: zwart: significant op 1% ($p < 0,01$); *cursief klein letter*: significant op 5% ($0,01 \leq p < 0,05$); klein letter: niet significant ($\geq 0,05$). De referentiecategorie is vetgedrukt.

'Gen1: eerste generatie allochtonen; "gen2-1ouder": tweede generatie allochtonen van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is; "gen2-2ouders": tweede generatie allochtonen van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn'.

Tabel 4.3 Verdacht zijn van een misdrijf, odds ratio's (12-17-jarigen)

	Model I	Model II	Model III	Model IV	Model V	Model VI
autochtoon	1	1	1	1	1	1
Duits gen1	1,417	1,441	1,465	1,173	1,018	1,046
Duits gen2-1ouder	1,307	1,319	1,241	1,158	1,081	1,073
Duits gen2-2ouders	2,925	3,025	2,637	2,220	1,777	1,651
Belgie gen1	2,072	2,099	2,072	1,785	1,458	1,496
Belgie gen2-1ouder	1,434	1,432	1,362	1,294	1,247	1,270
Belgie gen2-2ouders	1,731	1,651	1,465	1,261	1,081	1,037
Indon. gen1	1,430	1,442	1,404	1,195	0,916	0,822
Indon. gen2-1ouder	1,474	1,378	1,343	1,391	1,290	1,217
Indon. gen2-2ouders	1,496	1,438	1,318	1,216	1,101	0,962
Surin. gen1	3,686	3,500	3,106	2,621	1,929	1,631
Surin. gen2-1ouder	3,106	3,277	2,832	2,640	2,186	1,892
Surin. gen2-2ouders	3,681	3,766	3,090	2,666	2,066	1,681
Antil. gen1	8,277	8,320	6,467	5,114	3,845	3,307
Antil. gen2-1ouder	2,416	2,523	2,398	2,403	2,078	1,890
Antil. gen2-2ouders	4,736	5,472	4,506	3,770	2,782	2,313
Joeg. gen1	2,348	2,370	2,042	1,646	1,696	1,512
Joeg. gen2-1ouder	2,723	2,777	2,417	2,313	2,098	1,890
Joeg. gen2-2ouders	7,876	8,563	6,036	5,268	4,890	4,108
Turkije gen1	2,414	2,110	1,609	1,322	1,410	1,185
Turkije gen2-1ouder	3,476	3,789	2,928	2,575	2,192	1,896
Turkije gen2-2ouders	2,244	2,457	1,759	1,529	1,724	1,385
Marok. gen1	5,840	5,316	3,736	3,021	3,552	3,006
Marok. gen2-1ouder	3,843	4,044	3,113	2,749	2,328	2,056
Marok. gen2-2ouders	5,532	6,196	4,284	3,565	4,341	3,488
Afrika gen1	3,762	2,789	2,313	1,914	1,655	1,753
Afrika gen2-1ouder	1,931	2,066	1,943	1,891	1,599	1,460
Afrika gen2-2ouders	3,075	3,581	2,859	2,382	1,887	1,561
M-O&N-Afr gen1	2,688	2,605	1,899	1,497	1,514	1,351
M-O&N-Afr gen2-1ouder	1,779	1,935	1,654	1,498	1,249	1,136
M-O&N-Afr gen2-2ouders	2,417	2,784	2,062	1,742	1,788	1,480
Oost Europa gen1	2,189	2,115	1,960	1,571	1,342	1,296
O-Europa gen2-1ouder	1,481	1,556	1,485	1,438	1,310	1,216
O-Europa gen2-2ouders	1,119	1,202	1,058	0,990	0,884	0,750
Azie gen1	1,357	1,190	1,051	0,870	0,795	0,709
Azie gen2-1ouder	1,407	1,453	1,361	1,292	1,186	1,084
Azie gen2-2ouders	1,039	1,037	0,904	0,746	0,809	0,677
Z-Amerika gen1	2,177	2,162	2,049	1,791	1,371	1,311
Z-Amerika gen2-1ouder	1,224	1,316	1,273	1,288	1,153	1,076
Z-Amerika gen2-2ouders	2,761	2,876	2,296	1,963	1,588	1,344
Ov.Amerika gen1	2,123	2,136	2,017	1,773	1,413	1,332
Ov.Amerika gen2-1ouder	1,338	1,418	1,406	1,410	1,299	1,260
Ov.Amerika gen2-2ouders	3,785	4,423	3,864	3,335	2,608	2,247
West Europa gen1	1,555	1,572	1,540	1,351	1,131	1,063
W-Europa gen2-1ouder	1,538	1,569	1,516	1,501	1,368	1,277
W-Europa gen2-2ouders	3,129	3,257	2,896	2,702	2,447	2,098

Tabel 4.3 vervolg

	Model I	Model II	Model III	Model IV	Model V	Model VI
meisjes		1	1	1	1	1
jongens		4,639	4,659	4,681	4,703	4,715
12-14 jaar		1	1	1	1	1
15-17 jaar		3,374	3,340	3,398	3,363	3,371
geen van beide ouders ontvangt een uitkering			1	1	1	1
tenminste één van beide ouders ontvangt een uitkering			2,121	1,780	1,572	1,508
tot € 9 500				1	1	1
€ 9.500 - 12.500				0,685	0,824	0,828
€ 12.500 - 20.000				0,562	0,703	0,713
€ 20.000 - 27.500				0,474	0,606	0,621
€ 27.500 en meer				0,415	0,533	0,555
geen gebroken gezin					1	1
gebroken gezin					2,158	2,049
0-5%						1
5-15%						1,474
15-50%						1,678
50-100%						1,443
Constante	0,013	0,002	0,002	0,003	0,002	0,002
R ²	0,040	0,119	0,130	0,139	0,149	0,154

Het significantieniveau van de coëfficiënten: zwart: significant op 1% ($p < 0,01$); *cursief klein letter*: significant op 5% ($0,01 < p < 0,05$); klein letter: niet significant ($= 0,05$). De referentiecategorie is vetgedrukt.

'Gen1: eerste generatie allochtonen; "gen2-1ouder": tweede generatie allochtonen van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is; "gen2-2ouders": tweede generatie allochtonen van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn'.

Tabel 4.4 Verdacht zijn van een geweldsmisdrijf, odds ratio's (12-17-jarigen)

	Model I	Model II	Model III	Model IV	Model V	Model VI
autochtoon	1	1	1	1	1	1
Duits gen1	1,194	1,209	1,229	0,932	0,816	0,839
Duits gen2-1ouder	1,666	1,678	1,577	1,449	1,356	1,346
Duits gen2-2ouders	2,927	2,984	2,582	2,098	1,691	1,579
Belgie gen1	2,246	2,257	2,224	1,838	1,517	1,553
Belgie gen2-1ouder	2,197	2,192	2,083	1,949	1,880	1,910
Belgie gen2-2ouders	2,054	1,957	1,730	1,436	1,235	1,184
Indon. gen1	1,871	1,883	1,833	1,507	1,173	1,065
Indon. gen2-1ouder	1,642	1,535	1,495	1,562	1,449	1,363
Indon. gen2-2ouders	1,991	1,913	1,749	1,582	1,438	1,261
Surin. gen1	5,258	4,942	4,359	3,542	2,648	2,313
Surin. gen2-1ouder	4,323	4,499	3,863	3,531	2,933	2,563
Surin. gen2-2ouders	4,166	4,188	3,406	2,837	2,217	1,863
Antil. gen1	10,127	9,782	7,512	5,619	4,276	3,758
Antil. gen2-1ouder	2,862	2,957	2,800	2,800	2,416	2,195
Antil. gen2-2ouders	6,206	6,961	5,682	4,548	3,395	2,881
Joeg. gen1	3,361	3,370	2,890	2,229	2,291	2,067
Joeg. gen2-1ouder	3,205	3,232	2,795	2,643	2,398	2,164
Joeg. gen2-2ouders	6,215	6,410	4,452	3,718	3,424	2,923
Turkije gen1	3,423	2,993	2,269	1,795	1,908	1,653
Turkije gen2-1ouder	3,408	3,636	2,782	2,371	2,020	1,770
Turkije gen2-2ouders	3,112	3,371	2,396	2,028	2,269	1,878
Marok. gen1	7,226	6,446	4,483	3,483	4,055	3,538
Marok. gen2-1ouder	5,136	5,306	4,049	3,465	2,945	2,621
Marok. gen2-2ouders	7,133	7,735	5,288	4,249	5,105	4,232
Afrika gen1	4,674	3,475	2,878	2,272	1,974	2,093
Afrika gen2-1ouder	1,884	1,995	1,869	1,804	1,529	1,406
Afrika gen2-2ouders	4,554	5,205	4,126	3,305	2,637	2,270
M-O&N-Afr gen1	3,674	3,536	2,562	1,921	1,937	1,752
M-O&N-Afr gen2-1ouder	2,100	2,265	1,926	1,708	1,433	1,307
M-O&N-Afr gen2-2ouders	3,512	3,989	2,934	2,392	2,446	2,068
Oost Europa gen1	2,158	2,071	1,913	1,454	1,260	1,221
O-Europa gen2-1ouder	1,771	1,851	1,764	1,692	1,550	1,438
O-Europa gen2-2ouders	1,376	1,474	1,292	1,194	1,069	0,914
Azie gen1	1,062	0,934	0,824	0,653	0,601	0,543
Azie gen2-1ouder	1,271	1,306	1,221	1,142	1,050	0,963
Azie gen2-2ouders	0,892	0,889	0,773	0,616	0,667	0,570
Z-Amerika gen1	2,018	1,988	1,879	1,589	1,235	1,188
Z-Amerika gen2-1ouder	0,823	0,880	0,850	0,862	0,772	0,721
Z-Amerika gen2-2ouders	1,614	1,652	1,307	1,075	0,872	0,756
Ov.Amerika gen1	2,964	2,965	2,796	2,363	1,913	1,815
Ov.Amerika gen2-1ouder	1,189	1,253	1,241	1,244	1,146	1,109
Ov.Amerika gen2-2ouders	4,944	5,638	4,895	4,060	3,204	2,803
West Europa gen1	1,615	1,626	1,591	1,344	1,139	1,074
W-Europa gen2-1ouder	1,504	1,527	1,472	1,454	1,328	1,237
W-Europa gen2-2ouders	2,682	2,741	2,419	2,212	2,002	1,736

Tabel 4.4 vervolg

	Model I	Model II	Model III	Model IV	Model V	Model VI
meisjes		1	1	1	1	1
jongens		4,277	4,284	4,299	4,304	4,310
12-14 jaar		1	1	1	1	
15-17 jaar		3,177	3,137	3,191	3,153	3,156
geen van beide ouders ontvangt een uitkering			1	1	1	1
tenminste één van beide ouders ontvangt een uitkering			2,147	1,749	1,558	1,499
tot € 9 500				1	1	1
€ 9.500 - 12.500				0,624	0,743	0,745
€ 12.500 - 20.000				0,530	0,657	0,664
€ 20.000 - 27.500				0,373	0,472	0,482
€ 27.500 en meer				0,310	0,394	0,410
geen gebroken gezin					1	1
gebroken gezin					2,079	1,985
0-5%						1
5-15%						1,533
15-50%						1,604
50-100%						1,370
Constante	0,004	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
R ²	0,046	0,104	0,113	0,124	0,132	0,135

Het significantieniveau van de coëfficiënten: zwart: significant op 1% ($p < 0,01$); *cursief klein letter*: significant op 5% ($0,01 \leq p < 0,05$); klein letter: niet significant ($\geq 0,05$). De referentiecategorie is vetgedrukt.

'Gen1: eerste generatie allochtonen; "gen2-1ouder": tweede generatie allochtonen van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is; "gen2-2ouders": tweede generatie allochtonen van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn'.

Tabel 4.5 Verdacht zijn van een misdrijf, odds ratio's (cohorten 1983 en 1984)

	Model I	Model II	Model III	Model IV	Model V	Model VI	Model VII
autochtoon	1	1	1	1	1	1	1
Duits gen1	1,082	1,163	1,166	0,997	0,872	0,880	0,799
Duits gen2-1ouder	1,481	1,498	1,446	1,359	1,292	1,283	1,256
Duits gen2-2ouders	1,538	1,503	1,421	1,277	1,066	1,014	0,932
Belgie gen1	1,771	1,834	1,758	1,546	1,363	1,402	1,172
Belgie gen2-1ouder	1,383	1,367	1,329	1,263	1,221	1,241	1,153
Belgie gen2-2ouders	2,354	2,441	2,296	2,053	1,897	1,825	1,666
Indon. gen1	0,645	0,749	0,733	0,641	0,537	0,533	0,435
Indon. gen2-1ouder	1,175	1,164	1,147	1,152	1,078	1,037	1,019
Indon. gen2-2ouders	1,056	1,055	0,987	0,913	0,837	0,760	0,741
Surin. gen1	2,934	3,161	2,896	2,504	1,966	1,687	1,566
Surin. gen2-1ouder	2,695	2,857	2,564	2,405	2,067	1,862	1,786
Surin. gen2-2ouders	2,976	3,047	2,625	2,336	1,914	1,607	1,581
Antil. gen1	4,487	5,005	4,449	3,718	3,050	2,789	2,455
Antil. gen2-1ouder	1,884	1,913	1,844	1,788	1,586	1,501	1,490
Antil. gen2-2ouders	3,745	3,880	3,490	3,027	2,446	2,126	2,079
Joeg. gen1	2,550	2,554	2,301	1,928	1,934	1,753	1,476
Joeg. gen2-1ouder	1,641	1,781	1,600	1,479	1,351	1,252	1,184
Joeg. gen2-2ouders	3,813	3,903	3,016	2,753	2,624	2,269	2,170
Turkije gen1	1,369	1,472	1,202	1,032	1,076	0,931	0,752
Turkije gen2-1ouder	2,564	2,770	2,285	2,058	1,753	1,573	1,473
Turkije gen2-2ouders	2,217	2,249	1,704	1,503	1,673	1,401	1,289
Marok. gen1	4,597	5,036	3,870	3,249	3,682	3,148	2,601
Marok. gen2-1ouder	4,199	4,219	3,496	3,116	2,679	2,437	2,275
Marok. gen2-2ouders	5,489	5,991	4,485	3,827	4,415	3,688	3,501
Afrika gen1	2,690	2,141	2,027	1,743	1,563	1,421	1,109
Afrika gen2-1ouder	2,262	2,361	2,237	2,155	1,853	1,715	1,696
Afrika gen2-2ouders	3,028	3,000	2,561	2,217	1,863	1,552	1,488
M-O&N-Afr gen1	2,424	2,182	1,822	1,522	1,482	1,303	1,009
M-O&N-Afr gen2-1ouder	2,288	2,254	1,971	1,820	1,543	1,412	1,367
M-O&N-Afr gen2-2ouders	3,637	3,593	2,794	2,419	2,416	2,096	1,912
Oost Europa gen1	2,724	2,783	2,679	2,266	1,993	1,910	1,512
O-Europa gen2-1ouder	1,157	1,267	1,213	1,187	1,081	1,023	0,980
O-Europa gen2-2ouders	1,267	1,167	1,031	0,918	0,853	0,797	0,728
Azie gen1	0,868	0,850	0,802	0,689	0,634	0,556	0,442
Azie gen2-1ouder	1,559	1,580	1,484	1,388	1,277	1,194	1,138
Azie gen2-2ouders	0,661	0,659	0,595	0,506	0,545	0,471	0,463
Z-Amerika gen1	1,591	1,650	1,617	1,431	1,162	1,115	0,933
Z-Amerika gen2-1ouder	1,188	1,162	1,138	1,135	1,039	0,992	1,008
Z-Amerika gen2-2ouders	2,715	2,942	2,625	2,306	1,959	1,697	1,603
Ov.Amerika gen1	1,571	1,720	1,664	1,460	1,219	1,180	0,972
Ov.Amerika gen2-1ouder	1,533	1,541	1,528	1,507	1,421	1,408	1,352
Ov.Amerika gen2-2ouders	3,711	4,033	3,743	3,473	2,786	2,635	2,598
West Europa gen1	1,345	1,404	1,386	1,232	1,062	1,026	0,875
W-Europa gen2-1ouder	1,325	1,333	1,288	1,267	1,170	1,120	1,053
W-Europa gen2-2ouders	1,727	1,717	1,561	1,451	1,382	1,212	1,139

Tabel 4.5 vervolg

	Model I	Model II	Model III	Model IV	Model V	Model VI	Model VII
meisjes		1	1	1	1	1	1
jongens		6,748	6,781	6,864	6,895	6,900	6,522
geen van beide ouders ontvangt een uitkering			1	1	1	1	1
tenminste één van beide ouders ontvangt een uitkering			1,791	1,575	1,468	1,431	1,366
tot € 9 500				1	1	1	1
€ 9.500 - 12.500				0,791	0,908	0,913	0,935
€ 12.500 - 20.000				0,653	0,776	0,784	0,812
€ 20.000 - 27.500				0,556	0,676	0,687	0,713
€ 27.500 en meer				0,522	0,634	0,651	0,665
geen gebroken gezin					1	1	1
gebroken gezin					1,837	1,771	1,605
0-5%						1	1
5-15%						1,262	1,215
15-50%						1,450	1,364
50-100%						1,407	1,291
wel een diploma behaald							1
geen diploma behaald (ooit)							2,389
Constante	0,026	0,007	0,006	0,008	0,006	0,005	0,004
R ²	0,037	0,113	0,121	0,126	0,134	0,137	0,156

Het significantieniveau van de coëfficiënten: zwart: significant op 1% ($p < 0,01$); *cursief klein letter*: significant op 5% ($0,01 < p < 0,05$); klein letter: niet significant ($\geq 0,05$). De referentiecategorie is vetgedrukt.

'Gen1: eerste generatie allochtonen; "gen2-1ouder": tweede generatie allochtonen van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is; "gen2-2ouders": tweede generatie allochtonen van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn'.

Tabel 4.6 Verdacht zijn van een geweldsmisdrijf, odds ratio's (cohorten 1983 en 1984)

	Model I	Model II	Model III	Model IV	Model V	Model VI	Model VII
autochtoon	1	1	1	1	1	1	1
Duits gen1	1,870	2,026	2,042	1,702	1,512	1,514	1,372
Duits gen2-1ouder	1,370	1,379	1,317	1,223	1,169	1,160	1,136
Duits gen2-2ouders	1,450	1,407	1,310	1,159	0,984	0,933	0,850
Belgie gen1	2,678	2,768	2,638	2,257	2,009	2,078	1,706
Belgie gen2-1ouder	2,518	2,488	2,401	2,252	2,180	2,212	2,030
Belgie gen2-2ouders	4,437	4,588	4,250	3,731	3,484	3,323	3,009
Indon. gen1	0,826	0,977	0,964	0,828	0,707	0,704	0,567
Indon. gen2-1ouder	1,393	1,378	1,352	1,355	1,275	1,221	1,202
Indon. gen2-2ouders	1,915	1,920	1,765	1,622	1,503	1,366	1,331
Surin. gen1	4,048	4,312	3,856	3,268	2,630	2,355	2,165
Surin. gen2-1ouder	3,848	4,041	3,511	3,265	2,836	2,575	2,449
Surin. gen2-2ouders	3,589	3,617	2,985	2,616	2,183	1,906	1,863
Antil. gen1	5,950	6,475	5,624	4,542	3,784	3,515	3,018
Antil. gen2-1ouder	2,363	2,384	2,273	2,177	1,945	1,836	1,807
Antil. gen2-2ouders	5,309	5,396	4,717	4,014	3,304	2,936	2,846
Joeg. gen1	4,645	4,621	4,058	3,336	3,352	3,086	2,569
Joeg. gen2-1ouder	0,947	1,022	0,888	0,803	0,736	0,679	0,635
Joeg. gen2-2ouders	5,874	5,906	4,283	3,856	3,695	3,313	3,150
Turkije gen1	1,794	1,935	1,506	1,275	1,333	1,201	0,958
Turkije gen2-1ouder	2,775	2,964	2,318	2,056	1,771	1,587	1,473
Turkije gen2-2ouders	3,690	3,723	2,636	2,299	2,536	2,199	2,011
Marok. gen1	5,912	6,304	4,524	3,725	4,187	3,746	3,019
Marok. gen2-1ouder	6,681	6,576	5,193	4,566	3,980	3,628	3,363
Marok. gen2-2ouders	7,020	7,402	5,142	4,307	4,896	4,235	3,933
Afrika gen1	3,179	2,475	2,382	1,992	1,808	1,676	1,281
Afrika gen2-1ouder	3,011	3,119	2,908	2,778	2,402	2,263	2,240
Afrika gen2-2ouders	3,539	3,445	2,807	2,385	2,028	1,800	1,699
M-O&N-Afr gen1	3,767	3,345	2,703	2,202	2,160	1,942	1,472
M-O&N-Afr gen2-1ouder	2,405	2,338	1,965	1,790	1,538	1,409	1,344
M-O&N-Afr gen2-2ouders	5,062	4,901	3,572	3,035	3,018	2,644	2,371
Oost Europa gen1	1,986	1,990	1,905	1,571	1,406	1,348	1,042
O-Europa gen2-1ouder	0,976	1,073	1,015	0,991	0,910	0,860	0,817
O-Europa gen2-2ouders	0,959	0,876	0,747	6,390	0,596	0,560	0,508
Azie gen1	0,935	0,916	0,868	0,726	0,676	0,603	0,472
Azie gen2-1ouder	2,043	2,064	1,907	1,765	1,641	1,538	1,449
Azie gen2-2ouders	0,821	0,822	0,723	0,605	0,649	0,574	0,567
Z-Amerika gen1	2,319	2,403	2,367	2,053	1,706	1,652	1,369
Z-Amerika gen2-1ouder	0,901	0,877	0,853	0,847	0,781	0,738	0,757
Z-Amerika gen2-2ouders	3,670	3,941	3,413	2,943	2,532	2,242	2,081
Ov.Amerika gen1	1,737	1,903	1,840	1,576	1,340	1,296	1,056
Ov.Amerika gen2-1ouder	1,423	1,423	1,407	1,381	1,308	1,287	1,219
Ov.Amerika gen2-2ouders	1,018	1,067	0,965	0,866	0,705	0,686	0,669
West Europa gen1	1,297	1,352	1,338	1,156	1,014	0,982	0,829
W-Europa gen2-1ouder	1,144	1,147	1,095	1,070	0,995	0,950	0,882
W-Europa gen2-2ouders	2,511	2,486	2,204	2,018	1,934	1,720	1,604

Tabel 4.6 vervolg

	Model I	Model II	Model III	Model IV	Model V	Model VI	Model VII
meisjes		1	1	1	1	1	1
jongens		9,520	9,554	9,660	9,678	9,673	9,008
geen van beide ouders ontvangt een uitkering			1	1	1	1	1
tenminste één van beide ouders ontvangt een uitkering			2,060	1,791	1,685	1,646	1,567
tot € 9 500				1	1	1	1
€ 9.500 - 12.500				0,746	0,845	0,847	<i>0,871</i>
€ 12.500 - 20.000				0,632	0,740	0,746	0,779
€ 20.000 - 27.500				0,528	0,632	0,642	0,672
€ 27.500 en meer				0,467	0,559	0,573	0,588
geen gebroken gezin					1	1	1
gebroken gezin					1,732	1,674	1,496
0-5%						1	1
5-15%						1,344	1,285
15-50%						1,420	1,329
50-100%						1,241	1,126
wel een diploma behaald							1
geen diploma behaald (ooit)							2,647
Constante	0,007	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
R ²	0,045	0,113	0,122	0,128	0,132	0,135	0,153

Het significantieniveau van de coëfficiënten: zwart: significant op 1% ($p < 0,01$); *cursief klein letter*: significant op 5% ($0,01 < p < 0,05$); klein letter: niet significant ($\geq 0,05$). De referentiecategorie is vetgedrukt.

'Gen1: eerste generatie allochtonen; "gen2-1ouder": tweede generatie allochtonen van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is; "gen2-2ouders": tweede generatie allochtonen van wie beide ouders in het buitenland geboren zijn'.

